

ADDIS ABABA UNIVERSITY

**COLLEGE OF HUMANITIES, LANGUAGE STUDIES, JOURNALISM &
COMMUNICATION**

SCHOOL OF JOURNALISM AND COMMUNICATION

**CONFLICT REPORTING IN THE ETHIOPIAN PRINT MEDIA: THE CASE OF
BURAYU'S CRISIS AS REPORTED BY ADDIS ZEMEN AND REPORTER
NEWSPAPERS**

BY: EDEN AMARE AYELE

**A THESIS SUBMITTED TO THE SCHOOL OF JOURNALISM AND
COMMUNICATION IN PARTIAL FULFILLMENT FOR THE REQUIREMENTS
OF THE DEGREE OF MASTERS OF ART IN JOURNALISM AND
COMMUNICATION**

APRIL 2021

ADDIS ABABA, ETHIOPIA

**CONFLICT REPORTING IN ETHIOPIAN PRINT MEDIA: THE CASE OF BURAYU'S
CRISIS AS REPORTED BY ADDIS ZEMEN AND REPORTER NEWSPAPERS**

BY: EDEN AMARE AYELE

ADVISOR: TESHAGER SHIFERAW, PhD

**A THESIS SUBMITTED TO THE SCHOOL OF JOURNALISM AND
COMMUNICATION IN PARTIAL FULFILLMENT FOR THE REQUIREMENTS OF
THE DEGREE OF MASTERS OF ART IN JOURNALISM AND COMMUNICATION**

APRIL 2021

ADDIS ABABA, ETHIOPIA

Addis Ababa University

School of Graduate Studies

Declaration

This is to certify that the thesis prepared by Eden Amare Ayele, entitled “Conflict Reporting in Ethiopian Print Media: The Case of Burayu’s Crisis as Reported by Addis Zemen and Reporter Newspapers” and submitted in partial fulfillment for the requirements of the degree of Master of Arts in Journalism and Communication complies with the regulations of the University and notes the accepted standards with the originality and quality.

Signed by the examining Committee:

	Name	Signature	Date
External Examiner:	_____	_____	_____
Internal Examiner:	_____	_____	_____
Advisor:	<u>Teshager Shiferaw, PhD</u>	_____	_____

Acknowledgement

I would like to express my deepest gratitude to my advisor, Dr. Teshager Shiferaw, for his constructive comments and guidance. Indeed, without his unreserved dedication, the development and completion of this work would have been impossible.

I would like to express my indebtedness to my respected former instructor Dr. Negeri Lencho, for all his support especially his valuable advices. Thank you for encouraging me in the beginning of my schooling.

My kids, Mariamawit and Leul, thanks and love you for being by my side in the entire predicament I had and shining in my all education life by giving me warmest love, admiration and encouragement.

Finally, I would like to be grateful to Dessalew Getnet who devoted his time for helping me in clean up and correct errors that I have missed.

ABSTRACT

Media have a vested interest in conflict aiming at resolution or only in conflict. The practice of conflict reporting is a bi-facet challenging task to the media practitioners due to the quest of access to information and impact of a story. The general objective of the study is to examine conflict reporting in Ethiopian print media in focus of coverage of the Burayu crisis in September 2018, in Addis Zemen and Reporter newspapers. To achieve this objective, the researcher tried to address three basic research questions: To what extent the Burayu crisis was reported? How the newspapers framed the Burayu crisis? And how newspapers treat the crisis towards escalating or de-escalating? To address these questions the researcher used political context model and framing theory as a theoretical framework of the study. The study designed a case study research and followed qualitative research method. The news stories and the editorials were subject to the content analysis that is done with the adopted checklist. In this procedure, the researcher found out that the newspapers gave coverage during and after the outbreak of the conflict; the coverage lacks source pluralism in the selection of source of information and the ideas incorporated across the stories. They apparently tried to de-escalate the crisis through the strategy that the government puts a direction on how newspapers behave to handle the issue. In general, the newspapers tried to play their roles as mouthpiece of the government by ignoring their objectivity. Based on these findings, the researcher concluded that the Ethiopian media, both the private and state owned, are not in a position to reveal the truth about conflict and they are serving as an additional wing of the government to restore peace to the spot. Thus, it is recommended that both of the media practitioners should not limit themselves in the spheres of the government structure to access information and they have to think out of the box whereas, the government should try to make them free to investigate the case from the scene that potentially help the government to make the right decision.

Key words: Conflict Reporting, Burayu, Ethiopian print media

Table of Contents

Content	page
Acknowledgement	iii
ABSTRACT.....	iv
Table of Contents.....	v
Chapter One: Introduction	1
1.1 Background of the study	1
1.2 Statement of the problem	3
1.3 Objectives of the study.....	6
1.3.1 General objective.....	6
1.3.2 Specific objectives.....	6
1.4 Research questions	6
1.5 Significance of the study.....	7
1.6 Scope of the study.....	7
1.7 Limitations of the study.....	8
1.8 Organizations of the study.....	8
1.9 Operational definition of terms	9
Chapter Two: Review of Related Literature.....	10
2.1 News media.....	10
2. 2 Media and conflict.....	11
2. 2.1 Conflict as center for news	11
2.2.2 Role of media in conflict.....	12
2.2.3 The conflict escalation and conflict de-escalation role of media.....	13
2.2.3 Challenges of conflict reporting.....	15
2.3 Theoretical framework of the study	17

2.3.1	Political context model	17
2.3.2	Framing theory.....	20
2.3.2.1	What is frame?	21
2.3.2.2	Framing approaches	25
2.3.2.3	Frame analysis of news	27
2.3.2.4	Conflict news framing.....	28
2.3.2.5	Conflict news framing.....	29
2.3.2.6	News slant and bias	30
2.3.2.7	News sources and conflict framing	31
2.4	Summary	32
Chapter Three: Research Methodology		33
3.1	Introduction	33
3.2	Study area.....	33
3.3	Framing as a method	34
3.4	Research design.....	36
3.5	Research approach.....	37
3.6	Research method	38
3.7	Population and sampling.....	39
3.8	Data collection instrument	41
3.9	Method of data analysis.....	42
3.10	Data analysis procedure	42
3.11	Coding instrument	44
3.12	Ethical considerations	45
CHAPTER FOUR: DATA PRESENTATION, ANALYSIS, AND DISCUSSION.....		46
Introduction.....		46

4.1 Data presentation and analysis	46
4.1.1 Setting the political context of Ethiopia during the time of Burayu crisis	53
4.1.2 Frequency of reporting in newspapers.....	56
4.1.3 Frames	58
4.1.3.1 Conflict frame	58
4.1.3.2 Human interest frame.....	60
4.1.3.3 Attribution of responsibility frame	62
4.1.3.4 Morality frame	63
4.1.3.5 Economic frame	65
4.1.4 How extensive the crisis was covered by the newspapers?	65
4.1.4.1 Describing problems	66
4.1.4.2 Identifying causes	68
4.1.4.3 Making proper judgment.....	69
4.1.4.4 Proposing remedy	71
4.1.5 Angle from escalating or de-escalating point of view	72
4.1.5.1 Tone	74
4.1.5.2 Bias	74
4.1.5.3 Labeling	75
4.1.5.4 Naming.....	76
4.1.5.5 Slant	77
4.1.5.6 Omission	78
4.1.6 Sources of a story	78
4.1.7 Portrayal.....	82
4.1.8 Level of responsibility	83
4.1.8.1 Responsibility to the problem	83

4.1.8.2 Responsibility to the solution.....	85
4.1.9 Frame categories.....	86
4.1.9.1 Condemnation.....	86
4.1.9.2 Reconciliation.....	87
4.1.9.3 Judicial process.....	89
4.1.9.4 Charity.....	91
4.1.9.5 Stereotype.....	91
4.1.10 Themes of framing.....	92
4.1.10.1 Peace.....	92
4.1.10.2 Unity.....	93
4.1.10.3 Tolerance.....	94
4.1.10.4 Rehabilitation.....	95
4.1.10.5 Polarize.....	95
4.2 Discussion.....	96
Chapter Five: Summary of Findings, Conclusion and Recommendations.....	106
5.1 Summary of findings.....	106
5.2 Conclusion.....	110
5.3 Recommendations.....	111
Bibliography.....	113
Appendix 1: The Content Analysis Checklist.....	119
Appendix 2: Editorials and news used for analysis.....	128

Chapter One: Introduction

1.1 Background of the study

Media have countless roles in human communications. Now adays, people are interconnected through different media that affect them negatively and/or positively. Conflict is one of the defining features of modern society. Since the end of the Cold War, there have been countless conflicts that have involved the deaths of millions of people and the suffering and displacement of millions more. Especially in a multi ethnic society, conflict is common and conflicts are rising at various levels: state, regional, and local (Andrew, 2006, p.26). Media play a vital role in creating common understanding among society and it is an important tool for democracy, social betterment and cohesion of communities. The media also have a role to play in conflict prevention and peace education; play a positive role in bridging the gaps and creating unity.

However, history has shown that the media can incite people towards violence. As to Yil and Christina (2017, p. 3), the mass media have direct and immediate impact on either promoting peace or conflict especially in contemporary African society. The mass media generally play a critical role in a society.

In spite of the positive role of the media in conflict, the destructive roles of the media have been well documented. The 1994 Rwanda Genocide, the recent ethnic cleansing in the former Yugoslavia, the disastrous ethnic conflict in the neighboring Kenyan election, and many more conflicts in the globe have demonstrated that media have had a tremendous role in conflict. And they played destructive roles. In all these conflicts the media played a nasty role – for instance, directly inciting genocide in the case of Rwandan media and organized it in the case of Radio Mille Collines. Vladimir and Lisa (2002, p.3) verify that the media have for an extensive period

of time been recognized as a catalyst in many intra- and inter-state conflicts that have afflicted the African continent.

Ethiopia is currently experiencing remarkable political reforms along with hosting wide range of internal conflict trends. As soon as Prime Minister Abiy Ahmed came to power in April, 2018, prominent opposition leaders and journalists were released from prison, exiled political opponents and banned media outlets returned to Ethiopia, and several banned websites and blogs were unblocked. Nonetheless, conflicts mushroomed throughout the country.

The UN Children's Fund, UNICEF (2018) said that as many as 2.8 million Ethiopians were internally displaced, mainly due to ethnic-based attacks in various parts of the country. Among the serious conflict prevailed in the country Burayu's crisis was one among others. According to Human Rights Watch World Report (2019), ethnic violence displaced an estimated 15,000 people from the outskirts of Addis Ababa in Burayu and dozens of citizens were killed. According to Amnesty International (2018) report, the Oromo Liberation Front (OLF) supporters, at the return of their rally, some of whom violently attacked non-Oromo groups, in particular the Guraghe and Gamo living in Burayu Special Oromia Zone encircling Addis Ababa, result in death and forced displacement of non-Oromo communities.

In addition, Amnesty International (2018) indicates social media were awashed with hate speech against non-Oromo groups in the three days preceding the rally. Besides, Human Rights Watch (2019) charged that the Ethiopian mass media are politically inclined and the media are not becoming an agent to create national consensus, instead they are serving as battle field for the opponents' or power elites' ideology.

But in recent times, media programmes aimed at educating, improving and fostering the unity among the citizens in Ethiopia through the various form of media outreach are emerging. Despite these efforts, there seems to be increased in fear, tension and unprecedented manifestations of suspicion among ethnic groups and other social groups in the country. There is still little knowledge in what the key indicators that signal the onset of violence are, and violence can be occasional and appear almost accidental; it breaks out, settles down and breaks out again. However, media have to play a role of predicting, managing and resolving conflicts (Puddephatt, 2006, p. 16)

In recognition of the role of media in bringing people together or inciting against each other as well as its role in predicting, managing and resolving conflicts, this paper tries to analyze the overall situation of the media coverage of the Burayu conflict. It will investigate how the conflict reporting was framed and reported in pre-conflict, during the conflict and in the post conflict; it will also look into how the news sets to keep eyes on social evils and to enable the government bodies to make an informed decision. In response to that both Framing Theory and Political Context Model will be considered as a frame of reference.

1.2 Statement of the problem

In the recent Ethiopian socio-political setting, many comprehensive changes in the political life of the country are perceptible. Though profound changes were made, the period is characterized by bloody internal conflicts. Thus, the emergence of new political and social conflicts with that of the unpredictable feature of social media and the proliferation of citizen journalism around the world and the persistence of continuing tensions render the study of conflict and its mediatization

highly relevant for the contemporary societies like Ethiopia. There has always been a close relation between conflict and media.

According to Wolfsfeld, the relation between media and conflict in short words is “If no bleeds no news” (2004, p. 12). This implies that reporting on conflict situations generally provides plenty of exciting news and grabs attentions. But how the information or opinion is imparted and framed greatly depends on the extent the media gives coverage and the skills and professional integrity of journalists. Providing a full picture contributes to a more multi-faceted and accurate view of the realities of the region and the conflict. However, Wolfsfeld argues that the framing of the media can make a difference in making peace or aggravating the conflict (p. 14)

A common concern shared by many studies on the coverage of conflict is whether the media contribute to conflict resolution or, on the contrary, aggravating conflict. In addition, in a pre - conflict report media can bring huge damages on the society while they have the capacity to prevent the problems. The hate speech of the Rwanda media /RTLM/ brought the Rwandan genocide in April, 1994 showed the negative role of media in conflict. Whereas, media might have brought about better pacification and refrain from wars by early warning between the conflicting parties. The US reporting on revealing the USA militaries’ unethical conduct that brought an anti-war sentiment of U.S. society headed for the withdrawal of US army from Vietnam is the best example (Thussu and Freedman, 2004, p.19).

In this context, some researches have been conducted. One of the researchers on the field states that reports of murder, ethnic conflict, public dissatisfaction, famine and similar problems are left to tell on the media (Bekalu, 2009, p.48). Other studies also indicate that journalists are discouraged to report about conflict due to intense self- censorship (Mulatu, 2017, p.124;

Birhanu, 2009, p.3). Hence, this shows how media are challenged to report conflict news that is framed in favor of the government like showing the governmental measures in due of the resolution. In general, the history of Ethiopian mass media exhibited that the role of journalism greatly shaped by the need and interest of the groups in power and have faced difficulties related to access and depart official information (Birhanu, 2009, p.4; Mulatu, 2017, p. 112). In Mulatu (2017) study on internal conflicts by the local newspapers had found annihilation frame used dominantly in the selected newspapers. The media's attempt to ignore or exclude an object from the readers or viewers can be called symbolic annihilation. This kind of frame happens when the newspapers are interested in the tone downing of ethnic conflict. In this study, the texts tended to ignore, exclude, undermine or delay reporting on internal conflicts. The researchers analyzed the newspapers and they found that newspapers do not give serious attention towards the issue.

The above researchers who have conducted a research on conflict reporting were studied on to what extent the internal conflicts get coverage on the Ethiopian media platforms. But, in this study the researcher tried to see how the specific conflict is reported across the private and the state owned newspapers.

The rationale to conduct this research was the expansion of internal conflicts that consequently brought millions internally displaced, evacuated and massacred across the nations. In due time, there is a cliché that states as “we are in time of political transition, the conflict is normal”. In accordance of this cliché, the journalists are refrain themselves to report detail analysis and reporting before, during and after the conflict. Thus, the intention of the researcher was to get into the reports of popular private and state owned newspapers about the Burayu crises that shadowed the Ethiopian New Year.

Since the premiership of Abiy Ahmed, the time is recognized as time of change, which is orchestrated with viable reforms in several aspects both nationally and internationally, including media practices. In this study, the content of the two prominent local Amharic newspapers are analyzed from the perspective of framing the report on the Burayu crisis. These newspapers are the daily Addis Zemen, a public newspaper owned and run by the government agency called Ethiopian Press Agency and Reporter bi-weekly newspaper, privately owned and operated by Media and Communication Center. Thus, the study tried to see how these newspapers framed and reported the Burayu crisis during a time range of August 26, 2018-November 5, 2018.

1.3 Objectives of the study

1.3.1 General objective

The general objective of the study is to examine conflict reporting in Ethiopian print media in focus of coverage of the Burayu crisis in Addis Zemen and Reporter Newspapers.

1.3.2 Specific objectives

Specifically, the study has attempted to:

- assess the frequency of coverage on the Burayu crisis in due process of the conflict;
- investigate how the Burayu crisis is framed in Addis Zemen and Reporter newspapers;
- analyze the report of Addis Zemen and Reporter newspapers coverage from the framing of information in the reports to transform to peace or escalating the violence;

1.4 Research questions

The study has addressed the following major research questions:

1. To what extent the Burayu crisis was reported in Addis Zemen and Reporter newspapers?

2. How did Addis Zemen and Reporter Newspapers frame the crisis in their coverage?
3. How did Addis Zemen and Reporter Newspapers report the crisis towards escalating or de-escalating the intensity of the conflict?

1.5 Significance of the study

The findings of this research can be useful to a country in general, and, media houses, policy makers and academic institutions and journalists in a particular. The findings will be significant to Ethiopian Broadcast Authority, Ethiopian Press Agency and Media and Communication Center to reexamine their practice on conflict reporting. The research has done not just to put facts together but provide lessons for the media houses to improve their practice on conflict reporting. It is also believed to help to take a responsibility in a way how would be the conflict reporting for the betterment of social cohesion.

The study will also serve as a baseline for further similar and extended research in the area. It may initiate other researchers to carry out similar studies on other institutions and how to frame and report conflict towards achieving the goals set by media institutions and organizations.

1.6 Scope of the study

Fundamentally, internal conflicts are getting high coverage in new media in general and social media in particular in Ethiopian media sphere. Although these media platforms provide ample opportunity to get unverified information, many loopholes are visible as a result of dissemination of false information (fake news) that is the unfortunate of the platform. Hence, the area can stretch out to use all sorts of media that have written on the Burayu crisis. However, the researcher has delimited on the mainstream media, explicitly on Addis Zemen and Reporter

newspapers. From these newspapers, the researcher has also focused on editorial and news reporting, section of the newspapers that have a timeliness factor in the periodicals.

1.7 Limitations of the study

The research has conducted in content analysis of publications, which needs extensive reading and re-reading that lasted a few months. In this duration of time, the texts, phrases and sentence could be covered line by line. Moreover, the texts and graphics of the coverage have some semantic and pragmatic meanings that lead to show how the story is discoursed. Due to this the result may be affected the data codifying process. Therefore, it is one of the limitations to analyze data according to the time scheduled that would have been better if it were done in a longer period of time.

1.8 Organizations of the study

This study consists of five chapters. The first chapter introduces the study in providing background of the study, statement of the problem, objectives of the study, the research questions, significance of the study, and the scope and limitation of the study. The second chapter reviews related literatures and theoretical frameworks. The third chapter encompasses the research methodology such as methods and approaches of the study, population and sampling techniques, and data collection instruments and data analysis methods and procedures. The fourth chapter is the data presentations and analysis. The last chapter is about summary of the findings, and conclusion.

1.9 Operational definition of terms

Burayu: a place found in West gate of Addis Ababa in Oromia region, Oromia Special Zone,

Community members: Aba Gada (Oromo social community leaders), Burayu residents, charity groups,

Elite groups: politicians, party leaders, social media activists, academicians (if any), think tanks

Framing: a process in which some aspects of reality are selected, and given greater emphasis or importance, so that the problem is defined, its causes are diagnosed, moral judgments are suggested and appropriate solutions and actions are proposed (Entman, 1993, p. 2)

Governmental officials: in a story are any representatives of government body like ministries, police officials at different structure.

Individuals- eye witnesses, residents, experts and citizens

International organizations- NGOs, like human rights organizations, Amnesty International

National and International news agencies - ENA, APA, CGTN, BBC, etc

National organizations: Non-governmental organizations working towards conflict, like Ethiopian Human Rights Council

No specified source- unspecified sources for instance, security reasons or information collected from the scene in a method of journalistic observation.

Qeero: (Direct translation “youth, Oromo Youth), refer to an informal youth community in Oromia.

Victims: individuals and groups who are suffering in the acts of violent groups that encompasses victims, victim families, injured, displaced people

Violent groups: groups who involved in the crisis, criminal assisting groups, accused persons, juvenile, villains, etc

Chapter Two: Review of Related Literature

This chapter aims to give you an insightful conceptual and theoretical understanding about the area of study, media and internal conflict reporting. The topics and subtopics in this chapter provide relevant and adequate ideas about my topic. Key concepts of the topics like news media, conflict, conflict reporting and the theoretical frameworks are discussed briefly.

2.1 News media

The news media, and more specifically print media, serve as valuable sources of information and powerful modes of communication (Cissel, 2012, p.67). The political environment as well as the media system taken as a whole can also influence the news media coverage of war (Hallin and Mancini, 2004; in Dimitrova and Strömbäck, 2008, p. 204). In line with, ownership plays an important role in determining what is reported in the media (Adisa, 2016, p. 304). Ownership pattern is dual -which is government ownership and private ownership (p.305). And the pattern of ownership of newspaper is crucial in determining the role that newspapers play on issues such as ethnic relations and conflicts (p.309).

It is obviously discussed that, the media are mostly in the hands of the powerful-state owned who controlled the media and media stay away from reporting critical and negative news. On the other hand, the media are owned by rich people who want to sell their newspaper by ‘what bleeds, leads’ principle. So media contribute to escalation of conflicts because acts of violence may dominate the news (Junne, 2013, p.3). According to Mulatu (2017.p.119) commonly, journalists, especially those working in private newspapers have ardent interest to report conflicts. Their interests in reporting the cases, perhaps in an exaggerated manner, may be related to the interest of the newspapers to sell high number of copies in each edition. Since news

reports must be saleable the information of media has certain biases (Opperhuizen et al., 2018, p.4). To the contrary, Mulatu pointed out, in Ethiopia, currently journalists shy away from reporting issues critical of government and omitting ethnic issues And government owned media were serving only the officials of governments (Mulatu, 2017, p.112).; Birhanu, 2009, p.49).

2. 2 Media and conflict

2. 2.1 Conflict as center for news

Media often prefer to dwell on conflict, since conflict news sell newspapers and attract an audience. This inevitably means that the more extreme and dispute points of view get airtime rather than the positive issues. O'Sullivan (2001, p. 61) addressed that, stories about violence continued to garner most of the attention. There thus continued to be frequent stories about bombings and killings but little about the day-to-day progress of peace negotiations of the nuance of the societal roots of the conflict, the contemporary political and cultural environment or the intricacies of various peace initiatives. (Galtung&Ruge, 1965in Mulatu 2017, p. 119) also affirmed that conflicts naturally attract journalists as well as readers.

Conflict, as one of negative events, gets better attention by journalists while they select issues to cover in newspapers. Media have a strong tendency towards dramatizing news, emphasizing crisis and conflict in stories, rather than continuity or harmony (Opperhuizen, et al., 2018, p. 4). Journalists also shape political discourse into conflict frames rather than just reporting conflict as the original tone of the incident (Bartholomé et al., 2015, p. 64). However, as the journalistic production process is at the very least shorten the statements of issues and therefore select some aspects of reality and make them more salient for the audience.

2.2.2 Role of media in conflict

Media are intended to reach and address a large target group or audience. In today's world, media becomes as essential as our daily needs. It can have a profound impact on individuals on what they read and listen and convinced that the world is as that media exposure tells them it is. Accordingly, in the contemporary world media is playing an outstanding role in creating and shaping of public opinion and strengthening of society. And it is possible to say that it is the sword arm of democracy (Puddephatt, (2006, p.4).

Literature shows how the media play a negative and positive role in the contemporary society. Puddephatt, (2006, p.4) stated that basically, media role can take two different and opposed forms. Either the media takes an active part in the conflict and has responsibility for increased violence, or stays independent and out of the conflict, thereby contributing to the resolution of conflict and alleviation of violence.

Media disseminates information on important issues, and also how people get informed about issues related to current events. It also makes people aware of the current happenings. Renn, (1992) affirmed media are a major source of information for citizens to reach a judgment about public risk events, can raise awareness about the nature of the risk and its consequences. And they can also alert citizens to stimulate public discussion or to take action to mitigate the risk (Opperhuizen, et al., 2018, p. 2).

To the contrary the media can also, in some cases, become an instrument for the dissemination of false and inflammatory messages and values that do not promote respect or well-tempered dialogue and discussion. As to Puddephatt (2006, p.26) one characteristic that is often remarked upon by those working in areas emerging from conflict is the frequent irresponsibility of

journalists who make wild claims without checking facts, are frequently partisan towards one political faction or ethnic group and are casually defamatory towards others.

However, media supposed to play vital role to avoid social evils, for the building of democracy and for the cohesion of the society as well. Orgeret and Tayeebwa (2016, p.15) discussed that the media may play a role specifically in supporting the peace process, allowing for participation, dialogue and reconciliation and strengthening civil society. An effective media is an essential part of preventing violent conflict from breaking out, as well as being an important element in its resolution. But, mass media often plays a key role in today's conflict. Research findings also underline the active role journalists play in the emergence and prevalence of conflict frames in the news media (Puddephatt, 2006, p.11; Bartholomé et al., 2015).

2.2.3 The conflict escalation and conflict de-escalation role of media

The role that media play in the escalation of conflict able to involved by negative messages that can divide communities and can help perpetuate the stereotypes that nurture violence. The insensitive role played by Radio Mille Collines in Rwanda is one of the most appalling contemporary examples of media insensitivity that stimulate conflict (Howard, 2015; As in Adisa, 2015, p. 34)

Escalations also can be built around exaggerations and outright lies playing on the fears and prejudices of the public. And framing a situation as a conflict highlights incompatibilities, disagreements, or oppositional tensions between individuals, groups, and institutions (Putnam and Shoemaker, 2007, p.167). Study results also show that, the media are indeed insensitive and irresponsible on the issues of ethnic conflict. Also, that from bias framing of ethnic issues,

newspapers have enormous power in setting ethnic differences which shape conflict behavior (Adisa, 2015, p. 452).

In similar line, positive results have also resulted from the creation of channels through which older, and new disputes can be broken down and re-imagined in ways that highlight also grasped opportunities to promote understanding in conflict situations by the media. That is the de-escalating role that the media can play. Descriptions of de-escalation shift the naming of the conflict, cast stakeholders in positive ways, highlight cooperation among opposing parties, and unite oppositional groups through common enemies (Putnam and Shoemaker, 2007, p.170). De-escalation patterns also show an increase in multiple explanations for a conflict and a decrease in narrowing or simplifying complex problems (p.174). According to Puddephatt, (2006, p. 27), it is clear that the media and local media in particular, play a central role in resolving conflict or at the very least, moving from a violent to non-violent phase.

Similarly, (Erni, 2009; Leung, 2009; Spencer, 2005) in several studies, mass media and other forms of communication were implicated in the escalation of conflicts and later on in the potential de-escalation (in Adisa, 2015, p. 497). Hence, Adisa suggested that it is important that understanding of information flows in a conflict prone society like Nigeria is vital to conflict prevention and early warning (p. 310).

The consequences of framing can be conceived on the individual and the societal level. So it is important to study conflict issues framing in Ethiopia in which similar conflicting issues like in Nigeria raised in the country. In view of that, de Vreese, (2005, p.52) stated an individual level consequence may be altered attitudes about an issue based on exposure to certain frames. On the societal level, frames may contribute to shaping social level processes such as political

socialization, decision-making, and collective actions. Putnam and Shoemaker (2007, P.170) also pointed that what remains understudied is how conflict frames emerge in the media. Thus the study of conflict frame is very essential.

Framing is concerned with the presentation of issues (de Vreese, 2005, p.53). Frames can have an impact on both the volume and character of news messages about a particular issue (Scheufele and Tewksbury, 2007, p.12). Therefore, how the news media frame public issues is critical to final resolution of public problems. Media framing plays a significant role in imparting a population as much as influencing public opinion about conflict, war and peace (Roach, 1993 in Adisa, 2016, p.297). And conflict news frame has more activation effect than other news frames (Scheufele, 2004, p. 416). Thus it is essential to study the conflict framing of the media.

2.2.4 Challenges of conflict reporting

The primary duty that the media take part is serving the public at large for the betterment of the societal life. Media are tended to be free from any pressure. Besides it is considered as the fourth pillar of the state for critical of the government, to keep eyes on malpractices and social evils. Journalists have also responsibility to report events and issues in reality in a fair and balanced manner. Moreover it is liable to be partial as well as avoid any biases. Yet, reporting in a conflicting situation especially in a multiethnic society the area becomes complicated (Scheufele and Tewksbury, 2007, p. 10).

Scholars pointed out how the area gets difficulty. Framing provides a fruitful way of understanding how media shape news and people's perceptions of it but the area lacks precision (Reese, Gandy Jr, & Grant, 2001 in Adisa, 2016, p. 296). Therefore, the need for attention towards the examination of ethnic conflict has become imperative more so, that in most of the

multiethnic societies, the cases of old conflicts are worsen, new ones surfacing (Arbour, 2014, p 65). When newspapers address some ethnic group with bad names, they get angry, irritated and unhappy. On many occasions the affected groups always believe the newspapers that name tagged them were doing it to discredit them and promote others, therefore further widening the differences and level of the hostility (Adisa, 2016, p. 309).

The media, whether local or international, will always face a considerable challenge in trying to cover conflict (Puddephatt, 2006, p. 74). O'Sullivan (2001, P. 54) supported the idea, in which, today's ethnic conflicts confront the news media with unprecedented challenges. The media's portrayal of ethnic conflicts as well as the steps in their resolution thus has immense consequences for conditioning public attitudes and influencing policy responses. According to Mulatu (2017, p. 121) the first one media aim at serving the public, which is one of the common roles of the media. As information provider to the public, the newspapers prefer to report issues. The second one is the newspapers want to be in the safe side and free from any kinds of pressure. While the newspapers are dealing with issues, such as internal conflicts, they also face some challenges from the government, which control the media.

Different levels of influence in addition, affect how conflict frames emerge and the extent to which journalists are active in this process. These levels are interlinked and are not always clearly distinguished in the journalistic practice (Shoemaker and Reese 2013, in Bartholomé et al., 2015, p. 453). And so journalistic values are respected as much as possible when producing news, but sometimes suffer (Bartholomé et al., 2015, p. 453).

Studies also pointed that in times of war and conflict, journalists often depend entirely on official sources for information, and media serve as mouthpieces of the authorities by amplifying their

voices and muffling those that differ from the official position. In such times, the “watchdog” in journalism takes a back seat as other concerns take precedence. As a result the news is framed along the lines of the authorities’ standpoint and describes the mission first and foremost as a humanitarian cause (Orgeret and Tayeebwa 2016, p. 18-19). Puddephatt, (2006, p. 25) added that, another problem that causes great concern is the lack of professionalism among inexperienced local journalists, particularly in an environment where freedom is suddenly provided after years of suppression.

2.3 Theoretical framework of the study

Theoretical frameworks are crucial to understand the research from professionals’ point of view and to see in a scholarly argument. They are paths to conduct the study. For the purpose of this research, the researcher has used political context model and framing theory as the theoretical framework of the study.

2.3.1 Political context model

The political context of a certain country has a tremendous effect on the way of news framing. The reason is that the impact politics in the framing of the news is paramount. Wolfsfeld considers the ‘political context model the best way to understand the role of media within the political conflict. He views that the competition of political antagonists for media control is just another aspect within the general struggle between the political opposition (Wolfsfeld, 1997, p.67).

The battle of the political antagonists focuses in promoting their points of view through media in order to prevail in the news story. This struggle takes place in two levels: access and significance. Wolfsfeld names them the structural dimension and the cultural dimension. Access,

or the structural dimension, refers to the fact that an antagonist appears in the media, gets media coverage. The second aspect, the battle for significance, the cultural dimension, consists in the attribution of significance to a fact, in order to make it understandable to a specific community. In other words, contending parties try to promote their own focus on the story so that the media present it as such to the audience. This battle for significance attribution can be seen in terms of building frames: conflict among the frames that the contending parties try to promote, and the frame that the media finally gives to the specific fact. The building of a media frame is an interactive process that tries to fit two variables: a) professional usefulness, and b) placement of the daily events into an ample cultural context. Professional usefulness refers to the ability to explain a complex story within a limited space –whether press, radio or television. In order to do so, it must follow the limitations and requisites of the different informative media. Nevertheless, the building of this frame is not just limited by space but also by previous frames used in the coverage of the conflict. In other words, the building process is understood as an attempt by journalists to find a narrative that links new information to existing frames in the media. We must also take into account that the public to whom their information is addressed live within a specific cultural and political context. As a result, he considers that “the attempt to find a narrative fit should be seen not as a mechanical process, but rather as a cultural one in which the journalist places the events of the day within a meaningful context” (Wolfsfeld, 1997 p. 36). So, I will focus on the elements that Wolfsfeld thinks contribute to the building of the media frame: “While events normally serve as the starting point for the construction of media frames the attempt to find a narrative fit is also influenced by professional and political considerations. These considerations help define the range of existing frames, the search for information and events, and how the frames are applied to a particular conflict” (Wolfsfeld 1997 p. 36) He

defines three factors that affect the choice or building of a particular frame: facts, professional considerations and political environment. That is to say: the nature of the information and of the events that are processed; the need to create a good story; and the need to create a story that resounds politically within a particular culture.

The political culture is about standards, moral values, beliefs and practices that define the manner in which each media interacts with political environment. The Wolfsfeld theory affirms that each media exists within a particular cultural ground that defines the frames that could be used to interpret political events. Following Shoemaker, Reese (1996) states that the variables that influence political culture in the media are: geographic location of the mass media; ownership of the media and/ or who directs them; political leanings of the editors and journalists; type of public and historical period in which conflict is being covered. He considers that the effect of political culture in frame building is more evident in the coverage of foreign conflicts, because from that point of view one can appreciate that media in each country interprets the world from a domestic or even nationalistic perspective. Political influence is not limited to the voicing of support or opposition by the media. The frame is reflected not only explicitly but also implicit in the telling of the facts. Thus, for instance, a frame favorable to a political candidate will take shape not just in the positive adjectives used, but also in the effort to better explain the reasons of a specific international conflict, and the position adopted by some of the parts involved. In this sense, Wolfsfeld states that local authorities will have greater difficulties when promoting their frames about conflicts in the media of other countries because of cultural differences.

2.3.2 Framing theory

Framing theory encompasses in many disciplines and defined in different ways. The idea assumes that a given piece of information will be interpreted differently, depending on which interpretative schema an individual applies. Different interpretative schema can be invoked by framing the same message in different ways (Scheufele, 2008, in Tewksbury and Scheufele, 2009, p. 18).

In social theory, a 'frame' consists of a schema of interpretation, collection of anecdotes, and stereotypes that individuals rely on to understand and respond to events (Cissel, 2012, p. 67). The psychological roots of framing identified 'frame of reference' that all individual judgments and perceptions occur within the certain frames of reference (Sherife, 1967, p. 382, in Tewksbury and Scheufele, 2009, p. 68). Cognitive frame theory, on the other hand, focuses on cognitive frames as mental structures that facilitate organizing and interpreting incoming perceptual information by fitting it into already learned schemas or frames about reality (Dewulf et al, 2009, p.158). Frames as knowledge schemas refer to structures of expectation about people, objects, events and settings (p. 62-63).

In communication, framing defines how news media coverage can shape mass opinion by using specific frameworks to help guide their reader to understanding (Cissel, 2012, p. 67). Chong and Druckman (2007, p. 106) defined a frame in communication can be only in relation to a specific issue, event, or political actor. Framing theory offers the basis for understanding how conflict is reported in newspapers (Carpenter, 2007) because according to de Vreese (2005), de Vreese, Boomgaarden, and Semetko (2011), a frame is an emphasis in salience of various aspects of an issue such as conflict (in Adisa, 2016, p.299). Framing is used to explain how the mass media

promote a particular definition of an issue through selection, emphasis, exclusion, and elaboration (Scheufele & Iyengar, 2010, p.82).

2.3.2.1 *What is frame?*

Frames are a communicative device that individuals and groups use to negotiate their interactions. Framing, thus, constructs the meaning of the situations it addresses (Edwards, 1997 in Dewulf et al., 2009, p.160). And, in media articles frames are mainly represented by certain or combination of words, emotional meanings and combinations of these (Opperhuizen, et al., 2018, p. 3). As to Dimitrova and Strömbäck (2008, p.205) frames can be shaped by political actors, by the media, or be part of a broader cultural outlook. More specifically as to Druckman (2001) frame is concerned with variations in emphasis or salience of particular aspects in a media text (in Bartholomé et al., 2015, p. 440). Dewulf et al, (2009, p. 165) identifies what gets framed in three general categories are issues, identities and relationships and interaction process. It is the process by which a communication source defines and constructs an issue or controversy. Thus, frames in communication matter—that is, they affect the attitudes and behaviors of their audiences (Chong and Druckman, 2007, p.109).

The use of frames is called framing (Bruggemann, 2014, p.62). Framing occurs in different locations, Public actors strategically send out messages with a frame. Journalists frame their news stories. Media users frame information received through the media (p. 63).

In Dimitrova and Strömbäck, (2008, p.205) noted, one of the most often cited definitions of media framing is by Entman (1993: 52), according to Entman, framing means ‘to select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text in such a way as to promote a particular problem definition, causal interpretation, moral evaluation, and/or

treatment recommendation'. Framing is about the emphasis of certain aspects of an event and the suppression of other aspects (Entman, 1993). Just as important, therefore, does know what has not been selected or emphasized (Boesman et al, 2015, p. 13)

Chong and Druckman (2007:104) stated framing in a general term, in which it refers to the process by which people develop a particular conceptualization of an issue or reorient their thinking about an issue. For Scheufele, framing means it is stressing certain objects and relations (Scheufele, 2004, p.405). McCombs (2004) has added that framing is simply a more refined version of agenda setting. Framing, from that perspective, means making aspects of an issue more salient through different modes of presentation and therefore shifting people's attitudes (in Scheufele and Tewksbury, 2007, p.15).

Thus it is important to study framing, because as to Lecheler and De Vreese, (2012) the concept of framing has been one of the most abundant areas in recent research in communication, politics and sociology because framing can clarify and interpret the extent the media affect publics' understanding of politics (in Adisa, 2015 :497). Also, journalists' contribution to shaping the frames in the news is an area that deserves further attention (Bruggemann, 2014, p. 61).

According to Adisa, (2015, p. 497) , the previous studies of framing which focused on political framing of candidates mostly in the western world during elections, however, shifts its attention to both newspaper framing of conflicts and ethnic groups' behaviors in multiethnic societies like Nigeria a country in Africa. As a consequence, Ethiopia more specifically, has a similar feature of ethnic composition and conflict prone society in the continent that the public is affected by in such a conflict and violence. In relation to this, de Vreese (2005) reassures that framing is a foremost guidance to research on media contents and the studies of connection between media

and public opinion. Thus, framing theory offers the basis for understanding how conflict is reported in newspapers (Carpenter, 2007) because according to de Vreese (2005), de Vreese, Boomgaarden, and Semetko (2011), a frame is an emphasis in salience of various aspects of an issue such as conflict (in Adisa, 2015, p.497).

The most important thing that shouldn't be forgotten in framing is the ignorance media framing of issues from story line. Framing described not only by concerned with discrepancy in weight or salience. It also illustrated by uncovering the issue. As to Opperhuizen, et al., (2018, p. 3) framing is a quality of communication that leads others to accept one meaning over another. A frame tells what elements are meaningful and are uncovered by stories and story lines.

Price and Tewksbury (2009, p. 184) summarized the distinction as framing focuses not on which topics or issues are selected for coverage by the news media, but instead on the particular ways those issues are presented. It is based on the assumption that how an issue is characterized in news reports can have an influence on how it is understood by audiences (Scheufele and Tewksbury, 2007, p. 11). Frames thus influence the perception of the audience.

Even when the media are truly independent, there can be a tendency by some though not all, of the media to oversimplify the complexity of current problems and reduce the news to catch phrases and sound bites on the assumption that people want drama and entertainment rather than informed analysis. Today political news, however, is most preferring to other types about what is fit to print. And framing can be presented by omitting stories from story lines, by partisanship, or by covering in exaggerating approach (Entman, 1993, p.53).

According to Entman, (1993, p.53-54) by highlighting some parts of information about a problem, frames elevate them in salience, often through placement or repetition, or association

with culturally familiar symbols. Simultaneously, frames omit other aspects of the problem. There by, media can influence politics by what they say, but also by what they don't say. Information is filtered by gate keeping for dissemination, be it publication or not. Editors deciding which stories are printed or covered, and includes media outlet owners. Puddephatt, (2006, p. 10) discussed how the media center conflict by omitting stories. According to him, the media itself becomes an actor in the conflict, for example when it takes an editorial position or when the media focus on certain issues or aspects of the conflict leads to the exclusion of others. Study results also noted that the newspaper purposely ignores some issues such as ethnic conflicts, in which their causes and consequences are not clear (Mulatu 2017, p.120).

Puddephatt, (2006, p.15) asserted that, more controversially there may be circumstances where the existing media is either too partisan or too weak to provide adequate coverage of the political process. Orgeret and Tayeebwa (2016, p.17) pointed that however, weak or non-existing reporting may have devastating results. At the same time, as to Adisa, (2015, p. 499) bias could be socio and ethno-political, where media owners, editors, or journalists report news that supports particular interest. Mulatu (2017) argued that the internal conflicts in Ethiopia are not well dealt. Rather, they are excluded from the audiences/readers. And to support this argument that the newspapers were paying lesser attention to the internal conflicts (p.119). Mulatu reasoned out this claims by pointing one of his journalist respondents, by quoting his statement “we do not report conflict because we [fear] to incite more conflict like Rwanda case”. However, I strongly disagree with this respondent. Here my reason is that the Rwandan conflict case is the role of media played in “inciting” conflicts (here it was a deliberate incitement of the conflict by the media). The conflict by the media itself; which is the disgusting role the RTLM played

during the time. However, reporting the conflict is the role of the journalists and it is the essence of the news reporting. But, the question must be ‘how’? And that should be answered.

Therefore, media are not only concerned with informing people of the whole picture, but they selectively omit certain information and craftily construct information which serves their own purpose of advancing and pushing forward their views. Nevertheless, media are covering everything to inform the public to give the full picture.

2.3.2.2 *Framing approaches*

Framing is a tool used by media and politicians to make salient points that would direct their readers to a desired frame of mind (Cillsel 2012, p. 69). Research has demonstrated that the two news frames, conflict and economic consequences influence the direction of audiences’ thoughts when conceiving of a contemporary political issue (de Vreese, 2005, pp. 59-60)-. . Framing can be construed in both positive and negative terms. It can be viewed as a strategy to manipulate and deceive individuals, or it can refer more neutrally to a learning process in which people acquire common beliefs, as in the coordination of people around a social norm (Chong and Druckman, 2007, p. 164). Thus, framing approach is a powerful tool to analyze journalistic practices; it focuses on communication as a process of making sense of the world (Bruggemann, 2014, p. 61).

The basic framing approach assumes that the focus of effect lies within the description of an issue or the label used in news coverage about the issue (Scheufele and Tewksbury, 2007, p. 14). Semetko and Valkenburg (2000), identified as five news frames: ‘conflict’, ‘human interest’, ‘attribution of responsibility’, ‘morality’ and ‘economic consequences’ (in de Vreese, 2005, p.56).

Although human interest stories are often criticized for ignoring history and social context (Edelman, 1988), the emotionality involved in such stories can serve as well as a tool to call attention to larger social problems (Wahl-Jorgensen, 2013).

And Entman (1993) maintains that framing has four core functions which are: describing problems, identifying causes, making proper judgments, and then proposing remedies (in Adisa, 2015, p. 497). Ultimately, Van Gorp argues that elements of news production are part and parcel of the entire framing process (Scheufele and Tewksbury, 2007, p.78). It is assumed, however, that a consistent relation between all frame-elements is necessary to create a powerful perspective (Scheufele, 2004, p. 420). Strong frames often rest on symbols, endorsements, and links to partisanship and ideology, and may be effective in shaping opinions through heuristics rather than direct information about the substance of a policy (Chong and Druckman, 2007, p. 111).

As Matthews and Kohring (2008, p. 56) framing studies differ widely in their operationalization of frames for empirical research. The main distinction runs between generic and issue-specific frames (de Vreese, 2002; de Vreese, 2005; in Bruggemann, 2014, p. 63). Certain frames are pertinent only to specific topics or events. Such frames may be labeled issue-specific frames (de Vreese, 2005, p. 54.). de Verse (2005), operationalized the conflict frame with four items such as ‘does the news story reflect disagreement between parties/ individuals/ groups/ countries?’ (p. 57). Bartholomé et al., (2015, p.56) asserted that, news framed in terms of conflict often resonates with political reality and reflects disagreement fought out on the political stage. Whereas Generic frames were found in relation to different issues which suggest that the frames are more generally applicable than issue-specific news frames. But this study focuses on issue – specific frame which is on conflict news frame. An issue-specific approach to the study of news

frames allow for a profound level of specificity and details relevant to the event or issue under investigation. This advantage, however, is potentially an inherent disadvantage as well. The high degree issue-sensitivity makes analyses drawing on issue-specific frames difficult to generalize, compare, and use as empirical evidence for theory building (de Vreese, 2005, p. 55). However, the purpose of this study is not to draw a theory but to contribute in the frame building process in the conflict area.

Gomson and Modigliani (1987p. 143) discussed framing process and described packages to characterize an issue. The package comprises arguments, information, symbols, metaphors, and images (in Tewksbury and Scheufele, 2009, p. 19).

2.3.2.3 Frame analysis of news

This study focused on the presence of conflict news frames in the stories. Framing enables to check how the media shapes the conflicting issues. From the above discussion, literatures indicated that media are charge in the acceleration of conflicts. At the same time it is believed that they are and supposed to play a vital role in the dwindling processes of the violence. Framing also present and define stories in a more salient way towards some issues to get the public attention and avoid others to lessen their claim. Frames also expressed in naming, labeling, degrading , exaggerating by using different communicative devices such as texts, figures, symbols, meanings, metaphors and so on. And news frames can be analyzed in qualitative and quantitative ways.

As stated by de Vreese, (2005, p. 55) studies of frames in the news have investigated the presence of frames that pertain to the particular issue in question. Framing refers to how

messages are encoded with meaning so that they can be efficiently interpreted in relationship to existing beliefs or ideas (Dewulf et al, 2009, p. 160).

Framing also refers to the ways that newsmakers cast stories, highlight what is figure and ground, and impute meaning and motives (Putnam and Shoemaker, 2007, p. 167). And frame definition centers on the content of news stories that arise from how the media contributes to defining the situation. This process focuses on the discourse units that convey news frames (p. 2).

Entman (1993) noted that news frames are obvious and can be located in four places: the communicator, the text, the audience and the culture (in. de Vreese, 2005, p. 51). As to Putnam and Shoemaker, (2007, p.2) in conflict situations, framing is evident in two processes: discourse use and development of the issues. In discourse use, framing is performed through the naming or labeling of events, the use of words that imply blame, and explanations about the nature of a situation.

2.3.2.4 *Conflict news framing*

Conflict is also a type of media framing that is employed in the production of news (Putnam and Shoemaker, 2007, p.167). Conflict frames are defined as news frames that “emphasize conflict between individuals, groups, or institutions as a means of capturing audience interest” (Semetko and Valkenburg 2000, p. 95) And they are influential for a considerable number of aspects of political life (Bartholomé et al., 2015, p. 441).

Some media organizations have argued that the very practice of good professional journalism is itself a form of conflict resolution – or at least is something that has strong parallels to conflict

resolution (Puddephatt, 2006, p.12). However, the media must have the ability to operate freely and without threat and with the capacity to report on all aspects of the conflict (p, 23-24).

2.3.2.5 Conflict news framing

The Institute on War and Peace Reporting has a set of “six duties” for journalists covering conflict and peace - understand the conflict; report fairly; report the background and the causes of the conflict; present the human side; report on peace efforts; recognize journalists’ influence (Orgeret and Tayeebwa 2016, p.17). But, as to Arcan (2009, p.340) the most important approach to frame conflict is to establish the media that is respectful to the journalism and broadcasting ethic codes and principally aim to play a constructive role to provide social peace. Media workers should keep in mind that especially journalists, generally the media workers have social responsibility both for a better media and democracy (p. 344). Therefore, how journalism shapes conflict frames is a question that must be answered. Frame building refers to the processes that affect how media frames are formed and how frames are created and adapted by journalists (Scheufele, 1999). Journalists do not solely report about political events, but they also shape these events (Entman 1991; cited in Bartholomé et al., 2015, p. 440). Consequently, professional criteria of newsworthiness as well as value judgments will play a role when journalists produce texts with certain news frames (Bruggemann, 2014, p. 62). Some scholars also suggested that the best approach might be to examine what the professional responsibilities of journalists should be in a conflict area. This would include avoiding portraying conflicts as a zero-sum game contested by two combatants, but rather disaggregating the various interests that clash (Puddephatt, 2006, p.11); that means as peace journalism approach addressed. As to Puddephatt, the provision of accurate information about a conflict is therefore a priority for all agencies and developing and maintaining a culture of professional journalism is important. Learning how to provide basic

humanitarian information is vital (p, 12). He stated that, in October 2003, IMS convened a roundtable in Copenhagen to examine conflict reporting. It acknowledged that there was no consensus on the best approach to conflict reporting among media professionals. The focus was on recent conflicts and participants sought to explore the distinction between peace journalism and conflict sensitive journalism through analyzing specific interventions on conflict reporting. (P, 11)

2.3.2.6 *News slant and bias*

Some clearing of the conceptual underbrush connects framing to news slant and bias and ultimately to political power (Dimitrova & Strömbäck, 2008 p. 207). Slant occurs when a news report emphasizes one side's preferred frame in a political conflict while ignoring or derogating another side's. One-sided framing emphasizes some elements and suppresses others in ways that encourage recipients to give attention and weight to the evaluative attributes that privilege the favored side's interpretation (Entman, 2010: 392)

It involves selecting a few aspects of a perceived reality and connecting them together in a narrative that promotes a particular interpretation. Frames can perform up to four functions: define problems, specify causes, convey moral assessments, and endorse remedies (Entman, 1993, 2004). As to Adisa, (2015, p.496), from bias framing of ethnic issues, newspapers have enormous power in setting ethnic differences which shape conflict behavior and media insensitivity through inciting reports, sensationalized reports, and exaggeration of conflict issues comes into play when they propagates messages of intolerance or disinformation that manipulate public sentiment (p.498-9). Media negative portrayal which is also referred to as stereotype is the overgeneralizations and reporting in bad light the activities of a group with the purpose of

creating certain negative image about the group (Holt, 2013). Most times, negative portrayals stimulate hatred and animosity among groups which may eventually result to conflict (cited in Adisa, 2015, p.499).

Journalists have been long aware of the extreme importance of fairness, the ethic of restraining their own biases and the idea that journalism should not be the voice of any particular party or sect (Rosen, 1994). As such, journalistic objectivity has been defined as an effort to report the facts without developing or at least without revealing an opinion about them (Kinsey, 2001). Cited in Huong Thu Thi Vu, (2012, P. 17). The journalists view of their profession originates from as “the neutral model” This means journalists should report in an objective and balanced manner, with no obligation to any outside interest. They should be loyal to the truth and public interest (Carrey, 2002; Loyn, 2007; McGoldrick, 2006; Zandberg&Neiger, 2005).

McQuail (1992) suggested four different kinds of bias: partisan, propaganda, unwitting, and ideological. The first is explicit support for a particular position and the second more implicit, which is only apparent to those who are sensitive to the value-laden nature of the comment, descriptions and attitudes in the reporting. Unwitting bias results from the physical constraints of the news profession: there is so much room in a newspaper or time in a bulletin.

2.3.2.7 News sources and conflict framing

“News stories need sources the way human beings need oxygen”, (Cozma, Hamilton & Lawrence, 2012, p. 85). One important framing mechanism is the use of sources in news reporting (Dimitrova and Strömbäck, 2003, p. 207). Being far from mere information carriers, sources make the news legitimate, add credibility and authority (Hamilton & Lawrence, 2010; Stovall, 2012), help to avoid bias and protect from legal problems (Tiffen, Jones, Rowe, Aalberg,

Coen, Curran, Hayashi, Iyengar, Mazzoleni, Papathanassopoulos, Rojas, & Soroka, 2013; Tuchman, 1972), in Ellada Gamrekidze, (2015, p.6)

Journalists are aware that officials still need them to tell “their side of the story” (Sigal, 1973). Thus, powerful officials are best positioned to create news events, certify issues as newsworthy, and make news on their own terms” (Cook, 1998, p. 5). Dimaggio (2009) agrees: “Though the corporate media remain formally independent from government, informally; media outlets are dominated by official sources. Reporters overwhelmingly rely upon government voices in constructing news stories” (p. 14)

Official sources are important and necessary as well as capable of shaping the discussion of issues and “construction of news reality in that they are empowered to shape and frame discourse; moreover, a preponderance of one type of source can result in news coverage focused along narrow ideological lines” (Berkowitz, 1997, p. 486).

The impact of officials’ messages over messages delivered by others, however, should not only be evaluated in terms of dominance but also in terms of frames deployed in the messages (Gamrekidze, 2015, p.11).

2.4 Summary

The related literatures showed that framing is a core concept in journalistic writing and reporting. More importantly, how journalists frame a specific news event may give a life for the story whatsoever the value of the story is. Thus, understanding framing mechanisms and how issues are framed in the story are discussed in the literature review. Meanwhile, giving a comprehensive insight about the theoretical frameworks the researcher has used was the intent of the study. Due to this, Wolfsfeld (2004) political context model and Entman (1993) Framing as a method and theory have reviewed in this chapter.

Chapter Three: Research Methodology

3.1 Introduction

In this chapter the approaches, techniques and methods of the research are discussed. The chapter has explained the research approach, then the research design, followed by a discussion on their effectiveness, meeting the objectives set by the study. The chapter then has discussed the sample size and the sampling technique employed by the researcher and the data analysis methods which have been used. It has concluded with a brief discussion on the ethical considerations and limitations posed by the research methodology, as well as problems encountered during the research.

3.2 Study area

Burayu is located on the northwest border of the capital city, Addis Ababa. It is a town and district in the Oromia Region of Ethiopia, located in the Oromia Special Zone. It is found in 9°02'50''N38°39'43''E geographical location and 19 KMs distant from Addis Ababa. With the growth of the capital in recent decades and urban sprawl, the town has faced considerable economic and demographic pressures; as people, including many from the Southern Nations, Nationalities, and Peoples Region.

The Burayu crisis carried out in the vicinity the Ethiopian town of Burayu, in the Oromia Region, near to the capital Addis Ababa, on 14-16 September 2018. The main focus of the study was the crisis happened in this specific location.

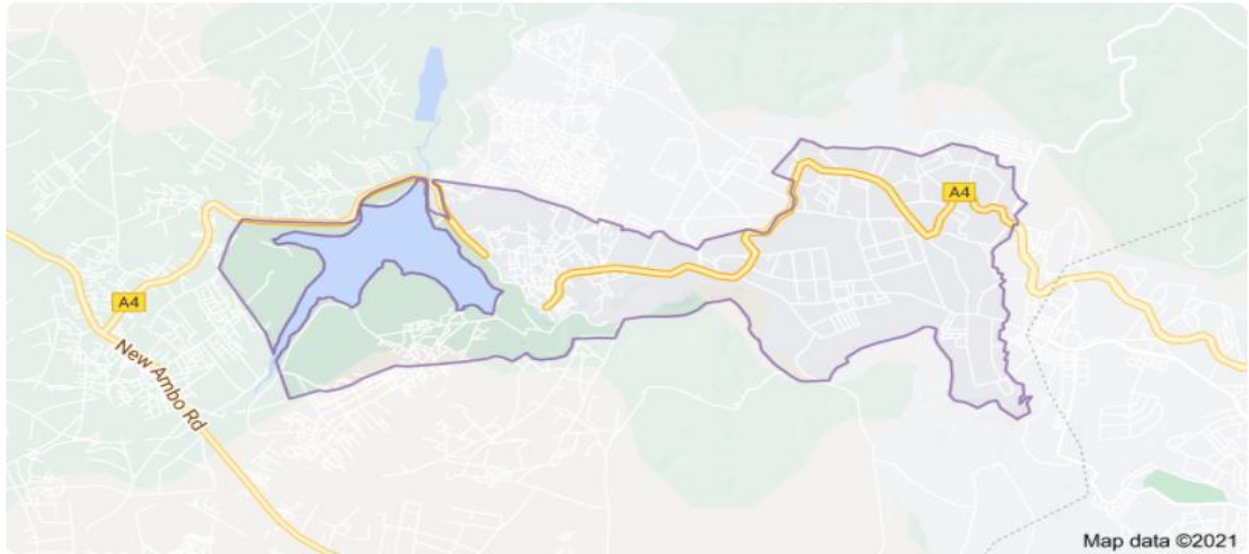

Figure 1: Map of Burayu (source: Google Earth)

3.3 Framing as a method

Framing uses both as a theoretical framework and a method. Framing helps “to define problems, to diagnose course, to make value judgments, and to suggest remedies” (Entman, 1993: 52). Methodologically, framing enables the researcher to look into the meaning of words, sentences, and paragraphs within the context of media coverage on conflict issues. Conflict in general and internal conflict in particular is tremendously a sensitive issue to journalistic mission. That is why, the way of framing to publicize the story is far challenging. The reason is that the media tendency to frame issues as a sanctuary to existing political realities or to shift public opinion. Meanwhile, the media intentionally or unintentionally can escalate or deescalate the conflict.

In framing theory there are five methodological approaches that are commonly used as measurements of media reports. This includes hermeneutic approach, a linguistic approach, a manual holistic approach, a computer assisted approach and a deductive approach (Mathes and Kohring, 2008, p.38). From these approaches, in this study the researcher has employed a

combination of hermeneutic approach, manual holistic approach and a deductive approach. Hermeneutic approaches are “well documented and especially through their discussion of media frames. In this approach, emerging frames are identified through careful, deep and repeated reading of the news stories. The deductive approach is employed by using a predetermined frames identified by Semetko and Valkenburg (2000, p. 95). Conflict, human interest, economic consequences, morality and responsibility frame. Certain number of checklists has adopted for every single master frame and the coder had to answer ‘Yes’, ‘No’, and ‘Not Clear’ rating. The manual holistic approach helps the researcher to quantify the frequencies and numerals in the textual analysis without computer assisted mapping frame.

During searching for frames for the texts, the researcher used Entman’s (1997) framing function as a benchmark. Therefore, by using this benchmark the researcher has identified four types of frames, namely annihilation frame, attribution to responsibility framing, incapability of government officials’ frame and law and order and crime and justice frame. The annihilation frame is the media’s attempt to ignore or exclude an object from readers or viewers. Based on these functions, the researcher developed a checklist that has used to analyze the texts about the Burayu crisis.

In this study, the content published on the editorial and the news was analyzed. First, the study tried to show to what extent each news outlet coverage focused on the crisis to reveal the situation to the government and the public at large. Pre-conflict reports are critical to prevent the escalation of the conflict, and reveal the underlying tension to prevent sudden conflicts, death and damage. Second, though mainstream media seem to decline due to the advent of the social media in news breaking, it still has a vital role because people still dependent on the mainstream media to check facts. Thus, the importance of newspapers is still very high. Reporters are

supposed to be aware of their responsibility as a journalist and recognize the power that their reports have to influence individuals and governments. Hence, how Addis Zemen and Reporter newspapers framed and covered the Burayu's crisis has showed whether reporters were contributing their share to prevent before causing damage or manage and transform during and after the outbreak of the conflict respectively was the angle that this study has focused. Third, in reality, people within every society may act and react in different ways depending on their background and environment. In this study, editorials were part of the source data because editorials are important to show how newspapers view conflicts happened in Burayu and their reactions towards it. Thus, this study examined how the newspapers gave coverage the situation in escalation or de-escalation of the conflict.

3.4 Research design

Studies that have used frame analysis as methodology have drawn from various theoretical and methodological approaches, leading to working definitions that are often tentative and specific to the purposes of the respective study. This has resulted in relatively little consensus regarding how frames can be operationalized and detected in the news. Moreover, the complexity of frames as 'part of a collective struggle over meaning that takes place through a multiplicity of media and interpersonal communication [and] draws from a range of resources' (Vliegenthart & van Zoonen, 2011:112) has generated questions about the process of using frames as methodology. Nevertheless, frame analysis can be usefully employed in many different ways, without losing its theoretical and methodological value in bridging news production processes with potential news effects on public perceptions.

The research design for this study was case study. The purpose of this study was to examine the content of conflict news framing in Burayu the case of Addis Zemen and Reporter newspapers. Addis Zemen and Reporter newspapers are cases that represent public and private newspaper respectively. In the same token, the Burayu crisis is one of the cases of internal conflicts in Ethiopia. Therefore, Addis Zemen and Reporter newspapers are cases to demonstrate how the Burayu crisis (as a case) is covered in Ethiopian public and private newspapers.

3.5 Research approach

Many scholars argue that media play a significant role in reporting conflicts. The nature of that role as a perpetuator of conflict or agent for peace largely depends on the framing and agenda setting of the media (Aslam, 2014, p.2). Media content analysis is a specialized sub-set of content analysis, a well-established research methodology (McNamara, 2011, p.1). Berger (1991) says “Content analysis is a research technique that is based on measuring the amount of something (violence, negative portrayals of women, or whatever) in a representative sampling of some mass-mediated popular form of art (cited in McNamara, 2011, p. 1). The aim of this study is analyzing the content of conflict news framing that reported on Burayu crisis happened in September 2018.

Therefore, the study has employed qualitative approach to examine how Addis Zemen and Reporter newspapers portrayed the Burayu crisis. In this approach the researcher employed content analysis as a method of the study. Using qualitative method can offer many advantages for framing study. Azpiroz (2014) noted that qualitative methods in framing have a more realistic and contextualized interpretive look, so that they do not overlook the presence of elements with a

high content or cultural resonance, or what is evoked without being explicit or the omission of important data.

3.6 Research method

The method of this study is content analysis. The unit of analysis includes words, phrases and message which directly and indirectly related to the conflict scenario. Therefore, content analysis was found to be applicable method of the study. According to McNamara (2011, p. 2) the ‘content’ refers to words, meanings, pictures, symbols, ideas, themes, or any message that can be communicated. The ‘text’ is anything written, visual, or spoken that serves as a medium for communication. Accordingly, content analysis is a research technique for systematically analyzing written communication. It has been used to study news articles and other written material (Hall, 2018, p. 1). The researcher has used content analysis because it gives an opportunity to in-depth understanding of the content of the coverage and obtaining a detailed view of the connections between conflict news and framing. Because the researcher aimed to find the contents that determine the frames of the article, what a role the media are playing in the process of the conflict- escalation or de-escalation, in what way the news are slanted, and assessing how the conflict covered and framed between the two different ownerships of the newspaper –Addis Zemen and Reporter. Thus, this study tries to examine the content of two local news articles focused on conflict framing.

The stories of Addis Zemen from government owned media stories focus on social, political and economic news elements as part of their coverage, as well as Reporter from private owned selected stories of the same communication field (Ethiopia Broadcast Authority, 2019). The justifications of each method are discussed below.

Newbold et al. (2002, p. 4) discussed qualitative content analysis relies heavily on researcher readings and interpretation of media texts. Furthermore, content analysis can be extremely time-consuming, involving reading and re-reading of a large amount of material (Hall, 2018,p. 1).This intensive and time-consuming focus is one of the reasons that much qualitative content analysis has involved small samples of media content and been criticized by some researchers as unscientific and unreliable (McNamara, 2011,p.5). Qualitative content analysis is difficult and may be impossible to do with scientific reliability. However, McNamara (2011) summarizes that qualitative analysis of texts is surely the ultimate goal of analyzing media content, and he recommended a combination of the quantitative seems to be the ideal approach (p.7). With this purpose, the qualitative research allows gaining the relevant result about content of framing in manifest and latent meaning in the news stories about Burayu crisis on the stories extracted from Addis Zemen and Reporter newspapers.

3.7 Population and sampling

The population of this study is newspaper stories; news and editorials published in Addis Zemen and Reporter newspapers on 26 August 2018- to 5th November, 2018. The researcher purposely targeted the two newspapers; Addis Zemen and Reporter due to the following rationale. First, these newspapers are from the two ownership category; public vs. private. Second, both are news oriented. Third, both newspapers have relatively longer age of publication. Fourth, both newspapers are published in Amharic language aimed to deliver for local readers. Addis Zemen is the oldest public owned newspaper in Ethiopia while Reporter is a newspaper that lasts longer than the rest of private newspapers as they suffered from different political restraints for privately owned press. Fifth, these newspapers address most of the elite group (Fojo Media

institute, 2017, p.1). These newspapers are selected purposively due to the reasons that have mentioned above and to check how public and private newspapers frame the conflict news.

Miles and Huberman (1994, p. 34) argue that sampling techniques for qualitative research should be driven by a conceptual question, (p. 29). They suggest instead, three techniques which can be used together to yield rich results in qualitative analysis: selecting apparently typical samples (as in Vliegthart, 2012, p. 943). Thus, purposive typical, extreme and critical samplings are conducted that the news heavily due on the conflict. Arowolo (2017, p. 34) also added that most qualitative methodologists openly recognize lack of standards for sample size. At the same time, some qualitative methodologists are not troubled by lack of guidelines. Marshall et al., (2013, p.11) explain, there are purposeful strategies instead of methodological rules. There are inquiry approaches instead of statistical formulas. Purposeful Sampling is the most common sampling strategy. In this type of sampling, participants are selected or sought after based on pre-selected criteria based on the research question (p.13). In brief Marshall et al., (2013), stated that stratified sampling is results in more reliable and detailed information (p.62). And, strata are purposively formed and are usually based on personal judgment of the researcher. Scholars stated that we can do so by taking small samples of equal size from each of the proposed strata and then examining the variances within and among the possible stratifications, we can decide an appropriate stratification plan for our inquiry (Marshall et al., 2013, p.63). Therefore, purposive stratified sampling has employed to meet the objective of this study. The two newspapers are selected by using purposive sampling and the contents in the newspapers are selected in a stratified sampling technique. The stratum was Addis Zemen vs. Reporter and news and editorials. After the newspapers samples were selected the section and placement from the article have been chosen for a thorough look. As a result, the news and editorial section have been selected. Among this

section the focus of the placement were headlines, lead graphs, body and summery line. And words, phrases and sentence would be analyzed.

The total articles for the study were 17 publications (issues), 11 from Addis Zemen and 6 from reporter, which is employed as sample frame of the content analysis. In 11 issues of Addis Zemen newspaper 21 stories were selected from one and half month daily issues. Among these, nine stories are on the front page; eight stories on editorial section, and four on the home news column. The other newspaper, Reporter 6 issues 24 stories were opt for study with one and half month of biweekly publication. The articles were 6 news stories taken from the front coverage; eight from the editorial section, and ten stories from the home news section were selected for the study. In general the sample size for this study was 45 newspaper stories from 17 issues. The articles in both media outlets have covered in the front page 15, editorial writing 16, and home news stories 14 at the time range of 26 August 2018- to 5th November, 2018. In this time frame, the stories are stratified in terms of their duration; pre-conflict (Aug 26-Sep 12/2018), during conflict (Sep 14-16/2018), and post conflict (Sep 17-Nov 05/2018). Based on this stratum, during preconflict period only 1 editorial was published in Reporter newspaper; during the conflict period Addis Zemen published 1 news story and 1 editorial whereas the Reporter published 3 news stories and 1 editorial. After the conflict, Addis Zemen published 12 news stories and 7 editorials while the Reporter reports 13 news stories and 6 editorials.

3.8 Data collection instrument

Content-analysis consists of analyzing the contents of document materials such as books, magazines, newspapers and the contents of all other verbal materials, which can be either spoken or printed (Arowolo, 2017, p.110). For the purposes of this research, secondary data, newspaper

articles were used from archive aimed to analyze the words, phrases, sentences and paragraphs regarding the Burayu crisis.

Secondary sources were the major sources of data for this study. The researcher has used secondary data news articles that published from August 26th to November 15, 2018 on Addis Zemen and Reporter newspapers. The stories are stratified in the three phases of the conflict period- pre, during and post conflict period. These data were categorized thematically and also some data were tabulated just for the purpose of showing some frequency, not more than that.

3.9 Method of data analysis

The data were collected from editorials and news of the two news oriented newspapers during a one and half month. The study employed qualitative content analysis. First, the frequency of the content was analyzed to measure the comparison of content within the articles across the whole sample, and second, it performed qualitative content analysis of the content of a subsample of news for more in-depth analysis. Then the content analysis is based on the theme of the stories in line with the research objectives.

3.10 Data analysis procedure

After collecting the relevant data to achieve the objective of the study, the following data analysis procedure has been followed by the researcher.

The first step in the analysis is to go through the newspapers and identify all the stories, differentiating them from the rest of stories for consistency and accuracy in coding text. Forms that designed to measure key dimensions of content including leads for news stories the body and the summary line; overall newspaper sections structure; and the content that promoted. This

allows a very thorough look at a newspaper in the most efficient way (Hall, 2018 p. 1). Finally, qualitative content analysis has conducted on the stories carried by the two selected newspapers to examine how the newspapers frame the Burayu conflict in their news and editorial sections.

Since, newspapers are composed of various types of contents including stories, advertisements, listings, sports and graphics. Consequently, the study tried to avoid monumental news events like the 2011 New Year news that focused on the holiday in a different way which radically change the coverage, major holidays, and fashions and so on. From each editorials and news sections the researcher critically read and extracts stories that are relevant to this case study. Headlines, body and the summery line of the articles would be assessed. Words, phrases, were searched for the analysis of conflict framing of Burayu.

The second phase was defining the unit of analysis and categories. The unit of analysis is words, phrases and sentences that are describing the conflict either positively, negatively or neutrally. In line to this, the researcher tried to identify all appropriate words and describing phrases and categories of words, phrases or themes that have similar meanings in the news articles.

The third procedure is thematically categorizing the text from newspapers in the study sample and marking the keywords or phrases with a pen or highlighter and placing them in the categories that have been identified; and marking words differently by category. The researcher has read the article three times to identify all keywords and phrases. In doing so, the researcher would have contents of certain words and phrases are used in relation to Burayu crisis.

In the fourth step, the researcher has translated the Amharic version of the key words into English. The transcription of the translation used thematically to present the data based on the research questions.

Both results of the content were also analyzed manually, where the researcher aimed to detect common words, phrases thematically as well as in manifest, in order to be able to determine patterns and tendencies in the conflict content frame of the newspapers.

3.11 Coding instrument

Entman's definition of media frames was most influential (Matthes and Kohring, 2009, p. 354). Thus, this study has used the definition as well as the framing elements and indicators pointed by Entman such as problem definition, causal interpretation, moral evaluations, and/or treatment recommendations. It is recommended that these things need to be made transparent in frame analysis, and single operational steps -that is, the translation of a definition to the exact operationalization must be explicitly stated (P. 359). Thus, the definitions of terms were taken from prior studies for operationalizing the variables. Issue specific, which is conflict issue frame, is the main concern of this study to describe in the content analysis. Most studies especially issue-specific frames are descriptive.

Issue – specific news frames tied to a specific issue, and often to specific context or time as well. The approach has a clear advantage that it allows for a more detailed account of the issue at hand and often matches for example the definitions of Entman. The advantage of using issue –specific type of frames is clear: they allow for comparisons across studies and are often accompanied by a standard way of measuring. Conflict framing, for example, is identified by answering a standard set of questions about a news item, including “Does the item reflect disagreement between parties /individual /groups /countries?” (Vliegenthart, 2012, p.938). That is why, the researcher employed issue-specific news to study the Burayu incident at the context of political transition time.

Finally, basic computations and analysis have under gone. The basic frequencies give a general picture of what the data look like. That enables to answer questions such as: How many stories do newspapers covers in their news and editorials? What is the intent of the articles/ news? What percent of stories is about the conflict escalation? What percent is about problem definition, causal interpretation, moral evaluations, and /or treatment recommendations in the two newspapers?

3.12 Ethical considerations

There were several types of ethical issues, which the researcher had to take into consideration for this study. The most important one was relate with the impartiality of the research. And, all the content collected in the course of this study has been used only for the purposes of the study. Other scholars' works are properly cited and acknowledged. The data collected from newspaper stories are attached in the Appendices.

CHAPTER FOUR: DATA PRESENTATION, ANALYSIS, AND DISCUSSION

Introduction

As many literatures direct to frames conflict-specific frames were developed based on prior studies and initial reading of both local newspapers stories. Following Entman's definition, the researcher has conceptualized frames as salient textual cues that perform at least one of the following four frame functions: 1) promote a particular problem definition; 2) suggest a particular causal interpretation; 3) provide a particular moral evaluation; or 4) offer a particular treatment recommendation (Entman, 1993). The frames were operationalized based on Tankard's guidelines (2001) about most common framing mechanisms used: headlines, subheads, leads, quotes, statistics and charts, and concluding paragraphs. Frames were detected if salient words, phrases, metaphors, thematic structures, or other framing devices (Pan and Kosicki, 1993, pp. 209-210) were used in the text of the news article, more prominent placement (e.g. headlines, lead paragraphs, pull-out quotes) carrying heavier weight.

4.1 Data presentation and analysis

The study analyzed and examined stories related to the Burayu crisis covered by the two major Amharic language local newspapers, Addis Zemen and Reporter, from 26th August 2018 to 5th November 2018.

The following publications and stories have been selected in order to achieve the objective of the study. The front page stories, the editorials and the home news or inside news story section were the focus of the study for both local newspapers.

- A. From the government owned press, Addis Zemen newspaper, in 11 issues the Burayu incident is explained. In these issues 21 stories were selected within one and half month daily publication. Among these, nine stories are taken from the front page, eight stories from editorial section, and four from the home news pages.
- B. From the privately owned press, Reporter newspaper, the Burayu crisis was addressed in 6 issues. From these issues, 24 stories have been selected for study over one and half month of biweekly publication. Six news stories taken from the front coverage, eight from the editorial section, and ten stories from the home news section have been chosen for the study among the total 24 stories.
- C. From both newspapers 17 issues, a total of 45 stories were taken for analysis. Among these 16 are editorials and 29 are news stories.

Table 4.1: Editorials used for the analysis of the study

No	Title of the article	Date of Pub	Newspaper	Code
1	ለሐሳብ የበላይነት እንጂ ለብሽሽቅ ቦታ አይሰጥ! Priority for the supremacy of ideas, not for sake of greed!	12 Sep 2018	Reporter	Edi R01
2	ነውጦ ጠኛ ባህሪያት ለአገር አይጠቅሙም! Violent behaviors do not benefit the country!	16 Sep 2018	Reporter	Edi R02
3	ከሕዝብ ደኅንነትና ከአገር ህልውና የሚቀድም የለም! Nothing comes before peoples' Security and National Wellbeing	19 Sep 2018	Reporter	Edi R03
4	የሕዝብን ቀልብ የሚገዛው የላቀ ሐሳብ ብቻ ነው! Only idea supremacy can win the hearts of the people!	23 Sep 2019	Reporter	Edi R04

5	የሚያዋጣው በሥርዓት መምራትና መመራት ነው! It is better to guide and to be guided in discipline!	26 Sep 2018	Reporter	Edi R05
6	አገር ፀንታ የምትቆመው ቅንነትና ሰፊ ያለ ዕይታ ሲኖር ነው! The country will stand firm when there is sincerity and broad vision!	30 Sep 2018	Reporter	Edi R06
7	የሐሳብና የተግባር አንድነት የሚረጋገጠው የሕግ የበላይነት ሲከበር ብቻ ነው! Unity of thought and action can only be confirmed when the rule of law is upheld!	7 Oct 2018	Reporter	Edi R07
8	ጠመንጃ ከኢትዮጵያ ፖለቲካ ውስጥ መውጣት አለበት! Guns must get out of Ethiopian Politics!	10 Oct 2018	Reporter	Edi R08
9	እን ተጋገ ዝ፤ አ ን ተራመስ ! Let's help, don't panic!	15 Sep 2018	Addis Zemen	Edi A01
10	አንድነት ካለ አገራችን ለሁሉም በቂ ናት! If there is unity, our country is enough for all!	17 Sep 2018	Addis Zemen	Edi A02
11	የወንጀሉ ጠንሳሾችም ይታደኑ! Hunt the main perpetrators!	18 Sep 2018	Addis Zemen	Edi A03
12	የ ሕግ የበላይነትን የማረጋገጡ እርምጃ በፍጥነትና በተግባር ይታይ! Let the rule of law be upheld quickly and practically!	19 Sep 2018	Addis Zemen	Edi A04
13	በሂሳብ እናወራርድ መንፈስ አገር አይገነባም ! Nation doesn't build in the sprite of rigorous and pomposity complimentary!	20 Sep 2018	Addis Zemen	Edi A05
14	ታላቅነትን ና ተቻችሎ የመኖር ብቃትን ማሳየት ይገባል! Greatness and ability living in resilience must	21 Sep 2018	Addis Zemen	Edi A06

	be shown!			
15	መረዳዳቱ ተፈናቃዮችን እስከ ማቋቋም ይዝለቅ! Help extend to the resettlement of internally displaced people!	22 Sep 2018	Addis Zemen	Edi A07
16	የህግ የበላይነት የመንግስት የትኩረት አቅጣጫ The Rule of Law is the government's focus	09 Oct 2018	Addis Zemen	Edi A08

*Translation is mine

Table 4.2: News and News features used for the analysis of the study

No	Title of the article	Date of Publication	Newspaper	Code
1	«በኢትዮጵያ የተጀመረው ለውጥ በጣም ሰላማዊ በሆነ መንገድ ግቡን እንዲመታ ነው የተመለሰነው» አቶ ዳውድ ኢብሳ፣ የአነግ ሊቀመንበር “We are back to make the change that started in Ethiopia a very peaceful one.” Mr.Dawud Ibsa, Chairman of OLF	16 Sep 2018	Reporter	News R01
2	መንግሥት ከሰንደቅ ዓላማ ጋር የተያያዙ አለመግባባቶችን በአስቸኳይ እንዲያስቆም ፓርቲዎች ጠየቁ The parties called on the government to immediately end the dispute over the flag	16 Sep 2018	Reporter	News R02
3	በቡራዩና አካባቢው በተከሰቱ ግጭቶች የሰዎች ሕይወት ማለፊታዎቻቸው Conflicts arise in and around Burayu have claimed lives	16 Sep 2018	Reporter	News R03
4	«ከዚህ በኋላ ሥርዓት አልበኝነትን የምንታገስበት ልብና የምንሸከምበት ትኩረት የለንም»- ብሔራዊ የደኅንነት ምክር ቤት “We no longer have the heart and the shoulder to bear lawlessness” - National Security Council	19 Sep 2018	Reporter	News R04
5	በፖለቲካኛነት ሽፋን ሕዝብን የሚከፋፍሉና የሚያለያዩ ግለሰቦችን እንደማይታገስ የኦሚያ መንግሥት አስታወቀ	19 Sep 2018	Reporter	News R05

	The Oromia government has said it will not tolerate individuals who divide and divide the people under the guise of politics			
6	የቡራዩ ተፈናቃዮችን በዘላቂነት ለማቋቋም እንቅስቃሴ ተጀመረ- የቡራዩ ከተማ ነዋሪዎች በጥቃቱ እጃችን የለበትም አሉ A movement was launched to permanently resettle the Burayo internally displaced peoples, Residents of Burao say they don't engage in the attack	19 Sep 2018	Reporter	News R06
7	የፖለቲካ ፓርቲዎች የሰሞኑን ጥቃቶች አወገዙ- መንግሥት የዜጎች በሕይወት የመኖር መብትን እንዲያስከብር መኢአድ ጠየቀ Political parties condemn recent attacks: AEUP calls on government to protect citizens' right to life	19 Sep 2018	Reporter	News R07
8	በአርባ ምንጭ የተጠራ ሰላማዊ ሠልፍ ገጽታውን በመቀየሩ የሁለት ሰዎች ሕይወት አለፈ - የአገር ሽማግሌዎች ከተማውን ከጥፋት ታድገዋል Arba Minch protest kills two, elders save town from distructing	19 Sep 2018	Reporter	News R08
9	«ለረዥም ጊዜ አልመንና አስበን የጀመርነው ትግል በትንንሽ መከራዎች እንደማይደናቀፍ በጉባዔያችን ተረጋግጧል» ጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ አህመድ (ዶ/ር)፣ የኢዴፓ ሊቀመንበር "It has been proven by our conference that the struggle we have been dreaming about for a long time will not be thwarted by small attempts." Prime Minister Abiy Ahmed (Dr.), Chairman of ODP	23 Sep 2018	Reporter	News R09
10	በቡራዩና አካባቢው በተፈጸመ ግድያና ሌሎች የወንጀል ድርጊቶች የተጠረጠሩ 312 ግለሰቦች ፍርድ ቤት ቀረቡ- የተለያዩ መሣሪያዎች ተይዘዋል 312 Suspects in Burayo and surrounding killings	23 Sep 2018	Reporter	News R10

	on trial - various weapons seized			
11	አብን መንግሥት ሕግና ሥርዓት እንዲያስከብር ጠየቀ National Movement of Amhara asked the government to uphold the rule of law and order	23 sep 2018	Reporter	News R11
12	በወታደራዊ ማሠልጠኛ ካምፕ የታሰሩ በርካታ ዜጎች እንዲፈቱ አምነስቲ ኢንተርናሽናል አሳሰበ- «ታሰሩት ወጣቶች ድርጊት በወንጀል ሲለካ ሙሉ በሙሉ ወንጀለኞች ናቸው» ሜጀር ጄኔራል ደግፌ በዲ፣ የአዲስ አበባ ፖሊስ ኮሚሽነር Amnesty International calls for release of dozens of civilians detained at military training camp: “The arrested youths are completely criminals when it comes to crime" Major General Degfe Bedi, Addis Ababa Police Commissioner	26 sep 2018	Reporter	News R12
13	ሰመጥ በአዲስ አበባ ለተፈጸመው የጅምላ እስር በቂ ማብራሪያ እንዲሰጥ መንግሥትን ጠየቀ Human Rights Watch called on the government to provide adequate information on the mass arrests in Addis Ababa	30 Sep 2018	Reporter	News R13
14	በቡራዩ ከተማ የተፈጸመውን ወንጀል በማስተባበርና በገንዘብ በመርዳት የታሰሩ በሽብርተኝነት ተጠረጠሩ Arrested on suspicion of coordinating and financing the crime in Burayo, suspect in Terrorism	7 Oct 2018	Reporter	News R14
15	በቡራዩና ዙሪያው የወንጀል ድርጊት ተጠርጣሪዎች ላይ የሽብር ድርጊት ምርመራ እንዲቀጥል ውሳኔ ተሰጠ The court decided to continue the investigation of the act of terrorism suspects in and around Burayu	17 October 2018	Reporter	News R15
16	ጦላይ ታስረው የከረሙት የአዲስ አበባ 1174 ወጣቶች በሁለት ቀናት ውስጥ ይፈታሉ Addis Ababa's 1174 youths detained in Tolay will be released in two days	17 Oct 2018	Reporter	News R16

17	ለእንግዲያችን አቀባበል በጋራ Welcome to our guests together	15 Sep 2018	Addis Zemen	News A01
18	ግጭቱ የአካባቢውን ኅብረተሰብ የማይወክል የዘረፋ ቡድኖች ተግባር መሆኑ ተገለጸ The conflict was described as the work of thugs that did not represent the local community	17 Sep 2018	Addis Zemen	News A02
19	ነፃነት ማለት ልቅነት አይደለም Freedom does not mean loose	17 Sep 2018	Addis Zemen	News A03
20	የሁሉንም ሃላፊነት የሚሻ ጥሪ A call for demands all responsibility	18 Sep 2018	Addis Zemen	News A04
21	የጥፋት ቡድኖቹ በቁጥጥር ስር ውለዋል The gangs were arrested	18 Sep 2018	Addis Zemen	News A05
22	የመንግሥት ትዕግስት ገደብ ይኑረው Government's Patience must have a limit	18 Sep 2018	Addis Zemen	News A06
23	የሃይማኖት ተቋማትና ፓርቲዎች ግጭቱን አወገዙ Religious institutions and Parties condemn the conflict	18 Sep 2018	Addis Zemen	News A07
24	የሲቃ ድምጾች sounds of sadden	19 Sep 2018	Addis Zemen	News A08
25	ቁጣ አብራጃ « ጋሞ ወጋ» The de-escalator of anger , “GamoWoga”	20 Sep 2018	Addis Zemen	News A09
26	ድርጅቱ ለተፈናቃዮች ድጋፍ አደረገ The organization provided support to internally displaced peoples	20 Sep 2018	Addis Zemen	News A10
27	ክንዱን ያፈረጠመው ስውር ሴራ በህዝቦች አንድነት ሲሸነፍ When the great secret conspiracy defeated by the unity of the people	21 Sep 2018	Addis Zemen	News A11

28	የህግ የበላይነትን የማረጋገጡ ሥራ ተጠናክሮ ይቀጥላል The work of ensuring the rule of law will continue to be strengthened	16 Sep 2018	Addis Zemen	News A12
29	ከቡራዩ ተፈናቃይ ከነበሩት 11 ሺህ 902 ወደ መኖሪያ ቀያቸው ተመለሱ Of the displaced from Burayo, 11,902 returned to their homes	23 Sep 2018	Addis Zemen	News A13

*Translation is mine

4.1.1 Setting the political context of Ethiopia during the time of Burayu crisis

It is crucial to show the setting of political context of Ethiopia during the time before presenting how the Burayu crisis is covered across the public and private presses. The rationale is that in some countries the political context shapes the practice of media to cover issues particularly conflicting issues. Political context highly matters how media report about conflict especially the internal conflict. The political power transition, it also looks regime transition, in Ethiopia since late March 2018 is a context that changes different issues and the way media are handled by the government and the people. After the appointment of Abiy Ahmed as the Prime Minister of Ethiopia, many political scenarios have happened. Some of the political set ups during the time are the following. Political prisoners were released. The veteran leading groups, TPLF, have evacuated to Tigray. The opposition political parties and rebel groups who were labeled as terrorist groups in the Ethiopian Parliament were called to participate in the political transition of Ethiopia. The people of Ethiopia offered full support for the new political leaders at every corner of the country. Some draconian laws like the anti-terrorism laws were lifted and freedom of expression is highly feasible. Due to this moment, public street demonstrations across the

country have taken place. These demonstrations were the support of the leading team; the welcoming of rebel groups and exiled political parties.

However, the political power transition was orchestrated via unofficial activities and symbols. In line to the welcoming ceremonies of the rebel and/or exiled political parties create a discomfort environment in the capital, Addis Ababa. Controversies and frictions created between the proponents and opponents of the political groups. But the people and political elites support to the team who bring the political power transition, *Team Lemma* was solid and it was contextually a honeymoon. Due to this, the incapability of security forces to handle illegitimate conflicting actions and lack of government immediate action to prevent, settle and resolve irregular (sometimes extraordinary) injustice acts i.e. crowd justice were not blamed by the people. Instead, it is labeled as the evacuated political factions' invisible act rather than the leading teams fault. Therefore, the political context during the time seems political circus, anonymous demonstrations and ceremonies, which dwindling law and order and less accountability of the government and the people as a whole.

In September 2018, parallel to the New Year festival, many political party meetings, demonstrations and upheavals took place in Ethiopia. The separate and general assembly of the ruling party front members in general and the assembly of ODP (Oromo Democratic Party) in Jimma town and the general assembly of EPRDF in Hawassa was the fundamental political party meetings. Moreover, the return of Arbegnoch Ginbot 7 and Oromo Liberation Front (rebel groups hosted in Eritrea) and Oromia Media Network (politically affiliated media) were the substantial political changes at the time.

In the context, government and private media houses became part of the political transition. Thus, they were busy in covering the political positive activities and overlook the watchdog role of them. Some of the media organizations were make an alignment with the ruling group and make reports of fantasy and success while others like ENN TV disappear as a result of the political power transition. Therefore, the most frequent agenda of media during the time were the political decisions and cabinet appointments by the new leading team parallel with the welcoming ceremony of exiled activists, politicians, religious leaders and rebel groups.

4.1.2 Frequency of reporting in newspapers

No	Newspaper	Time range						Total Number of News		Total Number of Editorials		Total
		August 26,2018-November 5,2018										
		August 26,2018-September 13,2018		September 14-16,2018		September 17-Nov 5/2018		No	%	No	%	
		Pre-conflict phase		During conflict phase		Post-conflict phase						
		New s	Editori al	New s	Editori al	New s	Editoria l	No	%	No	%	
1	Addis Zemen	0	0	1	1	12	7	13	28.89	8	17.78	21
2	Reporter	0	1	3	1	13	6	16	35.5	8	17.78	24
	Total	0	1	4	2	25	13	29	64.44	16	35.55	45

The role of media in a conflict should be preventive, settlement and resolution. These roles are played before, during and after the conflict. Media can play a preventive role before the outbreak of a single conflicting scenario. This is called a pre-conflict period media intervention that can save civilians from atrocities. Besides, the role of media during the outbreak of the conflict is also great impact to settle down the conflict or escalating the conflict. The intention of the media highly matters to escalate or deescalate the conflict. Media have also a power to transform the conflicting situation into sustainable peace during the post conflict period. In this period, media are expected to work towards rehabilitation of the victims and reassurance of justice.

The Burayu conflict (crisis), a focus of this study happened between September 14 and 16, 2018. The daily Addis Zemen, government owned newspaper and the bi-weekly reporter, a private newspaper, give coverage about the crisis on the news and editorial parts/columns. 45 stories were written about the Burayu incident. Among these, 21 (13 news and 8 Editorials) were by Addis Zemen newspaper while 24 (16 news and 8 Editorials) are by Reporter newspaper. Although Addis Zemen is a daily newspaper, the number of coverage is less than the biweekly Reporter newspaper.

In terms of the time range, the researcher tried to assess the two newspapers articles in between August 26/2018 to November 5/2018, to evaluate the pre-conflict, the conflict, and the post conflict period coverage. The contents were published dominantly after the conflict; 45 articles were published during this phase of the conflict. On the other hand, only an editorial on the Reporter Newspaper (12 September 2018) entitled “ለሐሳብ የበላይነት እንጂ ለብሽሽቅ ቦታ አይሰጥ!” English equivalent, “Priority for idea hegemony not political furious”, was published before the outbreak of the conflict. In this editorial, the newspaper stated that the political transition has many hopes and chances as a nation. To make it successful discussion stages should be clear from revenge and hatred to enjoy the opportunities of the transition. Hence, the political furiousness should be dominated by dialogue. To do so, common domestic issues such as peace and security, freedom of expression, equality and justice, rule of law and democratic system building ought to be given priority. Moreover, lawlessness should conform by rule of law. This issue should be dodging the moral and ethical evils. In line to this, political activists should be leaving out from furious politics and come to work on free political discussions. As this editorial is the official stand of the newspaper, it recommends as political violence should be replaced in discussion, which considers as a pre-conflict prediction. The role of this editorial is to show the

symptom of political conspiracy that may hurt the political transition. Standing from this data, the role of newspapers in Ethiopia during conflict is seems like running after the conflict, seldom role in conflict prevention and management.

4.1.3 Frames

The Burayu incidence is framed differently across different stories at the editorial and the news part of newspapers. It is not clear whether the incidence was conflict, disagreement, killing, attack, crisis or crime. The difference across naming the situation is also varied within a newspaper contents. The newspapers use the terminologies to explain the situation as, crime (ወንጀል) (Addis Zemen, 18 September 2018); disagreement (አለመግባባት) (Reporter, 16 September 2018); Killing (ግድያ) (Reporter, 16 September 2018); attack (ጥቃት) (Reporter, 9 September 2018; 23 September 2018; 7 October 2018; 17 October 2018), Conflict (ግጭት) (Addis Zemen, 17 September 2018; 18 September 2018; 20 September 2018), and Crisis (ቀውስ) (Addis Zemen, 18 September 2018). Whatsoever, the naming the incidence ended with killing of innocents, gang rape, robbery, property destruction and unlawful deeds. In comparison between two newspapers Addis Zemen is more inclined/slant to refer the incidence as conflict while the reporter is considered it more as an attack.

Based on the data collected from the two newspapers, stories on conflict a represented from four different function of frames. These are conflict frame, human interest frame, attribution responsibility of frame and economic frame. Each frame has discussed as follows.

4.1.3.1 Conflict frame

Although conflict and controversy add the newsworthiness of a newspaper story, how to treat facts from the professional, ethical and political context is decisive. This means, in journalistic

practice working on conflict and controversial issues demands immediate and informed decision on how to frame is the most challenging task. Therefore, in order to frame conflict the reporter/writer of the story are expected to address important questions like does the story reflect disagreement between parties/individuals/groups? Or regions? Does the story incite further violence between individuals or group? and does the story polarize individual or groups?

As stated before, both newspapers use different names for the situation. As journalists said it is an attack, who attack whom? should be addressed in the story. Similarly, if it is a conflict the newspapers should clearly state who are the conflicting parties, both the proponent and opponent of the conflict? should be addressed.

According to Reporter newspaper (16 September 2018), “there was a clash between OLF supporters and city youth especially in areas including AwutobusTera, Kolfie, Asco, Addisu Gebeya, Piazza and Menelik II Square September 12/2018 –September 14/2018”. In this article it is also explained as the conflict is with the OLF supporters who were attending the welcoming ceremony of Dawud Ibsa leader of OLF that took place in Addis Ababa, Meskel Square.

In addition to this, the Prime Minister and the city mayor of Addis Ababa made a statement in their office. Prime Minister Abiy Ahmed at a press conference held on 13 September 2018 “Discrimination of the political groups who are coming from abroad is illogical. The freedom of expression encompasses using any flag and emblem whatsoever they are interested. Conflict as a result of flag and emblem is not acceptable”. To the same issue, the deputy city mayor of Addis Ababa Takele Uma, on his side stated that inciting conflict among people and make the city unstable is not tolerable anymore by the city administration. The conflicts happened this week does not characterize the society (Reporter, 16 September 2018). Addis Zemen newspaper in its

editorial announces that in some areas, there are conflict attempts because of flag and party symbols (15 September 2018). From the above statements there is a difference on describing the problem. Reporter stated as there is a conflict while Addis Zemen explained it as an attempt of conflict.

The other description about the incident is the quest of either the conflict is ethnic based or not? Reporter wrote as the conflict is ethnic based. The justification is the number of 20 death reports are from Gamo ethnic group among 23 total murder cases (Reporter, 19 September 2018). Due to that the mass protest in Addis Ababa and the demonstration in Arba Minch have a connection with the Burayu incident. In the Addis Ababa protest 5 people died in a police shooting (Reporter, 26 September 2018) while two killed in Arbaminch town in between the protest (Reporter, 19 September 2018).

4.1.3.2 Human interest frame

Human interest is another news judgment value in media reporting process. Thus, incorporating the human interest demands is decisive for a sound journalistic writing. When framing the human interest aspect of the story, one looks at the adjectives or personal vignettes that generate feelings of outrage, empathy, sympathy, or compassionate in the story; the emphasis of the story on how individuals and groups are affected by the issue/problem; and specific social prescriptions about how to behave.

In the news story published in Reporter newspaper (16 September 2018) referring the Addis Ababa City Police Deputy Commissioner Zelalem Mengiste, there was an attempt of conflict among OLF supporters and others due to the case of flag and emblem during the welcoming ceremony of OLF. In relation to this, the people in the city say that political groups who come

from abroad after deciding to participate in non-violent civil politics have to work to ensure peace and security on members and supporters (Reporter, 16 September 2018). In this article the newspaper tried to provide specific prescription on how to behave to transform the political transition.

Among 45 stories, adjectives or personal vignettes that generate feelings of outrage, empathy, sympathy, or compassionate in the story are rarely framed. One of the vignettes in the story is on Addis Zemen newspaper that published on 19th September 2018 entitled, “Voice of Victims”. The article describes the situation like this.

“We are standing before death, we saw inhumane killing of our families and relatives; we survived only because of the mercy of God a victim. Another 10 years old boy victim says, I heard shouting and uprising in the neighbor. My mother puts my little brother on her back and takes my hand to get out in a dark night. We got on fright transport and come to this area. I didn’t see my father to now. A mother of a three month kid on her turn said, when my two members of a family were killed I called to Addis Ababa police for help, their response was call to Oromia police, in between this I lost three additional members of a family.

This narration is the real words of the victims from the scene. The newspaper tried to show the sympathy of victims on readers for immediate intervention of the government. In this article, to what extent the attack affects the life of innocents is tried to portrait. Consequently, the newspaper reported that 653 mothers, 384 under 5 years children, 400 above 5 years children and 333 new babies total 1468 are living in a school.

4.1.3.3 Attribution of responsibility frame

Whatsoever, the name of the incident is crime or attack or conflict, the most important thing in a journalistic writing is who is responsible for the attack/conflict? Answering this question provides an opportunity to attribution of responsibility frame. In this frame, story writers are suggesting some level of the government is responsible for the issue/problem; suggest some level of government has the ability to alleviate the problem; identify an individual (or group of people in society) is responsible for the issue/problem, and suggest the urgent action that was required to solve the problem.

In the case of Burayu crisis, no one take took the responsibility for the killings and destructions of property. Unfortunately, journalists who are highly dependent on the government office press conferences, press releases and announcements were limited to investigate who was really behind the incidence. But, as the precondition of the attack was the OLF supporters who attended the welcome ceremony, the conflict is related with political groups. That is why; Reporter newspaper on the news published on 16 September 2018 stated that rule of law should be respected by OLF, the government and other political forces. Similarly, Addis Zemen newspaper (15 September 2018) supporters of OLF have to support in peace and they have to give pride for them.

Reporter newspaper in the same article detailed about a press conference held by the Federal Police Commissioner General Jemal Zeynu together with Arbegnoch Ginbot 7 and OLF's Dawud Ibsa. They reaffirmed that "illegal acts and conflicts practiced by an informal gathering of the youth do not tolerate by the police. Put down others flag and wave the others incite

conflict such sort of implications should be solved in discussion rather than conflict. Police won't tolerate such type of violent deeds.

Addis Zemen newspaper in its editorial stated that flag issue is an agenda of all Ethiopians. If it is the demand of the majority the change shall be constitutional, and the legal framework, but not in antagonism which is visible right now. We have to hold dissent voices with respect; we have to be logical and rational rather than emotional to contribute for the endorsement of the political transition (Addis Zemen, 15 September 2018).

Every conflict across Ethiopia has a cause and organizer. They are financed by somebody who is kept anonymous. Anonymity is the answer of the government to address all the time to all internal conflicts and crises. The question is who are these groups? Why an identified individual or groups is taking the responsibility? Or do these forces are invisible? If the problem goes like this and continue call them anonymously, the sources of the problem may strengthen the invisible forces (Addis Zemen, 18 September 2018). This article is omitting in its framing as no one is responsible to the action. The story stated, "The action does not represent the Oromia region, but it is committed by the robbery groups? Whosoever the attacks is committed by the innocents, the regional and federal state different level administrators are responsible (ibid). As a media framing, the intention of ignoring the cause of a problem is a part of the framing. Because when officials say the problem is not created by some group, they may have an intention to annihilate the participants or intended to ignore the violent groups until they arrest them.

4.1.3.4 Morality frame

In journalistic writing, keeping moral values is incontrovertible skill. The moral standard of the reader and the people in the story gets more emphasis to morality frame. Therefore, the morality

frame has to be framed from the content of moral message, the reference of the message from God or religious tenets or offering specific social prescriptions about how to behave perspectives. Both newspapers tried to give a story in their editorial very morally. Addis Zemen (15 September 2018) on the topic, collaboration, but not annihilation, provides a moral message by referring to Prime Minister Abiy's statement, "Why we are always start from Zero? Why our political culture is not changed? Why we depend on zero-sum politics? Unless we will all win, no one is". Another editorial of Addis Zemen newspaper on 17 September 2018 also extracted from the interview of the Prime Minister,

“መንግስት እዚህን ድርጅቶች ሲቀበል በአንድ በኩል ሁላችንም አሸናፊዎች በመሆናችን የአሸናፊነት ስነልቦና ይዘን በጋራ ለመስራት እንድንችል ሲሆን፤ በሌላ በኩል ደግሞ ያመጣነው ለውጥ ለሁላችንም ይበቃል በሚል መንፈስ እንደሆነ ተናግረዋል፡ ፡ ይሁን እንጂ ባለፈው ሳምንት አልፎ አልፎ በአዲስ አበባ አንዳንድ ስፍራዎች የተከሰተው ግጭት ይህንን የመንግስት ቁርጠኝነትና የለውጥ መንፈስ ከግምት ያላስገባና የተገኘውን መልካም አጋጣሚ የሚያበላሽ መሆኑን መረዳት ከእያንዳንዱ ዜጋ ይጠበቃል”፡፡

When the government called the political groups who struggle outside Ethiopia is just to develop winning mentality and work for the country in collaboration. However, some of the last week's conflict incidents show that the commitment of the government is abused. Therefore, every citizen and the political groups have to consider the commitment of the government to go forward in the transition” (Abiy Ahmed in Addis Zemen Editorial, 17 Sep 2018: Translation mine)

In this speech the newspapers direct quotes in their writing from the Prime Minister Interview keeps the moral value of the suspects, the audience and the speaker.

4.1.3.5 Economic frame

Conflict has a relationship with destruction and death. Due to this, economic aspects are the fundamental attributes of a report. Therefore, similar to conflict frame, human interest frame, attribution to responsibility frame, and morality frame, it is essential to frame the news from economic consequences perspective. The economic framing encompasses to mention financial losses or gains; degree of expense and refer economic consequences and a pursuing a course of action. Both newspapers scarcely report on the economic issues. Losses, expenses and economic consequences were not presented in detail in figures. But Addis Zemen newspaper in its editorial states that “in the two days security problem, right of movement is violated, the economy is collapsing, property is destructed,” (17 September 2018). Similarly, the newspaper in its news on 17 September 2018 states that deaths and property destructions happened in Burayu. Moreover, the newspaper also identifies as there is many property destruction instead of explaining losses and expenses figuratively.

4.1.4 How extensive the crisis was covered by the newspapers?

It is expected that when news reports framed the issue, the cause, the diagnosis and the remedy are discussed clearly. Thus, describing problems, identifying the cause, making proper judgment and proposing remedy shows how extensive the conflicting issue was covered by the media report. In line to this, the researcher tried to present the data collected from the two newspapers as follows.

4.1.4.1 Describing problems

In describing the problem, the newspapers are expected to describe the main problem of the conflict, show the problem and provide the background of the problem. In both newspapers the problem was named as conflict or attack inconsistently, but they tried to describe the problem.

Reporter (16 September 2018) stated that there was a clash between OLF supporters and Addis Ababa city youth especially in AwutobsTera, Kolfie, Asco, Addisu Gebeya, Piazza and Menelik II Square on September 12/2018 - September 14/2018. Due to this, people killed in a conflict arise in Burayu surrounding. In case of ethnic-based attack in Burayu, unknown number people died and thousands are fled from their home. Since September 13/2018 the attack is mainly against ethnic groups including Gamo, Wolaita, Gurage and Siltie. The attack was done by gang groups. Here it shows, the attackers' ethnicity is not stated while the attacked have ethnic references. In the attack, killings, gang rapes and destruction of property are happening (Reporter, 16 September 2018). In this report the reporter tried to incorporate the fundamental elements of the conflict story. The victims said that such type of persecution is happened against them for the third time. To this effect, the measure of the government is not immediate (Addis Zemen, 18 September 2018).

The intensity of the problem is manifested in the injury, death, property destruction, and evacuate from home in the accident. The government sends condolence to the victims. Now the situation is under control in the joint effort of the federal and Oromia Security forces (Addis Zemen, 18 September 2018). Reporter (19 September 2018) on the other hand, referred Zeynu Jemal, the Federal Police Commission Commissioner, 23 people were killed in Burayu. As a cause of this, there were protests in Addis Ababa on September 17/2018 that aimed on

demanding justice for Burayu victims, in this case 5 people were killed in a police attack, the cause was alleged as attempt to snatch gun from police. Reporter also provided the figure and statistical data on the problem saying “26 killings, 195 Injury, many property destruction, and robbery; 40 suspects participate in killings, 10 assured in committed a killing; Federal First Instance court 7 suspects are presented. 12 pistons, 1 grenade, 4 Kalashnikov gun, 74 Local knives, and documents are presented as an exhibit (23 September 2018). Addis Zemen (16 September 2018) publicizes the number of deaths (since September 12/20180 Burayu 27 people, Addis Ababa 28 people (total 55).

Reporter (16 September 2018) as a background gives as OLF returns to home to contribute for the Ethiopian political transition” Dawud Ibsa, OLF Chairman. OLF leaders arrived in Addis Ababa Bole International Airport on 15 September 2018, gave media briefing. The political transition is visible due to the struggle of youths (Qeero) and all the people. Reporter in its editorial (19 September 2018) “traumatic inhuman actions are done in Addis Ababa surrounding; murdering of innocent children, elders and incapacitated citizens and abandoned them is the ultimate goal that scaled up to national catastrophe. The welcome program of OLF edges of roads, electric and telephone line poles the flag of the front is put and waved. People come from Addis Ababa Surrounding Oromia region by Isuzu, a freight transport, are chanting and dancing since two days ago. In this situation, there is a clash between Some Addis Ababa Youth and them. (Addis Zemen, 15 September 2018). In describing the problem, another background is the EPRDF general summit in Hawassa that took place with great tension. Reporter newspaper in its editorial (7 October 2018) on the title, the harmony of idea and action is confirmed by rule of law, states that the efforts to confront the political transition, many people died, millions flee

from their spots, injure and the instability increase from time to time. In general, the two newspapers tried to frame their news stories in describing the problem with some limitations.

4.1.4.2 Identifying causes

Identifying the root cause(s) of the conflict and blame on the incitement of the problem is one of the basic elements of conflict reporting. The two newspapers stated about the Burayu conflict case in the news and editorial columns. The sources of the conflict are varied and it is inconsistent across stories and the source of the story about the root cause of the incident.

In the Reporter newspaper (16 September 2018) by attributing Addis Ababa City Police Office Deputy Commissioner Zelalem Mengiste, there was an attempt of conflict among OLF supporters and others in the case of flag and emblem during the welcoming ceremony of OLF(16 September 2018). In this newspaper the cause of the conflict is lack of space to entertain dissent voices and expressions. Parallel to this, Addis Zemen newspaper (21 September 2018) by attributing the official announcement of the Federal Government Communication Affairs Office Ahmed Shidie, the cause of the conflict is the ceremony to welcome political groups from abroad.

According to flag related causes, the editorial statement of Addis Zemen newspaper stated that flag should not be a cause of conflict. When they use OLF flag they should not touch others'. Supporters of OLF have to support in peace and they have to give respect for them (15 September 2018). Similarly, in the editorial of the Reporter (16 September 2018) it is stated that violent character is not functional for a nation. Because, democracy by nature does not entertain oppression, coercive, and bulling of people; it gives an opportunity to use symbols, aim, emblem, and flag without any prohibition. In the same token, Addis Zemen newspaper in its editorial (17

September 2018) states that political parties' symbol cannot be a cause of conflict as it showed in the last five months. Everyone has the right to have any symbol and move on the streets.

The other possible cause of the conflict is explained in the Reporter newspaper (19 September 2018) by referring the press conference organized by the Oromia Regional State President Lemma Megersa about the Burayu incident. Accordingly, the cause of murder, injury and robbery is the killing of the 6 year old girl that potentially incited conflict in between individuals. Therefore, this incident is considered as the immediate cause of the conflict.

Furthermore, Reporter newspaper (19 September 2018) in its editorial states the causes of conflicts in Ethiopia are: 1) groups who lost their advantage due to political transition; 2) groups who want to get more advantage soon though the speed of the transition is too fast; 3) groups who want to redeem their political advantage (profit) in between the incidents; 4) prioritizing ethnic politics beyond the people and the country makes a crisis. Another cause of conflict is also stated by the Reporter newspaper's editorial (10 October 2018). In this editorial, the causes of the conflict are hidden agreement between the government and the rebel groups in Eritrea and an attempt of balancing the political debt. The potential cause of the conflict by the reporter is from the interpretation and understanding of the press rather than the official revealed information. This shows how the editorial is important to fill the understanding of the media house at the absence of official information about the conflict.

4.1.4.3 Making proper judgment

Newspapers are not expected to judge conflicts in their news and news analysis, but they can make a statement to judge properly in the editorial and opinion page. The most important thing during making a judgment on an issue is the properness of the judgment that fulfilled adequacy

and fairness. Therefore, most of the judgments are from the editorial sections and only few are from the news part of the newspapers.

Reporter newspaper in the editorial published on 12 September 2018 provided judgment on how to handle political dissent voices in harmony during the political transition period that has many chances and hopes. In line to this, Reporter put judgment as hegemony of idea is more important than political violence. Particularly, the invisible hands framing behind every conflict across the nation should be clearly identified by the government and the people must be well informed about them. To do so, Reporter remarks a suggestion about this issue on 19 September 2018, on a statement “Unless why conflicts are aroused and who are behind every conflict should be addressed, the challenge is hefty” identify who they are and what is their interest in the conflicts.

Another judgment is about government patience towards compromising rule of law appeal to political transition. Addis Zemen (18 September 2018) states:

When, victims and Addis Ababa people are demonstrating to denounce the attack at different Addis Ababa streets. Participants request the government to stop illegal acts of some groups who are not aware about law and no fear to law. Crimes here and there are everyday coincidence. Killings, exhausting, robbery, gang rape are now proved across the country. This is one of the heart broken incidents against the political transition that Ethiopian must keep.

Another judgment made by Reporter (23 September 2019) is about hooking political attention via idea supremacy. This story states that after the attack activists and anonymous forces are argued, and glided to youth. Opposition political parties and anybody who are concerning about the nation should respect law before anything. Discussion and reconciliation come to table.

Freedom of expression is not a privilege for doing illegal acts; it is respecting dissent voices and their identities.

Moreover, the judgment about who were involved in the conflict/the attack of civilians. Addis Zemen (17 September 2018) states, “frankly speaking this incidence do not represent the people, the justification is what the people did after the incidence”. As a newspaper editorial such type judgment may face a fallacy of pity. The data showed that the judgments are slanted towards the deescalating the conflict and to hammer the conflict with the government, and it lacks some sort of fairness and balancing.

4.1.4.4 Proposing remedy

In the editorial and opinion page of the newspapers proposing remedy for the problem is a journalist skill. Thus, newspapers are expected to indicate possible solutions to the conflict and also activities to prevent and resolve the conflict.

Reporter newspaper in its different issues of the editorials proposes the remedies for the problem.

- i. Priority for supremacy of idea not political violence (12 September 2018)
- ii. Immediate legal measures shall be taken on the culprits (19 September 2018). The people shall cooperate to discharge the one who want to seize power by blood of innocents. Political groups and activists that are inciting conflict in social media should be abiding by law.
- iii. Discontinuing conflicts and submits violent groups who are part of the conflict to justice immediately (23 September 2019).
- iv. Avoid gun from Ethiopian politics (10 October 2018). Rebel groups who came from Eritrea in order to join peaceful political struggle have to avoid armed struggle.

Addis Zemen newspaper in its editorial (20 September 2018) also proposes remedy in relation to activists. Political activists who preach hatred and crisis missionary fake accounts are a lot. People shall unfollow those activists and fake accounts. Historians, religious leaders, politicians, mass media organizations, elders, and other parts of the society have to work towards the prosperity of the transition. According to the above mentioned proposing an editorial statements, newspapers have an ability to propose remedies to solve the problem. This shows the capacity of the media to resolve the conflict and transform to sustainable peace.

4.1.5 Angle from escalating or de-escalating point of view

Media can play either escalating or deescalating of a conflict during treating the information and write for publication. Media has an ability to intensify or downing the conflict. To do these, the tone, bias, naming, labeling and slant of the information the media utilized have great impact. The role of media in escalating and deescalating the conflict can be related with the positive, negative or neutral angle of the news story or the editorial.

During the Burayu's conflict the government calls upon the media houses to work for deescalating of the conflict officially. The Federal Government Communication Affairs Office Minister Ahmed Shidie said, "Although the role of media is to convey information to the public, in such type of conflict, death and evacuation incidents they have to play on the solution and restore of peace with high level of social responsibility" (Addis Zemen, 18 September 2018). Similarly, the national regional state of Oromia Government Communication Affairs Director Negeri Lencho directs media houses how to treat the information during this time. The director announces that media should work with responsibility (Addis Zemen, 18 September 2018).

Therefore, media are expected to work towards deescalating the conflict by giving attention for restoration and solve the problem.

The Burayu incident was expanded at Addis Ababa and Arbaminch. The Addis Ababa protest to denounce the villains of the Burayu crisis was unfortunately ended up with 5 killings, injuries and mass arrest. Similarly, the Arbaminch town demonstration to request for justice for the Burayu incident was ended up with two deaths and three injuries (Addis Zemen, 20 September 2018). This situation can be a fertile ground to escalate the conflict. However, as the direction given by the Federal and the Regional Communication offices they are working towards the solution. Therefore, the media are giving more tone for ‘Gamo Woga’, Gamo elders’ traditional conflict management method that saves the town from destruction.

Although the government communication offices gave direction of reporting they blamed some media as irresponsible, most of them are working towards the restoration of peace in Burayu. However, there are some social media uses that are tried to show the conflict is ethnic based with disinformation and some irresponsible media organizations and social media makes the problem escalating (Addis Zemen, 21 September 2018).

The other conflict deescalating mechanism employed in news reporting was focus on the solution, as directed by the government structure. In this direction the judicial process and the rehabilitation activities are more emphasized than the victims daily screaming. News like, with the effort of justice and security forces 394 in Burayu and 107 in Addis Ababa suspects are arrested (Addis Zemen, 21 September 2018). Appreciating the Gamo elders’ action to save the town from destruction in other political stage (Reporter, 23 September 2018); the visit of the

deputy mayor of Addis Ababa visit of the victims and the Prime Minister Abiy Ahmed condolences for the killings due to the conflict (Addis Zemen, 18 September 2018).

4.1.5.1 Tone

The tone of a news story has a tremendous capacity to escalate or deescalate the conflict. This tone is highly depending on the way the journalists treat and interpret the information they have collected. In both newspapers most of the stories have positive tone towards the actions of the government except rare negatives; negative tone for action and more of neutral for the violent groups. Despite giving a solid information who are the perpetrators of the attack, they government tried to change the direction of the information. The president of Oromia region Lemma Megerssa states, “Some groups led us to get into unacceptable deeds, to divide us and enter into conflict. We Ethiopians shall ask, do this politics is going forward or backward? Are we going back to the 1960 or what? We have to discuss properly and do this (Reporter,19 September 2018). The tone of this story is the regional government won’t be accountable for what is happening under his administration. Mainly, the newspapers tried to downing the tone of the story positive to the government but negative to the action and almost neutral for the violent groups.

4.1.5.2 Bias

Biasness is one of the journalistic incompleteness in due course of any work. Most of the information was collected from the government office announcements via press conference or press release. The newspapers hardly tried to go for observation from the scene and collect information. This shows how much the information is slanted to the government side. Moreover, in the press conferences journalist of the newspapers may be not interested to ask at least a basic

journalistic question against the statement made by the speaker. One of the manifestations to this problem is the statement made by the Addis Ababa police commissioner Major General Degfie about Prisoners at Tolay, a military camp, “the prisoners are completely criminals (Reporter, 26 September 2018). In such type of statement some constitutional and legal questions must be raised to avoid biasness and single-angled. Therefore, the reports biased positively for the government information and neutral for the victim.

4.1.5.3 Labeling

The political context of the country slightly changed despite some labeling of dissent voices or people in other group is still exists. There is a general labeling of some groups in the news stories and editorials. The labeling is their own journalistic labeling feasible in the editorial and the labeling of sources in the news stories. Unfortunately, the labeling that used in the news stories are not clearly identify who are they, but just to slide from responsibility they are using different labeling in the contents. Some of them are the following:

1. ‘**Anti-Ethiopian Groups**’ who are working to change the direction of the political transition (Reporter, 19 September 2018)
2. 200 Suspects are arrested. “to revert the political transition, the attack is highly sponsored by “**danger idle force** “ አደገኛ ቦዘኔ ኃይል” “Oromia police Commission Commissioner Alemayehu Ejigu, (Addis Zemen, 18 September 2018)
3. To show the conflict is ethnic based with disinformation and some **irresponsible media organizations** and social media activists tried to escalate the problem, Ahmed shidie (Addis Zemen, 21 September 2018)

4. ***Anti-Change groups*** who don't want the transition may want to miss-the direction of the transition and incite conflict in between people (Addis Zemen, 18 September 2018)
5. ***Crisis Missionary Social media Soldiers*** (የጥፋት ተልዕኮ ያገቡ) are calling for the balance of debt in politics. (Addis Zemen, 20 September 2018)
6. **Actors of the Dark time** (የጨለማው ዘመን እድምተኞች) touches Dr. Abiy's feeling (Addis Zemen, 21 September 2018)

These labeling is not representing somebody or some group. Even the meaning across the source of the information and the journalist might be varied. Among the above mentioned labeling the state owned Addis Zemen newspaper is highly utilized as it is. Such type of labeling may have a potential to escalate the conflict.

4.1.5.4 Naming

In conflict reporting it is demanded to name the conflicting parties and the reason to get in to conflict. Most of the news reports do not name even the incident properly. Both newspapers do not even describe the situation in its real presence. Even the numbers of suspects did not clearly stated in number. Identifying the names of suspects is unethical. But Reporter newspaper in its two news stories tried to name the suspects for the judiciary body decides. Reporter (23 September 2018)

312 Suspects of the Burayu attack present to court. Six suspects are called to Federal First Instance Court and Burayu Woreda court. The lawsuit cases are inciting conflict, sponsoring the attack, and starting the attack. The suspects are Samson Tilahun, Alemu Waktola, Bulcha Tadesse, Hashim Ahmed, Shiferaw Erana, Illu Daniel and others

These six names are just of suspects; the court do not approve as they are criminals. So the purpose of naming them do not clearly manifested. But the newspaper also repeats such type of naming on the story entitled, the organizers and sponsors of the Burayu Attack will suspect in terrorism (7 October 2018).The naming of the suspects in a news story is negative to the suspects and families, the court and the general justice procedure as well as discomfort the reader. Therefore, it has a potential to escalate the conflict in other way.

4.1.5.5 Slant

Slanting the news story is a symptom of bias in the writing. But media organizations can show their own official position on their editorial. The slant of the journalist is expected to the editorial policy of the media. In the case of Burayu crisis, the media were highly slanted to distort the reality to so hideout some important information from the people in annihilation framing. In almost all the press conferences the federal and the regional government conducted, they are using “do not represent” some group statement. For example:

- Conflicts happened this week does not characterize the society-Takele Uma (Reporter, 16 September 2018)
- The inhabitants of Burayu says we are not in the attack (Reporter, 19 September 2018)
- The attack will not represent the Burayu Qeero (Reporter, 19 September 2018)
- The conflict do not represent the Burayu People; It is committed by robbers (Addis Zemen, 17 September 2018)
- The members [the violent group] speak different languages-Negeri Lencho (Addis Zemen, 18 September 2018)

- The conflict did not represent Addis Ababa youth and Qeero-Ahmed Shidie (Addis Zemen, 21 September 2018)

The above examples showed that the newspapers are more focus on who is committed, and strives to make some groups free. This is real slant in news reporting. They also tried to make an *invisible body* accountable.

Another slanted story is about the Addis Ababa youth prisoned in Tolay. Both of the newspapers tried to give coverage twice. They wrote about the Amnesty International statement and their release. For instance, a story entitled, Addis Ababa youth after a month stay at Tolay will release in two days, ambiguous phrases like street riot case and different trainings slanted positively to only entertain the government side (Reporter, 17 October 2018). In general, as some of the data showed that the stories are more pro-government, some are pro-attackers and little pro-victims.

4.1.5.6 Omission

Framing is a strategy to commit omissions intentionally in news reporting. In line to this, the writer of a story has an opportunity to show condemnation, reconciliation, judicial process, charity activities, stereotype, or entertaining some sort of theme. The theme of the story can be peace, unity, tolerance, justice, rehabilitation or polarize.

4.1.6 Sources of a story

One of the toughest tasks in conflict reporting is finding the right, authoritative and credible source of information. Sources of a story can be government offices and officials, community members, individuals, elite groups, victims, violent groups, international organizations, news agencies, and other unspecified sources. These sources are practical in news and news features, but not editorials because editorials are the official interpretations and recommendations of the

newsroom. Thus, editorials do not need sources but they can refer to somebody's statement to agree or disagree in their interpretation.

Table 4.2: Sources of information for the News

News code	officials	Community members	Individuals	Elite groups (political parties)	Victims	Violent groups	International organizations	National organizations	News Agencies	No Specified source	Remark
News R01	4			2						1	Some AA people
News R02				2							
News R03	1										
News R04	1										
News R05	3										
News R06			1								
News R07		1									
News R08				8							
News R09	1										
News R10										1	court report
News R11				1							
News R12	1						1				Amnesty int'nal
News R13								1			Human rights council
News R14										1	court report
News R15										1	court report
News R16	1										
News A01	1		1								
News A02	2										
News A03	2										
News A04	2				1						
News A05	1										

News A06	1		2								
News A07				7				1			
News A08					2						
News A09			1								
News A10	1										
News A11			2								
News A12	1										
News A13	1										
Total	27	1	7	20	3	0	1	2	0	4	65

In 29 news stories that are selected for the purpose of this study, writers contact with 65 news sources in different means; press conference, press release, and other staged events. Among these 65 sources 27 (41.54%) of the sources are government offices and officials. Next to government officials, the elite groups (in this case political parties provide information about the Burayu conflict individually and in groups. 20 (30.77%) of the respondents are political parties who condemn the attack. The third group of sources is individuals who provide their own personal opinion. In this case 7 individuals provide their own personal opinion about the Burayu incidence. Unspecified sources of information including the journalist’s observation based reports, victims, community members and national and international organizations serve as a source of news. In short, 49 (75.38%) of the information is acquired in a staged events. However, journalists’ investigation by their effort is not practiced at its minimal level. In comparison, the Reporter newspaper was highly focused on the press conferences organized and the press release dispatched by the government.

Specifically, when official sources of information are from the Prime Minister Office, the Addis Ababa City Administration Office, the Regional State of Oromia, from the Federal and Oromia government communication affairs office, and from federal, Addis Ababa, and Oromia police commission and some other offices.

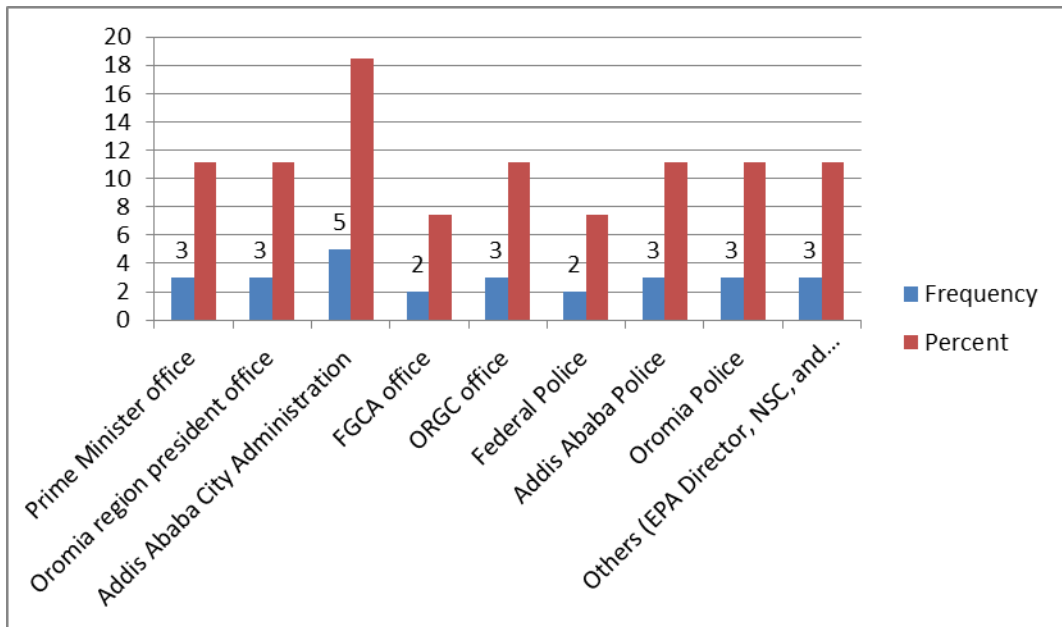

Figure 4.1 Sources of Information from the government office

As the graph showed, the government offices and officers lead the information. Thus, the information is highly government oriented. The government oriented information dissemination system highly dominates the reporting system of the newspapers.

Therefore, government bodies like Prime Minister Abiy Ahmed, Mayor Takele Uma, Commissioner Zeynu Jemal, Deputy Commissioner Zelalem Mengiste, Minister Ahmed Shidie, Director Negeri Lencho, Commissioner Alemayehu Ejigu, President Lemma Megersa and Major General Degefie Bedi were prominent sources of information across different stories.

4.1.7 Portrayal

In news report framing, the fundamental quest is the portrayal that you made in accordance with the conflict. In conflict reporting the report can portray conflict, victim, the villains or all of them. To frame the conflict in an angle the information at hand is important. If the information access is limited on one side of a story (from the government side), single-angled stories are produced, while if the journalists access all sides of the information they can report the situation objectively.

The portrayal of the conflict in the newspapers is negative. Most of the news stories and the editorials tried to show the negative impact and feature of the conflict. The government officials who visited the victims are portrayed more positively than the victims. The villains were not portraying either positively or negatively, it is neutral except to blame anonymously.

For example: the visit of Addis Ababa city Administration Deputy Mayor and his vice, Takele Uma and Dagmawit Moges respectively, in the camp at Asko St. Gebriel Church, Kale School and other temporary shelters of Red cross, the newspaper portrayed them positively more than the issue or the victims (Reporter, 16 September 2018). The conflict is portrayed with its full scenario. 12,015 people are in temporary Red Cross shelters (Reporter, 19 September 2018); the conflict is not by Qeero, but groups who want to tag Qeero. Oromos also targeted by the attack. Some Oromo in the area were tried to help and save others (Addis Zemen, 21 September 2018).

The victims are portrayed, like this. “Now we do not have the guarantee of peace, people are killed everywhere. The constitutional right to movement is lockdown (Addis Zemen, 18 September 2018). But, in terms of the description of the victims, both newspapers portrayed

positively. The suspects of the attack are also portrayed neutral, except in two stories of the reporter newspaper they are identified by name, which might be portrayed negatively.

4.1.8 Level of responsibility

In conflict reporting, the level of responsibility towards the problem and the solution needs clear judgment. The one who is responsible to the problem and the other one who is responsible for the solution is decisive to identify in the story. The responsibility can be towards individuals, groups, government, community, or violent groups. But the level of responsibility is different. Some groups may highly responsible while others are somehow responsible.

4.1.8.1 Responsibility to the problem

In the news stories, the highly responsible body for the problem is the government body at different structures. According to the data collected from both newspapers, the responsible body to the conflict is the government, the political groups and the violent groups.

The government is responsible due to the following reasons.

- Security forces tolerance of violent behaviors (Reporter, 12 September 2018). This responsibility also stated in Addis Zemen newspaper (19 September 2018), ‘the government pay no attention to many illegal activities humbly, but it worsens the problem instead of improving it. Therefore, the government should take measures to that hinder illegality.
- Weakness (Softness) of the government to ensure peace and security (Reporter, 23 September 2019). This seems like compromising rule of law. Moreover, Addis Ababa dwellers said, “the problem is because of the government. In the tag of freedom,

anarchism and violent actions should not occur in Ethiopia. The government should work to admiration of law and order (Addis Zemen, 17 September 2018).

- Victims are not interested on security forces, which need immediate solution. Government officials at different levels and others should be take responsibility (Reporter, 19 September 2018). In relation to this, “When my two families killed I called to Addis Ababa police for help, they said call to Oromia police, in between this I lost three additional families,” a mother of a three month kid said (Addis Zemen, 19 September 2018).
- Due to the loophole in government administration, political forces are under threat. Thus, the government should take immediate measure. 2.8 million Citizens in Ethiopia are now homeless (Reporter, 19 September 2018).

Another responsible body to the problem is the political groups and activists. Political groups who come from abroad after deciding to participate in non-violent civil politics have to work to ensure peace and security on members and supporters (Reporter, 16 September 2018). Activists who are mobilizing people in social media are also responsible for the problem inciting conflict in social media should be abiding by law (Reporter, 19 September 2018). The other responsibility is to the individuals who are organizing, facilitating and doing the attack. To do this, the groups and individuals present to court.

Nevertheless, one of the anonymous responsible bodies who are behind every internal conflict did not portrayed clearly. It is not clearly stated who is that? Why and how the conflicts are organized by that ‘body’. The newspapers expected to pass through the process of verification to identify who are they instead of naming them by using the labeling of the government.

4.1.8.2 Responsibility to the solution

As the government, the media, political groups and activists as well as individuals are responsible to the problem, they are also responsible to the solution. The government primary responsibility is to ensure rule of law and the peace and security of the citizens. Both the newspapers suggest the government to become intact in some firm national agendas. Thus, the government's responsibilities towards solving the problem are the following.

- Take legal measures (Reporter, 16 September 2018)
- The government shall work to the respect people right to life (Reporter, 17 September 2018)
- The government should keep people from crowd justice and terrible mass killing (Reporter, 23 September 2018)
- The government never tolerates violent groups any more, Zero tolerance to them. We can put them under control of law or if they are not willing peacefully we can take irreversible measure on them-Alemayehu Ejigu (Addis Zemen, 18 September 2018)

The other responsible body is media practitioners. The media practitioners are expected to provide accurate information independently without any external influence. But the government communication office who is responsible to regulate the information dissemination of the government at the federal and regional level directs them to report from the de-escalation point of view. "In time of transition, passing the challenges strategically, not antagonistically is fruitful. Media and activists should stop labeling and inciting conflicting agendas in the country (Reporter, 26 September 2015). Besides, the Minister of government communication affairs, Ahmed Shidie, states, "Although the role of media is to convey information to the public, in such

type of conflict, death and evacuation incidents they have to play on the solution and restore of peace with high level of social responsibility” (Addis Zemen, 18 September 2018). Moreover, the director of government communication affairs office of Oromia, Negeri Lencho reaffirms that the media should work with responsibility (Addis Zemen, 18 September 2018). Furthermore, in time of transition, passing the challenges strategically, not antagonistically is productive. Media and activists should stop labeling and inciting conflicting agendas in the country. (Reporter, 26 September 2015).

In addition to the government and media, political parties and activists are also responsible to the solution. Internal and external forces who involve in the conflict should refrain from such type of acts (Reporter, 19 September 2018). Some political parties also propose as a solution to establish joint force from all opposition political parties were in and out (ibid). Opposition political party leaders and activists should be responsible to their speeches, and their supporters’ deeds (Reporter, 19 September 2018).

There are also some responsible bodies that are expected to involve in the process of solving the conflict; elders and community leaders. Reporter (16 September 2018) proposes a reconciliation activity with the elders, religious leaders and Aba Gedas reconciliation activities.

4.1.9 Frame categories

4.1.9.1 Condemnation

Conflict report has two sharp folds. The first fold is condemning the conflict and the second fold is condoning the conflict. So upon the intention of the journalist and the media house policy the conflict has a potential to escalate or deescalate the conflict. The Burayu incident is condemn by different groups and also different groups are also being condemned. The data showed that the

people and the victims condemn the government due to weak effort on preventing the attack before it happen through intelligences (Reporter, 19 September 2018). The people and the victims were protest to condemn the attack refer to Article 32 of the constitution, the right to movement is violated plainly. Victims demand the government to give justice to traumatic killings, injuries and illegal acts at Burayu, AshewaMeda, and Keta in protests in Addis Ababa, Giorgis, Arat Kilo, National palace, to condemn the attack (Addis Zemen, 18 September 2018). Moreover, the conflict also denounced by religious organizations and political parties (Addis Zemen, 8 September 2011). The other condemnation is towards the violent groups, Addis Zemen (21 September 2018) states, “people are killing, properties are destructed, and people are evacuated by the conspiracy of the evil groups who demand to alter the transition (ለውጡን ለማድናቀፍ ያደፈጡ ደበኞች በሽረቡት ሴራ). In general, both newspapers condemn the conflict incident happen in Burayu.

4.1.9.2 Reconciliation

In the contemporary political context of Ethiopia, national consensus and reconciliation are the major attributes of the regime transition. After the appointment of Prime Minister Abiy Ahmed, the draconian administration rules are softening. Thus, reconciliation of differences among political groups, ethnic groups, factions of religious and other organizations were a remarkable task. Therefore, the Burayu incident is one of the manifests of the softness of executing rule of law in the country coercively. Dr. Abiy Ahmed at a press conference on 13 September 2018 said, “Discrimination of political groups who are coming from abroad is unaccepted because freedom of expression encompasses flag and emblem. Conflict as a result of flag and emblem is not acceptable.” (Reporter, 16 September 2018). In this story, it is recommended that the government measures in line with the elders, religious leaders and Aba Gedas reconciliation

activities is crucial to resolve the conflict. In another official statement Dr. Abiy Ahmed, states that the one who want to change the flag forcefully without any public discussion he won't be a winner. The government is not control this issue immediately is not due to no police or soldier. But the intention is not to use force, but in love, hag and peace to make the entire Ethiopian people winner (Addis Zemen, 17 September 2018).

The other reconciling phrase used by different people such as the attack is not represent the Burayu Qeero (Reporter, 19 September 2018); the conflict is not represent the Burayu People (Addis Zemen, 17 September 2018); the inhabitants of Burayu says we are not in the Attack (Reporter, 19 September 2018); The attack is not by Qeero, but groups who want to tag Qeero because Oromos are also targeted by the attack and some Oromo people in the area were tried to help and save others (Addis Zemen, 21 September 2018) are highly used across stories and newspapers.. Such types of expressions are very reconciliatory.

This statement is also supported in an announcement made by the police commissioners are reconciliatory. Federal police commission, Commissioner Zeynu Jemal, “a conflict happed in the boarder of Addis Ababa and Oromia. The conflict did not committed by Qeero, but groups who want to blackmail Qeero. They do not have any contact with Qeero. They groups are participated in robbery and killings” and Oromia Police commission, Commissioner Alemayehu Ejigu, “the conflict is shameful, and it is done by bodies who are not represent the Burayu and the surrounding people. It is done by organized robbery groups who were kill people without considering ofthe victims' identity” (Addis Zemen, 17 September 2018).

Moreover, the Addis Zemen newspaper (20 September 2018) on the topic, balancing the debt never builds a nation, stated by referring PM Abiy Ahmed's speech that promotes political

reconciliation in the country. “We should not bothering why problems are happen, rather what are the lessons we got from those problem, how to work not to repeat the problem, and give forgives is important for a country to development and prosperity”, said the prime minister. In a nutshell, the reconciliation role of the press is highly visible across news stories and editorials. Sensitive issues were downing in order to reconcile the conflict and to resolve the conflict.

4.1.9.3 Judicial process

The other frame category in conflict reporting is showing the judicial process of the incident. This frame category is important because victims and citizens as a whole demand to know the judicial process of the conflict at each and every progress. Therefore, the police office announcements via press conference and press release as well as observation of the court procedure are the sources of information to report the judicial process. Thus, both newspapers work towards showing judicial process successfully. The following news stories show the judicial process.

The government arrested more than 200 suspects with guns exhibit. The investigation taking place by a task force organized from federal and Oromia security, said President LemaMegersa (Reporter 19 September 2018).

Besides, the director of government communication affairs office of Oromia announces suspects from 6 groups with a member of 99 arethe security force clutch 8 Million Birr in their account , 3 Kalashnikov weapons, 8 Pistons, 2 vehicles, bank accounts, forged Seal of the Burayu land Administration office and forged notes. Among 200 suspects 23 of them will present to court (Reporter, 19 September 2018; Addis Zemen, 18 September 2018).

Moreover, the Federal Police Commission commissioner Zeynu Kemal also announces that the numbers of suspects are 300 from Burayu and 200 from Addis Ababa (Reporter, 19 September 2018). Similarly, the Oromia Police Commission Commissioner Alemayehu Ejigu Stated that 200 suspected are arrested, due “to revert the political transition, the attack is highly sponsored by “danger idle force”. Ahmed Shidie also announces that 394 suspects in Burayu and 107 in Addis Ababa are under control with the joint effort of justice and security forces (Addis Zemen, September 16/2018). Here, there is a difference among the numbers of suspects. Thus, the numbers stated by the federal police, the regional police and the government speaker is different. This has a potential to loss incredibility of the news.

Reporter in its news on 17 October 2018 states that the organizers and sponsors of the Burayu attack will accuse in terrorism. And the court decides the case of Burayu Attack shall see in terrorism acts. The cases of 20 suspects is not criminal, but terrorism case.

Furthermore, 312 Suspects of the Burayu attack present to court. Six suspects are called to federal first instance court and BurayuWoreda Court. The cases are inciting conflict, sponsor the attack, and start the attack. The suspects are Samson Tilahun, AlemuWaktola, BulchaTadesse, Hashim Ahmed, Shiferaw Erana, and Illu Daniel. BurayuWoreda Court 299 suspects are presented tocourt in the case of 26 murder case, 195 Injury, many property destruction, and robbery; 40 suspects participate in killings, 10 approved in committed a murdering. Federal First Instance court 7 suspects are presented. 12 pistons, 1 Bomb, 4 Kalashnikov weapon, 74 Local knives, and documents are presented as an exhibit (Reporter, 17 October 2018).

In general, the news of both newspapers are tried to show the judicial process of the Burayu incident. In comparison, the Reporter is better than Addis Zemen in showing the court procedures in its news report.

4.1.9.4 Charity

Conflict resulted in death, destructions and evacuation. Consequently, the victims need help and aid from the government and the other charity organizations and individuals. Due to this, newspapers frame the charity tasks during the conflict to promote charity. In the Burayu case, the aid of the Ethiopian press agency (Addis Zemen, 20 September 2018) and the charity works of youth, merchants, public servants, artists, activists, and opposition political leaders are reported. For example the help of 5 Million Birr by TamagnBeyene and one Million by Teddy Afro got press coverage in Addis Zemen editorial (22 September 2018). The story also recommends that the aid should be sustainable to restoration. Addis Zemen (18 September 2018) also suggests that the aid should be continue the rehabilitation of victims and charity activities done by the people and the government structure.

Based on the data, the state owned Addis Zemen newspaper works firmly in relation to charity while the Reporter newspaper did not give much attention to promote charity.

4.1.9.5 Stereotype

Stereotype in framing news report and writing an editorial is viable when the main idea of the story is unfairly discussed about all or some part of the news. As the researcher tried to present about the source of information, the two newspapers highly dominated with the government offices information. Thus, lack of access information from different interested groups the possibility of stereotype is high. In a news report by Addis Zemen, by attributing Deputy Mayor

Takele Uma, it is stated, “I don’t believe that the conflict and the violence are by OLF supporters. Addis Ababa youth celebrates the coming of Arbegnoch Ginbot 7 a week ago without any conflict (15 September 2018). From this statement there is some type of stereotype in between naming and trying to compare OLF and Arbegnoch Ginbot 7. In another Addis Zemen news (18 September 2018) the director of government communication affairs office said that the members of Villains speak different languages. This is clearly showed that Oromo’s do not do this problem. These two news stories of Addis Zemen showed the presence of stereotype.

4.1.10 Themes of framing

The media organizations have been directed by the government communication offices, the themes of the stories are towards the solution. This makes the themes of the newspapers towards peace, unity, tolerance, justice, and rehabilitation. On the other hand, polar ideas are rarely entertained.

4.1.10.1 Peace

When newspapers write stories about conflict they focus on resolving the conflict and restore peace. A news that attributed the Oromia Regional State Communication Office Director, the Federal police and Oromia Police are working together to restore peace in Burayu (Reporter, 16 September 2018). Reporter in its editorial also writes about peace on the topic ‘broader vision and integrity is a corner stone of nation building’. In this story, the political transition will be successful when peace is assured. To assure peace all concerned bodies come together and participate positively. There is no peace when one constructs and the other destructs; it is unthinkable to build democratic system without peace. But, now days, national security is under threat. For those who prioritized their ethnic group advantage more than their national interest

they are living in a zero sum political thought. They are now a barrier on the transition. In the presence of illegality and disorder the damage is on children, elders, and incapable individual (Reporter, 30 September 2018). Addis Zemen did also write a story about peace. According to the story, to widen the political sphere and the democratic system building rule of law is the foundation. It is also crucial for peace, economic development. Therefore, the government should coordinate the people and the state structure to ensure rule of law (Addis Zemen, 09 October 2018).

4.1.10.2 Unity

The other theme of conflict report framing is ratification of unity. In the newspapers' stories unity is highly entertained. The unity is among the political groups and the people. For instance, Dawud Ibsa, the leader of OLF, briefs on the reason to return to home. "OLF returns to home to contribute for the Ethiopian political transition", said Dawud Ibsa (Reporter, 16 September 2018). In this occasion the statement made by the Addis Ababa City mayor and the prime minister showed the endorsement of unity. Dr. Abiy Ahmed at a press conference on 13 September 2018 stated that the discrimination and conflict is not acceptable in the current Ethiopian political context.

The President of Oromia, Lema Megersa in his turn states that politicians who got an opportunity to speak before mass media have to care more about the messages they deliver, they should work on unity and stability, should not on dividing to incite conflict among them people. Oromia State reaffirms Zero tolerance to those who divide the people being a politician (Reporter, 19 September 2018). The other manifestation of the unity is the neighbors risk taking initiative to rescue them from the attackers (Addis Zemen, 17 September 2018).

In general, based on the data analyzed from the newspapers article, the framing of the editorials and news stories in both newspapers is towards unity. Stories are about the essence of unity in searching of the perpetrators and participating in rehabilitation. In some articles the proponents division is condemning while unity is condoning. There is no any article that supports division in both newspapers.

4.1.10.3 Tolerance

In a multi-national country not only tolerance but also respect is a valuable asset. Therefore, promoting tolerance among ethnic groups and political elites is an essential role of socially-responsible media during conflict reporting. To do so, both Reporter and Addis Zemen newspapers tried to their best in promoting tolerance in their stories.

However, the tolerance of the government against violent groups, unlawful acts, and crowd justice is not appreciable by different articles of the newspapers. The reason is that due to the tolerance, expressions such as incite conflict among people and make the city unstable is not tolerated anymore; conflicts happened this week does not characterize the society and conflict because of flag and emblem is not acceptable, promote tolerance among dissent voices, parties, ethnic groups or other (Reporter, 16 September 2018).

One of the exemplary acts of tolerance is the Gamo Woga, the traditional conflict management method that saves Arba Minch town from destruction. Such sort of culture of tolerance has got recognition and a blessing from the prime minister at a different political summit (Reporter, 23 September 2018).

4.1.10.4 Rehabilitation

The vignettes of the victims are overlooked in the newspapers despite the rehabilitation activity of the government and the charity organizations got enough coverage. The president of Oromia announces that the victims will be compensated and their burned homes will be replaced, as well nearly 300 of them are back to home (Reporter, 19 September 2018). In the same news, the director of government communication affairs office of Oromia reaffirms that 300 victims are back to their home and trying to get back their robbed property.

In the rehabilitation process, Addis Ababa city administration organizes a committee that chaired by Mrs. Dagmawit Moges aimed at rehabilitate the victims (Addis Zemen, 17 September 2018). In the rehabilitation process, Oromia Disaster Prevention and preparedness commission, federal police, and the people deliver different supports (Addis Zemen, 18 September 2018). In the final phase of the rehabilitation, 11902 victims of the Burayu attack returns to their home among 15086 and 17 temporary shelters are closed among 20 (Addis Zemen, 23 September 2018). From these news and editorials, it is crystal clear that the newspapers frame rehabilitation in the coverage.

4.1.10.5 Polarize

Polarize in a news framing perspective is about the concentration of the story on opposite extremes of groups, ideas or interests. In the Burayu crisis case, there are extreme outlooks on the causes, people who involved and the government's response to the incident. But, the newspapers news does not entertain different outlooks towards the incidence except a single news article published in a Reporter on 26 September 2018. In this story the opposite stance of Amnesty international and the Addis Ababa police commissioner is entertained. Amnesty

International requests the immediate release of Military camp prisoners while Addis Ababa Police Commissioner Major General Degfie Bedi address the prisoners are completely criminals. Amnesty international requests for the immediate release of more than one thousand prisoners who are jailed in a military camp without any precondition, if the case is lawful submit to the justice in one hand. Addis Ababa city Commissioner on the other hand says 3000 youth were seized by police and 174 will submit to court while 1200 will get some training. The arrested youth are completely criminals. They are under arrested when they are committing a crime in group at the streets. They are demonstrating at without license. The Commissioner added that we are very clear how suspects are under control. They are under control for 28 murder cases across 5 sub cities of Addis Ababa (Kolfiekeraniyo, Addis ketema, Arada, Kirkos and Nifas Silk) on the time span of September 12-17/2018. From these suspects 1204 suspects are taken to training in Tolay, one of the desert military training sites in Ethiopia. Such type of polarize ideas in a news story did not covered in both newspapers.

According to the data, opposite outlooks did not entertain. Although the political elites and political parties are expected to deliver the information in a balanced and fair manner, the same idea was entertained at blaming the incident and condemning the perpetrators and request of the government to ensure rule of law. Thus, the concentration of the stories is slanted to a single story.

4.2 Discussion

The general objective of the study was to examine conflict reporting in Ethiopian print media in focus of coverage of the Burayu crisis in Addis Zemen and Reporter newspapers. To achieve the objective of the study, the researcher has collected data from Reporter and Addis Zemen

newspapers with a specific range of time. The data analysis is based on the data presented in this chapter and the literatures and theoretical frameworks that has discussed in chapter two. Thus, the discussion below is based the research questions that the study tried to address in the research in line with the theoretical underpinnings employed for the study; political context model and framing theory.

Before discussing the Burayu incident from the theoretical framework assumptions and the model that employed to analyze the data, it is very crucial to address the question, why the Burayu incident is a media interest? Media have a vested interest in conflict aiming at resolution or only in conflict (Putman and Shoemaker, 2007; Arcan, 2009). Similar to these scholars idea, this study also tried to see the frequency of reports at the time range of the Burayu incident in pre-conflict, during conflict, and post conflict. The data showed that most of the news stories are after the conflict and during the conflict. The reason is that the active time range of the conflict is very short while the post-conflict period is long. However, the pre-conflict the preventive role of the media is rare or almost null. Thus, the data showed that both newspapers are running after the conflict.

In conflict reporting there are two different perspectives; promoting peace or war. According to June (2013) peace journalism provides journalists the tools to combat us vs. them, zero-sum game reporting by giving voice to the often-ignored peace builders in society and thereby offering non-violent solutions to conflict. In addition to Junne, Lynch and Galtung (2010) identifies as pro-peace reporting is peace oriented, truth oriented, people oriented, solution oriented whereas conflict or war journalism is violence oriented, propaganda oriented, elite oriented, and victory oriented. In the study the researcher tried to examine the focus of the news stories and the editorial either they are pro-peace or pro-conflict. The data showed that they are

pro-peace and try to ignore the conflict agenda. To say this, the researcher identifies the coverage about the resettlement of the conflict, the rehabilitation and the judicial process and the government measures are ample. The other is the violent groups are ignored, and the vignettes of the victims are downing. In addition, the government also directs the media to work towards the solution. The reports in both Addis Zemen and Reporter newspaper are solution oriented and they tried to identify the responsibility of the bodies for the problem and the solution as well. Therefore, reports were not propaganda oriented and victory oriented, rather they were elite oriented (government political leaders and opposition political leaders). This means, from Lynch and Galtung (2010) criteria of war journalism, the reports in both newspapers are safe except the source of information is elite oriented. To say this, giving voice to the often-ignored peace builders in the society and thereby offering non-violent solutions to conflict is the priority, as Junne (2013) stated.

Framing conflict reporting is essential to look at the conflict from the human interest aspect, the attribution of responsibility, morality and economic perspectives (Semetko and Valkenburg (2000). Although, human interest stories are often criticized for ignoring history and social context (Edelman, 1988), the involvement of emotion in such stories can serve as a tool to call attention to larger social problems (Wahl-Jorgensen, 2013). Ethnic conflict is one of the sensitive political agenda in Ethiopia. Thus, to make the story human interest without understanding the social context of the country, it cost is incomprehensible and it may accelerate the destruction across the country. Therefore, the two newspapers tried to value their news looking at the impact and significance of the story beyond the human interest aspects. Conflict reporting is more of reality. Thus, the task a journalist is to clarify, unveil, reveal, reality to enable other to draw normative conclusion. It also tries to depolarize by showing all side and to de-escalate by

highlighting peace and conflict resolution as much as violence (Lynch and Galtung, 2010). The quest of morality is a remarkable agenda for conflict reporting. The reports should be kept the moral standards of the victims and the suspects as well as the readers. Thus, the way Reporter and Addis Zemen newspapers keep more moral values that in turn help for conflict resolution. The attribution to the responsibility is also identified wisely in both newspapers. According to the data, the news and editorials tried to identify who is in charge of the responsibility to the problem and to the solution. In line to this, the government is highly responsible, the media and activists, the political elites, individuals and the community members are in charge of the responsibility to the problem and the solution. The economic consequences of the report in Addis Zemen and Reporter newspapers are explained in a phrase like property destructed, homes burned and property robbed. Such type of expressions does not mention the financial losses and degree of expenses with the pursuing course of action. Thus, although both newspapers report the economic consequence of the conflict, the way they describe could not unveil the reality.

The Burayu incident is the area that conflict reporting is examined. Conflict reporting needs frame the issues appropriately. According to Wolfsfeld (1997), the starting point for the construction of media frames the attempt to find a narrative fit is also influenced by professional and political considerations; the search for information and events, and how the frames are applied to a particular conflict. Wolfsfeld also identifies three factors that affect the choice or building of a particular frame: facts, professional considerations and political environment. In line to Wolfsfeld idea, in this study it is visible to frame the Burayu incident in making the story sound. The nature of the information that journalists gathered and the nature of the event highly matters to the need to create a good story; and the need to create a story that resounds politically

within a particular context. The context of the Ethiopian politics during that time is a transition time that many oppressed forces are freed and tried to exercise their freedom.

Media are expected to entertain the political antagonists' focuses in promoting their points of view in the news story. Wolfsfeld (1997) identified information access and significance as a judgment of a journalist to produce sound stories. According to him, access is the structural dimension that refers to the fact that an antagonist gets media coverage whereas, significance consists in the attribution of significance to a fact. In line to this, the researcher tried to assess the way the access of information and the significance of information are entertained in the Burayu crisis. Based on the data, it is found out that the access of information is limited to government offices and officials as well as some political elites. This show, the one who have an access of media can get an opportunity to address the people in media. On the other hand, the violent groups or the suspects did not deliver their idea in both newspapers due to access whatever their information is significant to the people. Wolfsfeld (1997) also stated about a media frame as an interactive process that tries to fit with variables of professional usefulness, and placement of the daily events into an ample cultural context. In his understanding, professional usefulness refers to the ability to explain a complex story within a limited space. This means is that events alone are not making an outstanding journalistic work but it demands professional usefulness. The Burayu incident is a newsworthy event for media consumption due to professional usefulness. The proximity to the center of Media houses also another important factor to report it lively from the scene. However, the two newspapers were depending on the staged events to report the situation. Due to this, the study found out that the Burayu crisis did not cover in detail from the victims' perspective. This may be due to the placement of the event in the political context, as

Wolfsfled explained. The then political context of Ethiopia may exert some sort of the influence on the stories in both newspapers.

When newspapers frame conflicting issues, it is functional to describe the problem, identify the causes, making proper judgment and proposing a remedy. Something in the frame is unimportant information in the news story and something forgotten and ignorance of media framing of issues from story line. Therefore, the magnitude of the report is not measured in what is inside the story, but also what is not inside the story. According to Opperhuizen, et al. (2018), framing describes not only the discrepancy in weight or salience. It also illustrated by uncovering the issue. As to framing is a quality of communication that leads others to accept one meaning over another. The study also identified the main problem though there is different understanding on it. In the Burayu incident both newspapers use the problem as crime, conflict, attack, disagreement and others. However, the way they describe is different. These terminologies have their own impact on showing the intensity of the problem. An incident that result a death of 23 people, more injuries and made 15 thousand people homeless, how could it is referred as disagreement. The other point is addressing the question, who is the conflicting parties' that used to refer the situation as a conflict. Therefore, describing the situation with enough background is crucial. Both the newspapers tried to give background about the situations of the week but they ignore identify individuals or groups who are in the action. This may be from the intention of deescalating the conflict, as Entman (1993) stated. Entman stated that highlighting some parts of information about a problem, frames elevate them in salience, often through placement or repetition, or association with culturally familiar symbols. Simultaneously, frames omit other aspects of the problem. The researcher understood that Omission of some facts about the conflict is important to deescalate the conflict and to make the reporter and the newspaper safe. This

finding is also similar to the findings of Mulatu (2017). According to his finding, the newspaper purposely ignores some issues such as ethnic conflicts, in which their causes and consequences are not clear. Identifying the cause is very important but it needs great care. The care is to refrain from creating unnecessary devastation and sacrifice. Orgeret and Tayeebwa (2016) pointed that weak or non-existing reporting may have devastating results. Therefore, consequences of every report should be reexamined before publicizing. The intention of the sources of information particularly unofficial sources needs scrutiny. According to the data collected for this study, journalists are highly depending on the official sources and they refrain to state the cause of the conflict tangibly. And they are not blaming the causes of the problem.

Mulatu (2017) identified the aim of media during conflict reporting. According to him, the first one media aim at serving the public and the second one is the newspapers want to be in the safe side and free from any kinds of pressure. According to the data collected to this research, the newspapers in their editorial are making proper judgments and also proposing remedy for the problem. In this line, it is worked towards the solution of the problem and identifies the responsible bodies. When journalists make a judgment it seems fair and proper and also they indicate the possible solutions with identified responsible bodies safely. Thus, the finding of this study is in line with the findings of Mulatu (2017). The newspapers are aimed at conveying a message safely.

In conflict reporting the most challenging thing is to get enough information to report the issue properly in its relevance and adequacy. About the information sources of conflict Orgeret and Tayeebwa (2016) pointed that in times of war and conflict, journalists often depend entirely on official sources for information, and media serve as mouthpieces of the authorities by amplifying their voices and muffling those that differ from the official position. In such times, the

“watchdog” in journalism takes a back seat as other concerns take precedence. As a result the news is framed along the lines of the authorities’ standpoint and describes the mission first and foremost as a humanitarian cause. Similarly, Sigal (1973) stated that journalists are aware that officials still need them to tell “their side of the story”. Thus, powerful officials are best positioned to create news events, certify issues as newsworthy, and make news on their own terms (Cook, 1998). Dimaggio (2009) agrees: “Though the corporate media remain formally independent from government, informally, media outlets are dominated by official sources. Reporters overwhelmingly rely upon government voices in constructing news stories.

From these scholars’ idea, the researcher tried to investigate in the Burayu case. According to the data, the sources are from offices, officials and leaders. When the information is accessed from official sources the role of the newspapers are amplifying the voice of officials; the newspapers are prioritizing the government position; reflect the humanitarian and the government actions towards solving the problem; the angle of the news is selected by the official; the labeling of the officials are used as it is in the news and editorials. On the other hand, investigating the issues from the detail is embargoed; appreciate the humanitarian actions of government beyond ensuring of the rule of law, focusing the burden of the government to rehabilitate the victims more than hurt of the victims, etc. Furthermore, the impact of officials’ messages over messages delivered by others, however, should not only be evaluated in terms of dominance but also in terms of frames deployed in the messages. This context automatically changed the independent professional practice of the journalist. The coverage is more dominated by the official sources; the individuals and interest groups comments and opinions did not entertain.

Although the sources of information is highly official sources, the media have a capacity to go to the scene and do their own journalistic investigation. Publicizing the investigation may escalate

or deescalate the conflict. The bias, stereotype, slant and polarizing nature of the news can escalate the conflict in one hand and thematically work on peace, unity, justice, humanitarian and charity to deescalate the conflict on the other hand. According to de Vreese (2005) media are in charge of the acceleration of conflicts. At the same time, it is believed that they are and supposed to play a vital role in the dwindling processes of the violence. Framing also present and define stories in a more salient way towards some issues to get the public attention and avoid others to lessen their claim. Frames also expressed in naming, labeling, degrading , exaggerating by using different communicative devices such as texts, figures, symbols, meanings, metaphors and so on (Entman, 2010). According to Entman, biases can be content bias and decision-making bias. In the selection process of media content, McCombs and Shaw (1972) stated that the media focus public attention on some issues, people and problems, and not others. The bias can be partisan, propaganda, unwitting, and ideological, as identified by McQuail (1992). The first is explicit support for a particular position and the second more implicit, which is only apparent to those who are sensitive to the value-laden nature of the comment, descriptions and attitudes in the reporting. Unwitting bias results from the physical constraints of the news profession: there is much room in a newspaper or time in a bulletin. In the Burayu case, the newspapers are slanted to the solution and they tried to keep the story solution oriented. Polarized ideas did not entertained and the fundamental journalistic questions were addressed from a single point of view. Therefore, there are some isolated voices that ignored in the newspaper articles. This marginalized voice includes voice of eye witnesses', the vignette of the victims or the violent groups' opinion. Because of this some sort of biasness is visible. There is no any physical constraint that could create unwitting bias, but the implicit and explicit statement of the government was covered in both newspapers. The other thing, the newspapers avoid entertaining

polarized ideas that escalate the conflict. Therefore, both Addis Zemen and Reporter newspapers in their news stories tried to report the reality upon the official information they got. In general, both newspapers tried to deescalate the conflict and be part of the solution.

The journalists who are covering conflict need to understand the conflict and expected to report fairly provide background and identify causes of the conflict and present the human side by using peace efforts to influence on the conflict (Orgeret and Tayeebwa, 2016; Arcan (2009). Besides, journalist tried to depolarize stories by showing all side of the story in order to de-escalate by highlighting peace and conflict resolution (Lynch and Galtung, 2010). Hence, the very practice of good professional journalism is itself a form of conflict resolution (Puddephatt, 2006). The theme of the stories in the two newspapers about Burayu incident is positively towards peace, unity and rehabilitation to resettle the conflict. To do this, the newspapers are condemning the violent groups and the conflict negatively and works towards the reconciliation among different interest groups positively. Therefore, the newspapers tried to portray the victims neutrally, the villains and the conflict negatively, which considers as the newspapers play as a part of the resolution of the conflict.

Chapter Five: Summary of Findings, Conclusion and Recommendations

5.1 Summary of findings

The general objective of the study was to examine conflict reporting in Ethiopian print media in focus of coverage of the Burayu crisis in Addis Zemen and Reporter newspapers. To achieve this objective the researcher has used qualitative content analysis that method of research that was examined in the framework of political context model and framing theory. Thus, based on the data analysis in chapter four the following findings are summarized as follows.

Media can play roles of preventive, settlement and resolution before, during and after the outbreak of the conflict respectively. Media have a power to transform the conflict into sustainable peace during the post conflict period. The researcher tried to assess the two newspapers articles in between August 26/2018 to November 5/2018, to examine the frequency of coverage on the Burayu crisis in due process of the conflict. Thus, the researcher found out that the contents were published dominantly after the conflict, followed by during the conflict with a single exception of the Reporter newspaper editorial. Thus, the researcher found out that the extent of the news coverage was mainly after the conflict.

The researcher tried to address a research question, how extensively the Burayu crisis was covered by Addis Zemen and Reporter newspapers. The study showed that the Burayu incidence was referred as conflict, disagreement, killing, attack, crisis or crime. The difference across naming the situation is also varied within a newspaper contents. Therefore, inconsistency across tagging the situation with the real context lacks across the news stories. Despite of the categorizing of the Burayu incidence with different tags, it was ended up with killing of

innocents, gang rape, robbery, property destruction and unlawful deeds. In comparison between two newspapers Addis Zemen is more inclined/slant to refer the incidence as conflict while the Reporter is considered it more as an attack. As the issue of ethnic conflict is one of the sensitive political agendas in Ethiopia, understanding the social context of the country was essential during reporting. Thus, the two newspapers tried to value their news looking at the impact and significance of the story beyond the human interest aspects due to the political context of the country. The assessment of extensiveness of media coverage can be also assessed by the way newspapers frame the attribution of responsibility during conflict reporting. The study revealed that the government structures are highly responsible to the problem and solution. In general, newspapers in describing problems, identifying the cause, making proper judgment and proposing remedy show how extensive the conflicting issue was covered by the media report. The two newspapers tried to frame their news stories in describing the problem with some limitations. The root causes of the conflict vary across stories. The potential cause of the conflict identified by the Reporter is from the interpretation and understanding of the press (editorial) rather than officially revealed information. This shows how the editorial is important to fill the understanding of the media house during the absence or shortage of official information. About making a judgment and proposing a remedy to the conflict, the researcher found out that judgments are slanted towards deescalating the conflict and to hammer the conflict with the government. The judgments lack some sort of fairness and balancing. Besides, newspapers have an ability to propose remedies to solve the problem towards deescalating the conflict by giving attention for restoration of peace.

Sources of information are one of the factors that shape the extensiveness of media coverage. 49 (75.38%) of the information is acquired in a staged events. This means, the effort of journalists'

investigation is at its minimal level. The violent groups were not incorporated in the news story. In comparison, the Reporter newspaper was more focused on the press conferences organized and the press release dispatched by the government. As the data shown, the newspapers hardly employed observation from the scene to collect information. The information was slanted to the government side. Moreover, in the press conferences journalist of the newspapers may be not interested to ask at least a basic journalistic question against the statement made by the speaker. These labeling is not representing somebody or some group. Even the meaning across the source of the information and the journalist might be varied. The study finding showed that the state owned Addis Zemen newspaper is highly utilized labeling of causes negatively, which may have a potential to escalate the conflict. In addition to that, identifying name of the suspects in a news story has a potential to escalate the conflict in other way. As the data showed that the stories are slanted to the government side and tried to make an invisible body accountable. Furthermore, due to the highly utilized official sources of information reports lacked access of information from different interested groups, which lead to stereotype. In general, as some of the data showed that the stories are more pro-government, some are pro-villains and little pro-victims. The conflict was portrayed negatively. Most of the news stories and the editorials tried to show the negative impact and feature of the conflict. The government officials who visit victims and send condolences were portrayed more positively than the victims. The villains did not portray either positively or negatively, it is neutral except to blaming them anonymously.

The study found out that the reports in the two newspapers are working towards deescalating of the conflict. They were reporting about the solution, as directed by the government structure. The other mechanism that employed to de-escalate the conflict after the conflict was disclosed judicial process and the rehabilitation activities beyond victims daily screaming. The newspapers

tried to downing the tone of the story positive to the government but negative to the action and almost neutral for the violent groups. The condemnation of the conflict; the suggested reconciliation strategies and statements; publicize of the judicial process in line with the promotion of charity actions of the conflict had a capacity to restore peace. In comparison, the Reporter is better than Addis Zemen in showing the court procedures in its news report. Here, there is a difference among the numbers of suspects. Thus, the numbers stated by the federal police, the regional police and the government speaker is different. This has a potential to loss credibility of the news. Based on the data, the state owned Addis Zemen newspaper works firmly in relation to charity while the Reporter newspaper did not give much attention to promote charity.

The presses were thematically works towards the solution. Themes of the newspapers towards peace, unity, tolerance, justice, and rehabilitation led to the solution. On the other hand, polar ideas are rarely entertained. Based on the data, the framing of the editorials and news stories in both newspapers is towards unity; its essence and participating in rehabilitation. Division was condemning while unity is condoning. In addition to peace and unity, tolerance also entertained in the newspapers coverage. Tolerance was promoted among ethnic groups and political elites are an essential role of socially- responsible media during conflict reporting. To do so, both Reporter and Addis Zemen newspapers tried to their best in promoting tolerance in their stories. Both newspapers also framed rehabilitation in the coverage. In the Burayu crisis case, polarize ideas on the causes; people who involved and the government's response to the incident did not entertained. The study found out that the newspaper stories were concentrated on the stories inclined to a single story. The bias, stereotype, slant and polarizing nature of the news can

escalate the conflict in one hand and thematically work on peace, unity, justice, humanitarian and charity to deescalate the conflict on the other hand.

There are isolated voices that ignored in the newspaper including eye witnesses' voice, the vignette of the victims or the violent groups' opinion. Because of this some sort of biasness was visible. The newspapers avoid entertaining polarized ideas that may escalate the conflict. Therefore, both Addis Zemen and Reporter newspapers in their news stories tried to report the reality merely depend on the official information. Both newspapers tried to deescalate the conflict and be part of the solution thematically wrote about peace, unity and rehabilitation to resettle the conflict. To do this, the newspapers are condemning the violent groups and the conflict negatively and works towards the reconciliation among different interest groups positively.

5.2 Conclusion

Based on the data analyzed in chapter four and the findings of the research, the researcher tried to draw the following conclusion.

- Ethiopian media do not report before the outbreak of conflicts that limits playing the preventive role of media. This in turn shows the effort of a journalist to investigate issues by themselves and giving a proactive warning before atrocities.
- Media frame conflicts dominantly from a government- oriented perspective. The information is dominated by the officials while some salient isolated voices that may have good information about the conflict are ignored.
- The media changed in to the mouth-piece of the government despite ownership differences. Here, the media are expected to play a watch dog role by investigating the

problem in detail beyond the government's staged announcements. But, media do not attempt to show the intensity of the conflict and the real experience of the victims, eye witnesses and people involved in the conflict.

- Media are focusing on the solution. This is not the real mission of the media; instead problems need detail investigation in order to provide proper solution. The stories seem that without identifying the cause of the diseases they prescribe medicines or the media were part of treating the symptom, not the cause.
- Media play a role of obscuring the truth with the essence of de-escalating the conflict. Condemn the conflict, promoting reconciliation and rehabilitation, and revealing the judicial process has taken as a means of de-escalating the conflict. Moreover, write about peace, unity, and tolerance as well as tried to avoid the polarized ideas is also taken as a de-escalating strategy. However, media have a power to bring different ideas from different perspectives and create a public discussion to the real solution. The reason to say this is the role of media is not a fire accident worker.

5.3 Recommendations

The researcher has forwarded the following recommendations based on the conclusion of the study.

- Media practitioners should be pre-informed in order to work extensively in politically hot spot areas (conflict prone areas) before the outbreak of the conflict and atrocities happened. They should not wait for official information during and after the conflict.

- Media practitioners should use government as one source of information rather than the sole source of the information about the conflict. Thus, they are expected to use their maximum effort to investigate the incidence from multiple perspectives.
- Media practitioners should be in their intact stance as an independent journalist who has a capacity to investigate the issue with responsibility to their tasks rather than practicing risk-free journalism. Here, the journalists should also investigate the government structures as a part of the story in relation to a certain conflict case.
- Media should try to find other options what the government put as a solution to the conflict. This means, journalists have an ability to explore and examine facts from the proponents and opponents angle and propose their own remedy rather than reechoing the unverified (may be improper) government's solution.
- The role of media should be revealing the truth, not concealing. Thus, condemn what the government condemns and singing the songs of the government with the same rhythm is not the role of journalists. Thus, entertaining polarized ideas; give chance to dissent voices and be fair and balanced helped to de-escalate the conflict.
- The government should let media practitioners to investigate the issue freely, rather than make them busy in official press releases and press conferences. Meanwhile, the government should guarantee the safety of the journalist and helps them to observe the conflict from the area. Doing this is very important to the government to go beyond what the government information officers, security forces or intelligences know about the conflict.

Bibliography

- Adisa, R. M. (2016). News framing and ethnic conflicts vulnerability in multiethnic societies, *Mediterranean Journal of Social Sciences*. MCSER Publishing, Rome-Italy , Vol 6 No 6 S1, 496-505.
- Amnesty International (2018). *A report on Ethiopia*.
- Andrew P. (2006). *Voices of War: Conflict and the Role of the Media*. Available at: <https://www.worldcat.org/title/voices-of-war-conflict-and-the-role-of-the-media/oclc/733109670>
- Arcan, H. E, (2009). Ethnic Conflicts and the Role of the Media: The Case of Turkish Media. *Mediterranean Journal of Social Sciences*. Vol 4 No 10. MCSER Publishing, Rome-Italy
- Arowolo, O. (2017). *Understanding framing theory*. Nigeria: Lagos State University.
- Aslam, R. (2014). *The role of media in conflict: integrating peace journalism in the journalism curriculum* pacific media center, school of communication studies. AUT, New Zealand.
- Bartholomé, G., Lecheler,S. and de Vreese, C. (2015). Manufacturing Conflict? How Journalists Intervene in the Conflict Frame Building Process. *The International Journal of Press/Politics*, Vol. 20(4) 438–457.
- Bekalu.A, (2017). Ethnic Federalism and Conflict in Ethiopia. *African Journal on Conflict Resolution*, vol, 17(No 2), pp1-26. Available at: <https://www.ajol.info/index.php/ajcr/article/view/167170>

- Birhanu, O. (2009). *Journalism in the Context of Ethiopian Mass Media: Essay, Researches, and Reflections*. Addis Ababa, Ethiopia.
- Bruggemann, M. (2014). *Between Frame Setting and Frame Sending: How Journalists Contribute to News Frames*. International Communication Association
- Chong, D. and Druckman, J. N. (2007). *Framing theory: annual review*. Department of Political Science, Northwestern University, Evanston, Illinois
- Cissel, M. (2012). Media Framing: a comparative content analysis on mainstream and alternative news coverage of Occupy Wall Street. *The Elon Journal of Undergraduate Research in Communications*. Vol. 3, No. 1.
- de Vreese C.H., Susan A. Banducci, Holli A. Semetko, Hajo G. Boomgaarden. (2006). *The News Coverage of the 2004 European Parliamentary Election Campaign in 25 Countries*. European Union Politics, SAGE Publications. 7 (4), pp. 477-504.
- de Vreese, C. H. (2005). News framing: Theory and typology. *Journal + Document Design* 13(1), 51–62
- de Vreese, C. H., Boomgaarden, H. G., & Semetko, H. A. (2011). (In) direct framing effects: The effects of news media framing on public support for Turkish membership in the European Union. *Communication Research*, 38(2), 179–205
- Dewulf, A., Gray, B. Putnam, L. Lewicki, R, Aarts, N. and Bouwen, R.: (2009): Disentangling approaches to framing in conflict and negotiation research: <http://hum.sagepub.com>. volume 62(2) 155-193

- Dimitrova, D.V. and Strömbäck, J. (2008). *Media, War & Conflict*. SAGE (Los Angeles, London, New Delhi and Singapore) Vol. 1(2): 203–220,
- Entman, R.M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43: 51-58.
- Entman, R.M. (2007). Framing Bias: Media in the Distribution of Power. *Journal of Communications*, 57(1): 163 – 173.
- Fojo media center (1 August 2017). *Strengthening Free, Independent and Professional Journalism in Ethiopia*. Addis Ababa. <https://fojo.se/uncategorized/feasibility-studies-strengthening-free-independent-and-professional-journalism-in-ethiopia/>
- Gadi Wolfsfeld, (2017). *The role of the media in violent conflicts in the digital age: Israeli and Palestinian leaders' perceptions*
- Gamreklidze, E. (2015). *Sourcing and framing analysis of source messages in the coverage of armed conflicts by American and British foreign reporters*. Louisiana State University: Doctoral Dissertations.
- Human Rights Watch (2019). *Ethiopia: Peace Journalism - Media Role to Promoting Peace on Ethiopian Herald* By Bereket Gebru
- Johan Galtung, J.(1969), *Violence, Peace, and Peace Research*, Volume: 6 issue: 3, page(s): 167-191, *International Peace Research Institute*, Oslo
- Jorg Matthes, J. and Kohring, M (2009). What's in a frame? a content analysis of media framing studies. *In The World's Leading Communication Journals, 1990-2005* at the Institute of

Mass Communication and Media Research, University of Zurich, Switzerland.vol.86,No.2
349-367

Kaufman, S. Elliott, M. Shmueli, D. (2013). *Frames, framing and reframing*. Available at:
(<http://www.beyondintractability.org>)

Lecheler and De Vreese, (2012). Towards a typology of conflict frames: Substantivizes and
interventionism in political conflict news. *Journalism Studies*, 19(12), 1689-1711.
<https://doi.org/10.1080/1461670X.2017.129903>.

Marshall, B. Cardon, P. Poddar,A. Fontenot. R. (2013). *Does sample size matter in qualitative
research?: a review of qualitative interviews*. Georgia College & University of Georgia
College & Georgia College & State University Southern California State United States.

Matthes, J. & Kohring, M. (2008).The Content Analysis of Media Frames: Toward Improving
Reliability and Validity. *Journal of Communication*, (5(8)), 258–279. University of Zurich,
Zurich, Switzerland Germany

Mulatu A. (2017). Ethiopian Journalism from Self-Censoring to Silence. A Case of Reporting on
Internal Conflict. *Essaches- Journal for Communication Studies*, 10(1):111-
128. <https://www.researchgate.net/publication/318778226>

O'Sullivan, C. (2001). The news media and the resolution of ethnic conflict: Ready for the next
steps? *The Global Review of Ethnopolitics*, 1:2, pp. 54-66,

Puddephatt, (2006). Voices of war: conflict and the role of the media. *International Media
Support*. Pp 1-30. Available at: [https://www.worldcat.org/title/voices-of-war-conflict-and-
the-role-of-the-media/oclc/733109670](https://www.worldcat.org/title/voices-of-war-conflict-and-the-role-of-the-media/oclc/733109670).

- Putnam, M. and Shoemaker, M. (2007). Changes in conflict framing in the news coverage of an environmental conflict. *Journal of Dispute Resolution*, Issue 1
- Raluca Cozma, R., Hamilton, J.M and Lawrence, R. (2012). Pulitzer stories show more independence in foreign sourcing. *Newspaper Research Journal*. Vol. 33. No. 2, pp, 84 -96.
- Scheufele, B. (2004). *Framing-effects approach: A theoretical and methodological critique*. Walter de Gruytere.
- Scheufele, D. (1999). "Framing as a theory of media effects." *Journal of Communication*, 49 (4): 103-122.
- Scheufele, D.A. and Tewksbury D. (2007). Framing, agenda setting, and priming: the evolution of three media effects models. *Journal of Communication*
- Semetko, H.A. & Valkenburg, P.M. (2000). Framing European politics: A content analysis of press and television news. *Journal of Communication* 50(2): 93 – 109
- Shabelle Media Network (2018). *Ethiopia Has Been Going through Various Ethnic Conflicts in the Last Three Years, Mainly In Oromia, Somali And Southern Ethiopia Regions*. <https://allafrica.com/stories/201808200499.html>.
- Shoemaker, P. J., & Reese, S. D. (1996). *Mediating the message: Theories of influences on mass media content*, 2nd edn. White Plains, NY: Longman.
- Tewksbury, D. and Price, V.** (2009). News values and public opinion: A theoretical account of media priming and framing. **University of Illinois, Urbana-Champaign** Progress in the *communication sciences* (Vol. 13) (pp.173-212).

Thussu, D. K. & Freeman, D. (Eds.). (2004). *War and the media*. London: Sage Publications.

Vladimir B. and Lisa S. (2007). *Why and When to Use the Media for Conflict Prevention and Peace Building*. Amsterdam: Alphen and Rijn.

Vliegthart, R. and van Zoonen, L. (2011). 'Power to the frame: Bringing sociology back to frame analysis'. *European Journal of Communication*, 26(2): 101-116

Wolfsfeld G. (2004). The role of the media in violent conflicts in the digital age: Israeli and Palestinian leaders' perceptions. *Media, War & Conflict*, Vol. 11(1) 107–124. DOI: 10.1177/1750635217727312 journals.sagepub.com/home/mwc

Yang L. Fong, Md Sidin Ahmad Ishak, Fong and Ahmad I. (2014). Framing interethnic conflict in Malaysia: A comparative analysis of newspapers coverage on the *keris polemics Research Article*. Vol. 14(2) 252–278: Taylor's University, Malaysia

Appendix 1: The Content Analysis Checklist

A: CODE SHEET

1. Coder: _____

2. Headline: _____

3. Date Published: _____

4. Newspaper (Choose One):

A) Addis Zemen _____

B) Reporter _____

5. Article Type (Choose One):

1) News story _____

2) Editorial _____

Frames which of the following frames are used in the story? (Please mark yes or no for each type of frame for pre-determined question listed below to indicate whether it is included in the news article.)

RQ1 How Addis Zemen and Reporter newspapers frame the crisis?

1. Frequency

No.	Newspapers	Time range					
		August 26,2019- November 5, 2019					
		Aug.26- Sept. 13, 2019		Sept. 14-16,2019		Sept. 17-Nov.5, 2019	
		Pre- conflict phase		During-conflict phase		Post-conflict phase	
		Head line	Body	Head line	Body	Head line	Body
1.	Addis Zemen						
2	Reporter						

2. Frames

No.	Frame items	Addis Zemen				Reporter			
		News story		Editorial		News story		Editorial	
		Head line	Dev. story	Head Line	Dev. story	Head Line	Dev. story	Head Line	Dev. story
1	Conflict frame								
	- Does the story reflect disagreement between parties/individuals/groups or regions?								
	-Does the story incite further violence between individuals or group?								
	- Does the story polarize individual or groups?								
2.	Human interest group								
	- Does the story employ adjectives or personal vignettes that generate feelings of outrage, empathy-caring, sympathy, or compassion?								
	- Does the story emphasize how individuals and groups are affected by the issue/problem?								

	- Does the story offer specific social prescriptions about how to behave?								
3	Attribution of responsibility frame								
	- Does the story suggest that some level of the government is responsible for the issue/problem?								
	- Does the story suggest that some level of government has the ability to alleviate the problem?								
	- Does the story suggest solution(s) to the issue/problem?								
	Does the story suggest that an individual (or group of people in society) is responsible for the issue/problem?								
	- Does the story suggest the problem requires urgent action?								
4.	Morality frame								
	Does the story contain any moral message?								
	Does the story make reference to morality, God and other religious tenets?								
	Does the story offer specific social prescriptions about how to behave?								
5.	Economic frame								
	Is there a mention of financial losses or gains now or in the future?								
	Is there a mention of the costs/degree of expense involved?								
	Is there a reference to economic consequences of pursuing or not pursuing a course of action?								

RQ 2. How extensively was the Burayu crisis covered by the two local newspapers?

3. Frames in Relation to its Function

No.	Frames functions	Addis Zemen				Reporter			
		Stories		Editorial		Stories		Editorial	
		Head line	Dev. Story	Head line	Dev. Story	Head line	Dev. Story	Head line	Dev. Story
1.	Describing problems								
	-Do the newspapers describe the main problem of the conflict?								
	-Do the reports show the problem clearly?								
	-Do the news reports from the background of the problem?								
2	Identifying causes								
	-Do the presses identify the root cause of the conflict?								
	-Does the presses blame for the incitement of the problem?								
3.	Making proper judgments								
	-Do the newspapers provide adequate judgment?								
	- Do the reports make a fair judgment?								
4.	Proposing remedy								
	- Do the reports indicate possible solutions to the crises?								
	- does the presses do prevent/ resolve the conflict?								

RQ 3. How does the press treat the crisis as escalating or de-escalating in intensity?

4. Tone, Bias, Slant of the story and Labeling

No.	Item	Addis Zemen	Reporter
-----	------	-------------	----------

		Story		Editorial		Story		Editorial	
		Head line	Dev. Story	Head line	Dev. story	Head line	Dev story	Head line	Dev.stroy
1.	Tone								
	Negative								
	Positive								
	Neutral								
2.	Bias								
	Positive								
	Negative								
	Neutral								
3	Labeling								
	Positive								
	Negative								
4.	Naming								
	Positive								
	Negative								
5.	Slant								
	Pro-government								
	Pro- victims								
	Pro-villains								

5. Source

No.	Sources	Addis Zemen				Reporter			
		Story		Editorial		Story		Editorial	
		Head line	Dev. Story	Head line	Dev. story	Head line	Dev story	Head line	Dev.stroy
1.	Government officials								
2.	Community members								
3.	Individuals								
4.	Elite groups								
5.	Victims								

6.	Violent groups								
7.	International organizations								
8.	News Agencies								
9.	No specified source								

6. Portrayal

No.	Item	Addis Zemen				Reporter			
		Story		Editorial		Story		Editorial	
		Head line	Dev. Story	Head line	Dev. story	Head line	Dev story	Head line	Dev.stroy
1.	Portray of conflict								
	Negative								
	Positive								
2.	Portray of victims								
	Positive								
	Negative								
3	Portray of villains								
	Positive								
	Negative								

7. Level of Responsibility

No.	Items	Addis Zemen				Reporter			
		Story		Editorial		Story		Editorial	
		Head line	Dev. story	Head line	Dev. story	Head line	Dev. story	Head line	Story
1.	Responsibility to the problem								
	Individual								
	Group								

	Government								
	Community								
	Actors (violent groups)								
2.	Responsibility to the solution								
	Individual								
	Group								
	Government								
	Community								
	Actors								

8. Omission frame

No.	Items	Addis Zemen				Reporter			
		Story		Editorial		Story		Editorial	
		Head line	Dev. story	Head line	Dev. story	Head line	Dev. story	Head line	Story
	Yes								
	No								

No.	Items Identified	Addis Zemen				Reporter			
		News story		Editorial		News story		Editorial	
		Head line	Story	Headline	Story	Head line	Story	Head line	Story
	Categories								
	Fames								
1.									
	Condemnation								
	- Does the main idea of the story have strong and definite criticism and disapproval?								
	Reconciliation								
	- Does the main idea of the story discuss harmonization between peoples to restore friendship?								
	Judicial process								
	- Does the story deal with all legal cases involving the government?								
	Charity								
	- Does the story talk about the aid given to those in need?								
	Stereotype								
	- Does the main idea of the story unfairly discuss about all or some group of people?								
2.	Themes								
	Peace								
	- Does the main idea of the story discuss freedom from civil disturbance or disquieting?								
	Unity								
	- Does the story deals with social accord to bring in to reconcile or agreement?								

	Tolerance								
	- Does the story essentially discuss patience between the societies?								
	Justice								
	- Does the story discuss administration by the impartial adjustment of conflicting claims by the rule of law or equity?								
	Rehabilitation								
	- Does the story talk about restoring victims/peace to a good condition?								
	Polarize								
	- Does the main idea of the story concentrate about opposing extremes of groups or interest?								

Appendix 2: Editorials and news used for analysis

Edi R01

መስከረም 2፣ 2011 (12 September 2018)

Editorial 1. ለሐሳብ የበላይነት እንጂ ለብሽሽቅ ቦታ አይሰጥ!- በጋዜጣዊ ሪፖርተር

የአዲስ ዓመት ክብረ በዓል በተጠናቀቀ ማግኛት ካለፈው ዓመት በተሻለ ለመሥራት ጠንክሮ መነሳት ያስፈልጋል። የአገሪቱ የተለያዩ የፖለቲካ ድርጅቶች ከውጭ ገብተው ሰላማዊና ዲሞክራሲያዊ ትግል ለማድረግ ተዘጋጅተዋል። ሰላማዊው የፖለቲካ ትግል ለዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ በጣም ተመራጭ ሥልጣን ስለሆነ፣ ለሐሳብ የበላይነት መዘጋጀት ይገባል። የሐሳብ የበላይነት ሊኖር የሚችለው ግን የተለያዩ ሐሳቦች በነፃነት እንዲንሸራሸሩ ሁሉም የኅብረተሰብ ክፍሎች ሲስማሙ ነው። ይህ ስምምነት ሊኖር የሚችለው እያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ ለአገሩ በቅን ልቦና ሲያስብ ነው። አሁን ከፊታችን ህልቆ መሳፍርት የሌላቸው ተስፋዎችና ዕድሎች አሉ። ይኼንን መልካም አጋጣሚ በመጠቀም ዲሞክራሲያዊ ኃይሎች በነፃነት እንዲንቀሳቀሱ፣ ሐሳቦች ያለ ገደብ እንዲንሸራሸሩ፣ መጪው ጊዜ ብሩህ መሆኑን የሚያመለክቱ የተለያዩ የውይይት መድረኮች እንዲኖሩና ከጥላቻና ከቁም በቀል የፀዳ ከባቢ እንዲፈጠር ወገብን ጠበቅ ማድረግ ያስፈልጋል። በኢትዮጵያ ምድር ኋላ ቀር የሆነው የብሽሽቅ ፖለቲካ ለሐሳብ የበላይነት መገዛት አለበት።

የአገሪቱ የፖለቲካ ኃይሎች ለግልጽ፣ ለገንቢና ለደፋር የፖለቲካ ንግግሮችና ድርድሮች ዝግጁ መሆናቸው የሚጠቅመው፣ ሁሉም ፓርቲዎች በነፃነት የሚወዳደሩበት የፖለቲካ ምኅዳር ለመፍጠር ነው። የፖለቲካ ፓርቲዎች እንደሚያራምዱት ዓላማ፣ ፕሮግራምና ደንብ ልዩነቶቻቸው ተጠብቀው ለጋራ ብሔራዊ ጉዳዮች ግን በአንድነት ሊሠለፉ ይገባል። የጋራ ብሔራዊ ጉዳዮች የሚባሉት የሕዝብ ሰላምና ደኅንነት፣ በነፃነት ሐሳብን መግለጽ፣ በፍትሕና በእኩልነት መኖር፣ የሕግ የበላይነትን ማረጋገጥና ካሁን በኋላ ኢ ዲሞክራሲያዊ በሆነ መንገድ ሥልጣን እንዳይያዝ ማድረግና የመሳሰሉት ናቸው። ለዚህ ደግሞ የአገር ሰላምና መረጋጋት ቅድሚያ የሚሰጠው ተግባር መሆን አለበት። ሁሉንም ኢትዮጵያዊያን የሚያስማማ የተቋማት ግንባታ መጀመር ይኖርበታል። መጪው ምርጫ ሰላማዊ፣ ነፃ፣ ዲሞክራሲያዊና ፍትሐዊ እንዲሆን የሚረዱ ተግባራት እንዲከናወኑ፣ ሁሉም ወገኖች በእኩልነት የሚሳተፉበት መደላድል መፈጠር አለበት። ለዚህ ዕውን መሆን ደግሞ ሰላማዊና ዲሞክራሲያዊ ንግግር በፍጥነት መጀመር የግድ ይሆናል።

በፖለቲካ ሰጥቶ መቀበል ትልቅ ሥፍራ የሚሰጠው መርህ ነው። በሁሉም ንግግሮችና ድርድሮች መስማማት አይጠበቅም። ነገር ግን ልዩነቶችን አስታርቆ የጋራ አማካይ መፈለግ የሥልጣን መገለጫ ነው። ተቃራኒ ሐሳቦችን የማስተናገድ ጥቅሙ የተለያዩ ምልክታዎችን ለማግኘት የሚረዱ መሆኑ ብቻ ሳይሆን፣ ለዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ አጋዥ በመሆኑ ጭምር ነው። ብዙ ጊዜ ግጭት የሚቀሰቀሰው ግትር በመሆን እኔ ያልኩት ብቻ ካልሆነ በማለት በሚፈጠር ጀብደኝነት ምክንያት ነው። ጀብደኛ መቼም ቢሆን ዲሞክራሲ መሆን አይቻለውም። ፈተናዎች ቢበረቱም እንኳ ሐሳቦች በነፃነት ተንሸራሸረው፣ የሥልጣን ሉዓላዊ ባለቤት የሆነው ሕዝብ የፈለገውን በነፃነት የሚመርጥበት ዓውድ መፍጠር የዘመናችን ዋና አጀንዳ ነው። በውይይቶችና በድርድሮች ጊዜ ከበድ ያሉ ውጥረቶች ቢፈጠሩ እንኳ፣ ሁሉም ጎን ለጎን ለመፍትሔዎች ቅርብ መሆን ችግሩን ያቀለዋል። በብሽሽቅ የሚካሄድ ፖለቲካ ግን እኔ ብቻ ነኝ የማውቀውና የምበጀው የሚል ግብዝነት ስላለበት ለዚህ ዘመን አይመጥንም። ኢትዮጵያን ወደ ኋላ የጎተተው እንዲህ ዓይነቱ ከንቱነት ነው።

እያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ መብቱ ተከብሮለት በነፃነት መኖር የሚችለው፣ የተጀመረው ለውጥ ሰላማዊና ዲሞክራሲያዊ እንዲሆን በንቃትና በብቃት መሳተፍ ሲችል ነው። መብትና ግዴታውን ጠንቅቆ ሲረዳ ነው። የፖለቲካ ፓርቲዎች አባላትና ደጋፊዎቻቸው በስሜት ሳይሆን በምክንያት እንዲደግፏቸው የማበቃት ኃላፊነት ይጠበቅባቸዋል። በተለይ በአገሪቱ ውስጥ የሚስተዋለው ለውጥን በምልዓት ተቀብሎ በብልፅነት ለማካሄድ የሚታየው ችግር፣ ብዙኃኑ ውስጥ የመበደልና የመከፋት ስሜት ከመጠን በላይ ንሮ ከቁጥጥር ውጪ ስለሚወጣ ነው። ከቁጥጥር ውጪ የሚሆን ነገር ደግሞ ለአገር ሰላምና ለሕዝብ ደኅንነት ጠንቅ ነው። ግልጽ ውይይትና ክርክር ኖሮ የተለያዩ ሐሳቦች ሲደመጡ ግን፣ የታመቁ ነገሮች ስለሚተነፍሱ ችግር አይፈጥሩም። የታመቁ ሁሉ ሐሳቡን በግልጽ እያቀረበ የውይይትና የድርድር ባህል ያድጋል። የብሽሽቅ ፖለቲካ ከእነ ግሳንግሱ ይራገፋል። በሐሳብ የበላይነት የሚመራ አገር ሰላም ይኖረዋል። ፈጣን የኢኮኖሚ ዕድገትና ብልፅግና ይፈጠራል። አድጋዊነትና ዘረኝነት ሥፍራ ያጣሉ።

ለሐሳብ የበላይነት ቅድሚያ ሲሰጥ ኢትዮጵያዊያን በነፃነት የፈለጉትን ይመርጣሉ። የፍርድ ቤቶች ነፃነት ተከብሮ ፍትሕ ይሰፍናል። የአገር መከላከያና የፀጥታ ኃይሎች በገለልተኝነት አገርንና ሕዝብን ይጠብቃሉ። ዲሞክራሲያዊ ተቋማት በነፃነትና በገለልተኝነት የሚፈለግባቸውን ኃላፊነት ይወጣሉ። የሲቪክና የሙያ ማኅበራት ያብባሉ። ሦስቱ የመንግሥት አካላት ማለትም ሕግ አውጪው፣ ተርጓሚውና አስፈጻሚው እየተናበቡና እርስ በርስ እየተቆጣጠሩ ሥራቸውን ያከናውናሉ። ብልሹ አሠራሮች ተወግደው የመንግሥት ሥራ በግልጽነትና በተጠያቂነት ይከናወናል። የሕግ የበላይነት በተግባር ተረጋግጦ ሕገመግሥት አደብ ይገዛል። የሞራልና የሥነ ምግባር ዝቅጠት ይወገዳል። ሕዝብ በሰላምና በነፃነት ይኖራል። ኢትዮጵያ ለዘመናት የተገዳችበት አምባገነናዊ አስተሳሰብ ደግሞ ላይመለስ ታሪክ ሆኖ ይቀራል። ይህ ሁሉ ምኞት ዕውን የሚሆነው ለሐሳብ የበላይነት ትልቅ ትኩረት ሲሰጥ ነው። በተለይ በማኅበራዊ ሚዲያ ተሰሚነት

ያላቸው ልሂቃን ከብሽሽቅ ፖለቲካ ወጥተው፣ ለአገር ሰላምና ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ በፍጥነት መንቀሳቀስ አለባቸው። የጎራ ፖለቲካን ከአገር በላይ አስቀድሞ ብሽሽቅ ውስጥ ውሎ ማደር ፋይዳ የለውም። ልሂቃን ለሐሳብ የበላይነት ልዕልና ይሟገቱ። በደመኛ አስተሳሰብ ወደ ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት መሄድ አይቻልም።

ደም የተቃቡ ትውልዶች ያለፉበትን መከራ በዚህ ዘመን ለመድገም መሞከር መዘዙ ለአገር ይተርፋል። የኢትዮጵያ ፖለቲካ ምኅዳር ደፍርሶ ጥላቻና ቁርሾ ለዓመታት የተንሰራፉት፣ በጋራ ለሚያስማሙ ጉዳዮች ትኩረት እየተነፈገ መተናነቅ ስለከፋ ነው። ልዩነትን ከማጥበብ ይልቅ ማስፋት፣ ከመነጋገር ይልቅ መጠላለፍ፣ ከጋራ ጉዳዮች ይልቅ ቡድናዊ ፍላጎቶችን ማግነን፣ ወዘተ ልማድ የሆኑት ለሐሳብ ነፃነት የተዘባ ግምት በመሰጠቱ ነው። አሁን በተያዘው የለውጥ ጎዳና ላይ ለ21ኛው ክፍለ ዘመን የማይመጥኑ ድርጊቶች በአስቸኳይ መቀጨት አለባቸው። ለውጡን ማንም ያምጣው ማን ለስኬቱ በጋራ መቆም ከተቻለ፣ የሐሳብ የበላይነት ያለው የሕዝብን ልብ ማርኮ አገር የማስተዳደር ኃላፊነቱን ይረከባል። ይህ በሠለጠኑት አገሮች የተለመደ አሠራር ነው። በሕግ የበላይነት ሥር ሕዝብን አስተባብሮ ለጋራ ጉዳይ በአንድነት መነሳት ከተቻለ፣ የብሽሽቅ ፖለቲካ ሥፍራ አይኖረውም። የሕዝብ ፍላጎትና የአገር ህልውና ዘለቄታ እንዲኖረው ከተፈለገ፣ ለሐሳብ የበላይነት እንጂ ለብሽሽቅ ቦታ መስጠት አይስፈልግም!

Edi R02

መስከረም 6፣ 2011 (16 September 2018)

Editorial 2. ነውጠኛ ባህሪያት ለአገር አይጠቅሙም!- በጋዜጣዊ ሪፖርተር

ኢትዮጵያን ከአምባገነናዊ ወደ ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ለማሸጋገር የሚቻለው፣ ነውጠኛ ባህሪያትን አስወግዶ ዲሞክራሲያዊነትን በመላበስ ነው። ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት የሚገነባው ደግሞ ልዩነቶችን ማክበርና መቀበል ሲቻል ነው። ዲሞክራሲ አፋኝነትን፣ ጉልበተኝነትንና ጥጋብኝነትን ማስተናገድ አይችልም። ዲሞክራሲ ሐሳቦች በነፃነት የሚንሸራሸሩበት ገበያ ስለሆነ ስያሜን፣ ዓላማን፣ ዓርማንና አጀንዳን ያለ ምንም መሸማቀቅ ለማስተዋወቅ ይረዳል። ለዚህ ደግሞ የጨዋታ ሕጉን አክብሮ መንቀሳቀስ እንጂ ከልካይና ፈቃጅ ሊኖር አይገባም። የመንግሥት ኃላፊነትም የሕግ የበላይነትን በማስከበር የመጫወቻ ሜዳውን ለሁሉም ወገኖች በእኩልነት ማመቻቸት ነው። ከዚህ ውጪ ትክክል ማሳበጥ የሚፈልግ ካለ ነውጠኝነት ነው። ነውጠኝነት ደግሞ ለ21ኛው ክፍለ ዘመን ትውልድ የማይመጥን ኋላቀርነት ነው። ኢትዮጵያ የሁሉም ኢትዮጵያዊያን የጋራ አገር መሆኗን በሙሉ ልብ መቀበል የማይችል ነውጠኛ፣ ራሱን የሁሉም ነገር የበላይ አድርጎ መመገድ ሲጀምር ችግር ይፈጠራል። መሪና ተመሪ የማይኖሩበብት የፖለቲካ ትግል ውጤቱ ነውጠኝነት ስለሆነ፣ በተለይ የፖለቲካ ፓርቲዎች በእጅጉ ሊያስቡበት ይገባል። ለነፃነት፣ ለእኩልነትና ለወንድማማችነት የጋራ ግብ መሠለፍ ይበጃል።

ጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ አህመድ (ዶ/ር) ሰሞኑን እንዳሉት፣ በኢትዮጵያ ለመጣው ለውጥ ባለቤቱ የኢትዮጵያ ሕዝብ ነው። አንዱ አሸናፊ ሌላው ተሸናፊ ሳይሆን፣ ሁሉም ወገን በአሸናፊነት ስሜት ተከባብሮ ለመጪው ምርጫ በመዘጋጀት የሥልጣኑ ሉዓላዊ ባለቤት ለሆነው የሕዝብ ድምፅ ጠንክሮ እንዲሠራ አሳስበዋል። ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ለመገንባት የተነሳ ሕዝብ ለዲሞክራሲ መሠረታዊ ሕግጋት መገዛት አለበት። በኢትዮጵያ ተጨባጭ ሁኔታ ቅድሚያ የሚሰጠው አገርን በማረጋጋት ሁሉም ወገኖች በእኩልነት የሚሳተፉበት የፖለቲካ ምኅዳር እንዲፈጠር ተግባራዊ መሥራት ነው። ሕዝብ አሸናፊ የሆነበትን ድል የራስ ለማድረግ የቡድን ሽኩቻና ግጭት መፍጠር የዲሞክራሲ ባህሪ ሳይሆን ነውጠኝነት ነው። የሕግ የበላይነት የሚኖረው ሕግ ለማክበር የተዘጋጀ ማኅበረሰብ ሲኖር ነው። ችግሮች ሲያጋጥሙ የደቦ ፍርድ ከመስጠት ይልቅ፣ ለሕግ አስከባሪዎች ትብብር ማድረግ ይገባል። የራሱ መብት እንዲከበርለት አጥብቆ የሚጠይቅ ለሌሎች መብትም መጨነቅ ይኖርበታል። የራስን እያከበሩ የሌላውን ማዋረድ ለዚህ ዘመን አስተሳሰብ አይመጥንም። ነውጠኝነት ነው።

በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ወቅት የአሜሪካ ፕሬዚዳንት የነበሩት ፍራንክሊን ዴላኖ ሩዝቬልት፣ «በፖለቲካ በአጋጣሚ የሚከሰት ነገር የለም፣ ካጋጠመም በዚያ መንገድ እንዲከናወን ታቅዶ ነበር ማለት ነው፤» ሲሉ ተናግረው ነበር እንደተባለው፣ በተለይ ወደ አገር ቤት እየተመለሱ ያሉ የፖለቲካ ኃይሎች እያጋጠሙ ያሉ ችግሮችን በአንክሮ ሊያጤኑ ይገባል። አንዳንዴ እንደ ዘበት የሚሰሙ ቀረርቶዎችና ፉኩራዎች ሕዝብ ካስገኘው ድል በላይ አየሩን ሲሞሉት፣ አገራዊ ፉኩክሮችና ብሽሽቆች መልካም አጋጣሚን እንደሚያበላሹ መዘንጋት የለባቸውም። በተለይ አባላትና ደጋፊዎቻቸው እያወቁ በድፍረት፣ ሳያውቁ በስህተት የሚፈጽሟቸውን አላስፈላጊ ድርጊቶች ማስቆም አለባቸው። አገር ከፓርቲ ዓርማ ወይም ምልክት በላይ መሆኗን ለወጣቶች ማስረዳት ካልተቻለ፣ እየተንደረደሩ የሚገቡት የማያባራ ግጭት ውስጥ ነው። እንደሚታወቀው የኢትዮጵያ ሕዝብ ከሚለያዩት ጥቃቅን ልዩነቶች ይልቅ፣ አንድ የሚያደርጉት የጋራ እሴቶቹ በእጅጉ

ይልቃሉ። አገር ከቡድን ወይም ከጎራ በላይ መሆኗን ለኢትዮጵያ ሕዝብ መንገር በፍፁም አይቻልም። ለዘመናት ክፉና ደጉን አንድ ላይ ያሳለፈ ሕዝብ ብዙ ነገሮችን ያውቃል።

የኢትዮጵያ ሕዝብ ታሪክ እንደሚናገረው ከምንም ነገር በፊት ቅድሚያ የሚሰጠው ለአገር ነው። ይህ አስተዋይና ጨዋ ሕዝብ አገር ችላ ተብላ የቡድን ጉዳይ ላይ ትኩረት ሲደረግ ይከፋዋል። በታላቅ የአገር ፍቅር ስሜት የጋራ መስተጋብሮቹንና እሴቶቹን በማክበር በጨዋነት ከትውልድ ወደ ትውልድ እየተሸጋገረ እዚህ ዘመን ላይ የደረሰን ሕዝብ፣ በፓርቲ ዓርማና መፈክር ማጋጨት ነውር ነው። ይህ ታላቅ ሕዝብ ለዓለም ጥቁር ሕዝቦች አንፀባራቂ ተምሳሌት የሆነና በደማቅ ቀለም ታሪኩን የከተበ ነው። ሕዝባችን የሚፈልገው በነፃነት፣ በእኩልነትና በወንድማማችነት የሚኖርበት ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት እንዲፈጠር ነው። ማኅበራዊ ፍትሕ ሰፍኖ ሁሉም ኢትዮጵያውያን በእኩልነት የሚሰተናገዱበት ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት እንዲገነባ ጡብ ማቀበል ሲገባ፣ ጠባብ አጥር ውስጥ ሆኖ የጎራ ፖለቲካ ብቻ ማቀንቀን ነውር ነው። ኢትዮጵያ ለዘመናት ያልተፈቱ በርካታ ችግሮች የተሸከመች ምስኪን አገር ናት። ልጆቿ ልዩነታቸውን ይዘው የጋራ ችግሮችን ለመፍታት ተቀምጠው የሚነጋገሩበት መደላድል እንዲገኝ መትጋት ሲገባ፣ አላስፈላጊ ችግሮችን በመቀፍቀፍ አገር ለማተራመስ እንቅልፍ ማጣት አስነዋሪ ነው።

አንድ በአንክሮ ሊጤን የሚገባው ጉዳይ የኢትዮጵያ ሕዝብ ማንነት፣ ቋንቋ፣ ባህል፣ እምነት፣ የፖለቲካ አቋምና የመሳሰሉት ሳይገድቡት እርስ በርስ የተገመደ መሆኑን ነው። ይህ ሕዝብ በሚያስደንቅ ሁኔታ ሥነ ልቦናው በጣም የተቀራረበ ከመሆኑ የተነሳ በዓይን ጥቅሻ ጭምር የሚግባባ ነው። ይኼንን ሕዝብ በርዕዮተ ዓለም፣ በፓርቲ ዓርማ ወይም ምልክት በመለያየት ለማጋጨት መሞከር ከጎቱነት ነው። ይኼንን የተከበረ አቃፊ ሕዝብ በማይመስል መንገድ ለማንቀሳቀስና አገሩን ለማተራመስ ማሰብም ያስንቃል። የሕዝብን ሥነ ልቦና በሚገባ ያልተገነዘበ ወገኖች ካሉ ደግመው ደጋግመው ማመን ያለባቸው የፖለቲካ ቁማር ለአገር እንደማይጠቅም ነው። በገዛ ወገን ላይ ያልበሰሉ ወጣቶችን ማዘመትና ጥቃት መፈጸም፣ የንፁሃንን ሕይወት መቅጠፍ፣ በላባቸው ያፈሩትን ሀብት መዝረፍና ማውደም የአገር ጠላት ከመሆን የዘለለ ፋይዳ የለውም። የነውጠኝነት መዘዙ በመስዋዕትነት የተገኘውን ለውጥ በማስቀልበስ፣ ለአምባገነንነት የተመቻቸ ሜዳ ማዘጋጀት ነው። የኢትዮጵያ ሕዝብ ደግሞ ዳግም ወደ አምባገነንነት ላለመመለስ ምሎ ተገዝቷል።

አሁን የሚያዋጣው ሁሉም አሸናፊ የሆነበትንና በመከባበር መጪውን ጊዜ ብሩህ የሚያደርገውን ጉዞ ማሳመር ነው። በዚህ ጉዞ በየመሀሉ አስቸጋሪ ነገሮች ሊያጋጥሙ ይችላሉ። አስቸጋሪ ነገሮችን ከሥር ከሥር በማቃለል ወደ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታው መገሰገስ ይገባል። አንፃራዊው ሰላም የበለጠ ተጠናክሮ ለመጪው ምርጫ መዘጋጀት የሚቻለው ሕግ እንዲከበር በማድረግ ነው። መንግሥት የመጫወቻ ሜዳውን ለማመቻቸት ደፋ ቀና ሲል ከማገዝ ይልቅ ጫና ማብዛት ሒደቱን ማደናቀፍ ነው። ሁሉም ኢትዮጵያውያን በእኩልነት የሚኖሩበት ሰላማዊት፣ ዴሞክራሲያዊትና የበለፀገች ኢትዮጵያ በዚህ ትውልድ መሠራት አለባት። ቁም፣ ቁርሽ፣ እርስ በርስ መሳደድና መገዳደል በዚህች ታሪካዊት አገር ማብቃት አለባቸው። ሴረኝነት፣ እልህና እብሪት ለአገር አይጠቅሙም። እንደ ሠለጠኑት አገሮች ለመኖር የሚቻለው ከልመና ሲወጣ ብቻ ነው። ከልመና መውጣት የሚቻለው ደግሞ ተባብሮ አገርን መገንባት ሲቻል ነው። ለዚህ ደግሞ እርስ በርስ ተደጋጋፊ መሆን የግድ ይላል። ነውጠኛ ባህሪያትን ታቅፎ አገር መገንባት ዘበት ነው!

Edi R03

መስከረም 9፣ 2011 (19 September 2018)

Editorial 3. ከሕዝብ ደኅንነትና ከአገር ህልውና የሚቀድም የለም!- **በጋዜጣዊ ሪፖርተር**

ከግጭት ወደ ግጭት እየተሸጋገርን መሰንበቻውን ደግሞ በአዲስ አበባ ዳርቻዎች ላይ በተፈጸሙ ጥቃቶች በርካታ ወገኖች ሕይወታቸውን ከማጣታቸው በተጨማሪ፣ ለመስማት የሚዘገንኑ ኢሰብዓዊ ድርጊቶች ተፈጽመዋል። ወገን በገዛ ወገኑ ላይ ይፈጽመዋል ተብሎ ለማሰብ የሚከብሩ ጥቃት ተፈጽሞባቸው ሕይወታቸውን ለማዳን የሸሹ በርካቶች፣ የቤተሰብ አባላቶቻቸውን አጥተውና ንብረታቸውን ተዘርፈው ሜዳ ላይ ተበትነዋል። እንዲህ ዓይነቱን ለማየትና ለመስማት የሚከብሩ ጥቃት በፈጸሙ አካላት ላይ በአስቸኳይ ሕጋዊ ዕርምጃ መወሰድ ይኖርበታል። ምንም እንኳን መንግሥት አሁን ገና ጠንከር ያለ መግለጫ ቢያወጣም፣ ሕገመንግሥት ሥርዓት አልበኝነት አገር አፍራሽ መሆናቸውን አጥብቆ መገንዘብ ያስፈልጋል። የሕዝብ ደኅንነትና የአገር ህልውና ለመንግሥት የተሰጠ ኃላፊነት በመሆኑ፣ አጥፊዎችን ሕግ ፊት አቅርቦ ተገቢውን ቅጣት እንዲያገኙ ማድረግ ጊዜ ሊሰጠው የማይገባ ተግባር መሆን አለበት። ከሕዝብ ደኅንነትና ከአገር ህልውና የሚቀድም የለም።

መንግሥት የሕዝብን ደኅንነትና የአገርን ህልውና የመጠበቅ ኃላፊነት ቢኖርበትም፣ የአገር ጉዳይ ያገባናል የሚሉ ወገኖችም የራሳቸው ድርሻ አላቸው። በተለይ የሃይማኖት ተቋማት፣ የአገር ሽማግሌዎች፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች፣ ምሁራን፣ የንግድ ማኅበረሰብ፣ ወጣቶች፣ ሴቶችና የተለያዩ የኅብረተሰብ ክፍሎች እያጋጠሙ ያሉ ችግሮችን ለምን መፍታት እንዳልተቻለ ከሥር ከመሠረቱ አንጥረው ማውጣት ይገባቸዋል። ኢትዮጵያ ውስጥ ከ27 ዓመታት በኋላ ለውጥ እየተካሄደ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ለመገንባት በአንድነት መነሳት ሲገባ፣ በተለያዩ

ሥፍራዎች ለምን ግጭቶች እንደሚነሱና ከግጭቶቹ ጀርባ ያሉትን ኃይሎችና ፍላጎት ማወቅ ካልተቻለ ፈተናው ከባድ ነው። በተለመደው የመጠላለፍ ጉዞ ለውጡን በማሸመድ መድ አገርና ሕዝብን ለሌላ ቀውስ ለመዳረግ የሚደረገው አስነዋሪ ተግባር የሚቀጥል ከሆነ፣ ለዴሞክራሲና ለነፃነት የሚደረገው ጉዞ ይጨናገፋል። አገር ቀውስ ውስጥ ገብታ ትርምስ ይፈጠራል።

አሁን በግልጽ እንደሚታየው ከሕዝብና ከአገር ይልቅ ለጎራ ፖለቲካ የሚደረገው ሽኩቻ ቀውስ እየፈጠረ ነው። አገርንና ሕዝብን ማዕከል ያላደረጉ ለበላይነት የሚደረጉ ትንቅንቆች በየቦታው እንዲፈጠሩ የሚያደርጉ ኃይሎች እጃቸውን መሰብሰብ አለባቸው። የዴሞክራሲ ሥርዓት የሚገነባው የሌላውንም ሙብት በማክበር እንጂ፣ በገዛ ወገን ላይ አስቃቂ ጥቃት በመፈጸምና በማስፈጸም እንዳልሆነ መታወቅ አለበት። መንግሥት የሕዝብን ደኅንነትና የሕግ የበላይነት በማስከበር ለውጡ በሚፈለገው መንገድ እንዲከናወን የሚያደርገውን ጥረት ማገዝ ሲገባ፣ በጥጋባነት ስሜት ተነሳሳቶ ሥርዓት አልበኝነትን ለማስፈን መሯሯጥ ማንንም አሸናፊ አያደርግም። በዚህ አገል መንገድ የበላይነት ለማግኘት የሚሯሯጥ ቡድን ካለ ከወዲሁ እንደማይሳካላት ማወቅ አለበት። የንፁህንን ደም እያፈሰሱ፣ ሕግናትን፣ አረጋግጫንና አቅመ ደካሞችን እያፈናቀሉ አገርን ማተራመስ የመጨረሻ ግቡ ውድመት ነው። ሕዝብ ለውጡንና የለውጡን መሪዎች ተጠራጥሮ ወደ ሕገወጥነት እንዲነጉድ የሚደረገው የመሰሪዎች ሴራ መላ ሊበጅለት ይገባል። ሕገወጥነት በሕግ የበላይነት መምከን አለበት። በንፁህን ደም እጃቸውን ታጥበው ሥልጣን መጨበጥ የሚፈልጉ መሰሪዎችን በሕግ አደብ ማስገዛት የመንግሥት ኃላፊነት ነው። ኅብረተሰቡም መተባበር አለበት።

ወጣቱም ሆነ የተለያዩ የኅብረተሰብ ክፍሎች ራሳቸውን ከሴረኞች ወጥመድ መከላከል አለባቸው። በገዛ ወገናቸው ላይ እጃቸውን አንስተው ደም የሚያፈሱ ነውጠኞችንም ሆነ፣ በስሜታዊነት ተነስተው ሕገወጥ ድርጊቶችን የሚፈጽሙ ወጣቶችን መምከር የኅብረተሰቡ ኃላፊነት ነው። የፀጥታ አካላትም በአካባቢያቸው የሚፈጸሙ ሕገወጥ ድርጊቶችን እንዳላዩ ማለፍ የለባቸውም። በርካታ ተገጂዎች የፀጥታ አካላት ላይ ጣታቸውን እየቀሰሩ ስለሆነ፣ ይህ ችግር በአስቸኳይ መፍትሔ ማግኘት አለበት። በየደረጃው ያሉ የመንግሥት አመራሮችም ኃላፊነታቸውን በአግባቡ ስለማይወጡ፣ በአዲስ አበባም ሆነ በተለያዩ ክልሎች በርካታ ጉዳዮች ደርሰዋል። በአንዳንድ ቦታዎች የፀጥታና የአስተዳደር አካላት ዓይኖቻቸው እያየ ጥቃቶች መፈጸማቸው ይታወቃል። መንግሥት ካሁን በኋላ ሥርዓተ አልበኝነትንና ሕገወጥነትን አልታገሰም ካለ፣ በእነዚህ አካላት ላይ ጭምር ሕጋዊ ዕርምጃ መውሰድ ይኖርበታል። በንፁህን ላይ የሚፈጸም ጥቃት እየከፋ ከመጣ የአገር ህልውና ችግር ውስጥ ይገባል። የሕዝብን ደኅንነት የማይጠብቅ መቀረም ሆነ ሹም ለአገር ፋይዳ እንደሌላቸው ሊታወቅ ይገባል።

በአሁኑ ጊዜ የአገሪቱን ህልውና የሚፈታተኑ ከሚባሉ ችግሮች መካከል ዋናዎቹ የሚከተሉት ናቸው። የመጀመሪያዎቹ በለውጡ ምክንያት ጥቅማቸው ክፍኛ የተነካባቸው ኃይሎች ናቸው። ሁለተኛዎቹ ለውጡ ከሚፈለገው በላይ እየፈጠነ ቢሆንም፣ የሚፈልጉት እስኪሳካ ድረስ እንቅልፍ አጥተው የሚያደሩ ችኩሎች ናቸው። ሦስተኛዎቹ አጋጣሚውን ለራሳቸው ትርፍ ማጋበሻ ለመጠቀም ማናቸውንም ዕርምጃ ከመውሰድ ወደኋላ የማይሉ እኩዮች ናቸው። እንዲህ ዓይነቱን የኃይል መሳሳብ ተረድቶ ለውጡ በትክክለኛው መንገድ እንዲጓዝ ከመደገፍ ይልቅ፣ በተለይ በማኅበራዊ ሚዲያዎች አማካይነት መርዝ የሚረጨ የተደራጁ ኃይሎችን ሐሰተኛ መረጃ የሚያንቃርሩ መብዛታቸው እየተስተዋለ ነው። በሐሰተኛ መረጃዎች የሚነሳሱ ስሜታዊያን ደግሞ በቀጥታ አላስፈላጊ ፍጥጫ ውስጥ ዘው ብለው ስለሚገቡ፣ በየቦታው ግጭት እንደ አሸን እየፈላ የንፁህንን ሕይወት ይቀጥፋል። መቼ? የት? ለምን? እንዴት? ምን? የሚሉትን ወርቃማ ጥያቄዎች አንስቶ የሐሰት ወሬ ፈብራኪዎችን ከመሞገት ይልቅ፣ የሴረኞች ወጥመድ ውስጥ መውደቅ አገርን እያተራመሰ የሕዝብን ደኅንነት እየተፈታተነ ነው። በስሜት ከመነሳት በምክንያታዊነት መንቀሳቀስ ይሻላል።

መንግሥት ካሁን በኋላ ሕገወጥነትንና ሥርዓት አልበኝነትን አልታገሰም ብሏል። ቢዘገይም ጥሩ ነው። ነገር ግን ይኼንን የመንግሥት ቁርጠኝነት የተሳካ ለማድረግ፣ የእያንዳንዱ ዜጋ ኃላፊነት ካልታከለበት የትም መድረስ አይቻልም። ራስን ከሕገወጥ ተግባር በማራቅ ለሕግ የበላይነት መገዛት መለመድ አለበት። ችግሮች ከማጋጠማቸው በፊት ለጥንቃቄ ክብደት ሊሰጥ ይገባል። ማናቸውንም ነገሮች በችኩልነትና በስሜታዊነት ከማግለብላብ ይልቅ፣ ስከን ብሎ መነጋገር ወይም መወያየት ይለመድ። ራሳቸውን ከሕግ በላይ ለማድረግ ከሚፈልጉ ጥጋባኞች ጋር መተናኚ ሳይሆን፣ ለሚመለከተው አካል ሪፖርት ማድረግ ይገባል። በዚህ በኩል በተለይ ከውጭ የገቡ የፖለቲካ ፓርቲዎች ትልቅ ኃላፊነት አለባቸው። በርካታ ደጋፊዎችን ማንጋጋት ብቻ ሳይሆን፣ ሥርዓት የማስያዝ ኃላፊነት እንዳለባቸው ሊያውቁ ይገባል። የፖለቲካ አክቲቪስቶችም ሕዝብን ከሕዝብ የሚያጋጨ ድርጊቶች ውስጥ ተነክረው ስለሚገኙ፣ አደብ እንዲገዙ መደረግ አለበት። የአገር ህልውና በዚህ ዓይነት ነውረኛ ድርጊት ምክንያት ከተናጋ መመለሻ የለውም። አስተዋይ ኢትዮጵያዊያን ከሕዝብና ከአገር የሚቀድም ምንም ነገር እንደሌለ መገንዘብ አለባቸው!

Edi R04

መስከረም 13፣ 2011 (23 September 2018)

Editorial 4. የሕዝብን ቀልብ የሚገዛው የላቀ ሐሳብ ብቻ ነው!- በጋዜጣዊ ሪፖርተር

መልካም ኢጋጣሚዎችን በማምከን የሚታወቀው የኢትዮጵያ ፖለቲካ፣ በመስዋዕትነት የተገኘውን ለውጥ ለመቀልበስ ለሚያግዝ ከንቱ ትን ቅንቅ መደላድል እየፈጠረ ነው።

: ሕዝብ የዴሞክራሲ ጭላንጭል እያየ ተስፋ ሰንቆ አዲሱን ዓመት በተቀበለ ማግሥት፣ የተጀመረውን ለውጥ መቀመቅ የሚከት ሰቅጣጭ ጥቃት በወገኖቻችን ላይ ተፈጽሟል።

: ከጥቃቱ በኋላ በማኅበራዊ ሚዲያው ውስጥ የነገሡ አክቲቪስቶችና ማንነታቸው የማይታወቁ ኃይሎች የገጠሙት አተካራ፣ ፈሩን እየሳተ ወደ ወጣቶች እየተዛመተ ነው።

: የተጀመረውን ለውጥ ልዩነትን በማክበር እጅ ለእጅ ተያይዞ ማጎልበት ሲገባ፣ በለውጡ ባለቤትነት ላይ የተመሠረተው አፍ እላፊና ትንኮሳ ለሌላ ዙር ትንቅንቅ እርሾ እየሆነ ነው።

: የአገሪቱ የፖለቲካ ኃይሎች ሁሉም በሚባል ደረጃ ለሰላማዊ ትግል እየከተቱ ባሉበት በዚህ ጊዜ፣ ያልተገባ የቃላት ጦርነት መቀስቀስና የላ ውጤት ጉዞ ፈር እንዲሰጥ ማድረግ ሕዝብን ተስፋ ያስቆርጣል።

: ለውጡን ለማሸመድ ለሚፈልጉ ኃይሎች ደግሞ አመቺ ሁኔታ ይፈጥራል።

: ለዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ የሚረዱ ተግባራትን ለመጀመር በሠለጠነ መንገድ መነጋገር ሲገባ፣ በጠላትነት እየተፈራረጁ አጥፊና ጠ ፊ ለመሆን መረገጥ ለቀውስ በር መክፈት ነው።

: ዴሞክራሲ ዕውን መሆን የሚችለው የተሻሉ ሐሳቦችን ይዞ ሕዝብ ዘንድ በመቅረብ እንጂ፣ አገር እየተራመሱ ጡንቻ በማሳየት እንዳልሆነ ታሪክ ከበቂ በላይ አስተምሯል።

ሰሞኑን ስያሜውን በቀየረው የአሕዴድ ጉባዔ ላይ በተደረገ ውይይት ማብራሪያ የሰጡት የድርጅቱ ሊቀመንበር ጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ አህመድ (ዶ/ር)፣ በተገኘው ድል ላይ ከመጣላት ይልቅ አዲስ ድል ለማስመዘገብ ጠንክር መሥራት ይሻላል ብለዋል። አሸናፊ መሆን የሚቻለውም እውነተኛ ዴሞክራሲ ሲረጋገጥ ብቻ እንደሆነም አክለዋል። የአርሚያ ክልል ፕሬዚዳንት አቶ ለማ መገርሳ በበኩላቸው የፖለቲካ አመለካከት ልዩነት ቢኖርም፣ ከሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ጋር በመቻቻል በሰላማዊ መንገድ መታገል ለምርጫ የሚቀርብ ጉዳይ እንዳልሆነ አስታውቀዋል። ኢትዮጵያም ሆነች መላ ሕዝቧ ወደ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ መግባት የሚችሉት ለሰላማዊ የፖለቲካ ትግሉ ርብርብ ሲደረግ ብቻ ነው። ይህ ሰላማዊ የፖለቲካ ትግል ግቡ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ስለሆነ፣ ከምንም ነገር በላይ ለሐሳብ ነፃነት ከብደት መስጠት ያስፈልጋል። አንዱ ሌላውን እያስፈራራ ወይም እያፈነ ለውጡን ማስቀጠል ፈጽሞ አይሞክርም። አገር ውስጥ ያሉትም ሆነ ከውጭ የገቡ የፖለቲካ ኃይሎችም ሆኑ አክቲቪስቶች በሠለጠነ መንገድ መነጋገር አለባቸው። አንዱ ባለድል ሌላው የድሉ ተመፅዋች ዓይነት ስሜት መፍጠር ታጥቦ ጭቃ መሆን ነው። ለዘመኑም አይመጥንም።

ተፎካካሪ የፖለቲካ ኃይሎችም ሆኑ የአገር ጉዳይ ያገባናል የሚሉ ወገኖች በቅድሚያ ሕግ ማክበር አለባቸው። በሕግ የበላይነት የማያምን ጉልበተኛ ብቻ ነው። ጉልበት ደግሞ የአምባገነኖች መመኪያ ነው። ስለሆነም ይህ መልካም ኢጋጣሚ ፍሬ አፍርቶ ወደ ሰላማዊ፣ ዴሞክራሲያዊና ፍትሐዊ ምርጫ ለመድረስ ለአገር የሚጠቅም ሐሳብ ያላቸው በሙሉ ያለ ምንም መሸማቀቅ ሕዝብ ዘንድ መድረስ አለባቸው። ሐሳብን በነፃነት መግለጽ ማለት ደግሞ ልቅነት ሳይሆን የሌሎችን አክብሮት የራስን ማስከበር ነው። ሕዝብ ብስሉን ከጥሬው ለይቶና አንገሞሎ የሚፈልገውን የመውሰድ ወይም የመተው መብት ሉዓላዊ ባለቤት ስለሆነ መክበር አለበት። የዴሞክራሲ ጽንሰ ሐሳብ ውስጣቸው ያልሰረጸ ነው። ከሐሳብ የበላይነት ትግሉ እየሸሸ ሰላሙን ሊነሱት አይገባም። በሕዝብ ድምፅ የሚተማመን ማንኛውም ፓርቲ ለሐሳብ ልዕልና ትልቅ ግምት መስጠት ስላለበት፣ ሰላማዊ የፖለቲካ ትግሉ ከሸፍጥና ከሴራ እንዲፀዳ የበኩሉን ሚና መጫወት ኃላፊነት አለበት። በሕዝብ ስም እያጭበረበሩ ደባ መፈጸም ጊዜ ያለፈበት ኃላፊነት ነው። የላቀ ሐሳብ ይዞ መገኘት ይበልጣል።

ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት የሚገነባው በሰላማዊ የፖለቲካ ትግል መሆኑ ከታመነ፣ ወደዚያ የሚያደርሰውን ውስብስብና አባጣ ጎርባጣ የበዛበትን መንገድ በጋራ ማስተካከል የግድ ይላል። ለውጡ በሚፈለገው ፍጥነት ተገዝ ግቡን መምታት የሚችለው፣ የተለያዩ አጀንዳዎችን የሰነቁ የዴሞክራሲ ኃይሎች ጥርጊያውን ለማመቻቸት በጋራ ሲጥሩ ነው። ከምንም ጉዳይ በፊት ቅድሚያ ለሰላምና ለመረጋጋት መስጠት ይገባል። በየቦታው የሚቀሰቀሱ ግጭቶችን ተባብሮ ማስቆምና አጥፊዎችን ለሕግ ማቅረብ ጊዜ የማይሰጠው ተግባር ነው። ግጭት ሊቀሰቅሱ ይችላሉ የሚባሉ አላስፈላጊ ድርጊቶችን ማረም ተገቢ ነው። በተለይ አድራሻው በማይታወቀው ፊስብክ አማካይነት በሐሰተኛ ማንነቶችና በግላጭ የሚፈበረኩ ሐሰተኛ መረጃዎችንና ለብጥብጥ የሚጋብዙ ቅስቀሳዎችን ማስቆም ይገባል። ከምክንያታዊነት ይልቅ ለስሜታዊነት የተጋለጡ ወጣቶችን ደም እያንተከተኩ ወደ ጥፋት መንዳት በፍጥነት ካልተገታ ለውጡ ለቀልባሾች ይመቻቻል። በስንት መስዋዕትነት የተገኘ ኢጋጣሚ መከናወን ለፀፀት ከመዳረግና አገርን ቀውስ ውስጥ ከመክተት በፊት ቆም ብሎ ማሰብ አስፈላጊ ነው።

በተደጋጋሚ ለመግለጽ እንደሞከርነው ከሕዝብ ደኅንነትና ከአገር ህልውና የሚቀድም የለም። ከዚህ ቀደም በአሮሚያና በሶማሌ ክልሎች አዋሳኝ ቦታዎች፣ በሶማሌ ክልል፣ በደቡብ ክልል የተለያዩ ሥፍራዎች፣ በአማራ ክልልና በሌሎችም አካባቢዎች በተከሰቱ ግጭቶች በሺዎች የሚቆጠሩ ወገኖች ሕይወታቸውን አጥተዋል፤ ብዙዎች ለአካልና ለሥነ ልቦና ጉዳት ተዳርገዋል፤ መጠኑ የማይታወቅ ከፍተኛ የአገር ሀብት ወድሟል፤ 2.8 ሚሊዮን ያህል ወገኖች ተፈናቅለዋል። ይህ እንደ አገር እጅግ በጣም ከባድ ነው። ከግጭቶቹ በስተጀርባ ያሉ ኃይሎች አሁንም እጃቸውን እያስረዘሙ ኢትዮጵያውያን ለሕልፈት ይዳረጋሉ፤ ይፈናቀላሉ። በመንግሥት የፀጥታና የአስተዳደር መዋቅር ውስጥ ባሉ ክፍተቶች ምክንያት፣ ዓላማቸውን ለማስፈጸም የሚረኩሩ ኃይሎች አሁንም ከፍተኛ ሥጋት ናቸው። የእነዚህ ኃይሎች ማንነት በአስቸኳይ ታውቆ ተገቢው ሕጋዊ ዕርምጃ የማይወሰድ ከሆነ፣ ወደፊት የከፉ ነገሮች እንደሚያጋጥሙ መጠራጠር አይገባም። እነዚህ ሥጋት ወለድ ችግሮች እንዲመኩ ከተፈለገ ግን፣ ለሕግ የበላይነት ክብር በመስጠት ፊትን ወደ ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ ማዞር ያስፈልጋል። የተሻሉ ሐሳቦች የሚገኙት በዚህ መንገድ ብቻ ነው።

የኢትዮጵያ ሕዝብ ከፖለቲካ ፓርቲዎች ብዙ ይጠብቃል። ከዚህ ቀደም የተፈጸሙ ስህተቶችን እያመነገኩ በሌላ መንገድ እነሱን ለመድገም መሞከር ትርፉ ውድቀት ነው። በሠለጠነ መንገድ መቀራረብ፣ መነጋገርና መደራደር የሚጠቅመው የተሻሉ ሐሳቦች እንዳይባከኑ ነው። የላቀ ሐሳብ ተጨምቆ የሚወጣውና አሸናፊ የሚሆነውም በዚህ መንገድ ብቻ ነው። የሐሳብ እጥረት ያለበት ሌላውን አደናቅፎ አገርን ከሚያተራምስ ወደ ውስጡ ቢመለከት ይበጀዋል። በተለይ ጽንፈኝነት ከውስጣቸው ተንጠፍጥፎ አልወጣ ያላቸው ወገኖች መልካም አጋጣሚን ከሚያመኩ የዲሞክራሲ ጽንሰ ሐሳብን ይማሩ። ዲሞክራሲ ስላንበነበት ሳይሆን በሚገባ አውቀውት ተግባራዊ ሲያደርጉት ነው ማንነትን የሚመሰክረው። ለማንብነብም አምባገነኖች ጣዕሙ እንዳቀለ ማስቲካ ሲያመነኝጉት በተደጋጋሚ ታይቷል። የፖለቲካ ፓርቲዎችም ሆኑ አክቲቪስቶች ጽንፈኛ አባላቶቻቸውንና ደጋፊዎቻቸውን አደብ አስገዝተው ለሐሳብ ነፃነት ይታገሉ። የሐሳብ ልዕልና ይቅደም ይበሉ። የሕዝብን ቀልብ የሚገዛው የላቀ ሐሳብ ብቻ ነው!

Edi R05

Sept, 16, 2011 (26 September 2018)

Editorial 5. የሚያዋጣው በሥርዓት መምራትና መመራት ነው!- በጋዜጣዉ ሪፖርተር

ተወደደም ተጠላም ለአገር የሕግ የበላይነት ያስፈልጋል። በሕግ የበላይነት የማይተዳደር አገር የሥርዓት አልበኞች መፈንጫ ይሆናል። የሕግ የበላይነት ማለት ደግሞ ሁሉም ዜጎች በሕግ ፊት እኩል የሚሆኑበትና የሚኖኙበት ነው። በሕግ የበላይነት ስም ግን አድልዎ ሸፍጥ የሚፈጸም ከሆነ፣ የምንነጋገረው ስለሕገወጥነት ይሆናል ማለት ነው። አገርን በሥርዓት መምራት የሚቻለው ፍትሕን ለሁሉም እኩል ተደራሽና ተዓማኒ በማድረግ ነው። አንዱ የሚደሰትበት ሌላው የሚከፋበት አሠራር ለሕግ የበላይነት ተፃራሪ ከመሆኑም በላይ፣ ለሰላምና ለመረጋጋት ጠንቅ ነው። ሰሞኑን በአዲስ አበባ ከተማና በዙሪያዎ በተፈጠሩ ችግሮች ምክንያት፣ በሺዎች የሚቆጠሩ ሰዎች በቁጥጥር ሥር ውለዋል። ከእነዚህ ታሳሪዎች መካከል ለ«ተሃድሶ ሥልጠና» በሚል ምክንያት ከ1,200 በላይ ወጣቶች ጠላይ ወታደራዊ ማህልጠኛ ማዕከል ገብተዋል። ይህ ውሳኔ የሕግ የበላይነትን ከማስከበር አንፃር ምን ያህል ፍትሐዊ ነው? በጥፋት ወይም በወንጀል የተጠረጠረን ሰው በ48 ሰዓት ውስጥ ፍርድ ቤት ማቅረብ? ወይስ ጥፋተኛ ነህና ትታረማለህ ብሎ የዘፈቀደ ውሳኔ ማስተላለፍ ይሻላል? ሰዎች ክስ ሳይመሠረትባቸው መታሰር ስለማይኖርባቸው፣ መንግሥት በአስቸኳይ ውሳኔውን በመመርመር ተገቢውን ሕጋዊ ዕርምጃ መውሰድ ይኖርበታል። ይህ ዓይነቱ ውሳኔ ወደ ሰብዓዊ መብት ጥሰት ያድግና ጩኸትና ውግዘት ያስከትላል።

በአገሪቱ የተጀመረው ለውጥ ገና ከጅምሩ ተስፋ ተጥሎበት የሚሊዮኖችን ድጋፍ ያገኘው፣ ኢፍትሐዊ የሆኑ ድርጊቶች ለዓመታት ሕዝቡን መቀመቅ ስለከተቱት ነው። ጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ አህመድ (ዶ/ር) የሥልጣን መንበሩን ከተቆጣጠሩ በኋላ፣ እስር ቤት ታገረው የነበሩ በብዙ ሺሕ የሚቆጠሩ ወገኖች ተፈተዋል። እነዚህ ወገኖች በሽብርተኝነት ተከሰው የተወሰነባቸውና ክስ የተመሠረተባቸው እንደነበሩ አይዘነጋም። በመቀጠልም የምሕረት አዋጅ ወጥቶ ያለ ኃጢአታቸው የተወነጀሉ ጭምር እንዲሁ ተጠቃሚ የሚሆኑበት ጊዜ ላይ ተደርሷል። በመንግሥት ላይ ብረት ያነሱ ወገኖች በለውጡ ተስፋ አድርገው ሰላማዊ የፖለቲካ ተፎካካሪ ለመሆን አገር ውስጥ ከተዋል። ይኼንን የመሰለ ተስፋ ሰጪ አጋጣሚ በአግባቡ መጠቀም ከተቻለ፣ በኢትዮጵያ ምድር ታሪክ እንደሚሠራ የብዙዎች እምነት ከሆነ ውሎ አድሯል። በዚህ መሀል ደግሞ አላስፈላጊ ድርጊቶች እየተፈጸሙ የበርካቶች ሕይወት ተቀጥፏል፤ የአካል ጉዳት ደርሷል፤ የአገር ሀብት ወድሟል። በለውጥ ጊዜ አደናቃፊ ችግሮች ሲያጋጥሙ በብልኃት ማለፍ ሲቻል መተናነቅ ተገቢ አይደለም። መንግሥት በዚህ ጊዜ ሕግ እያስከበረ አገር የማረጋጋት ኃላፊነት እንዳለበት ግልጽ ነው። ነገር ግን ዕርምጃው ሕግን የሚፃረርና ቅራኔዎችን ለማባባስ በር የሚከፍት ከሆነ ግን ቆም ብሎ ማሰብ አለበት። የዘፈቀደ እስርና በስመ ተሃድሶ ሰዎችን በቁጥጥር ሥር ማዋል ከሕግ ጋር ተቃርኖ ይፈጥራል። የሕዝብን ድጋፍና አመኔታ ያሳጣል። በሥርዓት መምራት ሲቸግር ደግሞ ሌላ ዙር ቀውስ ይፈጠራል። የበርካታ ማኅበራዊ ችግሮች ተጠቁ

የሆኑ ወጣቶች ድርጊት፣ የፖለቲካ ሰሌዳ ሳይለጠፍበት በሕግ አግባብ ብቻ ይዳኝ። ስለዚህ አገርን በሥርዓት ለመምራት የሚቻለው፣ የሕግ የበላይነትን አሳማኝ በሆነ መንገድ በማረጋገጥ ብቻ ነው።

በሌላ በኩል እኛ ኢትዮጵያውያን ያመለጡንን መልካም አጋጣሚዎች በቁጭት እያስታወስን፣ የነገሞን ኢትዮጵያ ዛሬ የመሥራት ኃላፊነት እንዳለብን በሚገባ መንገድ አለብን። ትናንት አምባገነንነትን ከጫንቃው ላይ አሸቀንጥሮ የጣለ ትውልድ፣ በጥቃቅን ምክንያቶች እየተጋጨ ለውጡን ማደናቀፍ የለበትም። የአገር ሰላምና መረጋጋትን የሚያውኩ ድርጊቶችን ወደ ጎን በማለት ለዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ መነሳት ሲገባ፣ አገርንና ሕዝብን ማዕከል ያላደረጉ የቡድን ፍላጎቶች ላይ መንጠልጠል የለውጡን ጉዞ ለማጨናገፍ ለሚፈልጉ ኃይሎች መሳሪያ መሆን ነው። በተለይ ወጣቶች በማህበራዊ ሚዲያ ውስጥ በሴረኞች ለሚፈበረኩ ሐሰተኛ መረጃዎች እየተጋለጡ ስለሆነ፣ ከመንግሥት ጀምሮ እስከ ወላጆች ድረስ ከፍተኛ እገዛ ሊደረግባቸው ይገባል። ምንጩ ባልታወቀ ሐሰተኛ መረጃ ከቡር የሰው ሕይወት በከንቱ ጠፍቷል። ለስሜት ኮርኳሪ ቅስቀሳዎች ስለባ የሆኑ ወጣቶች የብሔር ግጭት ውስጥ ተሳታፊ በመሆን ጉዳት አድርሰዋል፣ እነሱም ተጎድተዋል። ኢትዮጵያን በአንድነት ቆመን፣ ተከባብረንና ተረዳድተን ከወደቀችበት አንስተን ታላቅ አገር እናደርጋት ሲባል፣ ልዩነትን በሠለጠነ መንገድ እናስተናግድ ማለት ነው። አንዱ የራሱን መብት ሲያስከብር የሌላውንም ማክበር እንዳለበት መረዳት መሆኑንም መንገድ ተገቢ ነው። አንዱ የበላይ ሌላው የበታች የሚሆንበት ሥርዓት ለመፍጠር የሚተጋ ካለ ሞኝነት ነው። በሥርዓት መመራት የሚቻለው (ከእኔ በላይ ላሳር) የሚለውን ዘመን ያለፈበት ብሄል በማስወገድ ብቻ ነው።

የፖለቲካ ፓርቲዎች ሐሳቦቻቸውን ለሕዝብ ለመሸጥ የሚችሉት ሰላማዊው የፖለቲካ ትግል ሕጋዊና ዴሞክራሲያዊ ብቻ ሲሆን እንደሆነ ሊረዱ ይገባል። ሐሳቦቻቸው በሕዝብ ዘንድ ተቀባይነት የሚያገኙት ዴሞክራሲያዊ፣ ተዳማኒና ጠቃሚ ሲሆኑ ብቻ ነው። ከዚህ በተረፈ የተለመደው የሴራና የአሻጥር መንገድ ላይ ለመጓዝ መሞከር፣ በአገርና በሕዝብ ህልውና ላይ መቆመር ነው። የአገሪቱ የተበላሸ የፖለቲካ ታሪክ አንዱን አሳዳጅ ሌላውን ተሳዳጅ እያደረገ በርካታ ዓመታት ባክነዋል። አሁን ግን ያንን የተበላሸ ታሪክ የሚቀለብስ የለውጥ አጋጣሚ ሲገኝ፣ ተንከባክቦ ወደሚፈለገው ግብ ለማድረስ ለምን ይቸግራል? ማይ ለማይ ሆኖ በደጋፊ ሚዲያዎችና በአክቲቪስቶች አማካይነት መቋሰል ለማን ይጠቅማል? አንዱ ሌላውን በጠላትነት እየፈረጀ በነገር መጠዛጠዝ፣ ትርፉ ውድቀት እንደሆነ የታለፈበት ታሪክ ቋቅ እስኪል ድረስ ይናገራል። በቁም በቀል፣ በጥላቻና በከፋት የታጠረው የአገሪቱ የፖለቲካ ፓርቲዎች ግንኙነት ገጽታውን በአስቸኳይ ቀይሮ ወደ ውይይትና ድርድር ጠረጴዛ ማምራት አለበት። አገል ፉክክርና ትንቅንቅ ወደ አሳዛኙ ዘመነ ቀይ ሽብር ከመመለስ የዘለለ ፋይዳ የለውም። እብሪትና ጥጋብ የሞላው የፖለቲካ ምኅዳር ለይቶለት ተዳፍኖ ተያይዞ መቀመቅ ከመውረድ፣ ለውይይትና ለድርድር በፍጥነት መዘጋጀት ይገባል። በአግባቡ ለመምራትም ሆነ ለመመራት የሚቻለው የፖለቲካ ፓርቲዎችና ደጋፊዎቻቸው አደብ ሲገዙ ብቻ ነው።

በለውጥ ጊዜ ስህተት ያጋጥማል። የሚያበሳጩው ግን ስህተት በአንድ ዓይነት መንገድ ሲደጋገም ነው። ከስህተት ተምሮ የተሻለ ነገር ለመሥራት ተነሳሽነት መኖር አለበት። ለጠባብ ፖለቲካዊ መስመር ብቻ ሲባል ግን አገርን ዘንግቶ ሥልጣንን የሁሉም ነገር ግብ ማድረግ ውድቀት እንጂ ዕድገት አያመጣም። ይህ ዓይነቱ ስህተት ከዚህ ቀደም ከፍተኛ ዋጋ አስከፍሏል። የንፁሃን ወገኖቻችንን ሕይወት ቀጥቷል። በርካቶችን ለአካላዊና ሥነ ልቦናዊ ጉዳት ዳርጓል። መጠኑ የማይታወቅ ከፍተኛ የአገር ሀብት አውድሟል። ከዚህ ዓይነቱ አሳዛኝና አሳፋሪ ስህተት በመማር አገርንና ሕዝብን መታደግ ይገባል። ከእያንዳንዱ ዜጋ ጀምሮ ሁሉም የፖለቲካ ፓርቲዎችና ስብስቦች ከስህተታቸው በመማር፣ ኢትዮጵያን የማዳን ኃላፊነት አለባቸው። ከሥልጣን በፊት አገር ትቅደም። ይህ የተከበረ ሕዝብና ይህች ታሪካዊት አገር ሊከበሩ ይገባል። አስተዋዩና ጨዋው ሕዝብ መደመጥ አለበት። ፖለቲካ በጥበብ እንጂ በነሲብ አይመራም። በሴራ ጉንጎና የትም አይደረስም። በጨለማ ጥቁር ድመት ፍለጋ ዓይነት ከንቱ ድርጊት ውስጥ የተዘፈቁ ግለሰቦችና ቡድኖች ከታሪክ ይማሩ። በታሪክ ያጋጠመ ስህተቶች ታርመው ኢትዮጵያ መድመቅ ይኖርባታል። የወቅቱ የሕዝባችን ጥያቄ በሥርዓት መመራት ነው።

ስሜታዊነት በምክንያታዊነት ካልተገራ አገርን ቀውስ ውስጥ እንደሚከትና ሕዝብን እንደሚያተራምስ ከበቁ በላይ ታይቷል። ከኢትዮጵያ ረዥሙ የነፃነት ዘመን፣ ከሕዝቡ አንድ ላይ ለአገሩ ዘብ መቆምና መስተጋብር፣ ከጎብረ ብሔራዊ አንድነትና አሁን እየታየ ካለው መልካም አጋጣሚ መነሻነት አዲስ ታሪክ መሥራት ይገባል። ጠቅላይ ሚኒስትሩ ለሕዝብ የገቡትን ቃል እንዲያከብሩ፣ የኢትዮጵያ ትንሳዔ እንዲረጋገጥ፣ ሕዝባችን በሰላምና በአንድነት የተረጋጋ ሕይወት እንዲመራ፣ የሐሳብ ልዩነቶች በነፃነት እየተደመጡ አገር የዴሞክራሲ ጮራ እንድትሆን፣ ከአሳፋሪውና አሸማቃቂው ድህነት ለመገላገል፣ ኢትዮጵያውያን ከስደት ይልቅ በአገራቸው በመረጡት ሥፍራ ሠርተው እንዲኖሩ፣ በብሔራዊ ጉዳዮች ላይ የጋራ መግባባት እንዲፈጠር፣ የፖለቲካ ምኅዳሩ ወለል ብሎ ተከፍቶ አማራጭ መሆን የሚችሉ ጠንካራ ፓርቲዎች እንዲፈክሩ፣ ከግላዊና ከቡድናዊ ጥቅሞች ይልቅ የአገር ጥቅም የበላይ እንዲሆን፣ ከተስፋ መቁረጥ ይልቅ ብርሃ ተስፋ እንዲኖር፣ ወዘተ ለሕግ የበላይነት መስፈን መረባረብ ይገባል። በተለይ የአገሪቱ የፖለቲካ ልሂቃን ከአሰልፏቸውና ከኋላቀሩ የፖለቲካ ገመድ ጉተታ በመላቀቅ አገራቸውንና ሕዝባቸውን ያስቀድሙ። በሥርዓት መምራትና መመራት የሚቻለው በዚህ መንገድ ብቻ ነው!

በአሁኑ ጊዜ ውስብስቡን የኢትዮጵያ ችግር ለመፍታት የአገር ፍቅር፣ ዕውቀት፣ ብስለት፣ ቅንነትና ሰፊ ያለ ዕይታ ያስፈልጋል። የኢትዮጵያ ሕዝብ ከሰሜን እስከ ደቡብ፣ ከምዕራብ እስከ ምሥራቅ ጫፍ ድረስ በታሪኩ የሚታወቀው ለአገሩ ባለው ጥልቅ ፍቅርና ተወዳዳሪ በሌለው አስተዋይነቱ ነው። ይህንን የመሰለ ፀጋ የያዘን ሕዝብ አንድ ላይ አስተባብሮ መምራት ከተቻለ አንፃራዊ ታሪክ መሥራት እንደሚቻል፣ ታላቁ ፀረ ኮሎኒያሊስት የዓድዋ ድል ህያው ምስክር ነው። ሕዝባችን ዘመናትን አብሮ ያሳለፈው በጋራ አገሩን ሲጠብቅ ነው። ይህንን ታሪካዊ ሕዝብ በአግባቡ መርቶ ለልማት ማሰላፍ ቢቻል ኖሮ ዛሬ ኢትዮጵያ የምድር ገነት ትሆን ነበር። ይህ ዕድል በመታጣቱ ግን ኢትዮጵያ የድህነት፣ ከዚያም አልፋ ተርፋ የረሃብና የጠኔ ተምሳሌት ናት። ከዚህ ዓይነቱ አሳፋሪ ውርደት ውስጥ ለመውጣትና በአደባባይ ቀና ብሎ ለመሄድ፣ ለዘመናት ከሚያናጥሩት ኋላቀርና አሳፋሪ ድርጊቶች መገላገል ይገባል። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በስፋት የሚታዩ የነውጠኝነት ባህሪ ያላቸው ድርጊቶች ለአገርም ለሕዝብም ጠንቅ እየሆኑ ነው። ቅንነትና ሰፊ ያለ ዕይታ የሌላቸው በአብራት የተሞሉ ድርጊቶች ለማንም እንደማይጠቅሙ መገንዘብ ያስፈልጋል።

የኢትዮጵያ ሕዝብ አገሩ በተጀመረው የለውጥ ጎዳና ወደ ዲሞክራሲና ብልፅግና እንድትገሰግስ ይፈልጋል። ለውጡ በስኬት መከናወን የሚችለው ሰላም ሲረጋገጥ ብቻ ነው። ሰላም የሚሰፍነው ግን የአገር ጉዳይ ተዋጊነት ሙሉ ተሳትፎ ሲታከልበት ነው። አንዱ እየገነባ ሌላው የሚያፈርስ ከሆነ ሰላም አይኖርም። ሰላም በሌለበት ደግሞ ዲሞክራሲም ዕድገትም አይታሰቡም። የአገር ህልውናም ለአደጋ ይጋለጣል። ከጠባብ የቡድን ጥቅም በላይ አገር የምትባል የጋራ ጎጆ መኖሩን የዘነጉ ወገኖች፣ ከዜሮ ድምር ፖለቲካ ካልተገላገሉ የአገር ህልውና ችግር ይገጥመዋል። ኢትዮጵያ የሁሉም ልጆቿ የጋራ እናት እንድትሆን ጥርስን ነክሶ ከመታገል ይልቅ፣ የጎራ ፖለቲካ ውስጥ ተወሽቆ አገርን ለማተራመስ መምከር የማይወጡት አዘቅት ውስጥ ይከታል። ይህ ዓይነቱ ዕይታ የተጋረደባቸው ኃይሎች የማንነትና የግዛት ትንቅንቅ በመጀመር የለውጡን ጉዞ እያደናቀፉ ነው። የጋራ የሆኑ ጉዳዮችን የተወሰኑ ወገኖች ለማድረግ የሚደረገው መሯሯጥና የማህበራዊ ሚዲያ የቃላት ጦርነት የለውጡን ዓላማ እየተገረረ ነው። ልዩነትን አክብሮ ለአገር መፃኢ ዕድል ከመጨነቅ ይልቅ፣ ቀውስ ለመፍጠር የሚደረገው ጥድፈያ ከአጥፍቶ ጠፊነት ተለይቶ አይታም።

ሕዝብ በሰላምና በእኩልነት የሚኖርባት ዲሞክራሲያዊት ኢትዮጵያን መገንባት ሲገባ፣ አገርን መቀመቅ የሚከት ቀውስ መፍጠር ጤነኝነት አይደለም። አገር ከምንም ነገር በላይ ስለሆነች ለተጀመረው ለውጥ ቢቻል ደጋፊ መሆን፣ ካልተቻለ ደግሞ አደብ ገዝቶ የራስን ሰላማዊ እንቅስቃሴ ማድረግ ይቻላል። በኢትዮጵያ ፖለቲካ ምኅዳር ውስጥ በሰላማዊ መንገድ ታግሎ አሸናፊ መሆን የሚቻለው የተሻለ አጀንዳ ይዞ ሕዝብን ከጎን ማሰላፍ ሲቻል ነው። በሕዝብ ላይ አደጋ የሚያስከትሉ ነውጠኝነትና ሞገደኝነት የሚያጋልጡት አጀንዳ አልባነትን ነው። ሕዝብ የሚፈልገው የተሻለ ሐሳብ ያለውን የፖለቲካ ፓርቲ እንጂ፣ ሰላምና መረጋጋቱን እያደፈረሰ ደኅንነቱን የሚያቃውስ አይደለም። የአጀንዳ ወይም የሐሳብ እጥረት ያለባችሁ የፖለቲካ ፓርቲዎች ወይም ስብስቦች ነውጥን በአማራጭነት ለመጠቀም ከምትሞክሩ፣ ምኅዳሩን ለቃችሁ ብትወጡ ለሕዝብ ውለታ እንደሚላችሁ ይቆጠራል። አገር እናንተን የምትሸከምበት ጫንቃ የላትም። ለሰላም፣ ለዲሞክራሲና ለማህበራዊ ፍትሕ ተስፋ የሰነቀ ሕዝባዊ ለውጥን ለማሰናከል መምከር ከሕዝብ ጋር ያጋጫል። ሕዝብ ደግሞ በአገሩ ህልውና አይደራደርም።

ኢትዮጵያ ሰላም ስትሆን የሕዝብ የዘመናት ጥያቄዎች ይመለሳሉ። ይህ ጨዋና አስተዋይ ሕዝብ በአገሩ ዲሞክራሲ ሰፍኖ በነፃነትና በእኩልነት መኖር ይፈልጋል። አገር ከፍተኛ የሆነ የተፈጥሮ ፀጋ ላይ ተቀምጣ ደሃ መሆኗ ስለሚያንገበግበው፣ ሠርቶ የሚያሠራ ብቁ አመራር ይፈልጋል። ይህ አመራር የሚገኘው ደግሞ በነፃ፣ ዲሞክራሲያዊና ፍትሐዊ ምርጫ ነው። ይህንን አማላይ ምርጫ ለማድረግ የፖለቲካ ፓርቲዎች በነፃነት የሚወዳደሩበት ምኅዳር ለመፍጠር ከፍተኛ ጥረት ተደርጎ፣ ነፍጥ ያነገቡ ሳይቀሩ ለሰላማዊ የፖለቲካ ትግል አገር ቤት ገብተዋል። ከዚህ በኋላ የፖለቲካ ፓርቲዎች በነፃነትና በእኩልነት በምርጫ ሕጋዊ ማዕቀፎችና በተለያዩ ተቋማዊ ጉዳዮች ላይ ድርድር አድርገው፣ ሒደቱ ይመቻቻል ተብሎ በጉጉት እየተጠበቀ ነው። በተለይ ጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ አህመድ (ዶ/ር) የሚመሩት መንግሥት፣ የፖለቲካ ምኅዳሩን ለማሳመር በዓለም አቀፍ ደረጃ አንቱታ የተቸረው ጥረት አድርጓል። ይህንን ምሥጉን ተግባር በተቻለ አቅም በመረባረብ መደገፍ ሲገባ፣ ልፋቱን መና የሚያስቀር የዘቀጠ ድርጊት ውስጥ መገኘት ያሳፍራል። ሕዝብ ደግሞ በንቃት እየተከታተለ ነው። ከሕዝብ ጋር መጣላት ውጤቱ ምን እንደሆነ ይታወቃል።

አሁን ዋናውና መሠረታዊው ጉዳይ የተጀመረው ለውጥ ሰላማዊ፣ ዲሞክራሲያዊና አስተማማኝ እንዲሆን መሥራት ይገባል። የፖለቲካ ፓርቲዎች ስብስቦች ለለውጡ ስኬት መደጋገፍ አለባቸው። ይህ መደጋገፍ ለአገሪቱ መረጋጋት ትልቅ አስተዋጽኦ ሲኖረው፣ የተገኘው መልካም አጋጣሚ እንዳይመክን ያግዛል። በዚህ መሠረት መተባበር ሲቻል የሕዝብ ጥያቄዎች በቅደም ተከተል ይመለሳሉ። ኅብረ ብሔራዊ አንድነት ይጠናከራል። በአገር የጋራ ጉዳዮች ላይ መግባባት ይኖራል። የነገውን ቀና ጎዳና በኅብረት ለመተላለፍ ይጠቅማል። ጠንካራ ተቋማትን ለመፍጠር የሚቻለው የተለያዩ ዓላማዎች ያሏቸው የፖለቲካ ኃይሎች በጠረጴዛ ዙሪያ በመነጋገር እንጂ፣ በጦርነት እንዳልሆነ የታሪክ መዛግብትን ማገልገብ በቂ ነው። ልዩነትን ማክበር የፖለቲካ የጥበብ መጀመርያ ሲሆን፣ ተደራድሮ የጋራ ውጤት ማግኘት ደግሞ ማሳረጊያው ነው። ሥራ ፊት ይመስል ለሕዝብ የማይጠቅም አጀንዳ እያራገቡ በሕይወቱ መቆመር፣ አገርን ቀውስ ውስጥ ከመክተት ውጪ ፋይዳ ቢሰጥ ነው። የአገር ጉዳይ ቀናትንና አርቆ አሳቢነትን የሚጠይቅ እንጂ፣ በጊዜያዊ ድል ተኩራርቶ የተገኘውን ሁሉ ጠራርን ለመውሰድ

ማሰፍሰፍ አይደለም። በጊዜያዊ ድል የሚከራሩ ምስኪኖች መጨረሻቸው ፀፀት ነው። አሁን በአንዳንድ ወገኖች ዘንድ የሚታየው ከታሪክ ትምህርት ላለመቅሰም የሚደረገው ሁካታ፣ እንወክለዋለን የሚሉትን ወገን ጭምር የማይጠቅም ስለሆነ ቆም ብለው ቢያስቡ ይበጃቸዋል። ለትዝብት የሚዳርጉ ብዙ ነገሮችን ሕዝብ በሚገባ እያየ ነው።

የአገር ጉዳይ ያገባናል የሚሉ ወገኖች በቅጡ ሊያስቡበት የሚገባው ዋነኛ ጉዳይ፣ የሕግ የበላይነት ሰፍኖ ሕገወጥነትን ማምከን መሆን አለበት። ኢትዮጵያውያን በሕግ ፊት እኩል መሆናቸው እንዲረጋገጥ፣ በሕገወጥ ድርጊት ውስጥ መሳተፍ የሕግ ተጠያቂነትን እንደሚያስከትልባቸው፣ በሕግ ዋስትና ያገኙ መብቶች በተግባር ሥራ ላይ እንዲውሉላቸው፣ በነፃነት የፈለጉትን እንዲደግፉ፣ ማኅበራዊ ፍትሕ እንዲሰፍን፣ በአገራቸው ዘርፈ ብዙ ጉዳዮች ገቁ ተሳታፊ እንዲሆኑና አገራቸው እንድትመነደግ ጠንክሮ መሥራት ተገቢ ነው። በሕግ የበላይነት ፈንታ ሕገወጥነትና ሥርዓተ አልበኝነት ሲነግሡ የሚጎዱት ሕጻናት፣ አረጋውያን፣ አቅመ ደካሞችና ንፁህን ወገኖች ናቸው። በተለያዩ ጊዜያት ባጋጠሙ ግጭቶች ሰለባ የሆኑት እነዚህ ምስኪን ወገኖቻችን ናቸው። ኢትዮጵያ ሰፊና ታላቅ አገር ሆና ሳለ በስግብግብነት ስሜት መራከትና ቀውስ መቀስቀስ፣ የአምባገነኖች ተግባር እንጂ የዴሞክራቶች ተግባር አይደለም። ኢትዮጵያ እንኳን ለገዛ ልጆቿ ለአፍሪካውያን የጋራ ቤት መሆኗን መዘንጋት ያስተዛዝባል። ይልቁንም ለሐሳብ ነፃነት ክብር ይሰጥ፣ የጋራ በሆኑ ብሔራዊ ጉዳዮች ላይ መነጋገርና መደራደር ይለመድ፣ ከምንም ነገር በላይ ደግሞ ለሕዝብና ለአገር ህልውና ቅድሚያ ይሰጥ። ቅንነትና ሰፊ ያለ ዕይታ ይኑር፡ አገር ፀንታ መቆም የምትችለው በዚህ መንገድ ብቻ ነው!

Edi R07

Sept 27, 2011 (7 October 2018)

Editorial 7. የሐሳብና የተግባር አንድነት የሚረጋገጠው የሕግ የበላይነት ሲከበር ብቻ ነው!- በጋዜጣዊ ሪፖርተር

ኢሕአዴግ በሐዋሳ ከተማ ያካሄደው 11ኛ ድርጅታዊ ጉባዔ የሐሳብና የተግባር አንድነት ተረጋግጦ በነፃነት፣ በግልጽነትና በአሳታፊነት በተደረገ ውይይት ውሳኔ ላይ ተደርሶ እንዲጠናቀቅ የብዙዎች ጉጉት ነበር። በኢትዮጵያ የተጀመረው ለውጥ በሕዝብ ከፍተኛ ግፊት ተደርጎበት ከውስጥ ባሉ የለውጥ ኃይሎች የበላይነት ቢጀመርም፣ በተለያዩ መንገዶች ይደረጉ የነበሩ ችግር ፈጣሪ እንቅስቃሴዎች ለሰላምና ለመረጋጋት ጠንቅ ሆነው ቆይተዋል። ለውጡ ተደናቅፎ ቀውስ እንዲፈጠር በተደረጉ ያላሰለሱ ጥረቶች፣ በርካታ ግጭቶች ተከስተው በርካቶች ለሕልፈት ተዳርገዋል፣ የአካል ጉዳት ደርሶባቸዋል፣ ሚሊዮኖች ተፈናቅለዋል፣ ከፍተኛ የአገር አንጠራ ሀብት ወድሟል። አለመረጋጋቱ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየባሰበት በሄደበት ወቅት ነው፣ የኢሕአዴግ አባል ድርጅቶች ሐዋሳ ከትመው ጉባዔያቸውን ያካሄዱት። የኢትዮጵያ ሕዝብም ይህንን ታሪካዊ ጉባዔ በከፍተኛ ጭንቀትና ውጥረት ተከታትሎታል። ምክንያቱ ደግሞ የሕግ የበላይነት እየጠፋና ሥርዓተ አልበኝነት እየነገሠ ከፍተኛ የሆነ ሰብዓዊ ቀውስ በመፈጠሩ ነው። ሕዝብ የአገሪቱ ሰላም ወደ ነበረበት ተመልሶ ደኅንነቱ አስተማማኝ እንዲሆንና ኢሕአዴግ የሐሳብና የተግባር አንድነት ይዞ ጉባዔውን እንዲያጠናቅቅ የተመኘው፣ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ በሕግ የበላይነት እየተመራች ወደ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት የምታመራ ሰላማዊ አገር እንድትኖረው ነው። ለዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታና ለሕግ የበላይነት ጀርባ መስጠት አገር ያጠፋል።

ካለፉት ስድስት ወራት ወዲህ በአገሪቱ ሕዝብ ከፍተኛ ቅብልነት ያገኘው የጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ አህመድ (ዶ/ር) መንግሥት፣ ሰላማዊና ዴሞክራሲያዊት አገር ለመፍጠር ሲያደርግ የነበረው ጥረት በፈተናዎች የተከበበ መሆኑ ይታወቃል። ለንፁህን ሞት፣ እንግልትና መፈናቀል ምክንያት የሆኑ ግጭቶች በየቦታው እየፈነዱ የአገሪቱ ሰላም ተቃውሟል። ኢትዮጵያውያን በገዛ አገራቸው በፈለጉት ሥፍራ የመኖር፣ የመሥራትና ሀብት የማፍራት በሕግ የተረጋገጠ መብታቸው እየተጣሰ እንደ ባዕድ ተሳደዋል። ለዘመናት ከትውልድ ወደ ትውልድ የዘለቀው ኅብረ ብሔራዊ አንድነት እየተሸሸሸ በገጠኝነት በተለከፉ ኃይሎች ምክንያት ከባድ ችግር ተፈጥሯል። በተጀመረው ለውጥ አማካይነት ኢትዮጵያውያን በፍቅር፣ በሰላም፣ በይቅር ባይነት፣ በመተሳሰብና በእኩልነት የሚኖሩባት አገር ለመፍጠር ጥረት ሲደረግ በተቃራኒው አገር የማፈራረስ ሙከራዎች ተደርገዋል። በየቦታው የሕግ የበላይነት እየተጣሰ ሥርዓተ አልበኝነት በመስፈኑ የሕዝብ ደኅንነት ለአደጋ ተጋልጧል። አሁን ኢሕአዴግ የሐሳብና የተግባር አንድነት ይዞ አገሪቱን ከቀውስ ውስጥ የማውጣት ታላቅ ታሪካዊ አደራ አለበት። በአባል ድርጅቶች መካከል የሚታየው አላስፈላጊ ትንቅንቅ አብቅቶ፣ አዘቅት ውስጥ ያለች አገርን መታደግ የሕዝቡ ዋነኛ ጥያቄ መሆኑን መረዳት ይገባል። በትዕቢትና በአላዋቂነት ስሜት የተሞሉ አጥፊ ድርጊቶች በፍጥነት ታርመው፣ ከሕዝብ ፍላጎት ጋር መስማማት የግድ ይላል። እዚህ ላይ ቀይ መስመሩን ደመቅ ማድረግ ያስፈልጋል።

ኢትዮጵያ እጅግ በጣም በርካታ ችግሮች ያሉባት አገር ናት። እነዚህ ችግሮች ደረጃ በደረጃ መፈታት የሚችሉት የፖለቲካ አገልጻኝ እንካ ሰላንቲያ በማቆም በዴሞክራሲያዊ መንገድ መነጋገር ሲቻል ነው። ለዚህ ደግሞ የሕግ የበላይነት መከበር አለበት። የሕግ የበላይነት

ሲከበር እየተከፈተ ባለው የፖለቲካ ምኅዳር ውስጥ በእኩልነት መንቀሳቀስ ይቻላል። ኢትዮጵያውያን ሐሳባቸውን በነፃነት ይገልጻሉ። ሰብዓዊ መብቶቻቸው ይከበራሉ። ሕገወጥነትና ሥርዓተ አልበኝነት በሕግ አደብ ይገዛሉ። የፀጥታና የደኅንነት ኃይሎች ሥራቸውን በገለልተኝነት ያከናውናሉ። በፖለቲካው ምኅዳር ውስጥ የሚሳተፉ ኃይሎች በሙሉ ሕግ አክብረው ይንቀሳቀሳሉ። ሕግ አውጪው፣ ተርጓሚውና አስፈጻሚው የእርስ በርስ ቁጥጥር እያደረጉ በመናበብ ይሠራሉ። ኢትዮጵያውያን በሕግ ፊት እኩል እንደሚሆኑ ሁሉ እኩል ተጠያቂነት ይኖርባቸዋል። ከዚህ ውጪ በጉልበት ለመንቀሳቀስ የሚፈልግ ካለ በሕግ ቋንቋ አደብ እንዲገዛ ይደረጋል። ይህ ዓይነቱ ሒደት በአግባቡ ሲከናወን በኢትዮጵያ ምድር ነፃ፣ ዴሞክራሲያዊ፣ ፍትሐዊና ሰላማዊ ምርጫ ተካሂዶ በሕዝብ ይሁንታ ያገኘ የፖለቲካ ፓርቲ አገር የማስተዳደር ሥልጣኑን ይረከባል። ኢትዮጵያ ሰላምና መረጋጋት የሚያስፈልጋት ለዚህ ነው። ሕዝብም ኢሕአዴግ ከውስጣዊ አጉል ልፊያ ወጥቶ ይህንን ጥርጊያ እንዲያመቻች አጥብቆ እየጠየቀ ነው። ሌላ ምንም አማራጭ የለም።

በአሁኑ ጊዜ በተፈጥሮና በሰው ሠራሽ ችግሮች ምክንያት ከስምንት ሚሊዮን በላይ ወገኖች የዕለት ደራሽ ዕርዳታ ጠባቂዎች ናቸው። ከእነዚህ ወገኖች መካከል ሦስት ሚሊዮን ያህሉ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ባጋጠሙ ግጭቶች ምክንያት ከመኖሪያ ቀዳሾቻቸው የተፈናቀሉ ናቸው። ሕፃናት፣ ነፍስ ጡሮች፣ አጥቢ እናቶች፣ አዛውንቶችና አቅም ደካሞች ትልቁን ቁጥር ይይዛሉ። ከእነዚህ ወገኖች በተጨማሪ በሴፍቲኔት የምግብ ለሥራ ፕሮግራም በሚሊዮን የሚቆጠሩ ወገኖች የለጋሾችን ድጋፍ ይጠባበቃሉ። ከአጠቃላይ ሕዝብ ውስጥ ሃያ አምስት ሚሊዮን የሚጠጉ ወገኖች ከድህነት ወለል በታች በፍጹም ድህነት ውስጥ ይኖራሉ። የኢትዮጵያ ሕዝብ በጥቅሉ በዓለም የድህነት መለኪያ መሠረት በጉስቁልና የሚኖር ነው። ይህ አልበቃ ብሎ በየዓመቱ ከ600 ሺሕ በላይ ወጣቶች ሥራ ይፈልጋሉ። እንዲህ ዓይነት የተወሰኑ ችግር ባለባት ኢትዮጵያ ውስጥ ለሰላምና ለመረጋጋት ትልቅ ትኩረት ካልተሰጠ፣ ለመገመት አዳጋች የሆነ ማኅበራዊ ቀውስ ይፈጠራል። ኢሕአዴግ ለ27 ዓመታት የመራት ኢትዮጵያ ይህንን ስለምትመስል ልብ ያለው ልብ ይበል። ይህንን አውነታ ዘንግቶ አጉል አሰጥ አገባ ውስጥ መዘፈቅ በዋዛ የሚገላገሉት አይሆንም።

ኢትዮጵያ በአሁኑ ወቅት በዓለም በፍጥነት እያደገ ካሉ አገሮች ተርታ ስሟ ቢነሳም፣ ከዓለም ደሃ አገሮች ረድፍ ደግሞ ግንባር ቀደሟ ናት። ይህንንም ለቁጥር የሚታክቱ መረጃዎች ፍንትው አድርገው ያሳያሉ። ለወጣቶች ሥራ ፈጠራ ልዩ ትኩረት፣ ከትልልና የማያቋርጥ ድጋፍ ካልተደረገ ለማኅበራዊ ቀውስ ይዳርጋል። በተለያዩ አካባቢዎች በሚቀሰቀሱ ግጭቶች ምክንያት፣ ኤክስፖርት ተደርገው ከፍተኛ የውጭ ምንዛሪ የሚያስገኙ ማዕድናት ወደ ገበያ መውጣት አልቻሉም። ሥራ እንዲያቆሙ የተደረጉም አሉ። የተለያዩ ምርቶችን ለገበያ የሚያቀርቡ ማምረቻዎችም በውጭ ምንዛሪ ዕጦትና ሰላም በመጥፋቱ ምክንያት፣ ከአቅማቸው በታች ከማምረት አልፈው ሥራ ያቆሙም አሉ። በተለያዩ ጫናዎች ሳቢያ መረጋጋት ተስኗቸው ግራ የገባቸው ሞልተዋል። በተለያዩ አካባቢዎች በግል እርሻዎች፣ ማሸኛና መጋዘኖች ላይ በተፈጸሙ ጥቃቶች ከፍተኛ ጉዳዮች ደርሰዋል። የአገር ውስጥ ኢንቨስተሮች በከፍተኛ ጭንቀት ውስጥ ናቸው። እነሱ ሥራ ሲያቆሙ የሚበትኗቸው ሠራተኞችና ቤተሰቦች ዕጣ ፈንታ ሲያሰቡት ያስደነግጣል። በአገሪቱ ሰላምና መረጋጋት ሲጠፋ በውጭ ቀጥተኛ ኢንቨስትመንት ላይ ከፍተኛ ተፅዕኖ አለው። ኢንቨስተሮች ከምንም ነገር በላይ አስተማማኝ ሰላም ይፈልጋሉ። በስንት ማባበል የመጡ የውጭ ኢንቨስተሮች ከማበረታቻ በተጨማሪ፣ የሰላምና የመረጋጋት ጉዳይ ያሳስባቸዋል። ኢንቨስተሮች በመንግሥት ላይ እምነት ኖሯቸው በኢኮኖሚው ውስጥ ጉቁ ተሳትፎ የሚያደርጉት፣ መንግሥት የሕግ የበላይነትን በማስከበር አገር የመምራት ብቃቱን ሲያሳይ ነው። በየቦታው እንደ አሮጌ ስልቻ የሚበተረፈው የአገሪቱ ሰላም ሲቃወስና ትርምስ ሲፈጠር፣ የአገር ውስጥም ሆነ የውጭ ኢንቨስተሮች እጅና እግራቸውን ይሰበሰባሉ። ኢኮኖሚው የደቀቀ አገር ደግሞ ተፈረካክስ፣ የነውጦኞችና የሥርዓተ አልበኞች መጫወቻ ይሆናል። ይህ ወቅት ደግሞ ምልክቶችን እያሳየ ስለሆነ ጥብቅ የሆነ ዕርምጃ ይፈለጋል።

የኢሕአዴግ አባል ድርጅቶች ከጉባዔ መልስ አንድ ልብ አንድ ሐሳብ ሆነው መሥራት ከቻሉ ድርጅታቸውንም አገራቸውንም ያድናሉ። በተለይ የአገር ህልውና መተኪያ የሌለው ስለሆነ፣ ከተለመደው አባዜ በመውጣት አገር አድነው ታሪክ ይሥሩ። ለዓመታት ለተበላሹ በርካታ ነገሮች ተጠያቂ የሆነ ድርጅት ሕዝብ ዕድል ሰጥቶ ለውጡን ማቀላጠፍ ሲጠበቅበት፣ እንደ ግመል ሽንት ወደ ኋላ ከሄደ ችግር ይፈጠራል። ኢሕአዴግ አገር እመራለሁ ብሎ በቁርጠኝነት ከተነሳ የሕዝብ ድጋፍ ያገኛል። ይህ ድጋፍ ግን የሚቀጥለው ሁሉም የኢሕአዴግ አባል ድርጅቶች እኩል መራመድ ሲችሉ ብቻ ነው። አንዱ ለውጥ እየመራ ሌላው አደናቃፊ ሆኖ መቀጠል አይቻልም። ስለዚህ የማይታለፉ ቀይ መስመሮች ተሰምረዋል ከተባለ የሐሳብና የተግባር አንድነቱ ይረጋገጥ። ከአሁን በኋላ በሕዝብ ላይ መቆመር እንደማይቻል ከበቂ በላይ ተረጋግጧል። አዳራሽ ውስጥ አጨብጭቦ ደጅ ደግሞ ሌላ ሴራ መገንገን ፋሽኑ ያለፈበት አጉል ትርዒት ነው። ለአገር አይበጅም። የኢትዮጵያ ሕዝብ እንዲህ ዓይነቱን መሰሪነት የሚሸከምበት ትኩረት የለውም። ይህንን በቅጡ ተገንዝቦ መንቀሳቀስ ይገባል። በፖለቲካ፣ በኢኮኖሚ፣ በዲፕሎማሲና በማኅበራዊ ጉዳዮች ዕውቀት ያላቸውና የአገር ጉዳይ ያገባናል የሚሉ ወገኖች በሙሉ ለአገር ሰላምና ደኅንነት በአንድነት ይቁሙ። የሐሳብና የተግባር አንድነት መረጋገጥ የሚችለው የሕግ የበላይነት ሲከበር ብቻ ነው ይበሉ!

Editorial 8. ጠመንጃ ከኢትዮጵያ ፖለቲካ ውስጥ መውጣት አለበት! - በጋዜጣዉ ሪፓርተር

በኢትዮጵያ ሰላማዊ የፖለቲካ ትግሉን ለመቀላቀል የተለያዩ አማላኪ ደረጃዎች፣ ከኤርትራ በየተራ ወደ አገር ቤት መመለሳቸው ይታወሳል። እነዚህ አማላኪ ደረጃዎች ከዚህ ቀደም ትግብ አንግበው በረሃ የገቡት፣ በሥልጣን ላይ ያለው ኢሕአዴግ ሰላማዊ የፖለቲካ ትግል እንዳናደርግ ስለገፋን የትጥቅ ትግል ይሻለናል ብለው ነበር። ጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ አህመድ (ዶ/ር) አገር መምራት ከጀመሩ ወዲህ አማላኪ ሰላማዊ የፖለቲካ ትግሉን እንዲንቀሳቀሱ በቀረበላቸው ጥሪ መሠረት፣ ጠመንጃ ከፖለቲካው ዓውድ እንዲርቅ ሙሉ ፍላጎት ታይቷል። ለሰላም፣ ለዴሞክራሲና ለልማት የተመቻ መደላድል እንዲፈጠር በርካታ አመርቂ ዕርምጃዎች ተወስደዋል። ትጥቅ ያነገቡ አማላኪዎችም ደጋፊዎቻቸው አደባባይ በማጨናነቅ በከፍተኛ ሥነ ሥርዓት አቀባበል አድርገውላቸዋል። እነሱም ባደረጓቸው ንግግሮች ካሁን በኋላ ሰላማዊ የፖለቲካ ትግሉን ለመቀላቀል መወሰናቸውን በግልጽ አስታውቀዋል። እዚህ ላይ እንደ ትልቅ ጎደሎ የሚወሰው መንግሥትና አማላኪ ያደረጉባቸው ድርድሮችና ስምምነቶች ግልጽ አለመሆናቸው ነው። ይህ ማለት ግን ማንኛውም አማላኪ ደረጃ ሰላማዊ የፖለቲካ ትግሉን ለመቀላቀል ከፈለገ፣ ትጥቁን በመፍታት ሠራዊቱን ወደ ተዘጋጅሎት ካምፕ እንዲገባ የማድረግ ኃላፊነት አለበት። በአንድ አገር ውስጥ ታጥቆ ሰላም የማስከበርና የሕዝብ ደኅንነት የመጠበቅ ኃላፊነት ያለበት የመንግሥት የፀጥታ ኃይል ብቻ ነው። የፖለቲካ ድርጅት ጠመንጃ አንግቦ ሰላማዊ የፖለቲካ ትግል ውስጥ መንግሥት አይችልም።

መንግሥት አሁንም ከአማላኪ ደረጃዎች ጋር ያደረገውን ድርድርና ስምምነት ለሕዝብ በግልጽ ማሳወቅ አለበት። ማንኛውም አማላኪ ደረጃ ትጥቅ ፈቶ ሰላማዊ የፖለቲካ ትግሉ የሚፈልገውን ጨዋነትና ዲሲፕሊን በግልጽ ማሳየት ይኖርበታል። የመንግሥት አሠራር ግልጽነትና ተጠያቂነት ያለበት እንደመሆኑ መጠን፣ ከማንኛውም ወገን ጋር የሚያደርገው ድርድርና ስምምነት ሕግን መሠረት ያደረገ ሊሆን ይገባል። ሰሞኑን በአቶ ዳውድ ኢብሳ የሚመራው የኦሮሞ ነፃነት ግንባር (ኦነግ) ትጥቁን እንደማይፈታ ሲነገር ተሰምቷል። ኦነግ ለምን ትጥቁን አይፈታም? ከመንግሥት ጋር ያደረገው ድርድርና ስምምነት ምንድነው? ይህ ግልጽ መሆን አለበት። ይሁንና ኦነግ አገር ቤት በይፋ በተመለሰበት ወቅት አቶ ዳውድ ባደረጉት ንግግር፣ ሰላማዊ የፖለቲካ ትግሉን ለመቀላቀል ድርጅታቸው ቆርጦ መመለሱን አስታውቀዋል። ከዚህ በተቃራኒ ትጥቅ ፍታ አልፎታም ጭቅጭቅ ውስጥ የሚያስገባ ምን ጉዳይ ተገኘ? ለሰላማዊ የፖለቲካ ትግል ቆርጦ የተመለሰ አማላኪ ትጥቅ አልፎታም ካለ፣ ገና ያልተወራረደ የፖለቲካ ሒሳብ አለ ማለት ነው። ይህ ደግሞ በጣም አደገኛ ነው። ከኦነግ በተጨማሪ ሌሎች አማላኪ የነበሩ ደረጃዎችም ያልተገባ ፉክክር ውስጥ ገብተው የበለጠ ችግር ከመፈጠሩ በፊት፣ መንግሥት ፈጣንና አሳማኝ ምላሽ ይጠበቅበታል። ትጥቅ አልፎታም ያለ አማላኪ ቡድን ምን አስፈራው? ምን ዓይነት ሥጋቶች ቢኖሩት ነው ትጥቅ አልፎታም የሚለው? ከዚህ በስተጀርባስ ምን ዓይነት ዓላማ አንግቧል? የውጭ ደረጃዎች ሥውር እጅ ላለመመኖሩ ምን ማረጋገጫ አለ? ወዘተ በማለት በጠረጴዛ ዙሪያ በግልጽ መነጋገር ይገባል።

መንግሥት ትጥቅ ሳይፈቱ የሚጎረዱዱ የፖለቲካ ደረጃዎች ምክንያታቸው ምን እንደሆነ አውቆ ለሕዝብ ከማሳወቅ ባለፈ፣ በአንድ አገር ውስጥ ከመንግሥት የፀጥታ ኃይል በስተቀር ማንም የፖለቲካ ደረጃ ትጥቅ እንደማይኖረው አስረግጦ ማስገንዘብ አለበት። ለሰላማዊ የፖለቲካ ትግሉ መጠናከርና መገልበት ሲባል ትዕግሥትና መለሳለሰ መኖሩ ከሞላ ጎደል መልካም ቢሆንም፣ ሕግ የማይገዛውን ግን አደብ እንዲገዛ ማድረግ ተገቢ ነው። በመለሳለሰ እሾሩ ማብዛት እንደ ድክመት ይቆጠራል። ፍቅርና ይቅር ባይነትን እየሰበኩ ብቻ አገርን በሰላም ማስተዳደር አይቻልም። የፍቅርና የይቅር ባይነት አንዱ ዓላማ አመገናን ሥርዓተ አልበኝነትን ለማስወገድ ጭምር ነው። የአገሪቱ የፖለቲካ ደረጃዎች በሙሉ በፍትሐዊነትና በእኩልነት የሚፎካከሩበትን የፖለቲካ ምኅዳር የማስተካከል ኃላፊነት ያለበት መንግሥት፣ እግረ መንገዱንም የሕግ የበላይነትን የማስከበር ኃላፊነትና ግዴታ አለበት። በዚህ የሽግግር ወቅት ግራ መጋባቶች፣ ጥርጣሬዎችና ሥጋቶች ሊኖሩ ስለሚችሉ፣ መንግሥት የሕዝብንም ሆነ የፖለቲካ ደረጃዎችን አመኔታ ለማግኘት ተጨባጭ የለውጥ ዕርምጃዎችን በመውሰድ ለሰላማዊ የፖለቲካ ትግሉ መደላድሉን ማመቻቸት ይኖርበታል። ከሰላማዊ የፖለቲካ ምኅዳሩ ውስጥ ሥጋትና ጥርጣሬ መወገድ አለባቸው።

በሌላ በኩል በተለያዩ ሥፍራዎች የሚከሰቱ ግጭቶችን የሚያስተውሉ የፖለቲካ ደረጃዎች ትጥቃችንን ፈተን ለአደጋ ብንጋለጥስ ብለው የሥጋት ጥያቄዎችን ቢያነሱ፣ መንግሥት ግጭቶች ሙሉ በሙሉ ተወግደው ሰላምና መረጋጋቱ አስተማማኝ መሆኑን ማረጋገጥ አለበት። ለዚህም በየደረጃው ያሉ የአስተዳደርና የፀጥታ መዋቅሮቹን ሙሉ በሙሉ ማንቀሳቀስ ይኖርበታል። ችግር ያለባቸው መዋቅሮች ውስጥ የተሰጡ ደካሞችን በጠንካራ አመራሮችና ፈጻሚዎች በመለወጥ፣ አገሪቱን የማስተዳደር አቅሙን በሚገባ ማሳየት አለበት። መንግሥት መለሳለሱ እንደ ድክመት እየተቆጠረ ትጥቅ አልፎታም የሚባል ከሆነ፣ ወደ አገር ቤት የተመለሱ አማላኪዎች በሥርዓት ትጥቃቸውን ፈተው ሥምራት ካልተደረገላቸው፣ ድርድሮችና ስምምነቶች ግልጽ ባለመሆናቸው ብቻ ውዥንብር ቢፈጠር፣ አንገራዊውን ሰላም የሚያደፈርሱ ፍጥጫዎችና ግብግቦች ቢያጋጥሙ፣ ወዘተ የታሰበው ሰላማዊና ዴሞክራሲያዊ የፖለቲካ እንቅስቃሴ ችግር ውስጥ ይወድቃል። በተለያዩ ሥፍራዎች እንደሰተዋለው የፀጥታ ደረጃዎች ተጠያቂነትን በመፍራት ግዳጃቸውን ላለመወጣት ካቅማሙ፣ የተጀመረውን ለውጥ ችግር

ውስጥ ይከቱታል። የፀጥታ ኃይሎች በሕገ መሠረት ግዳጃቸውን በአግባቡ ካልተወጡ ደግሞ፣ ራሳቸውን ያስታጠቁ ኃይሎች መፈንጨት ይጀምራሉ። መንግሥት ይኼንን ጉዳይ በአንክሮ ሊያስብበት ይገባል።

ኢትዮጵያ ለዘመናት የውጭ ወራሪ ኃይሎችን ስትመክት የኖረች አገር ናት። በዚህ ምክንያት አሁንም ታሪካዊ ጠላቶች አሉዋት። በዚህ ወሳኝ ጊዜ ያሸመቁ የውጭ ኃይሎች ጣልቃ ገብነት ትልቅ ትኩረት ያሻዋል። የአገሪቱ ታሪካዊ ጠላቶች ይኼንን አጋጣሚ በመጠቀም ትርምስ አይፈጥሩም ማለት የሞህነት ነው። የውጭ ኃይሎች ሁሉም አኩራፊ እንዲኖር ይፈልጋሉ። አኩራፊዎች በብልህነት ካልተያዙ ደግሞ ችግር ይፈጠራል። ከዚህ ቀደም ብዙዎቹ የፖለቲካ ኃይሎች በሰላማዊና በዴሞክራሲያዊ ትግል ተሳታፊ ያልሆኑት፣ ሥልጣን በያዙ ወገኖች ከመጠን በላይ በመገፋታቸው እንደሆነ ይታወቃል። ፖለቲካ ብልጠትና ብልህነት ያስፈልገዋል። ይህ ብልጠትና ብልህነት ግን አንዱን አሸናፊ ሌላውን ተሸናፊ የሚያደርግ ሳይሆን፣ የጋራ ተጠቃሚነትን የሚያስገኝ መሆን ይኖርበታል። ሁሉም ወገን አሸናፊ ሆኖ መውጣት የሚችለው ግልጽ፣ አሳታፊና ዴሞክራሲያዊ ድርድርና ስምምነት ሲኖር ብቻ ነው። ይህ ዓይነቱ አካሄድ በኢትዮጵያ ምድር ሥልጣን በጠመንጃ አፈመዝ ሳይሆን፣ የሥልጣን ሉዓላዊ ባለቤት ከሆነው የሕዝብ ድምፅ እንዲገኝ ያስችላል። ይህ ይሳካ ዘንድ ደግሞ ሰላማዊ፣ ነፃ፣ ዴሞክራሲያዊና ፍትሐዊ ምርጫ እንዲከናወን የሚያግዙ በርካታ ሥራዎች ከፊት ይጠብቃሉ። እነዚህን ሥራዎች ተጋግዞ ለማከናወን ሰላማዊና ዴሞክራሲያዊ መሆን ያስፈልጋል። ታጥቆ መንገድ ደግሞ ለአምባገነናዊ ሥርዓት ያመቻቻል።

ኢትዮጵያ በተጀመረው ለውጥ አማካይነት ወደፊት መገንባት አለባት። ይህ ግስጋሴ ጠንካራ የዴሞክራሲና የሲቪክ ተቋማት እንዲያብቡ፣ ሐሳብን በነፃነት የመግለጽ መብት በስፋት ሥራ ላይ እንዲውል፣ ኢትዮጵያውያን የፈለጉትን የመደገፍ ያልፈለጉትን የመቃወም ነፃነት እንዲጎናፀፉ፣ ለአገር የሚጠቅም ሐሳብ ያላቸው ወገኖች ያለምንም መሸማቀቅ እንዲንቀሳቀሱ፣ ወዘተ ማድረግ ከተቻለ ቀጣዩ ምርጫ ዴሞክራሲያዊና አሳማኝ ሆኖ ይከናወናል። የፖለቲካ ፓርቲዎችም ሰላማዊና ዴሞክራሲያዊ ሆነው መቅረብ ይችላሉ። ይህ ሒደት ግን ጠመንጃን ከኢትዮጵያ ፖለቲካ ውስጥ ማስወጣት አለበት። ጠመንጃ ከኢትዮጵያ ፖለቲካ ውስጥ ለአንድና ለመጨረሻ ጊዜ መውጣት ይኖርበታል። ጠመንጃ የመንግሥት የፀጥታ ኃይሎች ሕዝብና አገር የሚጠብቁበት እንጂ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች አንግቦው የሚንጎሚሉበት መሆን የለበትም። ይህ ካልሆነ ግን ለውጡ ተቀልብሶ ለአምባገነንነት እጅ መስጠት ይመጣል። ያኔ በፀፀት ፀጉርን እየነጩና ጥርስን እያፋጩ ቢነፋረቁ ዋጋ የለውም። ጠመንጃ ነውጠኝነትንና ሥርዓተ አልበኝነት ከማራባት ውጪ ለዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ ጠንቅ ነው። ስለዚህ ጠመንጃ ከኢትዮጵያ ፖለቲካ ውስጥ መውጣት አለበት!

Appendix: Editorials from Addis Zemen Newspaper

Edi A01

መስከረም 5 ቀን 2011 ዓ. ም አዲስ ዘመን ገጥ 3

Editorial 1. እን ተጋገዝ፤ አ ን ተራመስ !

« ለምንድነው እየዋልን እያደርን ወደኋላ የምንመለሰው ካልን አልተለወጥንም! የተለወጠ ፖለቲካ የለንም! ... በመሸናኛ ላይ የተመሰረተ ፖለቲካ ነው ያለን? አብረን እናሸንፍን እንደ አዲስ ካልተጎናጸፍን በስተቀር የተሟላ ድልን አናመጣም» በማለት

ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር ዐቢይ አህመድ ከትናንት በስቲያ ወቅታዊ ሁኔታን አስመልክቶ በሰጡት መግለጫ ተናግረዋል። አገራችን በጀመረችው አዲስ የለውጥ ጉዞ የዴሞክራሲ ምህዳሩን ለማስፋት በርካታ እርምጃዎች እየተወሰዱ ነው። ፡ ከእነዚህም መካከል በውጭ አገር የሚገኙ ፖለቲከኞች፣ በትጥቅ ትግል ላይ የነበሩ ድርጅቶች፣ አክቲቪስቶችና የሰብአዊ መብት ተሟጋቾች እንዲሁም ሌሎች በአገራችን ጉዳይ ያገባኛል የሚሉ ኢትዮጵያውያን ሁሉ ወደ አገራቸው በመግባት በሰላማዊ ትግል ለአገር ግንባታ አስተዋጽኦ እንዲያደርጉ ጥሪ መደረጉ ተጠቃሽ ነው። በዚህ መሠረትም አብዛኛዎቹ ወደ አገር ቤት ገብተዋል። ወደ አገር ቤት ሲገቡም ደጋፊዎቻቸው፣ አባላቶቻቸውና ሌሎች ከአዲስ አበባ፣ ከአዲስ አበባ ዙሪያና ከርቀት የመጡት ዜጎች ጭምር በአንድነት « ሆ! » ብለው በመውጣት ታላቅ አቀባበል አድርገውላቸዋል፤ እያደረጉላቸውም ይገኛሉ። ይህ ኢትዮጵያውያን ለሃሳብ ብዝሃነትና ለአንግዶች ያላቸውን አክብሮት ያሳዩ አጋጣሚ ነው። ተግባሩም የሚያስፈልጉትን የሚያኮራ በመሆኑ ይበል ያስኛል። ሆኖም ግን አንዳንድ አካባቢዎች ከሰንደቅ አላማና ከፓርቲዎች አርማ ጋር ተያይዞ ግጭቶች ሲፈጥሩ ተስተውሏል። ሁከት፣ ትርምስና ግርግርም ታይቷል። በአገሪቱ ለዘመናት የተለመደው የፖለቲካ አካሄድ የጥላቻ፣ የመገፋፋት እና የመጠላለፍ ነበር፤ በዚህ ሂደት ካለፈ ጎብከተሰብ ከሃሳብ ልዕልና ይልቅ አመለካከትን በጉልበት የመጫን አማራጭ የሚከተል ጥቂት ሰው መኖሩ የሚጠበቅ ነው። ሊታሰብባቸው የሚገቡ የመፍትሄ ያለህ የሚሉ ትላልቅ አገራዊ አጀንዳዎች ከፊት ተደቅነው ነገ በውይይት ተማምነን በምንወስንባቸው ጉዳዮች መነታረኩ ተገቢ አይደለም። ፡ ኢትዮጵያ ውስጥ በርካታ ችግሮች አሉ። ኑ

እንሰባሰብ ፣ እንወያይ፣ የሃሳብ ፍጭት እናድርግ በዚህ መንገድ ዲሞክራሲን እንገንባ እየተባለ ለግጭት በር መክፈት በእዚህ የሚረከትን ማሰደሰት እንጂ ማንንም አይገነባም፡ ፡ ፖለቲካውን በሰለጠነ መንገድ መምራት ከመሪዎች እስከ ጎብረተሰቡ መውረድ አለበት፡፡ ለዚህ ደግሞ በሰለጠነ መንገድ ሃሳቡን የሚያንሸራሸር ጎብረተሰብ ያስፈልጋል፡፡ ልዩነትን የሚቀበል፣ የራሱ መብት እንዳይነካበት አስቦ የሌላውንም ወገን መብት የማይነካ፣ በመወያየት፣ በመከራከር የሚያምን ከሁሉም በላይ ደግሞ ብሔራዊ ማንነቱ ተከብሮ ለኢትዮጵያዊነትና ለአገር ቅድሚያ የሚሰጥ ዜጋ መገንባት አለበት፡፡ ዲሞክራሲያዊ አገር በመገንባቱ ሂደት ግን ችግሮች አይከሰቱም፤ የሚጎረብጡ ነገሮች የሉም፡፡ አይኖሩም ከሚል የሚመነጭ አይደለም፡፡ እንደነዚህ ዓይነት ነገሮች ቢኖሩም በትግዕስት፣ በብልህነት በሰለጠነ መንገድ ማለፍ ያስፈልጋል፡፡ የሰንደቅ ዓላማ ጉዳይ የኢትዮጵያውያን ጉዳይ ነው፡፡ አሁን ያለው ሰንደቅ ዓላማ የሚለወጥ ከሆነም ሕግና ሥርዓትን በተከተለ መልኩ ይወሰናል፡፡ አሁን እንደሚታየው እኔ አሸንፎ እኔ በሚለው መልኩ የሚሆን ነገር የለም፡፡ አገር የምትመራው በስሜት አይደለም፡፡ እስካሁን እንደታየው በርካታ የፖለቲካ ፓርቲዎች በአገር ውስጥ ሆነ በውጭ ነበሩ፤ እነሱ ደግሞ የፓርቲያቸው መገለጫ የሆነ አርማ አላቸው፡፡ ይህ አርማቸው አንዱ የሃሳባቸው መገለጫ መሆኑን በማመን ሁሉም ሰው ሊያከብርላቸው ይገባል፡፡ የማንም አርማ ከማንም አይበልጥም፤ አያንስም፡፡አሁን ባለው ሁኔታ አሸናፊና ተሸናፊ የለም፡፡ ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር ዐቢይ አህመድ እንዳሉትም« አንዱ አሸናፊ አንዱ ተሸናፊ የሚሆንበት የፖለቲካ ሥርዓት ኢትዮጵያ ውስጥ አያስፈልግም፤ ይበቃናል! » ስለዚህ ከዚህ የአሸናፊነትና የተሸናፊነት ስሜት መውጣት ይገባል፡፡ አሁን ባለው የፖለቲካ የለውጥ እንቅስቃሴ በኃላፊነት ስሜት ሁላችንም ሰከን ብለን፣ ተነጋግረን፣ ተቀራርበን ፣ ተወያይተን በጋራ የምንፈታው ልዩነት እንጂ የምንጋጭበት የምንፋጠጥበት ጉዳይ ሊኖረን አይገባም፡፡ ኢትዮጵያ ሰፊ አገር ናት፤ ሁሉንም እንደልዩነቱ አቻችላ መያዝ ትችላለች፡፡ ሀገሪቱ ለሁላችንም ትበቃለች፡፡ ስለዚህ አሁን ከሁሉም ወገኖች በኩል የሚጠበቀው እርጋታ ነው፤ ማስተዋልና ጥንቃቄ ነው፡፡ ከሁሉም በላይ ብስለት ያስፈልጋል፡፡ ከስሜት ወጥቶ በስሌት ማሰብን ይጠይቃል፡፡ ይህንን ማድረግ ስንችል የምናስባትን ዲሞክራሲያዊት፣ አንድነቷ የተጠበቀና የተከበረች አገር እንገነባለን፡፡ ለዚህ ደግሞ ለውጡን ከሚደናቅፉና ወደኋላ ሊጎትቱ ከሚችሉ ተግባራዊ መውጣት ያስፈልጋል፡፡ ወቅቱ ከመቼውም ጊዜ በላይ የጋራ ችግራችንን ለመፍታት መተጋገዝ የግድ የሚልበት ነው፡፡ አንዱ የሌላውን መብት በማክበር ልዩነትን በሚያሰፉ ጉዳዮች ከመጠመድ መውጣት ይገባል፡፡ በሰለጠነ መንገድ በመነጋገር አደናቃፊ አስተሳሰቦችንና ተግባራትን በጋራ መታገል ያስፈልጋል፡፡ እንተጋገዝ እንጂ በትንሽ በትልቁ አንተራመስ፡፡

Edi A02

መስከረም 7 ቀን 2011 ዓ. ም. አዲስ ዘመን 7.3

Editorial 2. አንድነት ካለ አገራችን ለሁሉም በቁናት

አገራችን ካለፉት አምስት ወራት ወዲህ መሰረታዊ የለውጥ እንቅስቃሴ ውስጥ ትገኛለች፡፡ ቀደም ሲል በተለያዩ የአገሪቱ ክፍሎች በመንግስት ላይ ሲሰሙ የነበሩ ቅሬታዎችና ተቃውሞችም ተቀይረው በተገኙ አጋጣሚዎች ሁሉ መንግስትን የመደገፍ ሁኔታ በስፋት ይስተዋላል፡፡ ይህ ደግሞ አገራዊ አንድነትን በማምጣት የታለመውን እድገት ለማረጋገጥ የላቀ አስተዋፅኦ እንደሚኖረው ይታመናል፡፡ በተለይ መንግስት የወሰደው የዲሞክራሲው ምህዳሩን የማስፋት እርምጃ በአገራችን የተሻለ ስርዓትን ለመገንባት ለሚደረገው ትግል ትልቅ መሰረት የሚጥል ነው፡፡ ከዚህ አንፃር አሁን በአገራችን የተፈጠረው ምቹ ሁኔታ በዲሞክራሲያዊ መንገድ የአገራችንን መፃኢ እድል ለመወሰን የምንችልበትን ምቹ አጋጣሚ ያመቻቻል፡፡ መንግስት የዲሞክራሲ ምህዳሩን ለማስፋት ከወሰዳቸው እርምጃዎች ውስጥ አንዱ በሰላማዊ መንገድ እንዲሁም ነፍጥ አንግበው ጫካ በመግባት ሲታገሉ የነበሩ የፖለቲካ ፓርቲዎች ጭምር ያለምንም ገደብ ወደ አገራቸው ገብተው በሰላማዊ መንገድ እንዲታገሉ ማድረግ ነው፡፡ በእዚህም በርካታ የፖለቲካ ድርጅቶች ወደ አገራቸው እየመጡ ይገኛሉ፡፡ እነዚህ ድርጅቶችም ወደ አገራቸው ሲገቡም ከደጋፊዎቻቸው ጋር በመሆን አቀባበል እያደረገላቸው ይገኛል፡፡ ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር አብይ አህመድ ባለፈው ሳምንት ከጋዜጠኞች ጋር ባደረጉት ቃለጥያቄ እንደገለፁት፤ መንግስት እዚህን ድርጅቶች ሲቀበል በአንድ በኩል ሁላችንም አሸናፊዎች በመሆናችን የአሸናፊነት ስነልቦና ይዘን በጋራ ለመስራት እንድንችል ሲሆን፤ በሌላ በኩል ደግሞ ያመጣነው ለውጥ ለሁላችንም ይበቃል በሚል መንፈስ እንደሆነ ተናግረዋል፡፡ ይሁን እንጂ ባለፈው ሳምንት አልፎ አልፎ በአዲስ አበባ አንዳንድ ስፍራዎች የተከሰተው ግጭት ይህንን የመንግስት ቁርጠኝነትና የለውጥ መንፈስ ከግምት ያለሰጠና የተገኘውን መልካም አጋጣሚ የሚያበላሽ መሆኑን መረዳት ከእያንዳንዱ ዜጋ ይጠበቃል፡፡ አሁን የተገኘውን ይህንን ሰፊ ሜዳ እንደልባችን ልንረገጥበትና ልንጠቀምበት የምንችለው ሰላም ሲኖር እንደሆነ መገንዘብ ይገባናል፡፡ በዚህ መሰረት ባለፈው ሳምንት በጥቂቱም ቢሆን በአዲስ አበባ የተከሰተው ግርግር ምን ያህል ወደ ኋላ ሊመልሰን እንደሚችልና በህዝባችን መካከል የተፈጠረውን የአንድነት ስሜት እንደሚያሻክር ለመገንዘብ ጥናትና ምርምር የሚጠይቅ አይደለም፡፡ ከዚህ አንፃር በእነዚህ ሁለት ቀናት በተፈጠረው የፀጥታ ችግር በነጻነት የመንቀሳቀስ መብታችን ተገድቧል፡፡ ንብረትም ወድሟል፡፡ ኢኮኖሚውም ላይ አሉታዊ ተጽዕኖ ያሳድሯል፡፡ በርግጥ ይህ ከስተት ህብረተሰቡን የማይወክል እንደሆነ በተለያዩ አጋጣሚዎች ከተሰጡ መግለጫዎችም ሆነ ህብረተሰቡ ሲያደርግ ከነበረው ድርጊት መመልከት ችለናል፡፡ ለዚህም አንዱ ማሳያ የአገግ አመራሮችን ለመቀበል ከተለያዩ የአገሪቱ ክፍሎች ወደ አዲስ አበባ ለመጡ ደጋፊዎች ምግብና ውሃ ሲያቀርቡና ሲመግቡ የነበሩ በርካታ ወጣቶች በተለያዩ የከተማዎች ክፍሎች መኖራቸው አንድ ማሳያ ነው፡፡ በሌላም በኩል የአገግ አመራሮችን ለመቀበል ከተለያዩ አካባቢዎች ወደ አዲስ አበባ የገቡ ደጋፊዎች መንግስትና የተለያዩ የፖለቲካ ፓርቲ አመራሮች ደጋፊዎቹ ተረጋግተው በሰላማዊ መንገድ መሪያቸውን

እንዲቀበሉ፣ አርማቸውንም በአግባቡ እንዲጠቀሙ መግለጫ ከሰጡ በኋላ ያለምንም ቅሬታ ህግን አክብረው መንቀሳቀሳቸውና አቀባበሉ በሰላማዊ መንገድ እንዲጠናቀቅ ያደረጉት እንቅስቃሴ በህብረተሰቡ ውስጥ ምንም አይነት ችግርም ሆነ የግጭት መንስኤ አለመኖሩን በተጨማሪም ያሳየ ነው። ፆም ሆኖ ግን አሁንም ቢሆን የተፈጠረውን የለውጥ እንቅስቃሴ የማይፈልጉ አንዳንድ አካላት በዚህ አጋጣሚ በህዝቡ ውስጥ በመግባት ሰላሙን የማደፍረስ ተግባር ሊፈጽሙ እንደሚችሉ መጠርጠር ያስፈልጋል። የራስንም ሆነ የሌላውን ሰላም በመጠበቅ መንቀሳቀስ ከእያንዳንዱ የአገራችን የለውጥ ደጋፊ ህብረተሰብ እንደሚጠበቅ ለአፍታም ቢሆን መዘንጋት አይገባም። የፓርቲዎች አርማ የግጭት መንስኤ አለመሆኑን ባለፉት አምስት ወራት በግልጽ ተመልክተናል። ማንም ሰው የሚፈልገውን አርማ በነፃነት ይዞ በሰላማዊ መንገድ ሃሳቡን ሲገልፅ ሲንቀሳቀስ ተመልክተናል። ከዚህም አልፎ መንግስት ራሱ በተለያዩ አጋጣሚዎች ከህብረተሰቡ ጎን በመቆም ህብረተሰቡ የሚፈልገውን ሃሳብ በነፃነት እንዲያራምድ ድጋፍ አስከመስጠት ደርሷል። ይህ በሆነበት ሁኔታ ለግጭት መንስኤ የሚሆን ምንም ነገር አለመኖሩን በግልጽ መረዳት ያስፈልጋል። ለወደፊቱም ቢሆን ህብረተሰቡ ሰላሙን ሊያደፈርሱ ከሚችሉ ተግባራት ራሱን መከላከልና መጠበቅ እንዳለበትም በዚህ አጋጣሚ ትምህርት ሊወሰድ ይገባል። ሜዳውም ፈረሱም በስፋት ተዘጋጅቶ እየጠበቀ ባለበት በዚህ ወቅት በዚህ ሰፊ ሜዳ ላይ ገብቶ አገርን ወደ ተሻለ ደረጃ ለማሸጋገር መጣር ዋና አጀንዳችን ሊሆን ይገባል። አሁን የሚያስፈልገን አገራችንን ለማሳደግ ከኔ ምን ይጠበቃል የሚል መንፈስ ነው። ትልቁ አጀንዳችንም ያገኘው ሰላም እንዳይደፈርስ ዘብ በመቆም ቀጣይ የህዝብ ጥያቄ የሆነውን ልማት ለማረጋገጥ እንዴት እንስራ የሚል መሆን አለበት። አሁን ወደ አገራችን የገቡ የፖለቲካ ፓርቲዎችም ይህ እድል የተገኘው በህዝቡ ጥረት መሆኑን መረዳትና ይህ የህዝቡ የትግል ውጤት ባልሆነ አቅጣጫ ተጉዞ መስመር እንዳይሰት ጥንቃቄ ማድረግ ይኖርበታል። አሁን የሚያስፈልገው በተፈጠረው ምቹ ሁኔታ በመጠቀም በሰላማዊ መንገድ ህዝቡ የሚፈልገውን አስተዳደር እንዲመርጥ እድል መስጠት ነው። አሁን መንግስት ያረጋገጠውና ያገኘው ድል ወሳኝ ቢሆንም፤ በቀጣይ ገና ካለፈው የማይተናነስ ፈተና ከፊታችን ይጠብቀናል። የህብረተሰቡ የልማት ጥያቄ ገና ያልተመለሰና ብዙ ትግል የሚጠይቅ ነው። በዚህ ትግል ውስጥ ተግባራት መስራት ደግሞ ከፖለቲካ ድርጅቶችና ከመላ የአገሪቱ ዜጎች ይጠበቃል። ስለዚህ አሁን በትናንሽ ጉዳዮች ላይ ጊዜያችንን ማባከኑን ቆም አድርገን ወደ ቀጣዩ የልማት ትግል የምንገባበትን ሁኔታ ማመቻቸትና ማቀድ ይጠበቅብናል። ለዚህ ደግሞ አገራችን ሰፊ ናት፤ ለሁላችንም የሚበቃ ቦታም አላት። ስለዚህ በዚህ ሰፊ ቦታ ላይ በጋራ ለመስራት ቁርጠኛ እንሁን።

Edi A03

መስከረም 8 ቀን 2011 ዓ. ም. አዲስ ዘመን 2.3

Editorial 3. የወንጀሉ ጠንሳሾችም ይታደኑ!

በኢ.ፌ.ዴ.ሪ ህገመንግሥት አንቀጽ 32 ንዑስ አንቀጽ አንድ ላይ እንደተደነገገው ማንኛውም ኢትዮጵያዊ ወይም በህጋዊ መንገድ በሀገሪቱ ውስጥ የሚገኝ የውጭ ሀገር ዜጋ በመረጠው የሀገሪቱ አካባቢ የመዘዋወርና የመኖር መብት ተሰጥቶታል። ይህ መብት ማንም የሚሰጠው የሚወስደው ካለመሆኑም በተጨማሪ በምንም መልኩ ጥያቄ ውስጥ የሚገባም አይደለም። መንግሥት ይህ ህግ እንዳይጣስ፤ ተጥሶ ሲገኝ አይደለም ለመጣስ ሙከራዎች ሲደረጉም ሆነ ሴራ ሲጠነስስ የማምከንና የማክሸፍ ኃላፊነት አለበት። ዜጎችም ይህን መብታቸውን አክብረው መኖር እንዲሁም ለመብቱ መጠበቅም ዘብ መቆም ይጠበቅባቸዋል። ይሁንና ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ይህ ህገመንግሥታዊ ድንጋጌ በአደባባይ፣ በጠራራ ጸሐይ እየተጣሰ ይገኛል። ባለፉት ሁለት ቀናት በአዲስ አበባ አቅራቢያ በቡራዩ፣ አሸዋ ሜዳ፣ ከታ አካባቢዎች በነዋሪዎች ላይ በተፈጸመ አስቃቂ ጥቃት የሰዎች ህይወት መጥፋቱን መረጃዎች ያመለክታሉ። በበርካታ ሰዎች ላይም የአካል ጉዳት ደርሷል። ብዙዎችም የአካባቢዎቹ ነዋሪዎችም ህይወታቸውን ለማትረፍ ወደ አዲስ አበባ ገብተው በተለያዩ ትምህርት ቤቶችና ድርጅቶች ውስጥ ተጠልለዋል። ተፈናቃዮቹ እንደሚሉት፤ የቤተሰባቸውን አባል እንኳ ይዘው ለመውጣት ያልቻሉበት ሁኔታ ተፈጥሯል። ድርጊቱ በጣም አስቃቂና የዜጎችን በፈለጉበት አካባቢ የመኖር መብት የሚደረርም ነው። የጉዳቱ ስለባዎች እና የተለያዩ የከተማዎች ነዋሪዎችም ትናንት በአዲስ አበባ መንግሥት ይድረስልን ሲሉ በጊዮርጊስ፣ አራት ኪሎ፣ በብሄራዊ ቤተመንግሥት በኢ.ቲ.ቪ አካባቢ እየተንቀሳቀሱ ሰላማዊ ሰልፍ በመውጣት ድርጊቱን አውግዘዋል። የድርጊቱ ፈጻሚዎች በህግ ይጠየቁ፣ ፍትህ እንፈልጋለን ሲሉም ጠይቀዋል። እስከ አሁን ባለው መረጃ መሰረት በቡራዩና አካባቢው በተፈጸመው ድርጊት የተሳተፉ አካላት በቁጥጥር ስር ውለዋል። በግጭቱ የተፈናቀሉ ወገኖችን በትምህርት ቤቶችና በተለያዩ ተቋማት በማስገባት ድጋፍ እየተደረገላቸው ይገኛል። የአዲስ አበባ ከተማ ከንቲባም ተፈናቃዮቹን ጎብኝተው ከተማ አስተዳደሩ ድጋፍ እንደሚያደርግላቸው አረጋግጠዋል። ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር ዓቢይ አህመድም በግጭቱ የዜጎች ህይወት በመጥፋቱ የተሰማቸውን ጎዘን ገልጸዋል። በሀገሪቱ የተለያዩ ከተሞች የተዘጋጁ የድጋፍና የተቃውሞ ሰልፎች በሰላማዊ መንገድ እየተጠናቀቁ ህዝቡም ወደ ቀዳሚ በሰላም በተመለሰበት ሁኔታ በአዲስ አበባ እና በእነዚህ ከተሞች ያልተሳካላቸውን በከተማዎች በራፍ ላይ ፈጽመውታል። እንዲያው የገበያ ግርግር ለሌላ ያመቻል እንደተባለው አጋጣሚውን ተጠቅመውበታል። ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በር ላይ የተፈጸመ አሳፋሪና የድፍረቱን መጠን ለመግለጽ የሚከብድ ድርጊት ሀገሪቱ በተመሳሳይ መንገድ የተፈጸሙ ግጭቶች የፈጠሩት ቁስል ገና ባልሻረበት ወቅት ያጋጠመ በመሆኑም ጉዳዩን በእጅጉ አሳሳቢ ያደርገዋል። ድርጊቱ በአዲስ አበባ ከተማ የተፈጸመ ቢባልም ማጋነን

አይሆንም፡፡ በርካታ የከተማዎ ነዋሪዎች ቀን ውሏችን በአዲስ አበባ አዳራሽውን በእነዚህ ከተሞች እንደማድረጋቸውም ለአዲስ አበባም ጽኑ ህመም ነው፡፡ በተለያዩ ጊዜ በተለያዩ ስፍራ ከተፈፀመው ተመሳሳይ ድርጊት ጋር በተያያዘም አዲስ አበባን ገነት ብለው ለሚያስቡም መርዶ ነው፡፡ በሀገሪቱ የመጣውን ለውጥ ተከትሎ ኢትዮጵያዊነት ከመቼውም ጊዜ በላይ በሚቀነቀንበት፣ ስለመደመር፣ ስለ ይቅርታ እና ፍቅር በሚሰበክበት፣ ለሰላም ሲሉ ኑሯቸውን በውጭ ሀገር ያደረጉ ተፎካካሪ ፓርቲዎች ወደ ሀገራቸው በገቡበት እና ሀገሪቱ ከተለያዩ የዓለም ክፍሎች የመጡ ኢትዮጵያውያን ስለሀገራቸው ዕጣ ፈንታ እየመከሩ ባሉበት የአዲስ ዓመት በዓል ማግስት መፈጸሙ ደግሞ ጥቃቱን አሳሳቢ ያደርገዋል፡፡ በሀገሪቱ እየተፈጸሙ የሚገኙ ይህን መሰሎቹ እኩይ ድርጊቶች ጠንሳሽ እንዳላቸው እነዚህ ኃይሎች ከጀርባ የሚዘውሩት፣ ፋይናንስ የሚያደርጉበት መሆኑ በተደጋጋሚ እየተገለጸ ነው፡፡ አሁንም ይህ እንደሚባል ይታመናል፡፡ እነዚህ ኃይሎች ይህን ሁሉ ሲያደርጉ የማይታወቁበት መንገድ ግን አሁንም ያነጋግራል፡፡ እንዴት አንድ ሰው እንኳ በድርጊቱ እጁ አለበት አይባልም፡፡ እነዚህ ኃይሎች የማይዳሰሱ እና የማይታዩ ሆነው እስከመቼስ ይዘለቃል፡፡ ችግሩ ሄዶ ሄዶ አንዱ ላይ የማያርፍ ከሆነ የእነዚህን < < የማይጨበጡ > የሚመስሉ ኃይሎችን ስም እየጠሩ መቀመጡ ዋጋ አይኖረውም፡፡ በሶማሌ እና ኦሮሚያ ክልሎች አዋግኝ አካባቢዎች በሶማሌዎችና በኦሮሞዎች፣ በሀዋሳ ከተማ በወላይታ ተወላጆች፣ በቅርቡም በሶማሌ ክልል ጅግጅጋ እና ሌሎች ከተሞች በሌሎች ክልሎች ተወላጆች ላይ፣ በደቡብ ክልል ጌዲአ ዞን እና በኦሮሚያ ክልል ነዋሪዎች ላይ የተፈጸመው ግድያ፣ አካል ማጉደል፣ ንብረት ማውደምና መዝረፍ፣ ሚሊዮኖችን ማፈናቀል ቁስል ባልጠፈፈበት ሁኔታ ድርጊቱ መደገሙ አሁንም ከስህተት መማር እንዳልተቻለም ይጠቁማል፡፡ ድርጊቱ የኦሮሚያ ክልልን እንደማይወክል ከዚህ ይልቅ በወረባሪዎች መፈጸሙ እየተገለጸ ነው፡፡ ማንም ይፈጸመው ማን እንደዚህ ዓይነት ድርጊት ሲፈጸም ተጠያቂው የክልሉ እና የፌዴራል መንግሥታት እንዲሁም በየደረጃው የሚገኙ የፀጥታ አካላት መሆናቸው አያጠያይቅም፡፡ ከአደጋው በኋላ እየተወሰዱ ያሉት ሰብዓዊ እርዳታ የማቅረብ፣ ተፈናቃዮችን ወደቀዬአቸው የመመለስ ተግባር ተጠናክሮ መቀጠል ይኖርበታል፡፡ ወንጀለኞቹን በቁጥጥር ስር ከማዋሉን ተግባር ጎን ለጎን የድርጊቱ ጠንሳሾች ዘንድ ለመድረስ ከመቼውም ጊዜ በበለጠ ርብርብ ማድረግ ይገባል፡፡ ወንጀለኞቹ ብቻ ሳይሆኑ የወንጀሉ ጠንሳሾችም ይታደኑ!

Edi A04

መስከረም 9 ቀን 2011 ዓ. ም. አዲስ ዘመን 7.3

Editorial 4. የሕግ የበላይነትን የማረጋገጡ እርምጃ በፍጥነትና በተግባር ይታይ!

< < ሁሉም ዜጎች በሕግ ፊት ዕኩል ናቸው > > ይህ ፅንሰ ሀሳብ የሕግ የበላይነትን ማረጋገጥ ወሳኝና ተገቢ መሆኑን ያሳያል፡፡ የሕግ የበላይነት ሳይረጋገጥ ዜጎች በሕግ ፊት ዕኩል የመሆናቸው ዕሳቤ ከቃል ያለፈ ፋይዳም፣ ተአማኒነትም አይኖረውም፡፡ የሕግ የበላይነት ሲረጋገጥ ዜጎች በማንኛውም አካል ላለመጠቃታቸው ዋስትና ይሰጣቸዋል፡፡ ዘመናዊ የመንግሥት ሥርዓትንም ሆነ ዴሞክራሲን ለመገንባት የሕግ የበላይነት መረጋገጥ ግድ ነው፡፡ ይህ ሳይሆን ዘመናዊ አስተዳደርንና ዴሞክራሲን መገንባት አዳጋች ነው፡፡ በኢትዮጵያ < < በመደመር ዕሳቤ > > የተጀመረው የለውጥ ጉዞ በሁሉም ኢትዮጵያውያን ዘንድ ሰፊ ተቀባይነትን አግኝቷል፡፡ ኢትዮጵያውያን በይቅርታ፣ በፍቅር፣ በመተሳሰብና በአንድነት ስሜት ለሠላምና ለልማት እንዲተጉ በተከፈተው በር መመላለሱን ተያይዘውታል፡፡ የታሰሩት ተፈትተው፣ የራቁት ቀርበው፣ ያኮረፉት ከኩርፊያ ወጥተው፣ ብሔራዊ መግባባትን የመፍጠሩ ጥረት መልካም ፍሬ አፍርቷል፡፡ ኢትዮጵያውያን በአንድነቱ ጎዳና እንዲጓዙ በመንግሥት የተወሰደውን እርምጃ በማድነቅ የመደመሩን ባቡር ተሳፍረዋል፡፡ ዜጎች ከፍርሃትና ሥጋት ተላቀው ዴሞክራሲያዊ ሥርዓትን በነፃነት እንዲለማመዱ በሩ በስፋት ተከፍቷል፡፡ በዚህም በርካቶች ደስተኛ ሆነዋል፡፡ የኢትዮጵያ ዴሞክራሲያዊ የለውጥ ጉዞ በሌሎች አገራት ዘንድም በምሳሌነት እስከ መጠቀስ ድርሷል፡፡ ሁሉም የፈለገውን እየደገፈ፣ ችግር የሚለውን እየተቸ እንዲጓዝ ነፃነቱ በእጁ ነው፡፡ ሁሉም አካል በሕግ የተፈቀደለትን ዴሞክራሲያዊ መብት እንዲያጣጥም ሙሉ መብት ተሰጥቶታል፡፡ ይህ መብት ታዲያ ሕግና ሕጋዊ ሥርዓቱን ተከትሎ መፈፀም ይኖርበታል፡፡ እውነታው ይህ ቢሆንም ነፃነትን በተንሻፈፈ መልኩ በመረዳት የዴሞክራሲ ሂደቱን የሚያደናቅፉ አንዳንድ ድርጊቶች መስተዋላቸው አልቀረም፡፡ ነፃነትን ከግዴታ ውጭ የመመልከትና የመተግበር ሕገ ወጥ ድርጊቶች በተጨማሪም ታይተዋል፡፡ እነዚህ ደግሞ ተቀባይነት የሌላቸው ከመሆኑም በላይ ተጠያቂነትን የሚያስከትሉ ናቸው፡፡ የራስን ነፃነት በማጣጣሙ ሂደት የሌሎችን መብት መጋፋት እንደማይገባ ግልፅ ነው፡፡ ማንኛውም እንቅስቃሴ የሌሎችን መብትና ነፃነት በማይጋፋ መልኩ ካልተገባረ አካሄዱ ጤነኛ አይደለም፡፡ በመሆኑም ትግበራው ኢ- ዴሞክራሲያዊ ስለሆነ መታከምና መታረም ይኖርበታል፡፡ ግዴታ ያለበት እንጂ ስድ ነፃነት የለምና፡፡ ማንም መብቱ እንዲከበርለት እንደሚፈልገው ሁሉ የሌሎችን መብት የማክበር ግዴታ አለበት፡፡ የራስን መብትና ነፃነት ከማጣጣም ዕኩል የሌሎችን መብትና ነፃነት የማክበር ግዴታ አብሮ ይሰለፋል፡፡ ስድ ነፃነት ጉልበተኞችን በማፍራት ሥርዓት አልበኝነት እንዲነግስ ያደርጋል፡፡ ይህ ሲሆን ደግሞ ዜጎች በመንግሥት ላይ ያላቸው እምነት ይሸረሸራል፤ ይህንነታቸው ሥጋት ላይ ይወድቃል፡፡ በውጤቱም ሕግ እየተጣሰ ጉልበተኞች አድራጊ ፈጣሪ የሚሆኑበትን ዕድል ይሰጣል፡፡ የሕግ የበላይነት እየተረገጠ ሰሞኑን ያየው ዓይነት አሳዝኝና አስነዋሪ የመንጋ ፍትህ ታውን እንዲይዝ ምቹ ሁኔታ ይፈጥራል፡፡ ቀደም ባሉት ወራት በቤኒሻንጉል ጉሙዝ፣ በሐዋሳ፣ በሻሸመኔ፣ በሶማሌና ሰሞኑን ደግሞ በቡራዩና አሸዋ ሜዳ አካባቢ ከሕግ ያፈነገጡ ዕኩይ ድርጊቶች ታይተዋል፡፡ እነዚህ ድርጊቶች ጥቂቶች ያሻቸውን ለማድረግ ሕግን በመጣስ የዜጎችን ሰብአዊና ዴሞክራሲያዊ መብቶች

መጋቢት-ታቸውን በገሃድ ያሳያሉ፡ ህይወት መሰሉ ሕገ ወጥና ዘግናኝ ድርጊት ዳግም እንዳይፈጸም መንግሥት ሕግ የማስከበር ኃላፊነቱን በብቃት፣ በፍጥነትና በዘላቂነት መወጣት አለበት፡ ሕግ የማስከበሩ እርምጃ የሕግ የበላይነትን በተግባር ባረጋገጠ መልኩ ሊሆን ይገባል፡ ፡ የተጀመረው አዲስ ዴሞክራሲያዊ የለውጥ ጉዞ እንደ ኢትዮጵያ ባሉ ታዳጊ አገራት ጊዜን የሚፈጅ መሆኑ ግልፅ ነው፡ ፡ መንግሥትም ችግሮች ሲፈጠሩ በሆደ ሰፊነት በመመልከት እርምጃ ከመውሰድ ሲታቀብ ቆይቷል፡ ፡ በዚህ ሂደት ውስጥ የታየው ተግባር ግን ከትናንት ዛሬ ላይ መሻሻል ሳይሆን ከሕግ ያፈነገጠ ድርጊት መባባሱን ነው፡ ፡ በዚህም ዜጎችና አገር ከፍተኛ ዋጋ ለመክፈል ተገደዋል፡ ፡ በመሆኑም አሁን እየታየ ያለው ነገር ለውጡን ከማስቀጠል ይልቅ የሚያደናቅፍ፣ ዜጎችን ከማስደሰት ይልቅ የሚያስከፋ፣ አገርን ከመገንባት ይልቅ የሚገድ በመሆኑ መንግሥት ሕግን ወደ ማስከበሩ እርምጃ ሊገባ ግድ ነው፡ ፡ የማስተማሩና በሆደ ሰፊነት የመጓዙ ሂደት ዕኩይ ድርጊትን ካበረታታና ከጋበዘ ህጋዊ እርምጃን መውሰዱ ሕዝብና አገርን መጥቀሙ ሳይታለም የተፈታ ነው፡ ፡ ስለሆነም አሁን የሕግ የበላይነትን የማስከበሩ እርምጃ ከቃል ወደ ተግባር መሸጋገር አለበት፡ ፡ ዜጎች የሥጋትና የጭንቀት ኑሮን ከመግፋት አባዜ ተላቀው በአገራቸው በነገነት የመንቀሳቀስና የመሥራት ሙብታቸው ሊረጋገጥ ይገባል፡ ፡ ስለሆነም ከሕግ በላይ የሆኑ አካላት ከሕግ በታች መሆናቸውን በተግባር ማሳየት አስፈላጊ ነው፡ ፡ ይህ ደግሞ ባጠፋት ጥፋት ልክ መቆጣት፤ ሕግ የሚተላለፍ ሁሉ በሕግ ተጠያቂ እንዲሆን ማድረግን ያካትታል፡ ፡ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓትን የመገንባቱ ሂደት ግቡን እንዲመታ ሕብረተሰቡ ከመንግሥት ጎን በመሰለፍ የበኩሉን መወጣት አለበት፡ ፡ መብትን እያጣጣሙ የሌሎችን መብት መጋፋት ሕግ ወጥነትና አምባገነንነት ነው፡ ፡ እናም ለሕግ እየተገዙ መብትና ግዴታን በአግባቡ ተገንዝቦ መጓዝ ከሁሉም ዜጋ ይጠበቃል፡ ፡ የሕግ የበላይነት እየተጣሰ ዴሞክራሲን ማስፈን ከባድም አስቸጋሪም ነው፡፡

Edi A05

መስከረም 10 ቀን 2011 ዓ. ም. አዲስ ዘመን ገ. 3

Editorial 5. በሂሳብ እና ወራርድ መንፈስ አገር አይገነባም !

እኛ ኢትዮጵያውያን የሦስት ሺ ዓመት ታሪክ እንዳለን ማስረጃዎችን በማጣቀስ አፋችንን ሞልተን እንናገራለን፡ ፡ አንዳንዶች ጊዜውን ከፍ ያደርጉታል፤ ከፊሎቹ ደግሞ አገሪቱ አሁን የያዘችውን ቅርጽ መነሻ በማድረግ ያሳንሱታል፡ ፡ ያም ሆነ ይህ፣ ይርዘምም ይጠርም፤ በአገር ግንባታው ሂደት የኢትዮጵያ ቀደምት ህዝቦች እንደየዘመኑ በሚወሰነው አስተዳደራዊ ድንበር ታጥረውም፤ በተለያየ መንገድ ግንኙነት ያደርጉ እንደነበር የታሪክ ድርሳናት ያስረዳሉ፡ ፡ ይህም ዛሬ እንደ ሙጫ አጣብቆ ያቆየንን የጋራ እሴት፣ ታሪክ፣ ባህል፣ ስነ ልቦናና ማንነት እንድንጋራና እንደ አንድ አገር እንድንቆም አስችሎናል፡ ፡ በኢትዮጵያ የአገር ግንባታ ሂደት የዛሬው ትውልድ የሚከራባቸው በርካታ ታሪኮች ይነሳሉ፡ ፡ እንደ አክሱምና ላሊበላ ዓይነት የስነ ህንጻ እውቀት ባለቤት መሆናችንን የሚያሳዩ ጥበቦች፤ እንደ ገዳ ያለ የዴሞክራሲ ስርዓት ተምሳሌት፤ የቅኝ ገዢዎችን ህልም ያመከነ የዓድዎ ድል ያሉ ብዙ ገድሎችን ማንሳት ይቻላል፡ ፡ በዚያው መጠን ጠባሳ ጥለው ያለፉ የርስ በርስ ግጭቶችና መጠፋፋቶችም ታሪክ ባለቤት ነን፡ ፡ ዛሬ ያለፉትን የቁርሾ ዘመናት ፋይሎች ዘግተን በአዲስ መንፈስ አገር እንገንባ የሚል አስተሳሰብ ገዥ ሆኖ ወጥቷል፡ ፡ ከቀደሙት ታሪኮቻችን መልካሞቹን መዘን ለአገር ግንባታ እናውላቸው፤ አስከፊዎችን ባንረሳቸውም አይበጁንምና ሂሳብ ለማወራረጃ አንጠቀማቸው፤ የሚለው ብዙዎችን የሚያግባባ ሃሳብ ሆኗል፡ ፡ ለዚህም ፈር ቀዳጅ ሆነው በመልካም እንደበት መልካም ዘር እየዘሩ የሚገኙት ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር ዐቢይ አሕመድ ይቅርታ ፈውስ መሆኑን በተደጋጋሚ አበክረው እየተናገሩ ነው፡ ፡ (< ችግር ለምን ተፈጠረ ሳይሆን ምን ትምህርት አገኘን? ችግሩ እንዳይደገም ምን እንስራ? ብሎ በይቅርታ ልብ ለሚበጀው፣ ለሚሻለው፣ ለሚያለማውና ለሚያተርፈው መትጋት ይገባል፡ ፡ ይቅር መባባል፤ ያለፈውን ያለመቁጠር የከፋን፣ ያመመንና ያሳዘነን በዛሬውና በነገው ጉዞ አይታሰቡ ማለት ነው) > በማለት ይቅርታን በተመለከተ ያስተላለፉት መልዕክት እንደ አንድ አብነት ይጠቀሳል፡ ፡ አዲስ ዓመትን < በፍቅር እንደመር፤ በይቅርታ እንሻገር > በሚል መሪ መልዕክት አሃዱ ብለን ስንጀምርም ያለፈውን ሂሳብ የማወራረድ ሃሳብ በይቅርታ ድል እንዲመታ ነበር፡ ፡ ይሁንና አሁንም የሩቁን ታሪክ እያስታወሱ የሰዎችን ስስ ስሜት የሚነኩ የተጨበጡም፣ ያልተጨበጡም ነጠላ ታሪኮችን እየመዘዙ የጥፋት ነጋሪት የሚጎስሙ አልጠፉም፡ ፡ የቅርብ ከስተቶችንም እያጋነኑ አንዱ በአንዱ ላይ እንዲነሳ የሚታትሩ በርካታ የማህበራዊ ድረ ገጽ ሰልፈኞች የሂሳብ እናወራርድ አጀንዳቸውን ሲያስተጋቡ ነበር፡ ፡ በአዲስ አበባ የተፈጠረውን አለመግባባት ለወትሮም ለሰላም እንጂ ለግጭት ካልመጡት ቁርጾች ጋር በመተባበር የከተማዎ ወጣቶች በራሳቸው ጥበብ አብርደውታል፡ ፡ ወጣቶቹ በርከት ብለው ወደ ከተማዎ ለዘለቁት ቁርጾች ውሃና ዳቦ በማቅረብ ከጎናቸው መሆናቸውን አሳይተዋል፡ ፡ በቡራዩና አካባቢው በተፈጠረው ግጭት ወገኖቻቸው የተጎዱ በዓርባ ምንጭ የሚገኙ ወጣቶችም ሰላማዊ ሰልፍ አድርገው ነበር፡ ፡ በዚያ ሰልፍም በተሳሳተ ስሌት በከተማው የኦሮሞ ብሔር ንብረት እንዳይጠፋ የአገር ሽማግሌዎች በባህላቸው መሰረት ለምላም ሳር ይዘው ልመና በማቅረብ ሊደርስ የነበረውን ጉዳት አብርደዋል፡ ፡ የተጠቀሱት ማሳያዎች ሂሳብ የማወራረድ ልክፍት ለተያዙ ግለሰቦች ማርከሻ መድሃኒት ናቸው፡ ፡ በተበዳይነት ስሜት የሚደረግ ሂሳብ የማወራረድ ዘመቻ ለነገ ሌላ የበቀል ባለተራ እንዲቀመጥ ከማድረግ የዘለለ ፋይዳ የለውም፡ ፡ በቀል በቀልን ይወልዳል እንጂ ዘላቂ መፍትሄ ሆኖ መጎዳትን አይሸርም፡ ፡ ስለሆነም አንዱን አጥፊ ተከትሎ በተቀደደው በይ ለበቀል መጎዳት አይበጅምና ዛሬም ነገም ጥፋት የሚደግሱትን ሃይሎች በህግ አግባብ እንዲዳኙ እንስራ፡ ፡ እኛው ፈራጅ

ሆነን መጥፎ የታሪክ አሻራ ላለማኖር በአጽንኦት እናስብ፡ ፡ አሁኑ ባለው ነባራዊ ሁኔታ በማህበራዊ ድረ ገጾች የሚደረገው የሂሳብ እናወራርድ ዘመቻ በአገሪቱ የመጣውን ለውጥ ለመቀልበስ ያለመ መሆኑን መገንዘብ ይገባል፡ ፡ ህዝብን ከሚያቀራርብ መልእክት ይልቅ ልዩነትን ብቻ የሚሰብኩ አክቲቪስቶች እንዲሁም ለጥፋት ተልዕኮ የተከፈቱ የሃሰት የማህበራዊ ሚዲያ አካውንቶች በርካታ ናቸው፡ ፡ አክቲቪስቶቹ ከድርጊታቸው ቢቆጠቡ፤ በሃሰተኛ አካውንት የተከፈቱትን የማህበራዊ ድረ ገጾች ደግሞ ዜጎች ባለመከተል ተባባሪ ቢሆኑ መልካም ነው፡ ፡ የታሪክ ምሁራን፣ የሃይማኖት አባቶች፣ ፖለቲከኞች፣ የመገናኛ ብዙኃን፣ የሀገር ሽማግሌዎችና ሌሎችም የሳብተረሰብ ክፍሎች በአገሪቱ የተጀመረው ለውጥ የፖለቲካ ዓላማቸውን ለማሳካት በሚሯሯሱ ኃይሎች እንዳይቀረቡ ሀገር በሂሳብ እናወራርድ መንፈስ ሳይሆን በይቅርታ እንደምትገነባ ማስተማር፤ መልካም ተሞክሮን ማስፋት ይጠበቅባቸዋል፡፡

Edi A06

መስከረም 11 ቀን 2011 ዓ. ም አዲስ ዘመን 7.3

Editorial 6. ታላቅነትንና ተቻችሎ የመኖር ብቃትን ማሳየት ይገባል!

መስከረም 9 ቀን 2011 ዓ. ም የአህዴድ ድርጅታዊ ጉባዔ መከፈቻ ላይ ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር አብይ አህመድ ጠንካራ ሃሳብ ያዘለ መልእክት አስተላልፏል « እሳት ውስጥ ቆመን፣ ስድቡን ሁሉ ችለን፣ ትግሉን ከዳር አድርስኩለን። አሮሞ ከለቅሶ መውጣት አለበት። . . . ይህ አገር ያለ አሮሞ አገር መሆን አይችልም። ለአሮሞ ኢትዮጵያ ብቻ ትጠበቃለች። አፍሪካንም መገንባት ይችላል ብለን ተነሥተናል። . . . ረጅም መንገድ እንድንሄድ ከፈለጋችሁ ይህቺን አገር የመገንባት ኃላፊነት እንዳለብን እንወቅ። . . . አድዋ ላይ ማን ነው ያሸነፈው? . . . ይህንን አገር ለማን ትተን ነው የምንመለሰው? አንመለስም! » አሉ፡ ፡ ይህ ጥልቅ መልዕክት ያዘለ ንግግር መላው የአገራችንን ሕዝቦች በልዩነት ያሉትንም ቢሆን ልብ ሊነካ የሚችል ነው፡ ፡ ጠቅላይ ሚኒስትሩ በአሮሞ ህዝብ ስም መነገድ ሊያበቃ እንደሚገባ አሳስበዋል፡ ፡ አሮሞ የሞተላትን አገር ጥሎ ወዴትም ሊሄድ እንደማይገባ፣ አሮሞ ከኢትዮጵያ ውጭ አገር ሊኖረው እንደማይችል፣ ኢትዮጵያ ከአድዋ ጀምሮ ዋጋ የከፈሉባት አገር መሆኗን፣ አንዳንዶች ጠቀሱ ስለ አንድነትና አብሮነት እያወሩ ማታ አገር ስለማፍረስ እንደሚደልቱ፣ አሮሞ ባህሉ ማቀፍ እንጂ ጥላቻና ዘረኝነት አለመሆኑን በተቀቡ ቃላት ገልጸዋል፡ ፡ በርግጥም ሁሉም እርሳቸው ያሉት ነው፡ ፡ አርቆ ለሚያስብ ፍጡር ኢትዮጵያና ልጆቿ ለአፍታም ሊሊያዩ የማይችሉ ቢሆንም ሰሞኑን በጠንካራ ሁኔታ የተጀመረው አገርን የመረበሽና ዜጎች ላይ ያነጣጠረ ጥቃት በይቅርታ የሚታለፍ ሊሆን አይገባም፡ ፡ የአገሪቱ መሪዎች ሕዝቡ ሲናፍቀው የነበረውን ለውጥና ዴሞክራሲ መስመር ለማስያዝ ደፋ ቀና በሚሉበት ሰዓት ለውጡን ለማደናቀፍ ያደፈጡ ደበኞች በሸረቡት ሴራ በርካታ ዜጎቻችን ሕይወታቸው ጠፍቷል፤ ንብረታቸው ተዘርፏል፤ ተፈናቅለዋል፡ ፡ ይህ ሁሉ የሆነው ግን የለውጡ ጉዞ ያልጣማቸውና የኢትዮጵያን ሕዝቦች ሰላማዊ ኑሮ በማይፈልጉ አካላት መሆኑ ግልፅ ነው፡ ፡ በአገር ቤት በፖለቲካ ልዩነት እስር ቤት የከረሙ ከእስር ነፃ ሆነው፣ ወደ ውጭ አገራት የተሰደዱትና በበረሃ የሚገኙት ደግሞ ወደ አገር ቤት ተመልሰው ሰላማዊ የፖለቲካ ትግል እንዲያደርጉ ምቹ ሁኔታ ተፈጥሯል፡ ፡ እነዚህን አካላት በመደገፍ ስም የተለያዩ አካላት በወገኖች ላይ ጥቃት እንዲፈፀም አነሳሽም ተነሳሽም አይሆኑም ብሎ መደምደም አይቻልም፡ ፡ በሰሞኑ እኩይ ድርጊት መላው ህዝብ ከፍተኛ ሀዘን ተሰምቶታል፡ ፡ ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር ዐቢይም የቡራዩ ተፈናቃዮችን በጎበኙ ጊዜ ከገፅታቸው የሚታየው ሀዘን የጥቃቱን አስከፊነት ያንጸባርቃል፡ ፡ በጅምው የአህዴድ ጉባዔ ላይም ይህ ስሜታቸው ይታያል፡ ፡ የጨለማው ዘመን እድምተኞች በሚፈጽሟቸው የጥፋት ተግባራት ምን ያህል ስሜታቸው እንደተነካ በግልጽ መረዳት ይቻላል፡ ፡ ስለሆነም እነዚህን የትውልድ አረሞች በፍቅር ማንበርከክ ካልተቻለ በህግ አደብ ማስገዛት ይገባቸዋል፡ ፡ ምንም እንኳን እርሳቸው የፍቅርንና የሰላሙን መንገድ የሚመርጡ ቢሆንም ፍቅርና ይቅርታ ለማይገባው የሃይል እርምጃ እንደሚያስፈልገው የሚጠፋቸው አይሆንም፡ ፡ ወደ ገደል ልትገባ አፋፍ ደርሳ የነበረችን አገር በፍቅርና ይቅርታ ከመለሷትና ኢትዮጵያውያንም በተጀመረው የለውጥ ሂደት ምስጋናና አድናቆት ተናግረው ሳይጨርሱ የወገናቸው ፍቅር የማያስደስታቸው፣ አንድነት የሚያንገሸግሻቸው የአስተሳሰብ ድውዮች የዘር ፖለቲካ በማራገብ ወደኋላ ሊመልሱት ሌትና ቀን ሲዋትቱ ማየት ምንኛ የሚያሳዝን ነው፡ ፡ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ሕግና ሥርዓትን ባልተከተለ ሁኔታ ቤተመንግስት ለመግባት የሚያደርገው ትንቅንቅ ለኢትዮጵያውያን የተሰወረ እንዳልሆነ የየአለቱ ተስፋ የቆረጠ ትንኮሳ በግልፅ ያሳያል፡ ፡ ይህ ለማንም አይበጅም፡ ፡ የአሮሞ ልጆች ከኢትዮጵያም የተሻገረ አህጉራዊ ህልም ይዘው መነሳታቸውን በተግባር ለማሳየት የዘር ፖለቲካን ለሚያቀነቅኑ ጆሮአቸውን ሳይሰጡ፣ ለጥፋት ፍላጎታቸው ሳይገዙ፣ አገር እንዲፈረስ ለሚፈልጉ መሳሪያ ባለመሆን ከመላው ብሄር ብሄረሰብ ጋር በመተባበር ታላቅነትንና ተቻችሎ የመኖር ባህልን ማሳየት ይጠበቅባቸዋል፡ ፡

Edi A07

መስከረም 12 ቀን 2011 ዓ. ም አዲስ ዘመን

Editorial 7. መረዳዳቱ ተፈናቃዮችን እስከ ማቋቋም ይዘለቅ!

የኢትዮጵያውያን መገለጫ ከሆኑት ነገሮች መካከል አንዱና ዋናው በችግር ወቅት መተጋገዝ፣ መረዳዳት፣ አንተ ትብስ አንቺ ትብሽ ብሎ መተሳሰብ ነው። ያለው ለሌለው በመስጠት፤ ለራሱ በማገዝ፤ የታረዘውን በማልበስ ፣ የጠማውን በማጠጣት እና አብሮ በሙሉ አጋርነቱን መግለጫም ይጠቀሳል። ይህ ባህልና ልምድ ዘር፣ ቋንቋ፣ ሃይማኖት፣ ፆታ . . . ሳይላይ ሲተገበር የመጣ፣ አሁንም ያለና ወደፊትም የሚኖር የኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያን መገለጫ ሆኖ ይቀጥላል። ሰሞኑን በቡራዩ አካባቢ ከዛ ቀደምም በአገሪቱ የተለያዩ ሥፍራዎች ተፈጥረው በነበሩ ግጭቶች የተፈናቀሉ ዜጎችን በመጎብኘትና በመርዳት ጭምር ኢትዮጵያውያን የወገን ደራሹ ወገን ነው የሚለውን አባባል በአደባባይ ማረጋገጣቸው፤ አሁን በተመሳሳይ ይህን የኖረ እሴት እያስመሰከሩ መሆኑ ይታወቃል። በአገሪቱ በተለያዩ ምክንያቶች ሰዎች ከሚኖሩበት ቀዩ ርቀው በየስፍራው ይኖራሉ። በሄዱበት አካባቢም የሚገኙ ዜጎች ወገኑ ብለው አብረው ኖረዋል። ተጋብተው ተዋልደው፣ ጡት ተጣብተውና አበልጅ ሆነው በዝምድና ገመድ ተጋምደው አብረው ዘልቀዋል። በዚህ ሂደት የሚያጋጥሟቸውንና ያጋጠማቸውን ችግሮችም በመተሳሰብና በመረዳዳት ሁሉም ወገኖች ማህበራዊ ኃላፊነታቸውን ተወጥተዋል፤ አሁንም ይህን ማህበራዊ ኃላፊነት በደስታ፣ በኅዝንና በስቃይ ጊዜ አብረው ተጋፍጠዋል። በደቡብ ብሄር ብሄረሰቦች ክልል በጌዲአና በኦሮሚያ ክልል በጉጂ አካባቢ በተፈጠረው ግጭት እንዲሁም በሱማሌ ክልል እና ከሌሎችም አካባቢዎች በርካታ ቁጥር ያላቸው ዜጎች መፈናቀላቸው ሲታወስ፤ እንዲያ አብሮ በኖረ ሕብረተሰብ መካከል ምን ገባ ያስብላል። ይሁንና ችግር የገጠማቸውን ዜጎች ለመታደግ የሚደረገው ርብርብ ሲታይ አሁንም የመተሳሰብ የመረዳዳት እሴቱ ተጠናክሮ መቀጠሉን መገንዘብ ይቻላል። ፡ ዜጎች ለተፈናቃዮች ገንዘብ በማዋጣት ፣ አልባሳት፣ ደረቅ ምግቦች እና ሌሎችንም ነገሮች በማዘጋጀት ጭምር አሉበት ድረስ በመሄድ ይጎበኛሉ። ተፈናቃዮች ያሉበት ቦታ መድረስ ያልቻሉ ወገኖች ለእርዳታ አስባባቢ ኮሚቴዎች የአቅማቸውን በመስጠት ጭምር ድጋፍና እርዳታው እንዲደርሳቸው ሲያደርጉ ከርመዋል። በዚህም የበርካታ ንፁህን ወገኖችን ህይወት መታደግ ተችሏል። በአዲስ አበባ ዙሪያ በተለይ ቡራዩ አካባቢ በተፈጠረው ግጭት ወቅትም የአካባቢው ነዋሪዎች ችግሩ ያጋጠማቸውን ሰዎች በቤታቸው በመደበቅ ፣ ምግብ በማብላትና መጠለያ በመስጠት ህይወታቸውን አትርፈዋል። እንዲሁም ተፈናቃዮቹ በአዲስ አበባ በተለያዩ መጠለያ ውስጥ በገቡበት ወቅትም የአዲስ አበባ ነዋሪዎች ምግብ ፣ የህፃናት ወተት ፣ አልባሳት የመሳሰሉትን ምግብና ምግብ ነክ ያልሆኑ ድጋፎችን ይዘው ጎብኝተዋል። በዚህ ምግባረ ሰናይ ተግባር ላይ ወጣቶች፣ ነጋዴዎች፣ የመንግሥት ሠራተኞች፣ አርቲስቶች፣ አክቲቪስቶች፣ የተፎካካሪ ፓርቲ አመራሮችና አባላቶች እንዲሁም ግለሰቦች ጭምር እየተሳተፉ ነው። በሙያቸውና አቅማቸው በፈቀደው ሁሉ የሚገባቸውን ማህበራዊ ኃላፊነት ተወጥተዋል። አክቲቪስት ታማኝ በየገኘ የችግሩን አሳሳቢነትና ስፋት ለዳያስፖራው በማሳወቅና ከአምስትሚሊዮን ብር በላይ በማሰባሰብ ለተጎጂዎች አበርክቷል። እንዲሁም አርቲስት ቴድሮስ ካሳሁን (ቴዲ አፍሮም) በስፍራው በመገኘትና ተጎጂዎችን በመጎብኘት የአንድ ሚሊዮን ብር ድጋፍ በማድረግ አጋርነቱን አሳይቷል። ሌሎችም በተለያዩ መልኩ ድጋፍ አድርገዋል። መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች እንዲሁም የሃይማኖት ተቋማትም የበኩላቸውን እገዛ አድርገዋል። በአጠቃላይ ኢትዮጵያውያን የተጎዱ ወገኖች ከደረሰባቸው የሥነ ልቡና ችግር እንዲወጡ እንዲሁም የዕለት ዕርዳታ እንዲደርሳቸው በማድረግ ማህበራዊ ኃላፊነታቸውን ተወጥተዋል። ይህ ከመንግሥት ጎን ሆኖ የወገን ደራሹ ወገን ነው በሚል የተደረገው ርብርብ ከተደረገለትም ወገን በላይ የሚያስደስተውና የሚያረካው አድራጊውን ነው። ለሰው ልጅ መቀበል ሳይሆን የሚያረካው መስጠት ነው። በመቀበል ውስጥም መስጠት አለና ዛሬ የተደረሰላቸው ወገኖች ነገ ሰጪ በመሆን የወገን አለኝታነታቸውን በተለያዩ መልኩ እንደሚገልጹት ይታመናል። ዛሬ የወገኖቻችንን ህይወት ለመታደግ ያደረግነው የዕለት ደራሽ እርዳታ ነው። እነዚህ ከተለያዩ ቦታ የተፈናቀሉ ሰዎች ደግሞ በቋሚነት መቋቋምና ቀጣይነት ያለው ህይወታቸውን መምራት አለባቸው። ስለዚህ ህይወታቸው የተስተካከለ እንዲሆንና ከተረጂነት ወጥተው ራሳቸውን በራሳቸው ማስተዳደር እንዲችሉ ማድረግ አሁንም በሁላችንም እጅ ላይ የወደቀ የውዴታ ግዴታ ነው። በመሆኑም ትናንት ለዕለት እርዳታ እንደተረጎሙና እንደደረሰላቸው ሁሉ አሁንም በዘላቂነት በማቋቋሙ ሂደት ላይ ርብርብ ልናደርግ ይገባል። መረዳዳቱ በዘላቂነት እስኪቋቋሙ ድረስ መሆን አለበት።

Edi A018

አዲስ ዘመን፣ 7 8 ኛ ዓመት ቁጥር 0 2 9 ፤ ማክሰኞ መስከረም 2 9 ቀን 2 0 1 1 ዓ. ም

Editorial 8. የህግ የበላይነት የመንግስት የትኩረት አቅጣጫ

የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ፕሬዚዳንት ዶክተር ሙሉቱ ተሾመ ትናንት በ5 ኛው የኢ.ፌ.ዴ.ሪ የህዝብ ተወካዮች እና የፌዴሬሽን ምክር ቤቶች 4ኛ የስራ ዘመን አንደኛ የጋራ ስብሰባ በንግግር በከፊቱበት ወቅት እንዳሉት፤ መንግስት በተያዘው በጀት አመት ትኩረት ሰጥቶ ከሚያከናውናቸው ተግባሮች መካከል የህግ የበላይነት ማስጠበቅ ይገኝበታል። ፡ መንግስት የጀመረውን ሰፊ የዲሞክራቲያዊነት ስራ ከማይቀረጠበት ደረጃ ለማድረስ እና ዘለቄታዊ ሰላም፣ የኢኮኖሚ ዕድገት እና ብልጽግና እንዲረጋገጥ ለማድረግ እንደሚሰራ ፕሬዚዳንቱ አስታውቀዋል። ፡ ለዘመናት በመልካምም ሆነ በፈታኝ የታሪክ አጋጣሚዎች ሁሉ አብርካትና መቻቻል የአገራችን ህዝቦች አይነተኛ እሴት ሆኖ መቆየቱ የሚታወቅ ነው ያሉት ፕሬዚዳንቱ፤ « ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ግን የተጋረጡበትን ስሜት ፈተና ነጻነትንና ሥርዓት አልበኝነትን ባለመለየት፣ መረን የለቀቀ፣ ሕግና ሥርዓትን የማያከብሩ እንቅስቃሴዎችና ድርጊቶችአሉ » ብለዋል። ፡ በየደረጃው የሚገኙ የመንግስት አካላት ይህንን ጉዳይ ልዩ ትኩረት በመስጠት የእያንዳንዱን ዜጋ ደህንነትና ነፃነት ለማስከበር አስፈላጊውን ሁሉ እርምጃ እንደሚወስዱም አስታውቀዋል። ፡ የፕሬዚዳንቱ

አቅጣጫ የኢትዮጵያ ህዝቦች የሚፈልጉትን የዲሞክራሲ ስርአት እውን ለማድረግ፣ በዜጎች የህይወት መስዋዕትነት በሀገሪቱ የመጣውን ለውጥ አጣጥመው ባልጠገቡበት ሁኔታ አጋጣሚውን ለአኩሪ አላማቸው ለማዋል በተነሱ አካላት እዚህም እዚያም በሚጫር ግጭት እየደረሰ ያለውን ጥፋት በቁጥጥር ስር ለማዋል ወሳኝ ሚና ይጫወታል፡፡ እንደሚታወቀው በሀገሪቱ የተለያዩ አካባቢዎች በተቀሰቀሱ ግጭቶችና በተፈጸሙ ጥቃቶች የንጹሃን ሕይወት በከንቱ ጠፍቷል፤ አካል ጎድሏል፤ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ተፈናቅለዋል፤ ለፍተው ያፈሩት ሀብት ወድሟል፤ የአለት ተአለት እንቅስቃሴ ተስተጓጉሏል፡፡ በዚህ የተነሳም ዜጎች ስጋት ውስጥ ሆነው እንዲኖሩ ተገደዋል፡፡ በተፈናቃዮች ብዛት የተነሳም የሀገሪቱ ገጽታም ክፉኛ ተበላሽቷል፡፡ መንግስት አሁን ያስቀመጠው አቅጣጫ ይህን ችግር የሚፈታ በመሆኑም ህይወት ወደቀድሞው እንዲመለስ ያደርጋል፡፡ ዜጎች በህገመንግስቱ በተጎናጸፉት መብት መሰረት በየትኛውም የሀገሪቱ አካባቢ የመኖር እና ሀብት የማፍራት መብታቸው በምንም አይነት መልኩ ስጋት ውስጥ እንዳይወደቅ ለማድረግም ይጠቅማል፡፡ ልማትና ኢንቨስትመንት ያለ ሰላም አይታሰብም፡፡ በሀገሪቱ የሚካሄደው ልማት ዋስትና የሚኖረውም ሰላም ሲጠበቅ ስለሆነ፣ ፕሬዚዳንቱ የህግ የበላይነትን ለማስከበር ያስቀመጡት አቅጣጫ ልማትን በማሳለጥ ሀገሪቱ በተከታታይ ስታስመዘግበው የቆዩትን ኢኮኖሚያዊ እድገት ቀጣይነት ለማረጋገጥ ያስችላል፡፡ መንግስት የፖለቲካ ምህዳሩን በማስፋት የዲሞክራሲ ስርአት ግንባታውን ለማፋጠን የተያያዘው ጥረትም ያለህግ የበላይነት የትም አይደርስም፡፡ ሃሳብን በነጻነት ማራመድ የሚቻለውም በህግና በህግ እየተመሩ የሌላውን ሃሳብ በማዳመጥና በውይይት እንደመሆኑ የህግ የበላይነት መከበር ፋይዳ እዚህም ላይ ከፍተኛ ነው፡፡ ከመስመር የሚወጣ ሁሉ ወደ መስመር የሚገባው አንድም በህግና በህግ ነው የህግ የበላይነትን የማስከበሩ ስራ ቀይ መስመር ሆኖ እንዲቀጥል ያደርጋል፡፡ መንግስት የህግ የበላይነትን ሲያስከብር ብቻውን ሆኖ እንዳልሆነ ሊታወቅ ይገባል፡፡ በየደረጃው የሚገኙ የመንግስት አካላት የደርሻቸውን መውሰድ ይኖርባቸዋል፡፡ የመንግስት አካላት ተጠያቂነት በተሞላበት መልኩ ህግ የማስከበር ኃላፊነታቸውን ሊወጡ ይገባል፡፡ መንግስትም ያልሰራ አካልን የሚታገስበት ጫንቃ እንደሌለው በተደጋጋሚ አስታውቋል፡፡ ከዚህ አንጻር ምንም አይነት ከፍተኛ ሳይፈጥሩ መስራት ይኖርባቸዋል፡፡ የህዝቡ ኃላፊነትም ከፍተኛ ነው፡፡ ህዝቡ የለውጡ ባለቤት እንደመሆኑ ለውጡን የመጠበቅም ኃላፊነት አለበት፡፡ ለውጡን ገና አጣጥሞ ባልጨረሰበት ሁኔታ በለውጡ ላይ አደጋ ተደቅኗል፡፡ ህዝብ የሰላም ባለቤት እንደመሆኑ ሰላሙን በመጠበቅ የህግ የበላይነት እንዲከበር ከጸጥታ ኃይሎች ጋር አብሮ መስራት ይኖርበታል፡፡ ይህ የመንግስት አቅጣጫ ውጤታማ እንዲሆን የሃይማኖት ተቋማት፣ የሀገር ሽማግሌዎች፣ አባገዳዎች...ወዘተ ሚናቸው ከፍተኛ ነው፡፡ የማንኛውም ሰው ፖለቲካዊም ሆነ ሌላ እንቅስቃሴው በህግና በህግ አግባብ ብቻ እንዲሆን ማስተማር ይጠበቅባቸዋል፡፡ ለዲሞክራሲያዊ ስርዓት ግንባታና የፖለቲካ ምህዳር ለማስፋት የህግ የበላይነት መሰረታዊ ጉዳይ ነው፡፡ ለሰላምም ወሳኝ ነው፡፡ ለኢኮኖሚ እድገትም አስፈላጊ ነው፡፡ ስለሆነም መንግስት መላውን ህዝብ እና መዋቅሩን አስተባብሮ የህግ የበላይነት ለማስከበር መስራት አለበት፡፡

Appendix: Reporter news story

News R01

Sept 6, 2011 (16 September 2018)

News 1. «በኢትዮጵያ የተጀመረው ለውጥ በጣም ሰላማዊ በሆነ መንገድ ግቡን እንዲመታ ነው የተመለከነው» አቶ ዳውድ ኢብሳ፣ የአነግ ሊቀመንበር- **በጋዜጣዉ ሪፖርተር**

የአሮሞ ነፃነት ግንባር (አነግ) አመራር አባላት ቅዳሜ መስከረም 5 ቀን 2011 ዓ.ም. ከቀኑ 6:10 ሰዓት ላይ አዲስ አበባ ቦሌ ዓለም አቀፍ ኤርፖርት ከደረሱ በኋላ፣ በአንግዳ መቀበያ ሳሎን መግለጫ የሰጡት የድርጅቱ ሊቀመንበር አቶ ዳውድ ኢብሳ ከ26 ዓመታት በኋላ ወደ አገር ቤት የተመለሱት፣ በአገሪቱ የተጀመረው ለውጥ በጣም በሰላማዊ መንገድ ግቡን እንዲመታ ለማድረግ ነው አሉ፡፡ ለውጡ በሁሉም መስክ በሰላማዊ መንገድ፣ ማለትም በፀጥታም ሆነ በዲሞክራሲ ግቡን እንዲመታ አነግ የሚፈለግበትን ይወጣል ሲሉም አስታውቀዋል፡፡

ሰላማዊ የፖለቲካ ትግሉን ለመቀላቀል ከሕዝቡ፣ ከሠራዊቱና ከወጣቶች ጋር ውይይቶችና ሥልጠናዎች በተከታታይ እንደሚደረግ አስታውቀው፣ ለውጡ በሁሉም መስክ በጣም የተሳካ እንዲሆን የበኩላቸውን እንደሚያደርጉ አስረድተዋል፡፡ በለውጡ እንቅስቃሴ የኢትዮጵያ ወጣቶች፣ ቁርና በአጠቃላይ የኢትዮጵያ ሕዝብ መሳተፋቸውን፣ አነግም የዚህ ለውጥ አካል ስለነበር ወደ አገር ቤት ተመልሷል ብለዋል፡፡

በአሁኑ ጊዜ ሥልጣን ላይ ያለው ኃይል ለውጡ በሰላማዊ መንገድ እንዲከናወን በራፉን መክፈቱን ገልጸው፣ ከዚህ ኃይል ጋር በመሆን ለውጡ ግቡን እንዲመታና የአነግን ተሳትፎ ሙሉ ለማድረግ ድርጅቱ ወደ አገር ቤት መግባቱን አክለዋል፡፡

በአገሪቱ የዴሞክራሲ ሥርዓት ለማስፈን ከዚህ ቀደም ከፍተኛ መስዋዕትነት መከፈሉንና መታገላቸውን የገለጹት አቶ ዳውድ፣ የዴሞክራሲ ሥርዓት ግንባታ ያለ የሕግ የበላይነት እንደማይመጣ በመግለጽ፣ «የሕግ የበላይነት ከዛሬ ጀምሮ በአካላት፣ በመንግሥት፣ በሌሎች የፖለቲካ ኃይሎችና በሕዝቡ ጭምር ተግባራዊ መሆን ይኖርበታል፤» ብለዋል።

የአካላት ሠራዊትም ቅዳሜ መስረም 5 ቀን 2011 ዓ.ም. ጠዋት ከኤርትራ በዛላምበሳ በኩል ገብቷል። እስከ 1,500 ወታደሮቹን ይዟል የተባለው የአካላት ሠራዊት ቅዳሜ ረፋድ ላይ በአዲግራት ከተማ የቁርስ ግብግብ ከተደረገለት በኋላ፣ መቀሌ ከተማ በመግባት የምሳ ግብግብ እንደተደረገለት ታውቋል።

በአቶ ዳውድ የሚመራው የአካላት አመራሮች ቡድን በመስቀል አደባባይ ከአዲስ አበባና ዙሪያ ከተሞች፣ እንዲሁም ከተለያዩ የአሮሚያ ክልል አካባቢዎች በመጡ ከፍተኛ ቁጥር ባላቸው አደባባዩን ባጨናነቁ የአሮሞ ተወላጆች አቀባበል ተደርጎለታል።

በፀሎትና በምርቃት በተጀመረው የአቀባበል ሥነ ሥርዓት ላይ፣ የአዲስ አበባ ከተማ ምክትል ከንቲባ ታክሉ ኡማ (ኢንጂነር) እና የአሮሚያ ክልላዊ መንግሥት ባለሥልጣናት ተገኝተዋል። በሥነ ሥርዓቱ ላይ ንግግር ያደረጉት አቶ ዳውድ፣ ይህ ለውጥ እንዲመጣ አስተዋጽኦ ላደረጉ በሙሉ ምስጋናቸውን አቅርበዋል።

ይህ በዚህ እንዳለ መሰንበቻውን ለአካላት አመራሮች በሚደረገው አቀባበል ምክንያት በአዲስ አበባ አንዳንድ ሥፍራዎች ግጭት መከሰቱ ይታወቃል። ነገር ግን በአሮሚያና የአዲስ አበባ ወጣቶችና በፀጥታ ኃይሎች በመቀናጀት ባደረጉት ጥረት ሥነ ሥርዓቱ በሰላም ተጠናቋል። ቀደም ሲል ግን ይህ ሰላም እንዲመጣ ማሳሰቢያ መሰጠቱ አይዘነጋም።

ጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ አህመድ (ዶ/ር) ሐሙስ መስከረም 3 ቀን 2011 ዓ.ም. በወቅታዊ ጉዳዮች ላይ በሰጡት ጋዜጣዊ መግለጫ፣ በአገሪቱ የመጣው ለውጥ አንደኛ ባለቤት የኢትዮጵያ ሕዝብ ስለሆነ ከውጭ የሚገቡ የፖለቲካ ድርጅቶች የማግለል አካሄድ ሊተከሉ አይገባም ብለዋል። በአገሪቱ እየሰፈነ ያለው ሐሳብን በነፃነት የመግለጽ ሙብት ሰንደቅ ዓላማንም የሚያጠቃልል ነው ያሉት ጠቅላይ ሚኒስትሩ። ሰንደቅ ዓላማን ምክንያት በማድረግ አገርን ለማበጣበጥ መዳከር ተቀባይነት የለውም ሲሉ አስታውቀው ነበር። የኢትዮጵያ ሕዝብ በዚህ ምክንያት ለውድመትና ለግጭት እንዳይዳረግ ጠይቀዋል። «ከውጭ የሚመጡ ኃይሎችን አውሮፕላን ማረፊያ ድረስ ሄደን የምንቀበለው እኛም እነሱም አሸናፊ በመሆናቸው ነው፤» ሲሉም አክለዋል።

የፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽነር ጄኔራል ዘይኑ ጀማል ከአርበኞች ግንቦት 7 ለአንድነትና ዴሞክራሲ ንቅናቄ ሊቀመንበር ብርሃኑ ነጋ (ፕሮፌሰር) እና ከአካላት ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል አቶ ኢብሳን ገም ጋር በሰጡት መግለጫ፣ በወጣቶች አማይነት የሚፈጠር ሕገወጥ ተግባርና ግጭትን ፖሊስ እንደማይታገስ አስታውቀው ነበር። የአንዱን ሰንደቅ አውርዶ የሌላውን ዓርማ መስቀል ግጭት መፍጠሩን አስታውሰው፣ ችግሮችን በውይይት መፍታት ሲቻል ወዳላስፈላጊ ግጭት መግባት ተገቢ አይደለም ብለዋል። ፖሊስ የሕግ የበላይነትን የማስከበር ኃላፊነት ስላለበት ግጭቶችን በትዕግሥት አያልፍም ሲሉም ማስጠንቀቃቸው ይታወቃል።

የአርበኞች ግንቦት 7 ንቅናቄ ሊቀመንበር ብርሃኑ (ፕሮፌሰር) በበኩላቸው፣ በዴሞክራሲ ሥርዓት ግንባታ ውስጥ ልዩነቶችን መቀበል የግድ ነው ብለዋል። ልዩነቶቹ ደግሞ ሐሳቦችን፣ ሰንደቅ ዓላማዎችንና ዓርማዎችን ሊያጠቃልሉ ይችላሉ ሲሉም አክለዋል። «የዴሞክራሲ ሥርዓት እንገንባ ብለን ስንነሳ ሥርዓቱን ለመገንባት የሚያስፈልጉ ባህርያትን ተቀብለን ካልተነሳን ግን ሥርዓቱን መገንባት አንችልም፤» ብለው፣ ልዩነቶችን መቀበል ግድ መሆኑን አስረግጠዋል። «በአዲስ አበባ ከተማ የተስተዋለው ችግር ደግሞ ከዚህ ጋር የሚገረር ነው። ማንኛውም አካል ስሜቴን ይገልጽልኛል ያለውን ዓርማ የመያዝና የማውለብለብ ሙብት አለው፤» በማለት አስረድተዋል።

የአካላት ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል አቶ ኢብሳንም፣ በአዲስ አበባና በአካባቢው የተስተዋሉ ችግሮች ተቀባይነት እንደሌላቸው፣ ወጣቶች ተገቢ ካልሆኑ እንቅስቃሴዎች መቆጠብ እንዳለባቸው አሳስበው፣ ግጭትና ተገቢ ያልሆነ ፉክክር አነግን አይወክልም ሲሉ አክለዋል።

የአዲስ አበባ ከተማ ምክትል ከንቲባ ታክሉ ኡማ (ኢንጂነር) ዓርብ መስከረም 4 ቀን 2011 ዓ.ም. በሰጡት መግለጫ፣ ሕዝቡ የፖለቲካ ትርፍ ለማግኘት ከሚያንቀሳቀሱ ኃይሎች ራሱን መጠበቅ አለበት ብለዋል። ሕዝብን ሕዝብ በማጋጨት የከተማውን ፀጥታ በማደፍረስ የሚንቀሳቀስ ማንኛውም ኃይል የከተማ አስተዳደሩ አይታገስም ሲሉም አስጠንቅቀዋል። መሰንበቻውን የታዩት የፀጥታ ችግሮችም ኅብረተሰቡን አይወክሉም ብለዋል። ግጭት በሚያንቀሳቀሱ አካላት ላይ አስተዳደሩ ሕጋዊ ዕርምጃ እንደሚወስድ፣ የአዲስ አበባ ነዋሪዎችም የአካላት አመራሮችን ለመቀበል ከአሮሚያ ክልል የሚመጡ ወንድሞቹን በእንግዳ ተቀባይነት ስሜት በፍቅር ተቀብሎ እንዲያስተናግድ ጥሪ አስተላልፈዋል።

ከረቡዕ መስከረም 2 ቀን 2011 ዓ.ም. እስከ ዓርብ መስረም 4 ቀን 2011 ዓ.ም. ድረስ በአዲስ አበባ የተለያዩ ሥፍራዎች በአነጻጻ ደጋፊ ወጣቶችና በከተማው ወጣቶች መካከል ግጭት መፈጠሩ ይታወቃል። በተለይ በመርከቶና አውቶብስ ተራ፣ በኮልሬ፣ በአስኮ፣ በአዲሱ ገበያ፣ በፖሮታና በጊዮርጊስ ዳግማዊ ምኒልክ አደባባይ የተከሰቱት ግጭቶች ለአብነት ይጠቀሳሉ።

የአዲስ አበባ ፖሊስ ምክትል ኮሚሽነር ዘለዓለም መንግሥቱ ለአነጻ አመራሮች አቀባበል አስፈላጊው ዝግጅት መደረጉን በሰጡት መግለጫ እንዳስታወቁት፣ በተለይ በሦስቱ ቀናት በሰንደቅ ዓላማና በዓርማ ምክንያት ግጭት ለመቀስቀስ ሙከራ ተደርጓል። ወደ አዲስ አበባ ከተማ ስለታመሙ ነገሮችን ይዘው የተገኙ ሰዎች መኖራቸውን ጠቁመው፣ ፖሊስ ባደረገው ዝግጅት ሰዎቹን መቆጣጠሩን አስታውቀዋል። ግጭት በቀስቀሱ አካላትም ላይ ሕጋዊ ዕርምጃ ይወስዳል ብለዋል።

ለሪፖርተር አስተያየታቸውን የሰጡት የተለያዩ የኅብረተሰብ ክፍሎች፣ ከውጭ የሚገቡትም ሆነ አገር ውስጥ ያሉ የተለያዩ የፖለቲካ ድርጅቶች በሰላማዊ መንገድ ለመታገል ከወሰኑ ደጋፊዎቻቸው ከፀብና ከግጭት እንዲርቁ ጠንክረው መሥራት አለባቸው ብለዋል። ኢትዮጵያ ሰላማዊና ዲሞክራሲያዊ አገር እንድትሆን ለሁሉም የፓርላማ ፓርቲዎች እኩል የሆነ ሜዳ መዘጋጀት የሚችለው፣ የተለያዩ ሐሳቦች በነፃነት የሚሰጥናገዱበት ሁኔታ ሲፈጠር መሆኑን ገልጸዋል። ወጣቶችም ሆኑ የተለያዩ የኅብረተሰቡን ክፍሎች የሚፈልጉትን መደገፍ የሚችሉት በሰላማዊና በሕጋዊ መንገድ መሆን እንዳለበት፣ በወንድማማችነት ስሜትም የተለያዩ የፖለቲካ አቋሞችን በማራመድ ዲሞክራሲያዊት አገር መገንባት ይገባል ሲሉም አሳስበዋል።

ቅዳሜ ዕለት ለአነጻ አመራሮች በመስቀል አደባባይ በታደሙ ከተለያዩ ሥፍራዎች ለመጡ ሰዎች፣ የአዲስ አበባ ወጣቶች የታሸጉ ውኃዎችንና ደረቅ ምግቦችን ከማቅረብ በተጨማሪ ለትራንስፖርት የሚሆን የገንዘብ ድጋፍ ለአስተባባሪዎች ሲሰጡ ተስተውሏል። ይህንን ዓይነቱን በጎ ድርጊት ብዙዎች ያሞገሡት ሲሆን፣ ለአገር የሚያስፈልገው እንዲህ መደጋገፍ እንጂ መናቆርና ግጭት አይደለም ሲሉም ተሰምተዋል። በከተማዋ የተለያዩ አካባቢዎች የሚገኙ ወጣቶችም የታሸጉ ውኃዎችንና ደረቅ ምግቦችን በመስጠት እንግዲህ ሸኝተዋል።

አነጻ በ1965 ዓ.ም. አሮሚያን ነፃ ለማውጣት የተመሠረተ አንጋፋ ድርጅት ሲሆን፣ በ1983 ዓ.ም. ኢሕአዴግ አዲስ አበባን ከተቆጣጠረ በኋላ በተመሠረተው የሽግግር መንግሥት ምክር ቤት 12 መቀመጫዎች ነበሩት። ነገር ግን ከኢሕአዴግ ጋር ባለመግባባቱ በ1984 ዓ.ም. ከአገር በመውጣት ወደ ትጥቅ ትግል ገብቶ ለ26 ዓመታት ቆይቷል። ከ26 ዓመታት ቆይታ በኋላ ነበር ከኦሮሞ ጋር ቆይቶ ወደ ኢትዮጵያ በመመለስ በሰላማዊ የፖለቲካ ትግል ለመሳተፍ መወሰኑን ያስታወቀው።

News R02

Sept 6, 2011 (16 September 2018)

News 2. መንግሥት ከሰንደቅ ዓላማ ጋር የተያያዙ አለመግባባቶችን በአስቸኳይ እንዲያስቆም ፓርቲዎች ጠየቁ-**ነአምን አሸናፊ**

በዓርማና ሰንደቅ ዓላማ እየተመካኘ የሚፈጠረው አምባገነን በአስቸኳይ እንዲቆምና ሁኔታዎች ከቁጥጥር በላይ ሆነው ወደ ሁከትና በጥብጥ ከማምራታቸው በፊት መንግሥት አፋጣኝ የእርምጃ ዕርምጃ እንዲወስድ፣ ሰማያዊ ፓርቲና የአሮሞ ፌዴራሊስት ኮንግረስ (አፌኮ) በጋራ በሰጡት መግለጫ ጠየቁ።

ፓርቲዎቹ ይህንን ጥያቄ ያቀረቡት ዓርብ መስከረም 4 ቀን 2011 ዓ.ም.፣ «በሕዝብ መስዋዕትነት የተጀመረውን የለውጥ የሽግግር ሒደት በጥቃቅን ልዩነቶች ለማደናቀፍ መሞከር ታሪክ ይቅር የማይለው ስህተት ነው፤» በሚል መሪ ቃል በጋራ በሰጡት ጋዜጣዊ መግለጫ ወቅት ነው።

«ትናንት አስከፊውን አገዛዝ ከጫንቃችን አሸቀንጥረን ለመጣል ያደረግነው ብርቱ ተጋድሎ በጎመራ ማግሥት የለውጡን ሒደት መደገፍና አገሪቱን እንደ አገር የማስቀጠሉ ጉዳይ ቅድሚያ ሊሰጠው ሲገባ፣ በአሁኑ ወቅት አልፎ አልፎ በተለያዩ አካባቢዎች የሚታዩት ግጭቶችና ሥርዓት አልበኝነት አሳሳቢ ደረጃ ላይ ደርሰዋል፤» ሲሉ ፓርቲዎቹ ሥጋታቸውን ገልጸዋል።

ሰሞኑን በአዲስ አበባ ከተማና በአካባቢዋ ከሰንደቅ ዓላማና ከዓርማ ጋር በተያያዘ የተፈጠረው እስጥ አገባ ከምንም በላይ በብርቱ እንደሚያሰባቸው ፓርቲዎቹ በመግለጽ፣ «አሁን በሚታየው የለውጥ ሒደት ውስጥ በነፃነት ያሻንን ሐሳብ መግለጽና የምንፈልገውን

የፖለቲካ ድርጅት ዓርማ በይፋ ይዘን መንቀሳቀስ በቻልንበት፣ የእኔ ይበልጥ የአንተ ያንስ በሚል አዙሪት ውስጥ እየተሸከረከርን ትውልዱን ለግጭት ማነሳሳቱ ፈጽሞ ሊወገዝ የሚገባው እኩይ ተግባር ነው።) ሲሉ ፓርቲዎቹ በአፅንኦት አሳስበዋል።

«እያንዳንዳችን ፍላጎታችንንና ድጋፋችንን ለምንሻው አካል እየሰጠን፣ አንዳችን የአንዳችንን ሐሳብም ሆነ መልካም ድርጊት እያከበርን መሄዱ በሕዝብ መስዋዕትነት የተጀመረውን የለውጥና የሽግግር ሒደት ለመደገፍ፣ ለአገር መረጋጋትና በሕዝቦች መካከል ለሚኖር መቻቻልና የአብሮነት ወሳኝነቱ የጎላ ነው።) በማለት የሐሳብ ልዩነትና አመለካከት የግጭቶች መነሻ ሊሆን አይገባውም ብለዋል።

በዚህ መሠረት ፓርቲዎቹ መንግሥት ችግሮች ሳይባባሱ ዕርምጃ እንዲወስድ ከመጠየቅ ባሻገር የአገር ሽግግሎች፣ የሃይማኖት አባቶችና የአባ ገዳዎች ወጣቶችን በማረጋገጥ የዜግነት ድርሻቸውን እንዲወጡ ጥሪያቸውን እቅርበዋል።

News R03

በቡራዩና አካባቢው በተከሰቱ ግጭቶች የሰዎች ሕይወት ማለፉ ታወቀ

16 September 2018

ዳዊት እንደሻው

በቡራዩና አካባቢው ባሉ ከተሞች በደረሰ ብሔርን መሠረት ያደረገ ጥቃት ቁጥራቸው በውል ያልታወቀ ሰዎች ሕይወት ሲያልፍ፣ በሺሕዎች የሚቆጠሩ ዜጎች መፈናቀላቸው ታወቀ።

ከሐሙስ መስከረም 3 ቀን 2011ዓ.ም. ጀምሮ በተፈጸመው ጥቃት በዋናነት የጋሞ ፣ የወላይታ፣ የጉራጌና የስልጤ ብሔር ተወላጆች ጥቃት እንደደረሰባቸው ሪፖርተር ያነጋገራቸው ተጎጂዎች ገልጸዋል።

ጥቃቱም በዋናነት በቡድን ይንቀሳቀሱ በነበሩ ወጣቶች መፈፀሙን ተጎጂዎች ለሪፖርተር ተናግረዋል።

በጥቃቱም እስካሁን በርካታ የተገደሉ ዜጎች አስከሬን መነሳቱንና አሁንም ከዚህ በላይ ሊያሻቃብ እንደሚችል ከተጎጂዎች አንዱና የተጎጂዎቹ አስተባባሪ የሆኑ ግለሰብ ለሪፖርተር ገልፀዋል።

ከዚህ በተጨማሪም ሴቶች መደፈራቸውንና ንብረቶቻቸውን ደግሞ ከተለያዩ ምንጮች ለማረጋገጥ ተችሏል። ጥቃቱን ተከትሎ በርካቶች ከቡራዩ ተፈናቅለው ወደ አዲስ አበባ እንደመጡና በተለያዩ ስፍራዎች ተጠልለው እንደሚገኙ ምንጮች ለሪፖርተር አስታውቀዋል።

በዋናነትም በአስኮ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን፣ በአካባቢው ባለ ቃሌ በሚባል ትምህርት ቤትና ቀይ መስቀል በሠራቸው ጊዜያዊ መጠለያ ድንኳኖች ተጠልለው ይገኛሉ።

በተጨማሪም ወደ 200 የሚሆኑ ሴቶች፣ ሕፃናት፣ አዛውንቶችና እመጫቶች ከሰላም ሠፈርና ሙገር አካባቢዎች ተፈናቅለው ታጠቅ ሠፈር አካባቢዎች ተጠልለው እንደሚገኙም ለማወቅ ተችሏል።

የአሮሚያ ክልል መንግሥት ከሙዩኒኬቭን ጉዳዮች ቢሮ ኃላፊ ነገሪ ሴንጮ (ዶ/ር) ለሪፖርተር እንዳስታወቁት ግጭት በተከሰተባቸው አካባቢዎች የመከላከያ ሠራዊት፣ የፌዴራል ፖሊስና የአሮሚያ ፖሊስ አባላት በጋራ ሰላም ለማስመለስ እየሠሩ ነው። ከአካባቢው ማሳበረሰብ ጋር ውይይት መደረጉንም ተናግረዋል። ኃላፊው የሞቱ ሰዎች ምን ያህል እንደሆነ በውል እንደሚታወቅም ገልጸዋል።

ከዚህም ጋር በተያያዘ መፈናቀሉ አሁንም እንዳልቆመና ተጨማሪ ቁጥር ያላቸው ተፈናቃዮች በመከላከያ ሠራዊት አባላት ታጅበው ወደ አዲስ አበባ እየተጓዙ መሆኑን ምንጮቻችን ገልጸዋል።

የክልሉ ኮሙዩኒኬሽን ቢሮ ኃላፊ ከውይይት በኋላ የተፈናቀሉ ሰዎች ወደ ቀዩያቸው ለመመለስ አስቀድመው የተሰማሙ ቢሆንም፣ ሐሳባቸውን ቀይረው ከአካባቢው እየወጡ መሆኑን ተናግረዋል።

የአዲስ አበባ ምክትል ከንቲባ አቶ ታክላ ኡማና ወ/ሮ ዳግማዊት ሞገስ በመጠለያቸው በመገኘት ተፈናቃዮቹን ጎብኝተዋል።

News R04

መስከረም 9፣ 2011 (19 September 2018)

News 3. «ከዚህ በኋላ ሥርዓተ አልበኝነትን የምንታገስበት ልብና የምንሸከምበት ትከሻ የለንም»- ብሔራዊ የደህንነት ምክር ቤት- **በጋዜጣዊ ሪፖርተር**

ማክሰኞ መስከረም 8 ቀን 2011 ዓ.ም. የተሰበሰበው ብሔራዊ የደህንነት ምክር ቤት ባወጣው መግለጫ፣ መንግሥት የሕግ የበላይነትንና የዜጎችን ደህንነት የማስጠበቅ ኃላፊነቱን ለመወጣት ማንኛውንም ሕጋዊ፣ የማያዳግምና ተገቢ ዕርምጃ ለመውሰድ በሙሉ ዝግጅትና አቋም ላይ እንደሆነ አስታወቀ። በአገሪቱ እየተስተዋሉ ያሉ ሕገወጥ የሥርዓተ አልበኝነት እንስቃሴዎችን በመገምገም፣ መንግሥት ሥርዓተ አልበኝነትን ከዚህ በኋላ የሚታገስበትና የሚሸከምበት ትከሻ የለውም ብሏል።

በጠቅላይ ሚኒስትሩ የሚመራው ብሔራዊ የደህንነት ምክር ቤት ለዜጎች ሕይወት ዋስትና ለመስጠት መንግሥት ማንኛውንም ሕጋዊና የማያዳግም ዕርምጃ መውሰድ መጀመሩን አስታውቆ፣ ይህ ዕርምጃ ተጠናክሮ ይቀጥላል ሲልም አክሏል። በማወቅም ይሁን ባለማወቅ ልዩነትን ለማስፋትና ብጥብጥ ለመፍጠር የሚንቀሳቀሱ አክቲቪስቶችና የፖለቲካ ፓርቲዎች እጃቸውን እንዲሰበሰቡ ጠይቋል።

ባለፉት አምስት ወራት የዴሞክራሲ ምኅዳሩን ለማስፋት በርካታ ሥራዎች መከናወናቸውንና ተስፋ ሰጪ ሁኔታዎች መገኘታቸውን ያስታወቀው ምክር ቤቱ፣ «በዚህም መላው ሕዝባችን ከመቼውም ጊዜ በላይ በአገሩ ተስፋ እንዲሰጥና በአገሩ መፃኢ ዕድል ላይ የራሱን አስተዋጽኦ ለማበርከት እንዲነሳ አድርጓል፤» ብሏል።

ነገር ግን የዴሞክራሲ ሥርዓት ግንባታ ከሕግ የበላይነት ውጪ የማይታሰብ አለመሆኑን አስገንዝቦ፣ «በለውጥ ውስጥ እንደ መሆናችን መጠን መንግሥት ችግሮችን በኃይል ለመፍታት ከመሞከር ይልቅ ሆደ ሰፊነትን ቢያሳይም፣ ይህንን እንደ አቅም ቢሰጥ የተመለከቱ የጥፋት ኃይሎች የወጣቱን ስሜት በማነሳሳት የሚፈጽሟቸው ወንጀሎች ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተባባሱና እየተበራከቱ መጥተዋል፤» ብሏል።

መሰንበቻውን በአዲስ አበባና በዙሪያዎ በተከሰቱ ግጭቶች በርካታ ዜጎች ሕይወታቸውን ማጣታቸውን፣ ይህንን ብጥብጥ በተለያዩ አካባቢዎች ለማስቀጠልና በሶማሌ ክልልና በሌሎች አካባቢዎች የከሸፈባቸውን ዕቅድ በሌላ ሙከራ ለመቀጠል፣ እንዲሁም በመስከረም መጨረሻ የሚካሄደውን የኢሕአዴግ ጉባዔ ለማድናቀፍ በርካታ ጥረቶች እየተደረጉ መሆኑን ምክር ቤቱ አስታውቋል።

«ሁከቱ ከላይ እንደሚመስለው በትንንሽ ችግሮችና ልዩነቶች የሚነሳ ሳይሆን በታቀደ መንገድ የሚከናወን፣ ድብቅ ፖለቲካዊ ዓላማ ያለውና ሕዝብን ከሕዝብ በማጋጨት ወይም ግጭቶች ሲከሰቱ እነሱን እንደ መልካም አጋጣሚ በመጠቀም የማባባስና አገራችንን የማያባራ ግጭት ስለባ በማድረግ ለውጡን ለማሸመድና ለመቀልበስ የሚደረግ ሴራ አካል ነው፤» ሲል ምክር ቤቱ አስታውቋል።

በተለይ ወጣቱ በስሜት እየተገፋፋ፣ የፖለቲካ ነጋዴዎችና ዘራፊዎች መሣሪያ እየሆነ አፍራሽ ወደ ሆነ ድርጊት መምጣቱን መረዳት ይኖርበታል ያለው ምክር ቤቱ፤ «አውቆም ይሁን ሳያውቅ በሕገወጥ ድርጊት የሚሳተፍ ወጣትና ማንኛውም የኅብረተሰብ ክፍል ሕጋዊ ዕርምጃ የሚወሰድበት መሆኑን አውቆ ከጥፋት ድርጊቱ እንዲሰበሰብ መንግሥት ያሳስባል፤» ብሏል።

«የጥፋት ኃይሎች በሚያደርጉት የመጨረሻ መፍጨርጨር ለጊዜው የታወከው የሕዝብ ሰላም ወደነበረበት እንዲመለስ መንግሥት እያረጋገጠ፣ በየትኛውም የኢትዮጵያ ክፍል ኢትዮጵያዊ የሆነ ሁሉ የደኅንነት ስሜት ተሰምቶት መንቀሳቀስና መኖር እስኪቻል ድረስ፣ መንግሥት ሰላምና መረጋጋትን የማስከበር ሥራውን አጠናክሮ ይቀጥላል፤» ሲልም አስታውቋል።

በዚህ ሒደት ውስጥ ወንጀሎቹን በማቀነባበርም ሆነ ለተቀነባበሩ ወንጀሎች መሣሪያ ሆኖ የተገኘ ሰውም ሆነ በማንኛውም ደረጃ በወንጀል የተሳተፈ አካል፣ ከሕግ ሊያመልጥ እንደማይችልና ያለ ምንም ቅድመ ሁኔታ በሕግ ተጠያቂ እንደሚሆን ምክር ቤቱ በመግለጫው አመልክቷል።

«በማወቅም ይሁን ባለማወቅ ልዩነትን በሚያሰፉና ብጥብጥን በሚፈጥሩ እንቅስቃሴዎች ላይ ተሳትፎ የምታደርጉ አክቲቪስቶችና የፖለቲካ ፓርቲዎች እጃችሁን መሰብሰብ ይኖርባችኋል፤» ያለው ምክር ቤቱ፤ «በመጨረሻም አሁን ከጀመርነው የሰላምና የዴሞክራሲ የለውጥ መንገድ ማንም ኃይል ሊያደናቅፈን እንደማይችል ልናረጋግጥላችሁ እንወዳለን፤» ሲል መግለጫውን ቋጭቷል።

የብሔራዊ የደኅንነት ምክር ቤት ጠቅላይ ሚኒስትሩና ምክትላቸው ሰብሳቢና ምክትል ሰብሳቢ ሲሆኑ፣ የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር፣ የመከላከያ ሚኒስትር፣ የጦር ኃይሎች ጠቅላይ ኤታ ማኅተር ሹም፣ የክልል ፀጥታና ደኅንነት ኃላፊዎች፣ የብሔራዊ መረጃና ደኅንነት አገልግሎት ዋና ዳይሬክተር አባላት ናቸው። የጠቅላይ ሚኒስትሩ ልዩ ጽሕፈት ቤት ኃላፊ ደግሞ በጸሐፊነት ይሳተፉበታል።

News R05

መስከረም 9፣ 2011 (19 September 2018)

News 4. በፖለቲከኛነት ሽፋን ሕዝብን የሚከፋፍሉና የሚያለያዩ ግለሰቦችን እንደማይታገስ የአሮሚያ መንግሥት አስታወቀ

ታምሩ ጽጌ

«አማራንና አሮሞን ለማጋጨት በተለያዩ ኃይሎች ከፍተኛ ጥረት እየተደረገ ነው» አቶ ለማ መገርሳ፣ የአሮሚያ ክልል ርዕሰ መስተዳድር

በቁጥጥር ሥር ከሞሉ ተጠርጣሪዎች የባንክ ሒሳብ ስምንት ሚሊዮን ብር ተገኝቷል ተባለ

አንዳንድ ኃላፊነት የጎደላቸው ግለሰቦች በፖለቲከኛነት ሽፋን በሆነ አጋጣሚ መድረክ ላይ ሲወጡና የመገናኛ ብዙኃን ሲያገኙ የሚያስተላልፉዋቸው መልዕክቶች ሕዝብን የሚያቀራርቡና አንድነትን የሚፈጥሩ ሳይሆን ሕዝብን የሚከፋፍሉ፣ የሚያለያዩና የሚያቃቅሩ በመሆናቸው ከዚህ በኋላ እንደማይታገሳቸው የአሮሚያ መንግሥት አስታወቀ።

የአሮሚያ ክልል ርዕሰ መስተዳድር አቶ ለማ መገርሳ በአዲስ አበባ ከተማ ዙሪያ፣ አሮሚያ ልዩ ዞን ቡራዩ ከተማና አካባቢው ነዋሪዎች ላይ ሰሞኑን በደረሰው ግድያ፣ የአካል ጉዳትና ዘረፋን አስመልክቶ በሰጡት መግለጫ እንዳስታወቁት፣ ግለሰቦች መድረክ ሲያገኙ የሚያስተላልፉዋቸው መልዕክቶች ሕዝብን ከሕዝብ ጋር የሚያጋጩ፣ የሚያቃቅሩ፣ የሚለያዩና አገርንም ሊበታትኑ የሚችሉ ናቸው። ማንም ግለሰብ በተፈጠረው አጋጣሚ ሕዝብን እንዲያቃቅር፣ እንዲለያይ፣ እንዲከፋፈል፣ አንዱ በአንዱ ላይ እንዲነሳና እንዲቀሰቅስ መሆን እንደሌለበት ተናግረዋል።

እሳቸው በደረሳቸው መረጃ መሠረት በቡራዩ አካባቢ የተፈጠረው ግድያ፣ አካል ማጉደልና የዘረፋ ምክንያት በአንዲት የሰድስት ዓመት ሕፃን ልጅ ግድያ በግለሰቦች መካከል በተፈጠረ ግጭት እንደሆነ ቢሆንም፣ ድርጊቱና የደረሰው ጉዳት ግን አሳፋሪና አፀያፊ መሆኑን

ገልጸዋል። በድርጊቱ በመሳተፍ የተጠረጠሩ ከ200 በላይ ግለሰቦችና ድርጊቱ ተፈጽሞባቸዋል የተባሉ የጦር መሣሪያዎች በቁጥጥር ሥር መዋላቸውን ጠቁመው፤ በተጨማሪም ከአሮሚያና ከጌዴራል የተውጣጣ የፀጥታ ግብረ ኃይል ተዋቅሮ የምርመራ ሥራው በሰፊው እየተሠራ መሆኑን ጠቁመዋል። ከቀዳሚው የተፈናቀሉ በርካታ ግለሰቦች መኖራቸውንና 300 የሚሆኑት ወደ ቀዳሚው መመለሳቸውን ተናግረው፤ ሁሉም እንደሚመለሱና ቤታቸው የፈረሰባቸውና የተቃጠለባቸው እንደሚተካላቸው የክልሉ መንግሥት ኃላፊነት እንደሚወስድ አክለዋል።

በተጀመረው የምርመራ ሥራ የወንጀል እንቅስቃሴው ቀደም ብሎ የተጀመረ መሆኑን፤ ድርጊቱን ፈጻሚዎች የሰሌዳ ቁጥር በሌላቸው ተሽከርካሪዎች እየተንቀሳቀሱ የማደራጀት ሥራ ይሠሩ እንደነበር አመለካከት ነገር መገኘቱን አቶ ለማ አስታውቀው፤ ተመሳሳይ ድርጊት ለመፈጸም በአሰላ ከተማም በመንቀሳቀስ በብሔርና በሃይማኖት ለማጋጨት ጥረት የተደረገ ቢሆንም፤ ሕዝቡ ተባብሮና አንድ ሆኖ ከፀጥታ ኃይሎች ጋር በመተባበር ችግሩ ሳይደርስ በቁጥጥር ሥር ማዋል መቻሉን አስረድተዋል።

በቡራዩ ከተማና አካባቢውም ቢሆን ተመሳሳይ ድርጊት በመፈጸም፤ ሕዝቡ ተረጋግቶና ተስማምቶ በሰላም እንዳይኖር ጥረት ያደረጉ ኃይሎች የተሳካላቸው ቢመስላቸውም፤ የፈለጉትን ግን አለማግኘታቸውን አክለዋል።

በአሁኑ ጊዜ በኅብረተሰቡ ውስጥ ያሉትን ብሔር ተኮር ነጥቦችን እንደ አጀንዳ በመያዝ፤ ብሔር ከብሔር ጋር ለማጋጨት ከፍተኛ ጥረት እየተደረገ መሆኑን አስረድተዋል።

«በተለይ አሮሞንና አማራን ለማጋጨት ከፍተኛ ጥረት እየተደረገ ነው።» ያሉት አቶ ለማ፤ ይኼ ሊኮነን የሚገባ ተግባር መሆኑን ተናግረዋል። ኅብረተሰቡም ይኼንን አውቆ መጠንቀቅና ከፀጥታ ኃይሎች ጋር ትብብር ማድረግ እንዳለበት አሳስበዋል። «ለውጥ ለማምጣት ሁላችንም እየጣርን፤ ከባህላዊ አስተዳደር ወደ ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት አስተዳደር ለመሸጋገር ከፍተኛ መስዋዕትነት እየተከፈለ ነው።» በማለት ብሔር ብሔረሰቦች ተባብረው እንዲኖሩ፤ ሁሉንም የምትጠቅምና እኩልነትና ፍትሕ የሰፈነባት አዲሲቷን ኢትዮጵያን ለመገንባት ከፍተኛ ጥረት እየተደረገ መሆኑን ተናግረዋል።

መንግሥትም ብዙ ርቀት በመሄድ በርካታ ዕርምጃዎችን እየወሰደ ባለበት ወቅት፤ እንደዚህ ዓይነት ድርጊት መፈጸምና ወደ ችግር ለመከተት ጥረት ማድረግ በግልጽና በአደባባይ ሊኮነን እንደሚገባ አቶ ለማ ተናግረዋል።

ከስድስት ወራት በፊት ኢትዮጵያ በምን ዓይነት ችግር ውስጥ እንደነበረች እንደሚታወቅ የጠቆሙት ርዕሰ መስተዳድሩ፤ «ኃይል ይብቃን፤ በጠብመንጃ መተዳደር ስለቸን፤» ብሎ ሕዝብ በአደባባይ ወጥቶ ተቃውሞውን ካሰማ በኋላ፤ ሕዝቡ ራሱን በራሱ እንዲያስተዳድር ሲደረግ፤ «ተቻችሎና ተከባብሮ መኖር ካቃተ በአውነቱ አነጋጋሪ ጉዳይ ነው።» ብለዋል።

«ገፍተው ገፍተው ወደማንፈልግበት ሁኔታ ሊከቱን የሚፈልጉ ሰዎች (አካላት) አሉ።» ያሉት አቶ ለማ፤ መቻቻል ጥቅሙ ለራስ ሲባል እንጂ ለመለያየት አንድ ቀን በቂ መሆኑን ተናግረዋል። ግለሰቦች በየመድረኩና በየመገናኛ ብዙኃን ሕዝብ እንዲለያይ ከፍተኛ ጥረት እያደረጉ በመሆኑ፤ «እኛ ኢትዮጵያውያን ቆም ብለን ይኼ ፖለቲካ እያደገ ነው? ወይስ ወደኋላ እየሄደ? የሚለውን ጥያቄ ማንሳት አለብን?» ብለዋል። «ከ30 ዓመታት በኋላ ወደ 1960ዎቹ ልንመለስ ነው? ወይስ እያደግን ነው?» የሚለው ላይ በጥምና መወያየትና መነጋገር እንደሚያስፈልግም አክለዋል።

ሁሉም ካልተቻቻለ ሁሉንም ልትጠቅም የምትችል አንዲት ኢትዮጵያ መፍጠር እንደማይቻል ጠቁመው፤ አንድነትን የሚጎዱ ነገሮች ሁሉም ሊያወግዟቸው እንደሚገባ አስምረውበታል። ከምንም በላይ ሕዝቡ ማውገዝ ያለበት የብሔር ብሔረሰቦችን አጀንዳ እያነሱ አንደኛው ወገን በሌላኛው ወገን ላይ የሚያሳያቸውን ጥላቻዎች መሆኑን አክለዋል።

ግለሰቦች በሚያራምዱት የጥላቻ ፖለቲካ ለማያስፈልግ ነገር የሚያነሳሱ ተግባራትና የቃላት ውርወራዎች ሕዝቡን የሚለያዩ፤ አገርን የሚባታትኑና ሊወገዙ የሚገባቸው ወንጀሎች መሆናቸውን አቶ ለማ ተናግረዋል። መንግሥት የፖለቲካ ምኅዳሩን ለማስፋት ሲል ከፍተኛ ዕርምጃዎችን እየወሰደ መሆኑን፤ በተለያዩ ምክንያቶች አገር ጥለው የወጡ ተፎካካሪ የፖለቲካ ፓርቲዎች ወደ አገራቸው ገብተው በነፃነት እንዲወዳደሩ በሩን መክፈቱን አስታውሰዋል። እንደ መንግሥት ከፍተኛ ሽክም እንዳለው አቶ ለማ ገልጸው፤ ይኼ የተደረገው ዘላቂ ሰላም ለማምጣት ሲባል መሆኑንም ጠቁመዋል።

በአሁኑ ጊዜ በየቦታው ሰላማዊ ሠልፍና ስብሰባ የሚጠራው ብዙ አካል መሆኑንና ግርግርና ገበያው መድራቱን የተናገሩት አቶ ለማ፤ «የገበያ ግርግር ለሌባ ያመቻል እንዲሉ፤ ገበያ የሚወጣ ገዥና ሻጭ ብቻ ሳይሆን፤ ሌባም ተቀላቅሎ ይወጣል።» በማለት፤ ሕዝቡ

መጠንቀቅ እንዳለበት ተናግረዋል። የሚደግፈውን፣ የሚቀበለውንና የሚናገረውን መለየትና ማወቅ እንዳለበት አክለዋል። ተቀላቅለው የሚወጡ ሰዎች ብቻ ሳይሆኑ መፈክሮችና ዓርማዎችም ሊጎዱ እንደሚችሉ ጠቁመዋል።

ተፎካካሪ የፖለቲካ ፓርቲዎችና ግለሰቦች ለሚያደርጓቸው ማናቸውም ነገሮች ኃላፊነት መውሰድ መቻል እንዳለባቸው የተናገሩት ርዕሰ መስተዳድሩ፣ ለድጋፍም ሆነ ለመቀበል የሚወጡ ደጋፊዎቻቸው የሚያደርጉት ነገር ላይ ጥንቃቄ ማድረግ እንዳለባቸው አሳስበዋል። የፖለቲካ ምኅዳርን ማስፋት ማለት ሕዝብን ማቀራረብ እንጂ ማቃቃርና ለእኩይ ተግባር እንዲሠለፍ ማድረግ ባለመሆኑ ጥንቃቄ ማድረግ ተገቢ መሆኑንም አክለዋል።

«አንዳንድ ስህተቶች ቢኖሩም እንኳን እኛ ፖለቲከኞች የሕዝብ መሪ እስከሆንን ድረስ፣ ሥራችንና ተግባራችን ሕዝብን ማቀራረብ ነው፤» ያሉት አቶ ለማ፣ ከመለያየትና ከመከፋፈል፣ የጥላቻ ፖለቲካ ከመዝራት፣ የሚያቀራርብ፣ አንድነትን የሚያጠናክር፣ ሰላምን የሚያመጣና ጉርብትና የሚያጠናክር አጀንዳ መያዝ እንዳለባቸው ተናግረዋል። ይኼን ሳይዙ ወደ መድረክና ሚዲያ መውጣት ተገቢነት የሌለውና ፋሽን ያለፈበት ፖለቲካ መሆኑን አክለዋል። አንዱን ወግና በሌላው ላይ የሚነዘዝ የጥላቻ ፖለቲካ የትም ስለማያደርስ፣ ኃላፊነት በተሞላበት ሁኔታ መሥራት እንዳለበትም አሳስበዋል። ሄዶ ሄዶ ሁሉንም ስለሚጎዳ ይኼ የዜሮ ድምር ፖለቲካ ከአሁን በኋላ ለኢትዮጵያና ሕዝቧ እንደማይጠቅምም አስታውቀው፣ የማንም መብት በማንም ሊገፋ ስለማይችል፣ ተከባብሮና ተቻችሎ በሰላም መኖር ተቀዳሚ ተግባርና መሆን እንዳለበትም አሳስበዋል።

ብዙ ውድመቶች የሚደርሱት በሽግግር ወቅት ለመሆኑ በ1960ዎቹ እና በ1980ዎቹ የደረሱት ውድመቶች ምሳሌዎች መሆናቸውን የጠቆሙት ርዕሰ መስተዳድሩ፣ አሁንም ቢሆን መንግሥት ባይለወጥም ከተለመደው ኋላ ቀር ነገር ወደ ዘመናዊና ዲሞክራሲ ሥርዓት ለመሸጋገር በሚደረገው ሪፎርም፣ ሁሉም ኃላፊነት በመውሰድ ያለምንም ኪሳራ መምራትና መሸጋገር እንዳለበት አሳስበዋል። እያንዳንዱ ዜጋም ኃላፊነት እንዳለበት አክለዋል። ከራስ፣ ከብሔርና ከጎሳ በላይ በማሰብ ለጋራ ጥቅም በጋራ መሥራት እንደሚያስፈልግም አቶ ለማ ተናግረዋል።

ላለፉት አራትና አምስት ዓመታት የነበሩትን የፍትሕ ዕጦት ከግምት ውስጥ በማስገባት ብዙ ነገሮች ለቀቅ መደረጋቸውን ተናግረው፣ በየጊዜው የሚታዩት ጥፋቶችና ምልክቶች በጊዜ ካልተቀጩ ሄደው ሄደው ሕዝብን የሚጎዱ ስለሆነ ሁሉንም ነገር በማባበል መሥራት ስለሚያቻልና መንግሥትም ሕግን የማስከበር ግዴታ ስላለበት፣ አስፈላጊውን ዕርምጃ መውሰድ እንዳለበት አስታውቀዋል። የአሮሚያ መንግሥት በተለይ ከቡራዩ ጥቃት በኋላ ዕርምጃ እየወሰደ መሆኑንና ከፊዴራል የፀጥታ ኃይሎች ጋር በመሆንም በጋራ እየሠሩ መሆኑን አክለዋል።

ሕግ ካልተከበረ ንፁህንና ጉልበት የሌላቸው ደሃ ሕዝቦች ደማቸው በከንቱ ፊሶና ሕይወታቸው አልፎ ሊቀር እንደሚችል ጠቁመዋል። በነበረው ሁኔታ መቀጠል ተጠያቂነትን ስለሚያስከትል፣ ዕርምጃ እንደሚወሰድና ሕዝቡም ተባባሪ መሆን እንዳለበት አስታውቀዋል። ይኼ ካልተደረገ አገሪቱ የወርባዎች መፈንጫ ሆና ስለምትቀር፣ እዚህ እንዲገታ አስፈላጊውን ሁሉ እንደሚደረግ አጠንክረው ገልጸዋል።

የለውጡ ባለቤት የሆነው ወጣቱ ከፍተኛ ዋጋ የከፈለው ለውጡ ባለበት እንዲቆም ሳይሆን፣ ቀጣይነት ያለው እንዲሆንና አገርን ጠቅሞ ተጠቃሚ እንዲሆን በመሆኑ፣ በሰከነ አዕምሮና ኃላፊነት በሰፈነበት ሁኔታ፣ ሁሉንም ነገር ግራና ቀኝ ማየት እንዳለበት አሳስበዋል። የፖለቲካ አጀንዳም ሆነ ሌላ ፍላጎት ካለው ወጣቱ አጀንዳውንና ሐሳቡን ወደ መድረክ በማቅረብ ፊት ለፊት መነጋገርና መፍታት እንደሚቻልና ጊዜውም ለዚህ አመቺ መሆኑን ተናግረዋል።

«ምኞታቸውን በአቋራጭ ለማሳካት የሚጥሩ ግለሰቦች ካሉ ተሳስተዋል፤» ያሉት አቶ ለማ፣ የሚጠቅማቸው ሰላማዊ የሆኑት አገርና ሰላማዊ የፖለቲካ ንግግር ሲኖር ብቻ በመሆኑ፣ ሁሉም ኃላፊነት በተሞላበት መንፈስ መሥራት እንዳለበት አስረድተዋል።

«በአሮሚያ ያሉ ሕዝቦች የእኛው ሕዝቦች ናቸው፤» ያሉት ርዕሰ መስተዳድሩ፣ በሃይማኖትና በዘር አንድ ሆነው በማንነት ሳይከፋፈሉ እንዲሠሩና ሕግን በማስከበርም በጋራ ከክልሉ መንግሥት ጋር እንዲሠሩ ጥሪ አስተላልፈዋል።

በቡራዩ የተፈጠረው ችግር ባልታሰበና በድንገት በመሆኑ የፀጥታ ኃይሎች እስከሚደርሱ ጉዳት መድረሱንና ጉዳት የደረሰው በየሠፈሩና በየጠሻው በመሆኑ ቶሎ በቁጥጥር ሥር ሊውል አለመቻሉን ጠቁመው፣ መንግሥት ዕርምጃ የሚወስደው ጉዳት ባደረሱት ላይ ብቻ ሳይሆን፣ በተቀረፅ በሚመለከታቸው የመንግሥት ኃላፊዎችም ጭምር መሆኑን አቶ ለማ አስታውቀዋል።

ይህ በዚህ እንዳለ በቡራዩ ከተማና በአካባቢው በተፈጸሙ ጥቃቶች እጃቸው አለበት ተብለው ተጠርጥረው ከተያዙ ግለሰቦች የባንክ ሒሳቦች ውስጥ ስምንት ሚሊዮን ብር መገኘቱን የአሮሚያ ክልላዊ መንግሥት አስታወቀ። የክልሉ መንግሥት ኮሙዩኒኬሽን ጉዳዮች ቢሮ ኃላፊ ነገሪ ሌንጮ (ዶ/ር) ማክሰኞ መስከረም 8 ቀን 2011 ዓ.ም. ማምሻውን በሰጡት መግለጫ፣ ለጥፋት ከተንቀሳቀሰው ኃይል ቡድን

99 አባላት መካከል ስድስቱ ሦስት ከላቪኮቭ ጠብመንጃዎችና ስምንት ሽጉጦች፣ ሁለት ተሽከርካሪዎች፣ የባንክ ሒሳብ ደብተሮች፣ በተጨማሪም የቡራዩ ከተማ መሬት አስተዳደር ሐሰተኛ ማኅተም ይዘው በቁጥጥር ሥር መዋላቸውን አስታውቀዋል። ግለሰቦቹ እጅ ላይ ሐሰተኛ ገንዘብ መያዙን አክለዋል።

ሰዎችን በመግደልና በዝርፊያ ተጠርጥረው ከተያዙት ከ200 በላይ ግለሰቦች ላይ ምርመራው እየተጠናቀቀ በመሆኑ በ23 ተጠርጣሪዎች ላይ በፍርድ ቤት ክስ እንደሚመሠረት፣ ሌሎች ተጠርጣሪዎችን አድና ለመያዝ ፖሊስ በክትትል ላይ መሆኑን ኃላፊው አስረድተዋል።

የቡራዩ ከተማ አስተዳደር ከኅብረተሰቡ ጋር በመወያየት ከ300 በላይ ተፈናቃዮችን ወደ መኖሪያቸው እንደሚመለሱ ማድረጉን ገልጸው፣ ንብረታቸው የተዘረፈባቸውም እየተመለሰላቸው ነው ብለዋል።

የፌዴራል ፖሊስ ጄኔራል ኮሚሽነር ዘይኑ ጆማል መስከረም 5 እና 7 ቀን 2011 ዓ.ም. የደረሰውን ሞት፣ አካል ጉዳት፣ ንብረት ዘረፋና ውድመት አስመልክተው እንደተናገሩት፣ በቡራዩ ከ300 በላይ ተጠርጣሪዎችና ከአዲስ አበባ ደግሞ ከ200 በላይ ተጠርጣሪዎች ተይዘዋል። በቡራዩ አካባቢ የተፈጸመው ወንጀል ከአዲስ አበባና ከሌላ ቦታ ወጣቶችን ገንዘብ በመስጠትና በመመልመል ያሰማሩ አካላት አሉ። በቡራዩ የተገደሉ ሰዎች ብዛትን ኮሚሽነር ዘይኑ ባይናገሩም፣ የአሮሚያ ክልል ፖሊስ ኮሚሽነር ለመገናኛ ብዙኃን እንደገለጹት፣ 23 ሰዎች ሕይወታቸውን አጥተዋል።

ቅዳሜ መስከረም 5 ቀን 2011 ዓ.ም. በቡራዩና አካባቢው የደረሰውን ግድያ፣ አካል ማጉደልና የንብረት ዝርፊያ ለመቃወም፣ ከተለያዩ አቅጣጫዎች በተነሳ ሰላማዊ ሠልፍ ሰኞ መስከረም 7 ቀን 2011 ዓ.ም. በአዲስ አበባ ከተማ ተደርጎ ነበር። ሕዝቡ በአራት ኪሎ፣ በፒያሳ፣ በመርካቶ፣ በመስቀል አደባባይ፣ በፍል ውኃና በተለያዩ አካባቢዎች የተለያዩ የተቃውሞ መፈክሮችን በማሰማት የሁሉም መዳረሻ ለማድረግ ወዳሰቡት የኢትዮጵያ ብሮድካስቲንግ ኮርፖሬሽን እያመሩ ሳለ፣ ከመስቀል አደባባይ በጋንዲ መታሰቢያ ሆስፒታልና ከፍልውኃ ወደ ብሔራዊ በሚወስደው መንገድ ላይ፣ አምባሳደር ሐራምቤ ሆቴል አካባቢ ከፀጥታ ኃይሎች ጋር ግጭት በመፈጠሩ፣ የአምስት ሰዎች ሕይወት ጠፍቷል። ኮሚሽነር ዘይኑም የአምስት ሰዎች ሕይወት መጥፋቱን አረጋግጠው፣ ችግሩ የተፈጠረው የተወሰኑ ሰዎች የአንድ ወታደር ጠብመንጃ በመንጠቃቸው የተወሰደ ዕርምጃ መሆኑን ተናግረዋል።

ችግሩን የፈጠሩት ኅብረተሰቡን ለማሸበርና ችግሩ ተባብሶ እንዲቀጥል ለማድረግ የተሰማሩ ኃይሎች መሆናቸውንና በምብ ጭምር ይዘው እጅ ከፍንጅ የተያዙ መኖራቸውንም አስረድተዋል። በተለይ በፒያሳና በመርካቶ ዝርፊ ለመፈጸም የተሰማሩ ጭምር በፖሊስ ተለይተው በቁጥጥር ሥር መዋላቸውን ተናግረዋል። የተጀመረው ለውጥ እንዳይሳካ የሚፈለጉ ቡድኖች ሰፊ ዕቅድ ይዘውና ተዘጋጅተው የፈጸሙት መሆኑንም አክለዋል። ተፈጥሮ በነበረው ረብሻና ብጥብጥ ፖሊስና የፀጥታ ኃይሎች ተረባርቦ በቁጥጥር ሥር እንዲውል መደረጉን ጠቁመው፣ ወደ አገር ውስጥ የገቡ ተፎካካሪ የፖለቲካ ፓርቲዎችን ስም በመጠቀም ችግሩ ወደ ብሔር ግጭት እንዲሸጋገር ለማድረግ የተሰማሩ ግለሰቦች ያሉበት መሆኑን፣ ኅብረተሰቡ ሊገነዘብ እንደሚገባ ጠቁመዋል።

ወጣቱ መታለል እንደሌለበትና ሰለባ ከመሆን ራሱን መጠበቅ እንዳለበትም ኮሚሽነሩ ተናግረዋል። ፖሊስ አንድም ሰው ላይ ጉዳት እንዲደርስ እንደማይፈልግና «መገዳደል ይብቃን» ብሎ ወደ ሰላም በመሄድ ላይ መሆኑን ጠቁመው፣ እኩይ ተግባር ያላቸው እንደማያዋጣቸው አውቀው ወደ ራሳቸው እንዲመለሱ አሳስበዋል። በተፈጸመው ወንጀል ላይ ትስስር ያላቸው በሙሉ ፖሊስ በማሰስ ለሕግ እንደሚቆርብና ከዚህ በኋላ አስፈላጊውን ዕርምጃ እንደሚወስድ አስታውቀዋል።

የሕግ ጥሰትና የሥርዓት አልበኝነት ባህሪ ያላቸውን ድርጊቶች እንደማይታገሱ የገለጹት ደግሞ፣ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አፈ ጉባዔና የደኢሕዴን ሊቀመንበር ወ/ሮ ሙፈሪያት ካሚል ናቸው። በቡራዩ የደረሰውን ጉዳት በሚመለከት ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን ስለሞቱ ሰዎች፣ ተጎጂዎች፣ ደኅንነታቸው ተጠብቆ ስለሚቀጥልበት ሁኔታ ራሱን የቻለ ኮሚቴ ተዋቅሮ ጉዳዩን በፍጥነት ለመቅረፍና መልስ ለማቋቋም ኮሚቴ ተዋቅሮ እየሠራ መሆኑን ተናግረዋል። ድርጊቱንም አውግዘዋል።

በቡራዩ የደረሰውን ግድያ፣ አካል ማጉደልና ንብረት ዘረፋ በመቃወም ሰኞ መስከረም 7 ቀን 2011 ዓ.ም. ሰላማዊ ሠልፍ የወጡ ሰዎች ለሪፖርተር እንደተናገሩት፣ መንግሥት ሕዝቡን እየጠበቀ አይደለም። የደኅንነት ተቋም ሠራተኞች ወንጀሉ ከመፈጸሙ በፊት ደርሰው ማክሸፍ ነበረባቸው ብለው፣ ድርጊቱ በተጀመረበት ዕለትም በአካባቢው ፖሊስ ፍጥኖ መድረስ ሲገባው ባለመድረሱ ጉዳቱ ሊባባስ መቻሉን ተናግረዋል። የአንድ አገር ዜጎች በመሆናቸው፣ ተዘዋውረው የመኖርና ንብረት የማፍራት ሕገ መንግሥታዊ መብት እያላቸው፣ እንዲህ መደረጋቸው አሳዛኝ መሆኑን፣ መንግሥትም ሕዝቡን ከደረሰበት አደጋ አለማትረፉ አሳፋሪ መሆኑን ተናግረዋል። አሁንም መንግሥት ወንጀለኞችን መያዝ ብቻ ሳይሆን በአስቸኳይ ሕጋዊ ዕርምጃ እንዲወስድና ዋስትና እንዲሰጣቸው ጠይቀዋል።

የብሔራዊ ደኅንነት ምክር ቤት ማክሰኞ መስከረም 8 ቀን 2011 ዓ.ም. በወጣው መግለጫ ከአሁን በኋላ መንግሥት ሕገወጥነትንና ሥርዓተ አልባኝነትን እንደማይታገስ እስታወቅ፣ የሕዝቡን ደኅንነት ለመጠበቅ አስፈላጊውን ሕጋዊ ዕርምጃ እንደሚወስድ አስጠንቅቋል።

News R06

መስከረም 9፣2011 (19 September 2018)

News 5. የቡራዩ ተፈናቃዮችን በዘላቂነት ለማቋቋም እንቅስቃሴ ተጀመረ- የቡራዩ ከተማ ነዋሪዎች በጥቃቱ እጃችን የለበትም አሉ-**ድኅህ ዘነበ**

የፌዴራል መንግሥት ከአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደርና ከኦሮሚያ ክልላዊ መንግሥት ጋር በመቀናጀት፣ ከቤት ንብረት የተፈናቀሉ ከ12 ሺሕ በላይ የቡራዩና አካባቢው ወገኖች ለማቋቋም እንቅስቃሴ ጀመረ።

በአሁኑ ወቅት ጉዳት ለደረሰባቸው ዜጎች ሰብዓዊ ድጋፍ ከማቅረብ ጎን ለጎን በቡራዩና አካባቢው ተፈናቅለው በመጠለያ ጣቢያዎች የሚገኙ ዜጎችን ለማቋቋም፣ የተለያዩ ሥራዎችን ማከናወን መጀመሩ ተመልክቷል።

እየተከናወኑ ከሚገኙ ሥራዎች መካከል ሕይወታቸውን ያጡና የተጎዱ ዜጎችን መለየት፣ የተቃጠሉና የፈረሱ ቤቶችና ንብረቶችን መለየት ተጠቃሾች ናቸው።

ይህ ሥራ ከተጠናቀቀ በኋላ ወደ መልሶ ግንባታ የሚገባ እንደሆነ፣ በችግር ላይ የሚገኙ ዜጎችን በማቋቋም ወደነበሩበት የመመለስ ሥራ ይከናወናል ተብሏል።

ከዚህ ሥራ ባሻገርም በቡራዩና በአካባቢው የደፈረሰውን ሰላም ወደነበረበት ለመመለስ፣ ከአገር ሽማግሌዎች፣ ከአካባቢው ነዋሪዎች ጋር ውይይት ተካሂዶ ችግሩ በዘላቂነት በሚፈታበት መንገድ ላይ ስምምነት ላይ መደረሱ ተገልጿል።

በቡራዩና በአካባቢው እስከ ሰኞ መስከረም 7 ቀን 2011 ዓ.ም. ምሽት ድረስ፣ የተፈናቀሉ ዜጎች ቁጥር 12,015 መድረሱን የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር አስታውቋል።

በአሁኑ ወቅት ተፈናቃዮቹ በኮልፌ ቀራንዮ፣ በአዲስ ከተማና በጉለሌ ክፍላተ ከተሞች በሚገኙ 15 ጊዜያዊ መጠለያ ጣቢያዎች ተጠልለዋል።

መንግሥት ከሚያቀርበው ሰብዓዊ ዕርዳታ ባሻገር የአዲስ አበባ ከተማ ነዋሪዎች በከፍተኛ ደረጃ ለተጎጂዎች ድጋፍ እያደረጉ መሆኑ ታውቋል። የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የከተማው ነዋሪዎች እያደረጉ ላሉት ሰብዓዊ ድጋፍ ምሥጋናውን አቅርቧል።

የከተማ አስተዳደሩ የዕርዳታ ማስተባበር ሥራውን ሙሉ በሙሉ ከመረከቡ በፊት፣ በርካታ በጎ ፈቃደኞች ቀንና ሌሊት ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርገዋል። የአዲስ አበባ ከተማ ነዋሪዎችም ለተፈናቃዮቹ አርዳያነት ያለው ደጋፍ ማድረጋቸው አይዘነጋም።

ይህ በዚህ እንዳለ የቡራዩ ከተማ ነዋሪዎች ከኢ.ቲ.ቪ ጋር ባደረጉት ቃለ ምልልስ እጃቸው እንደሌለበት ተናገሩ። አንድ አዛውንት፣ «በወገኖቻችን ላይ እንዲህ ዓይነት ተግባር ለመፈጸም ዕቅዱም ፍላጎቱም አልነበረንም፤» ብለው፣ በመከባበርና አንድ ላይ ሲኖሩ እንደነበር አስረድተዋል።

«አንዱን ጠልተን ሌላውን ወደን የመኖር ዓላማ የለንም። ራሳችንንና ልጆቻችንን እንደምንወድ ሌላውንም እንደ ራሳችን በማየት ስንኖር ነበር። የአሁኑ ጥቃት ሆነ ተብሎ የተቀነባበረ ድርጊት ነው፤» ብለዋል።

ወጣቶችን በመወከል የተናገረ አንድ ወጣት ደግሞ የቡራዩ ከተማ ቄር በዚህ ተግባር አልተሳተፈም ብሏል። «ይህ የፖለቲካ ቅንብር ድራማ ነው። እየመጡ ያሉ ለውጦችን ዋጋ ለማሳጣት ካልሆነ በቀ ሌላ ዓላማ የለውም። የሰው ነፍስ እንዲጠፋና ንብረት እንዲወድም ሆነ ተብሎ የተቀነባበረ ሴራ ነው፤» ብሏል።

አዛውንቱ በበኩላቸው ሕዝቡ አብሮ መኖሩን፣ ችግሩ ከተከሰተ በኋላ ተፈናቃዮቹ ካልሄዱን ማለታቸውን፣ ቢለምኑዋቸውም እምቢ ማለታቸውን ተናግረዋል። «የተፈናቀሉ ወገኖቻችንን መልሰን ለማቋቋም ዝግጁ ነን። ይመለሱ እንጂ እኛ ዋስትና ነን። ለወፊት አብሮ ለመኖር የሚያግደን ምንም ነገር የለም፤» ብለዋል።

News R07

መስከረም 9፣2011 (19 September 2018)

News 6. የፖለቲካ ፓርቲዎች የሰሞኑን ጥቃቶች አወገዙ- መንግሥት የዜጎች በሕይወት የመኖር መብትን እንዲያስከብር መኢአድ ጠየቀ **ነአምን አሸናፊ**

ሰባት የፖለቲካ ፓርቲዎች መሰንበቻውን በአዲስ አበባና በተለያዩ ሥፍራዎች የተፈጸሙ ጥቃቶችን አወገዙ። ፓርቲዎቹ ሰኞ መስከረም 7 ቀን 2011 ዓ.ም. በጋራ ባወጡት መግለጫ፣ በአገሪቱ እያጋጣሙ ያሉ ግጭቶችና ጥቃቶች አሳሳቢና አሳዛኝ ናቸው ብለዋል።

የአሮሞ ፌዴራሊስት ኮንግረስ (አፌኮ)፣ የአሮሞ ነፃነት ግንባር (አነግ)፣ የአርበኞች ግንቦት 7 ለአንድነትና ለዴሞክራሲ ገቅናቄ፣ የአሮሞ ዴሞክራሲያዊ ግንባር (አዴግ)፣ የአሮሞ አንድነት ለነፃነት፣ የአሮሞ አንድነትና ግንባርና ሰማያዊ ፓርቲ በጋራ ባወጡት መግለጫ በዜጎች ሕይወት፣ አካልና ንብረት ላይ የደረሰውን ጉዳት ማውገዛቸውን ገልጸዋል።

በግጭቱ የሚሳተፉ ተዋንያንና ከጀርባ ሆነው የሚያስተባብሩ የውጭና የአገር ውስጥ ኃይሎች ከድርጊታቸው መታቀብ አለባቸው ሲሉም አስታውቀዋል።

ልዩነቶችን በሰላማዊ መንገድ ለመፍታት የሚያስችል የዴሞክራሲ ባህል በጋራ ማዳበር ጠቃሚ መሆኑን ገልጸው፣ በኃይል ለመፍታት የሚደረጉ ጥረቶች ለማንም አይጠቅሙም ብለዋል። ወጣቶች በመስዋዕትነት ያመጡትን ለውጥ ለመቀልበስ ከሚሹ ኃይሎች ጋር እንዳይሠለፉም አሳስበዋል።

«ለሰላም፣ ለዴሞክራሲና ለሕዝቦች አንድነት መጠናከር የበኩላችንን እንወጣለን፤» ያሉት ፓርቲዎቹ ለአባላቸው፣ ለደጋፊዎቻቸውና ለሕዝቡ ጥሪ አስተላለፈዋል።

በዚህ አስቸጋሪ ወቅት የመጣውን ለውጥ የመምራት ኃላፊነት ያለበት መንግሥትና አካላቱ፣ የአገርንና የሕዝብን ደኅንነት ለመጠበቅ ሲሉ ግጭቶች ከመከሰታቸው በፊት የመከላከል ዕርምጃ መውሰድ እንዳለባቸው፣ ተጠርጣሪ ወንጀለኞችን ደግሞ በአስቸኳይ ለሕግ ማቅረብ እንደሚገባቸው አሳስበዋል።

ይህ በዚህ እንዳለ መንግሥት ለዜጎች የሚያደርገው ጥበቃ ጠንካራ ባለመሆኑ ዜጎች በሕይወት የመኖር መብታቸውን አጥተው አስቃቂ ጥቃት እየተፈጸመባቸው መሆኑን፣ በአያሌ ዜጎች ላይ ዘረፋ፣ ድብደባና ሌሎች ኢሰብዓዊ ድርጊቶችን መፈጸም በአስቸኳይ እንዲቆምና ጥፋተኞች ለፍርድ እንዲቀርቡ የመላው ኢትዮጵያ አንድነት ድርጅት (መኢአድ) ጠየቀ።

መኢአድ ይህን ጥያቄ ያቀረበው ማክሰኞ መስከረም 8 ቀን 2011 ዓ.ም. ቴዎድሮስ አደባባይ አካባቢ በሚገኘው ዋና ጽሕፈት ቤቱ፣ «አሁን ባለው ተጨባጭ ሁኔታ መንግሥት የዜጎችን ደኅንነት መጠበቅ አልቻለም፤» በሚል መሪ ቃል በሰጠው ጋዜጣዊ መግለጫ ነው።

በኢትዮጵያ ሕዝብና በለውጥ ፈላጊ ኃይሎች የሕይወት መስዋዕትነት የተገኘውን ለውጥ ለመቀልበስ የሚፈልጉ ፀረ ኢትዮጵያ ቡድኖች ሰላም ለማድፈርና አገር ለማፍረስ እየሠሩ ነው በማለት የገለጸው ፓርቲው፣ «ለአፍሪካ ተምሳሌት የሚሆኑ የአገር መከላከያ ሠራዊትና የፖሊስ አባላት ባሉበት በአገራችን ኢትዮጵያ በመሀል አገር አዲስ አበባና ዙሪያው ባሉ አካባቢዎች ዘር ተኮር ጥቃት መፈጸም፣ በታሪክ አሳፋሪና ለኢትዮጵያ የማይመጥን የኃፍረት ካባ ያከናወነው ነው፤» በማለት መንግሥት አፋጣኝ ዕርምጃ እንዲወስድ ጥያቄ አቅርቧል።

አገሪቱ አሁን ከምትገኝበት ችግር ለማውጣት መንግሥት ብቻውን መፍትሔ ያመጣል ብሎ እንደሚያምን መኢአድ አስታውቆ መፍትሔ ሊሆን የሚችለው፣ «አገር ውስጥ ካሉትም ከውጭ ከመጡትም ተቃዋሚ ፓርቲዎችና ከመንግሥት አካል የተውጣጡ ጥምር ኃይል መቋቋም ይኖርበታል፤» ሲሉ የፓርቲው ምክትል ሊቀመንበር አቶ ሙሉጌታ አበበ ለሪፖርተር ገልጸዋል።

«ጥምር ኃይል ካልተቋቋመ ችግሩ ሊፈታ አይችልም። ችግሩ ከሕዝብ የተሰወረና የራቀ ባለመሆኑ፣ ጥምር ኃይል ተቋቋሞ ከሕዝቡ ጋር ውይይት ማድረግ መቻል አለብን። በዚህም የተደበቀ ሐሳብ ያለውም ካለ፣ ያልተመለሰ ጥያቄ ያለውም ካለ በጠረጴዛ ዙሪያ ሐሳቡን ሊገልጽ ይገባል። ይኼንንም ሊያወያይ የሚችል ጥምር ኃይል ማቋቋም ያስፈልጋል የሚል ፅኑ እምነት አለን፤» ብለዋል።

መኢአድ በመግለጫው አሁን በአዲስ አበባና በተለያዩ የአገሪቱ ክፍሎች የተፈጸመው ግድያና ማፈናቀል አገር ወደ ማፍረስ ደረጃ ሳይሸጋገር መንግሥት የማስተካከያ ዕርምጃ እንዲወስድ፣ ፖሊስና የሕዝብ ደኅንነት ተቋማት አሁን የሚታየውን መዘናጋት በማስተካከል ሕግና ሕገ መንግሥት በሚሰጣቸው ሥልጣን መሠረት በዜጎች ላይ ለሚደርሰው ማንኛውም ችግር ጥንቃቄ በተሞላበት መንገድ የሕዝቡን ደኅንነት እንዲጠብቁ ጠይቋል።

መንግሥት ለዜጎች ጥበቃ የማድረግ ኃላፊነት እንዳለበት አምና በዜጎች ላይ አደጋ ከመድረሱ በፊት ሕይወታቸውን ሊታደግ የሚችል ጥበቃ እንዲያደርግ፣ «ችግሩ ከመከሰቱ በፊት ሥራቸውን በተገቢው ሁኔታ የማይወጡ በእንዝህላልነት ለተፈጠረው የፀጥታ ችግር መንስዔ የሆኑ የፀጥታና የደኅንነት አስከባሪ ኃላፊዎች ላይ የማይዳግም ዕርምጃ እንዲወስድና ለተፈናቀሉ ዜጎችም አስፈላጊው ሁሉ እንዲደረግ፤» መኢአድ መንግሥትን ጠይቋል።

News R08

Sept 9, 2011 (19 September 2018)

News 7. በአርባ ምንጭ የተጠራ ሰላማዊ ሠልፍ ገጽታውን በመቀየሩ የሁለት ሰዎች ሕይወት አለፈ - የአገር ሽማግሌዎች ከተማውን ከጥፋት ታድገዋል- **ውድኅህ ዘነበ**

በአዲስ አበባ ከተማ ዙሪያ ኦሮሚያ ልዩ ዞን ቡራዩ ከተማና አካባቢው በተፈጸመ ጥቃት የሰዎች ሕይወት ማለፉ ከተሰማ በኋላ፣ በደቡብ ክልል ጋሞ ጎፋ ዞን አርባ ምንጭ ከተማ የተጠራ ሰላማዊ ሠልፍ ወደ ግጭት ተቀይሮ የሁለት ሰዎች ሕይወት አለፈ። ከሕይወት ማለፍ በተጨማሪ በሦስት ሰዎች ላይ ጉዳት ደርሷል።

በንብረት ላይ መጠነኛ ጉዳት ሲደርስ፣ በአገር ሽማግሌዎችና በፀጥታ ኃይሎች ጥረት በሰዎች ላይም ሆነ በንብረት ላይ ሊደርስ ይችል የነበረ ከፍተኛ ጉዳት መከሸፉ ተመልክቷል።

የአርባ ምንጭ ከተማ አስተዳደር በፍትሕ፣ የፀጥታና የደንብ ማስከበር ጽሕፈት ቤት ኃላፊ አቶ ገበየሁ ያራ ለሪፖርተር እንደገለጹት፣ ከመስከረም 3 ቀን 2011 ዓ.ም. ጀምሮ በቡራዩና አካባቢው በሚኖሩ የጋሞ ብሔረሰብ ተወላጆች ላይ ጥቃት መፈጸም ጀምሮ ነበር።

በወቅቱ በነበረው ጥቃት ምክንያት ሰላማዊ ሠልፉን ለማስተባበር የተቋቋመ ዘጠኝ አባላት ያሉት ኮሚቴ መስከረም 4 ቀን 2011 ዓ.ም. ሰላማዊ ሠልፍ ለማካሄድ ጥያቄ አቅርቦ፣ ሰኞ መስከረም 7 ቀን 2011 ዓ.ም. ሰላማዊ ሠልፍ መካሄድ እንደሚችል ከአርባ ምንጭ ከተማ አስተዳደር ከንቲባ ጽሕፈት ቤት ፈቃድ አግኝቷል ብለዋል።

ሠልፍ እንዲካሄድ የተወሰነው በአርባ ምንጭ ከተማ ከጋሞ አደባባይ እስከ ስታዲዮም ድረስ ሲሆን፣ በሺዎች የሚቆጠሩ የአርባ ምንጭና የአካባቢው ነዋሪዎች በሠልፉ ላይ ተገኝተው ነበር።

ጉዞ ወደ ስታዲዮም እየተደረገ ባለበት ወቅት፣ «በጋሞ ሕዝብ ላይ የሚካሄድ ጥቃት ይቀም፣ መንግሥት ወንጀለኞችን ለፍርድ ያቅርብ፣ የጋሞ ሕዝብ ከየትኛውም ብሔር ጋር መጋጨት አይፈልግም. . . ፤» እና የመሳሰሉ መፈክሮች ተደምጠዋል።

አቶ ገበየሁ እንደሚሉት ግን እነዚህ መፈክሮች እየተስተጋቡ ጉዞው ቀጥሎ እያለ የጋሞ ብሔረሰብን የማይወክል ክስተት ተፈጥሯል።

«በአርባ ምንጭ ከተማ ሰላም የማይፈልጉ እንዳሉ እናውቃለን። ድንገት አጥቂዎችን ማጥቃት አለብን በማለት የተወሰኑ የግልና የመንግሥት ተቋማትን ለማጥቃት እንቅስቃሴ ተጀመረ። በዚህ ጊዜ የአገር ሽማግሌዎችና የፀጥታ ኃይሎች ባደረጉት ጥረት የከፋ ጉዳት ሳይደርስ መቆጣጠር ተችሏል፤» በማለት የገለጹት አቶ ገበየሁ፣ «የአርባ ምንጭ ጨርቃ ጨርቅ ፋብሪካ ንብረት የሆነ አንድ ተሽከርካሪ ከመቃጠሉ ውጪ በንብረት ላይ የከፋ አደጋ አልደረሰም፤» ብለዋል።

ነገር ግን በወቅቱ መልኩን እየቀየረ በነበረው ሠልፍ የሁለት ሰዎች ሕይወት ሲያልፍ፣ በሦስት ሰዎች ላይ ጉዳት መድረሱን አቶ ገበየሁ አረጋግጠዋል።

አቶ ገበየሁ ጨምረው እንደገለጹት፣ ቢጋሞ ሕዝብ ላይ እየደረሰ ያለው ጥቃት በሚመለከት ከዞኑ የተውጣጡ የአገር ሽማግሌዎች ከፌዴራል መንግሥት ባለሥልጣናት ጋር ለመነጋገር ረቡዕ መስከረም 9 ቀን 2011 ዓ.ም. ወደ አዲስ አበባ ይንቀሳቀሳሉ።

ከዚህ ውጪ ይህን ጉዳይ በሚመለከት በአርባ ምንጭ ከተማ የሚካሄድ ሰላማዊ ሠልፍ እንደሚኖር አቶ ገበየሁ አስታውቀዋል። መንግሥት በቡራዩና በአካባቢው የ23 ዜጎች ሕይወት ማለፉን ያስታወቀ ሲሆን፣ አቶ ገበየሁ እንደሚሉት ከሚኞች ውስጥ 20 ያህሉ የጋሞ ብሔረሰብ ተወላጆች ናቸው።

«የት እንደገቡ የማይታወቁ ሰዎች አሉ፤» ሲሉም አቶ ገበየሁ የጠፉ ሰዎች መኖራቸውን አመልክተዋል።

በአርባ ምንጭ ከተማ የጋሞ የአገር ሽማግሌዎች ወጣቶችና የተለያዩ የኅብረተሰብ ክፍሎች በደም ፍላጎት የሰው ሕይወት እንዳያጠፉና ንብረት እንዳያወድሙ እርጥብ ሳር በመያዝ ያደረጉት ተግባር በብዙዎች ዘንድ በአርዳያነት ታይቷል። በተለይ በማኅበራዊ ሚዲያዎች የተለቀቁት ፎቶዎች የብዙዎችን ልብ ነክተዋል።

News R09

Sept 13,2011 (23 September 2018)

News 8. «ለረዥም ጊዜ አልመንና አስበን የጀመርነው ትግል በትንንሽ ሙከራዎች እንደማይደናቀፍ በጉባዔያችን ተረጋግጧል»።ጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ አህመድ (ዶ/ር)፣ የአዴፓ ሊቀመንበር- **በጋዜጣዉ ሪፖርተር**

ከመስከረም 8 እስከ 11 ቀን 2011 ዓ.ም. በጅማ ከተማ ዘጠነኛው ጉባዔውን ያደረገው የአሮሞ ሕዝብ ዴሞክራሲያዊ ድርጅት (አሕዴድ) ወደ አሮሞ ዴሞክራሲያዊ ፓርቲ (አዴፓ) በመሸጋገር፣ ባለ ዘጠኝ ነጥብ የአቋም መግለጫ በማውጣት ተጠናቋል። በአዴፓ ጉባዔ ማጠናቀቂያ ላይ ለኢትዮጵያ ሕዝብ መልዕክት ያስተላለፉት የአዴፓ ሊቀመንበር ጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ አህመድ (ዶ/ር)፣ የፓርቲው ጉባዔ ለረዥም ጊዜ ታስቦበትና ታልሞበት የተጀመረው ትግል በትንንሽ ሙከራዎች እንደማይደናቀፍ ማረጋገጡን አስታውቀዋል።

የድርጅቱ ሊቀመንበር ባስተላለፉት መልዕክት፣ «የተከበራችሁ የኢትዮጵያ ሕዝቦች ድርጅታችን የአሮሞ ዴሞክራሲያዊ ፓርቲ (አዴፓ) ስሙን፣ ዓርማውን፣ ሕገ ደንቡን፣ አመራሩን፣ አመለካከቱንና አደረጃጀቱን 21ኛው ክፍለ ዘመን የሚጠይቀውን አመራር ለመስጠት በሚያስችለው ደረጃ ላለፉት አራት ቀናት በውቢቷ ከተማ ጅማ ያደረገው ዘጠነኛው ጉባዔ በድል ተጠናቋል፤» ብለዋል።

ድርጅቱ ስሙንና ዓርማውን ቀይሮ ብቻ ከዚህ ጉባዔ የሚወጣ የመሰላቸው በርካታ ሰዎች ቢኖሩም፣ በሚያስደንቅ ሁኔታ ላለፉት ሦስት ዓመታት የድርጅቱ ማዕከላዊ ኮሚቴ አባል ሆነው ሲያገለግሉ ከነበሩ 81 ሰዎች መካከል አዲሱን አመራር እንዲቀላቀሉ ጉባዔው የጠቆማቸው 19 አባላት ብቻ እንደነበሩ አስረድተዋል። ከእነዚህም ውስጥ ለአዲሱ ማዕከላዊ ኮሚቴ አባልነት ለማለፍ የቻሉት 16 ብቻ መሆናቸውን አስታውቀዋል። «ድርጅቱ የተማሩ፣ ለመምራት የተዘጋጁና ብቃት ያላቸው ወጣቶች ወደፊት በማምጣት ስያሜውን ብቻ ሳይሆን፣ የአመራር ብቃቱን ኢትዮጵያን ወደ ፊት ለመውሰድ በሚያስችል ቁመና ራሱን ያዘጋጀና ያደራጀ በመሆኑ፣ ሌሎች ለኢትዮጵያ ሕዝብ የሚታገሉ ድርጅቶች በሙሉ ከአዴፓ ትምህርት በመውሰድ አዲሱ ኃይል በግጭት ጊዜ ደም የሚያፈስና ድንጋይ የሚወረውር ብቻ ሳይሆን፣ አመራር መስጠት የሚችል መሆኑን ወጣቱን በተግባር በማመን እንደሚያረጋግጡ ተስፋ አለኝ፤» ብለዋል።

ድርጅታቸው በቅርቡ የጋሞ የአገር ሽማግሌዎች ያደረጉትን ገድል በታላቅ አድናቆት ይመለከተዋል ያሉት ጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ፤ «የጋሞ ሽማግሌዎች ኢትዮጵያ ሽማግሌዎች እንዳሏት፣ ወጣቶች ዛሬም ባህላቸውን እንዳልረሱና ሽማግሌዎችን እንደሚሰሙ፣ ሰው ከመግደል ይልቅ ሰውን በማቀናና ባለመግደል ማሸነፍ ስለቻሉ የእነሱን አርዳይ የሚከተሉ ሌሎች ሽማግሌዎች እንዲበዙ፣ የወጣቶቹን ምሳሌ ተከትሎ ታላቆቹን የሚያከብር ወጣት እንዲበዛ፣ ጉባዔያችን ለጋሞ ሕዝብ ያለውን አድናቆት በዚህ አጋጣሚ ለመግለጽ ይፈልጋል፤ » በማለት ተናግረዋል።

«በዚህ ጉባዔ የአሮሞ ሕዝብ እንደ ባህሉ ዛሬም ለኢትዮጵያ ሰላም፣ ለኢትዮጵያ ልማትና ኢትዮጵያን ለመገንባት ኃላፊነት ያለበትና በተግባር የሚያረጋግጥ መሆኑን በዝርዝር ተወያይተን፤ በክልላችን ብሎም በአገራችን የሚፈጠሩ ማናቸውንም ችግሮች ሕግን በተከተለና ብልህ በሆነ አመራር እየፈታን አሁን ያጋጠመውን ለውጥ ወደፊት የምንወስድ እንጂ፣ በማንኛውም ሙከራ ተቀልብሰን ለውጡን የማናቆም መሆኑን ጉባዔው በታላቅ አንክሮ አስምሮበታል፤» ሲሉም አስታውቀዋል።

«ለውጡ የሚደናቀፍና ሽብርክ የምንል መስሏቸው ገንዘባቸውንና ጊዜያቸውን ለሚያባክኑ የጥፋት ኃይሎችም ምክር ሰጥቷል፤» ያሉት ሊቀመንበሩ፣ «ምክርም ለረዥም ጊዜ አልመንና አሰበን የጀመርነው ትግል በትንንሽ ሙከራዎች የማይደናቅፍ መሆኑንና ድሉንም ያገኘነው በደም፣ ሰላማችንንም የምንጠብቀው በደም እንደሆነ ጉባዔው አረጋግጧል፤» ብለዋል።

«በተጨማሪም በዩኒቨርሲቲዎች፣ በተለያዩ በዓላትና በተደራጁ የሚዲያ ሰዎች በአማራና በአሮሞ ሕዝብ መካከል የሚደረገው የመከፋፈል ሐሳብ፣ በሲዳማና በወላይታ ሕዝብ መካከል የሚደረገው የመከፋፈል ሐሳብ፣ በሶማሌና በአሮሞ መካከል የሚደረገው ከንቱ የመከፋፈል ሐሳብ፣ የኢትዮጵያን ሕዝብ ታሪክ ካለመረዳት የመነጨ የማይሳካ ድካም ነው። አማራና አሮሞ፣ ሱማሌና አሮሞ፣ ሲዳማና ወላይታ ዛሬም እንደ ትናንቱ አንድ ሆነው ኢትዮጵያን የሚገነቡ ወንድማማች ሕዝቦች መሆናቸውንና እነሱ የማይጣሉ መሆናቸውን አውቃችሁ ሌላ አዲስ ታክቲክ እስክትፈጥሩ ድረስ፣ በዚህኛው ታክቲክ በከሰረ መንገድ ገንዘባችሁንና ጊዜያችሁን እንዳታባክኑ ምክር ሰጥተዋል፤» ሲሉ አስታውቀዋል።

«በመጨረሻም ጉባዔተኛው በአሮሞ ሕዝብ ከወንድም የኢትዮጵያ ሕዝቦች ጋር በፍፁም ፍቅርና መከባበር አንድ ሆነን የጀመርነውን ሰላም፣ የጀመርነውን ልማት የምናስቀጥል እንጂ ልጅ እያሱ ሞክረው እንደከሸፈባቸው፣ በ1966 ዓ.ም. መንግሥቱ ሞከሮ እንደከሸፈበት፣ በ1983/84 ዓ.ም. ኢሕአዴግም ሞከሮ እንደከሸፈበት እኛ የማይከሸፍብን የዴሞክራሲ ጉዞ መሆኑን የሚያረጋግጥና ለዚያም መፍትሔ የሚሆን አቅጣጫ ጉባዔተኛው በዝርዝር መክሮ ያስቀመጠ መሆኑን፣ ለመላው የኢትዮጵያ ሕዝብ ላበሰር እፈልጋለሁ፤» ብለዋል።

«ጉባዔተኛው ኢትዮጵያን የምንሥለው እንደ ችቦና ደመራ ነው ብሏል። አንድ ጭራሮ ብቻውን ችቦ ሊሆን አይችልም። ብዙ እንጨቶች ተደምረው አንድ ችቦ ይሆናሉ። አንድ እንጨትም ደመራ ሊሆን አይችልም። ብዙ እንጨት ተሰብስቦ ደመራ ይሠራል። ከፊታችን የክርስትና እምነት ተከታዮች የመስቀል በዓል ያከብራሉ። እኛ እንደ ችቦና ደመራ ተሰብስብን የምናምር፣ የምንዘልቅና የምንሻገር ሕዝቦች ስለሆንን አንድነታችንን ለመናድ የሚሞክር ማንኛውንም ኃይል በጋራ የምንመክትና ኢትዮጵያችንን በሰላምና በልማት በጋራ የምናስቀጥል መሆኑን ጉባዔተኛው መክሮ፣ ለመላው የኢትዮጵያ ሕዝብ ጥሪ ስላቀረበ እንኳን ደስ ያላችሁ። መጪው ዘመን በደምና በፍርኃት የምንናጥበት ሳይሆን፣ በአንድነትና በመደመር የምንሻገርበት እንደሆነ በድጋሚ ለማብሰር እፈልጋለሁ፤» ብለዋል።

የአዴግ ጉባዔ እሳቸውን በድጋሚ ሊቀመንበር አድርጎ ሲመርጥ፣ የአሮሚያ ክልላዊ መንግሥት ፕሬዚዳንት አቶ ለማ መገርሳን ምክትል አድርጓል። ሁለቱም እስከሚቀጥለው ጉባዔ ድረስ ፓርቲውን ይመራሉ።

ፓርቲው ዘጠኝ አባላት ያሉት ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ የመረጠ ሲሆን፣ እነሱም ጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ አህመድ (ዶ/ር)፣ አቶ ለማ መገርሳ፣ ወርቅነህ ገበየሁ (ዶ/ር)፣ ወ/ሮ አዳነች አቤቤ፣ አቶ ብርሃኑ ፀጋዬ፣ አቶ ሸመልስ አብዲሳ፣ አቶ አዲሱ አረጋ፣ ዓለሙ ስሜ (ዶ/ር) እና አቶ ፍቃዱ ተሰማ ናቸው። ለማዕከላዊ ኮሚቴ በአብዛኛው ወጣቶች ያሉበት 55 አባላት ሲመረጡ፣ ከእነዚህ መካከል 45 አባላት በኢሕአዴግ ምክር ቤት የሚሳተፉ ናቸው።

የቀድሞ የኢሕአዴድ 14 መሥራቾችና ነባር አባላት በክብር እንዲሰናበቱ ተደርጓል። ከእነሱም መሀል ታዋቂዎቹ አቶ አባዱላ ገመዳ፣ አቶ ኩማ ደመቅሳ፣ አቶ ግርማ ብሩ፣ አቶ ሸፈራው ጃርሶ፣ አቶ ደግጫ ቡላና ወ/ሮ ጊፍቲ አባሲያ ሜዳሊያና ሰርተሬኬት ተበርክቶላቸው ተሸኝተዋል።

ላለፉት 27 ዓመታት የኦሮሚያ ገዥ ፓርቲ ሆኖ የቆየው ኢህአዴግ በአሁኑ መጠሪያው አዴፓ፣ ከክልሉ ብሎም ከኢትዮጵያ አልፎ በምሥራቅ አፍሪካ ጠንካራ ፓርቲ ለመሆን ዓላማ ይዞ መነሳቱን አስታውቋል። «ኢትዮጵያን እንገነባለን፣ አፍሪካን እንገነባለን፣ ማንም ኃይል ከዚህ ሊያስቆመን አይችልም፤» በማለት በጉባዔተኛው ፊት የተናገሩት ጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ ናቸው።

News R10

Sept 13, 2011 (23 September 2018)

News 9. በቡራዩና አካባቢው በተፈጸመ ግድያና ሌሎች የወንጀል ድርጊቶች የተጠረጠሩ 312 ግለሰቦች ፍርድ ቤት ቀረቡ- የተለያዩ መሣሪያዎች ተይዘዋል- **ታምሩ ጽጌ**

በኦሮሚያ ልዩ ዞን ቡራዩ ከተማና በአካባቢው ላይ በተፈጸመ ግድያ፣ ከባድና ቀላል የአካል ማጉደል፣ የንብረት ዘረፋና ውድመት የተጠረጠሩ 312 ግለሰቦች ፍርድ ቤት ቀረቡ።

ተጠርጣሪዎቹ በፌዴራል የመጀመርያ ደረጃ ፍርድ ቤትና በቡራዩ ከተማ ወረዳ ፍርድ ቤት ነው የቀረቡት። ከመስከረም 1 ቀን 2011 ዓ.ም. ጀምረው ቅስቀሳ በማድረግና ገንዘብ በማከፋፈል፣ ግጭቱ እንዲጀመር በማነሳሳት የተጠረጠሩት ስድስት ግለሰቦች፣ በፌዴራል የመጀመርያ ደረጃ ፍርድ ቤት ልደታ ምድብ ተረኛ ወንጀል ችሎት ቀርበዋል።

ተጠርጣሪዎቹ አቶ ሳምሶን ጥላሁን፣ አቶ ዓለሙ ዋቅቶላ፣ አቶ ቡልቻ ታደሰ፣ አቶ ሀሺም አህመድ፣ አቶ ሸፈራው ኢራና፣ አቶ ኢሉ ዳንኤል የሚባሉ ናቸው። በቡራዩና በአካባቢው በደረሰው የሰው ሕይወት መጥፋት፣ አካል መጉደል፣ ዝርፊያና ንብረት መውደም ተጠርጣሪ መሆናቸውን የፌዴራል ፖሊስ ወንጀል መርማሪ ቡድን ለፍርድ ቤቱ አስረድቶ፣ ለተጨማሪ ምርመራ 14 ቀናት እንዲፈቀድለት ጠይቋል።

ተጠርጣሪዎቹ በመርማሪው ስለተገለጸው የወንጀል ድርጊት ተጠይቀው፣ እንደ ማንኛውም ሕዝብ ስለደረሰው የወንጀል ድርጊት ከመስማት ባለፈ እነሱ እንዳልፈጸሙት ተናግረዋል።

በቡራዩ ከተማ ወረዳ ፍርድ ቤት ተረኛ ወንጀል ችሎት የቀረቡት ተጠርጣሪዎች 299 ሲሆኑ፣ የኦሮሚያ ክልል ፖሊስ መርማሪ ቡድን ስለተጠረጠሩበት የወንጀል ድርጊት አስረድቷል። ተጠርጣሪዎቹ በ26 ሰዎች ግድያ፣ በ195 ሰዎች ከባድና ቀላል አካል ጉዳት፣ በበርካታ ንብረቶች ውድመትና ዝርፊያ መጠርጠራቸውን ገልጿል። አርባ ተጠርጣሪዎች በግድያ መሳተፋቸውን፣ አሥር ተጠርጣሪዎች ግን ግድያ መፈጸማቸው በማስረጃ እንደተረጋገጠባቸው መርማሪ ቡድኑ ለፍርድ ቤቱ አስረድቷል።

በተመሳሳይ ድርጊት የተጠረጠሩ ሰባት ግለሰቦችን የአዲስ አበባ ፖሊስ በፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት 19ኛ ተረኛ ወንጀል ችሎት አቅርቧል። ለተጨማሪ ምርመራ የጠየቀው 14 ቀናትም ተፈቅዶለታል።

ተጠርጣሪዎቹ የወንጀል ድርጊቱን ለመፈጸም የተጠቀሙባቸው 12 ሽጉጦች፣ አንድ ቦምብ፣ አራት ከላሽኒኮቭ ጠብመንጃዎች፣ 74 ገጅራና ቆንጨራዎች፣ እንዲሁም የተለያዩ ሰነዶችንም በኤግዚቢትነት መያዙን አስረድቷል። ተጠርጣሪዎቹ መርማሪ ቡድኑ ስለገለጸቸው የወንጀል ድርጊቶች ተጠይቀው፣ «አልፈጸምንም» ከማለት ውጪ ያሉት የለም።

መርማሪ ቡድኑ ተጨማሪ ምርመራዎች እንደሚቀሩት ገልጾ 14 ቀናት እንዲፈቀድለት ጠይቋል። ፍርድ ቤት እያንዳንዱ ተጠርጣሪ የፈጸመው የወንጀል ድርጊት በተናጠል እንዲቀርብ ትዕዛዝ በመስጠት፣ የተጠየቀውን 14 ቀናት በመፍቀድ ለመስከረም 24 ቀን 2011 ዓ.ም. ቀጠሮ ሰጥቷል።

News R11

Sept 13, 2011 (23 September 2018)

News 10. አብን መንግሥት ሕግና ሥርዓት እንዲያስከብር ጠየቀ - አምን አሸናፊ

መንግሥት ሕግና ሥርዓት በአግባቡ ሊያስከብር ባለመቻሉ በየአካባቢው የደቡ ፍርድና ዘግናኝ ጅምላ ጭፍጨፋ መበራከታቸውን፣ በምሥረታ ላይ የሚገኘው የአማራ ብሔራዊ ንቅናቄ (አብን) አስታወቀ።

አብን ይህን ያስታወቀው የመመሥረቻ ጉባዔውን በሰኔ ወር በባህር ዳር ከተማ ካካሄደ ወዲህ ለመጀመርያ ጊዜ፣ ሐሙስ መስከረም 10 ቀን 2011 ዓ.ም. ግንፍሌ አካባቢ በሚገኘው ዋና ጽሕፈት ቤቱ በሰጠው ጋዜጣዊ መግለጫ ነው።

በዚህም መሠረት መንግሥት የዜጎችን ሰላምና ደኅንነት የማስጠበቅ ግዴታውን በአግባቡ እንዲወጣ፣ ተጎጂዎችና ተፈናቃዮችን በፍጥነት መልሶ እንዲያቋቁም አብን በመግለጫው ጠይቋል።

ከዚህ በተጨማሪም ድርጅቱ የአማራ ሕዝብ የህልውና ጥያቄዎችን በአስቸኳይ ምላሽ እንዲሰጥ፣ «ከዕርቅ በፊት እውነቱን የማጥራት ሥራ እንዲሠራ በዘር ማጥፋት፣ ጅምላ ጭፍጨፋ፣ አገር ማፍረስና ከፍተኛ የዘረፋ ወንጀሎች ላይ የተሳተፉ አካላትን ለሕግ እንዲያቀርቡ፣ ተጎጂዎችንም በመንግሥት ደረጃ ይቅርታ እንዲጠይቅና የልማት ካሳ እንዲከፍል፤» በማለት መንግሥትን ጠይቋል።

በተያያዘ ዜና አብን ለብሔራዊ ምርጫ ቦርድ የፓርቲነት ምዝገባና ዕውቅና ጥያቄ ማቅረቡን፣ የፓርቲው ምክትል ሊቀመንበር አቶ በለጠ ሞላ አስታውቀዋል።

ንቅናቄው የመሥራች አባላት ፊርማ፣ የመተዳደሪያ ደንብና ሌሎች አስፈላጊ የፓርቲ መመሥረቻ ሰነዶችን ለቦርዱ አቅርቦ ምላሽ እየጠበቀ እንደሆነና ሕጋዊ የፓርቲነት ዕውቅናውን በአጭር ጊዜ ውስጥ እንደሚያገኝ ተስፋቸውን ገልጸዋል።

የአማራን ሕዝባዊና ግዛታዊ አንድነትና ኢ ተነጣጣይነት መብትን ማስከበር፣ አማራ ለአገር ልማት ባበረከተው አስተዋፅኦና በመልማት ፀጋው ልክ የሚኖረውን ተጠቃሚነት ማረጋገጥ፣ በተለያዩ የአገሪቱ አካባቢዎች የሚኖሩ አማራዎች ማንነታቸውን የማበልፀግ፣ የፖለቲካ ውክልና የማግኘትና ራስን በራስ የማስተዳደር መብታቸውን ማስከበር፣ የአማራ ሕዝብ ፍላጎት ያልተካተተበትን ያለ አማራው ተሳትፎ የተዘጋጀውና አማራውን በጨቋኝነት የሚወነጅለው ሕገ መንግሥት እንዲሻሻል ወይም እንዲቀየርና አማራ እስካሁን ለደረሰበት ግፍና ዘር ማጥፋት በመንግሥት ደረጃ ይቅርታ እንዲጠየቅና ተመጣጣኝ የልማት ካሳ እንዲያገኝ ማድረግ፣ አብን በዋነኝነት የሚታገልላቸው ዓላማዎች እንደሆኑ አስታውቋል።

News R12

Sept 16, 2011 (26 September 2018)

News 11. በወታደራዊ ማሠልጠኛ ካምፕ የታሰሩ በርካታ ዜጎች እንዲፈቱ አምነስቲ ኢንተርናሽናል አሳሰበ- «ታሰሩት ወጣቶች ድርጊት በወንጀል ሲለካ ሙሉ በሙሉ ወንጀለኞች ናቸው» ሜጀር ጄኔራል ደግፌ በዲፌ፣ የአዲስ አበባ ፖሊስ ኮሚሽነር- ታምሩ ጽጌ

ከባለፈው ሳምንት ጀምሮ ከመንገድ ላይና ከተለያዩ ቦታዎች ተይዘው (ታፍሰው) በጠላይ ወታደራዊ ማሠልጠኛ ካምፕ የታሰሩ ከአንድ ሺሕ በላይ የሚሆኑ የአዲስ አበባ ከተማ ነዋሪዎችና ከተለያዩ አካባቢዎች የመጡ ዜጎች ያለ ምንም ቅድመ ሁኔታ ከእስር እንዲለቀቁ፣ ወይም የፈጸሙት ወንጀል በሕግ ዕውቅና ያለው ከሆነ ክስ እንዲመሠረትባቸው አምነስቲ ኢንተርናሽናል አሳሰበ።

ሕዝብን ለማደናገር ካልሆነ በስተቀር አንድም የታፈሰ ወጣት እንደሌለ በመግለጽ፣ በቁጥጥር ሥር ያዋላቸው ያለምንም ፈቃድ በቡድን ሁከትና ብጥብጥ ለመፍጠር ወደ ጎዳና የወጡትን መሆኑን የአዲስ አበባ ፖሊስ ኮሚሽን አስታውቋል።

አምነስቲ ኢንተርናሽናል ባወጣው መግለጫ እንደገለጸው፣ የአዲስ አበባ ፖሊስ ኮሚሽነር ሜጀር ጄኔራል ደግፌ በዲፌ በአዲስ አበባ ከተማ 3,000 የሚጠጉ ወጣቶች መታሰራቸውን፣ ከእነዚህ መካከል 174 ክስ የሚመሠረትባቸው መሆኑን፣ 1,200 የሚሆኑት ግን ወደ ጠላይ ወታደራዊ ማሠልጠኛ ተወስደው የተሃድሶ ሥልጠና እንደሚሰጣቸው መናገራቸውን አስታውሷል።

ነገር ግን የኢትዮጵያ መንግሥት በቅርብ ወራት ውስጥ እስር ቤቶችን ባዶ ለማድረግ ያደረገውን የሚያስመሠግን ሙከራ ያለምንም የፍርድ ቤት መያዣ ጊዜያዊ እስረኞች እንዲሞሉበት ማድረጉን፣ የምሥራቅ አፍሪካና የአፍሪካ ቀንድ አምነስቲ ኢንተርናሽናል ዳይሬክተር ጆሐን

ንያንዩኪ ተናግረዋል። አብዛኛዎቹ ሰዎች የታሰሩት በዓለም አቀፍ ሕግ ወንጀል መሆናቸው ባልተረጋገጠ ጉዳይ መሆኑን የጠቆሙት ዳይሬክተሩ ሺሻ አጭሰዋል። ጫት ቅመዋል በሚል ምክንያት መሆኑን በምሳሌ ጠቅሰዋል። ነገር ግን ታሳሪዎቹ ፈጽመዋል የተባለው ድርጊት ወንጀል መሆኑ በሕግ የተረጋገጠ ከሆነ ክስ ሊመሠረትባቸው፣ ወይም ያለ ምንም ቅድመ ሁኔታ ሊለቀቁ እንደሚገባም ዳይሬክተሩ አሳስበዋል።

በተለይ በቅርቡ በከተማው ከብሔር ጋር በተገናኘ ተከስቶ የነበረውን ግጭት በመቃወም ሰላማዊ ሠልፍ በመውጣታቸው ታፍሰው የታሰሩት፣ ያለ ምንም ቅድመ ሁኔታ መፈታት እንዳለባቸውም ተናግረዋል። መንግሥት በጀመረው የሰብዓዊ መብትና የሕግ የበላይነት የማክበር አዲስ ዘመን ተፈጻሚ ማድረግ እንዳለበት ዳይሬክተሩ አክለዋል።

በተጠረጠሩበት ወንጀል ክስ ይመሠረትባቸዋል ያላቸውን ዜጎችም በሚመለከት ጠበቆቻቸውንና ቤተሰቦቻቸውን የማግኘት መብታቸው እንዲከበርም፣ ዳይሬክተሩ ሚስተር ንያንዩኪ ጠይቀዋል። አንድም ታሳሪ ግርፋትም ሆነ ተገቢ ያልሆነ አያያዝ እንዳይደርስበት አሳስበዋል።

የታሰሩት ወጣቶች ድርጊት በወንጀል ሲለካ «ሙሉ በሙሉ ወንጀለኞች ናቸው፤» የሚለው ደግሞ የአዲስ አበባ ፖሊስ ኮሚሽን ነው። ኮሚሽነሩ ሜጀር ጄኔራል ደግጬ በዲ ለመገናኛ ብዙኃን በሰጡት መግለጫ እንደተናገሩት፣ «ፖሊስ ያለ መያዣ ፈቃድ ወጣቶችን እያፈሰ ነው» የሚባለው ከእውነት የራቀና ሕዝቡን ለማደናገር ነው። «በቁጥጥር ሥር የዋሉት በቡድን ሆነው ሰሞኑን በተፈጠረው ሁከት የተሳተፉ ናቸው። በግል የተደረገ ነገር ሳይሆን በቡድን የተደረገ የጎዳና ላይ ተንቀሳቃሽ ኃይል በመሆኑ፣ ድርጊቱ ከወንጀል አንፃር ሲታይ ሁሉም ሙሉ በሙሉ ወንጀለኞች ናቸው፤» ሲሉ አስረድተዋል። ባልተፈቀደ ሠልፍ የተሳተፉ በመሆናቸው ወንጀል መሆኑን አክለዋል።

ኮሚሽነሩ የተፈቀደ ሠልፍ የለም ያሉ ቢሆንም፣ ሰላማዊ ሠልፍን በሚመለከት ሪፖርተር ያነጋገራቸው የሕግ ባለሙያ ግን የእሳቸውን ሐሳብ ይቃወማሉ። በአዲስ አበባ ከተማ ሰላማዊ ሠልፍ ለማድረግ የሚያስፈልገው ፈቃድ ሳይሆን ማሳወቅ መሆኑን የጠቆሙት የሕግ ባለሙያው፣ ፈቃድ ይጠየቅ ቢባል እንኳን ወቅቱ ወሳኝ መሆኑን ጠቆመው፣ ሰላማዊ ሠልፉ ከመደረጉ በፊት በነበሩት ቀናት በቡራዩና አካባቢው የደረሰው የሰዎች ግድያና የንብረት ዘረፋ ምን ሊያስከትል እንደሚችል መንግሥት ሆደ ሰፊ ሆኖ ጥብቅ ክትትል ማድረግ እንደነበረበት ገልጸዋል።

ከደረሰው የግድያ፣ የማፈናቀልና የንብረት ዘረፋ አንፃር የከተማው ነዋሪዎች በድምፅ ብቻ ተቃውሞ አሰምተው ወደ ቤታቸው መግባታቸው ሊያስመሠግናቸው ሲገባ፣ በፀጥታ ኃይሎች ከመገደላቸውም በተጨማሪ እንደገና ታፍሰው መታሰራቸው አግባብ እንዳልሆነ የሕግ ባለሙያው አስረድተዋል። ወቅቱ አስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ያልታወጀበት በመሆኑ በወንጀል የተጠረጠሩ ግለሰቦች ወይም ቡድን ቢኖር እንኳን፣ ሕጉን ተከትሎ የመያዣ ትዕዛዝ ክፍርድ ቤት አውጥቶ መያዝ ሲገባ ከኳስ ማሳያ ቤቶች፣ ከመዝናኛ ቦታዎች፣ ከመንገድ ላይ፣ ከሺሻና ከጫት ቤቶች ዝም ብሎ ማፈስ ተገቢ ካለመሆኑም በተጨማሪ፣ የተረሳገ የአፈና ሥርዓት በማስታወስ ወጣቱን ተጠራጣሪ፣ በርጋጊና ለሌላ ነገር እንዲነሳሳ ማድረግ ስለሆነ፣ ግብረ መልሱ ሌላ አደጋ ሊሆን እንደሚችል የሕግ ባለሙያው አስተያየታቸውን ሰጥተዋል።

በሌላ በኩል ፖሊስ በተቋቋመበት አዋጅ ከተሰጠው ተልዕኮ ባለፈ ባልተሰጠው የማሠልጠን ሥልጣንና በፍትሐ ብሔር ሥነ ሥርዓት ሕግ ቁጥር 177፣ 178 እና 179 ተደንግጎ የሚገኝ «አካልን ነፃ ማውጣትና» አንድ ተጠርጣሪ በተያዘ በ48 ሰዓታት ውስጥ ፍርድ ቤት መቅረብ እንዳለበት ተደንግጎ የሚገኘው ሕገ መንግሥታዊ ድንጋጌ አንቀጽ 19(3)ን የጣሰ በመሆኑ፣ ፖሊስ የፈጸመው ድርጊት ሊኮነን እንደሚገባም የሕግ ባለሙያው አስረድተዋል።

የአዲስ አበባ ከተማ ፖሊስ ኮሚሽነር በሰጡት መግለጫ፣ «ተጠርጣሪ እንዴት እንደሚያዘና እንደሚጣራ እናውቃለን፣ አውቀን ነው ምንሠራው፤» ብለዋል። በቡራዩና አካባቢው የተፈጠረውን ጥቃት አስመልክቶም የ28 ሰዎች ሕይወት መጥፋቱንና ሰባቱ የተገደሉት በፀጥታ ኃይሎች መሆኑን አክለዋል። አንድ ግለሰብ በስህተት በመገደሉ፣ የገደለው ፖሊስ በቁጥጥር ሥር መዋሉንና አንደኛው ግን ፍርድ ቤት ሊዘርፍ ሲል ዕርምጃ እንደተወሰደበት አስረድተዋል።

ግድያው የተፈጸመው በአምስት ክፍላተ ከተሞች እንደነበር፣ በኮልፌ ቀራኒዮ ክፍለ ከተማ 14 ሰዎች፣ በአዲስ ከተማ ክፍለ ከተማ አምስት፣ በአራዳ ክፍለ ከተማ አንድ፣ በቂርቆስ ክፍለ ከተማ አምስትና በንፋስ ስልክ ላፍቶ ክፍለ ከተማ ሦስት መሆናቸውን ኮሚሽነሩ አስረድተዋል። ድርጊቱ ከመስከረም 2 እስከ 7 ቀን 2011 ዓ.ም. የተፈጸመ መሆኑንም አክለዋል።

ተፈጥሮ በነበረው ሁከትና ግርግር በባንኮች፣ በተለያዩ ተቋማትና ተሽከርካሪዎች ላይ ከባድና ቀላል ጉዳት መድረሱን የገለጹት ኮሚሽነሩ፣ ችግሩን ለመቆጣጠር በርካታ ተጠርጣሪዎች በቁጥጥር ሥር ውለው ለጊዜው ወደ ሰንዳፋ መወሰዳቸውን ተናግረዋል። በሰንዳፋ

አብዛኛዎቹን በምክር ከተለቀቁ በኋላ 1,204 የሚሆኑትን «ለህንፃ» ወደ ጠላይ ወታደራዊ ማሠልጠኛ ካምፕ መወሰዳቸውን አስረድተዋል። በአጭር ጊዜ ውስጥ ታንፀው ወደ ኅብረተሰቡ እንደሚቀላቀሉም አክለዋል። «የሚያንፅና የሚገነባ አካል አዘጋጅተናል። በአጭር ጊዜ አንፀን ከኅብረተሰቡ ጋር የሚቀላቀሉበትን ሁኔታ አመቻችተን እየሠራን ነው፤» ብለዋል።

ዕርምጃ ከተወሰደባቸው ከአደንገቶች ዕፅ፡ ከጫትና ከሺሻ፣ እንዲሁም ከሕገወጥ ንግድ በተጨማሪ፣ ከተለያዩ የአገሪቱ ክፍሎች ተደራጅተው በሚመጡ አካላት፣ በከተማው የሚፈጸሙ ወንጀሎችም እየተበራከቱ መምጣታቸውንም ኮሚሽኑ ተናግረዋል። እነዚህ ተለይተው ለሕግ በመቅረብ ላይ መሆናቸውንም አክለዋል።

News R13

Sept 20,2011 (30 September 2018)

News 12. ሰሙን በአዲስ አበባ ለተፈጸመው የጅምላ እስር በቂ ማብራሪያ እንዲሰጥ መንግሥትን ጠየቀ- **ነአምን አሸናፊ**

ሰሙን በአዲስ አበባ ከተማ የተካሄደው ጅምላ እስር በመንግሥት ሙሉ ማብራሪያ ሊሰጥበት እንደሚገባ፣ የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ (ሰሙን) ጥያቄ አቀረበ። ሰሙን ይህን ጥያቄ ያቀረበው ዓርብ መስከረም 18 ቀን 2011 ዓ.ም. ባወጣው መግለጫ ነው።

ሰሙን በመግለጫው ምንም እንኳን ፖሊስ ከተማዋን ለማረጋጋት ዕርምጃ መውሰዱ ተገቢ እንደሆነ ቢያምንም፣ «ከሕግ አግባብ ውጪ ያለ ፍርድ ቤት ትዕዛዝ መጠነ ሰፊ እስራት መፈጸሙ፣ የጅምላ እስራት ሰላማዊ ዜጎችንም ጭምር ዲላማ ማድረግ፣ ጥቂት የማይባሉ ታሳሪዎች ላይ ፖሊስ ድብደባ መፈጸሙ፣ በሕግ ወንጀል እንዳልሆነ በግልጽ ባልተደነገጉ ሥፍራዎች ያገኛቸውን ዜጎች ማሰሩ፣ ከሕግ አግባብ ውጭ ከምሽቱ 12 ሰዓት በኋላ እስራቶቹ መፈጸማቸው፣ እንዲሁም ሰላማዊውን ሕዝብ ጭንቀት ውስጥ በከተተና ግልጽነት በጎደለው ሁኔታ የጅምላ እስራት መገኛ ምክንያትና የታሳሪዎችን ዕጣ ፈንታ በፍጥነት ለሕዝብ ይፋ አለማድረጉ»፣ የፖሊስን ዕርምጃ ሕጋዊነት ጥያቄ ውስጥ የሚጥል እንደሆነ አስታውቋል።

የእስራት ገፈት የቀመሱ ግለሰቦች፣ «የተቀናቃኝ ፓርቲዎች አመራሮች ወደ አገር ቤት ሲመለሱ የአቀባበል ዝግጅቱን ለምን አስተባባራችሁ? ለምን የፓርቲዎች ደጋፊዎች ሆናችሁ? የሚሉና ተመሳሳይ የምርመራ ጥያቄዎች እንደቀረቡላቸው» ሰሙን ከታሳሪዎች ባገኘው መረጃ መሠረት ማረጋገጡን አስታውቋል።

ፖሊስ ታሳሪዎቹን በመደበኛ ፖሊስ ጣቢያዎች ለማቆየት ያልቻለበትን ምክንያት ግልጽ አላደረገም የሚለው ሰሙን፣ ይህ የፖሊስ ድርጊት «የዜጎችን ሕገ መንግሥታዊ መብት በግልጽ የጣሰ በመሆኑ፣ ከሕግ አግባብ ውጪ የተያዙ፣ ክስ ሳይቀርብባቸው ወይም ሳፈረዱባቸው የታሰሩ ዜጎች እንዲፈቱ፤» በማለት ጥሪውን አቅርቧል።

አገሪቱ በአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ውስጥ በነበረችበት ወቅት በተለያዩ ወታደራዊ ካምፖች ታስረው የነበሩ ዜጎች ይደርስባቸው የነበራት የሰብዓዊ መብት ጥሰቶች ትውስታ ከአዕምሮ ባልጠፋበት በዚህ ወቅት፣ ለሥልጠና በሚል ስብብ መንግሥት ዜጎችን ወደ ወታደራዊ ካምፕ በማጋዘት ለሌላ ዙር መጠነ ሰፊ የሰብዓዊ መብት ጥሰት እንዳያጋልጣቸው የሚል ሥጋቱንም ሰሙን ገልጿል።

«በሁከትና በግርግር ውስጥ ተሳትፈዋል በሚል በሕግ ሥር የሚገኙ ዜጎች ሰብዓዊ መብታቸውን ተጠብቆ የመያዝ መብታቸው እንዲከበር፣ በቤተሰቦቻቸው፣ በወዳጆቻቸውና በሕግ አማካሪዎቻቸው የመነብኘት መብታቸው እንዲጠበቅላቸው፣ እንዲሁም ክስ ያልተመሠረተባቸው ዜጎች በፍጥነት እንዲለቀቁ፤» ሲል ሰሙን ጥያቄውን አቅርቧል።7.116

News R14

Sept 27,2011 7 October 2018

News 13. በቡራዩ ከተማ የተፈጸመውን ወንጀል በማስተባበርና በገንዘብ በመርዳት የታሰሩ በሽብርተኝነት ተጠረጠሩ አቶ ተስፋዬ ኡርጌ ለተጨማሪ ምርመራ ተቀጠሩ- **ታምሩ ጽጌ**

በአሮሚያ ልዩ ዞን ቡራዩ ከተማና አካባቢው ከመስከረም 2 ቀን 2011 ዓ.ም. ጀምሮ በተፈጸመ ግድያ፣ አካል ማጉደልና ንብረት ማውደም ወንጀል ገንዘብ በማከፋፈልና በማስተባበር ተሳትፈዋል ተብለው የታሰሩ ግለሰቦች በሽብርተኝነት ተጠረጠሩ።

የአዲስ አበባ ፖሊስ ኮሚሽን መርማሪ ፖሊስ በቁጥጥር ሥር ያዋላቸውን ስድስት ተጠርጣሪዎች፣ ሐምስ መስከረም 24 ቀን 2011 ዓ.ም. በፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ተረኛ ችሎት አቅርቦ ለተጨማሪ ምርመራ 28 ቀናት እንዲፈቀድላት ፍርድ ቤቱን ጠይቋል። መርማሪ ፖሊስ ተጨማሪ የምርመራ ጊዜ እንዲፈቀድላት ለፍርድ ቤቱ ያቀረበው፣ ቀደም ባለው የችሎት ጊዜ በተፈቀደለት 14 ቀናት የሠራውን ካስረዳ በኋላ ነው።

መርማሪ ፖሊስ እንዳስረዳው ተጠርጣሪዎቹ አቶ ሳምሶን ጥላሁን፣ አቶ ዓለሙ ዋቅቶላ፣ አቶ ቡልቻ ታደሰ፣ አቶ ሐሺም አሚር፣ አቶ ሸፈራው ኢራና፣ እንዲሁም አቶ ዓሊ ዳንኤል ናቸው። እነዚህ ተጠርጣሪዎች ሐሰተኛ መታወቂያ፣ የመንግሥት ተቋማት ማኅተም፣ ቲተርና 74 የሥላት መሣሪያዎችን በቤታቸው ውስጥ አስቀምጠው መያዙን ፖሊስ ገልጿል። በተለይ አቶ ሳምሶን ጥላሁን የተባለው ተጠርጣሪ የአካባቢውን ነዋሪዎች መሬት በሐሰተኛ ሰነድ በመቀማትና ለሌሎች በመስጠት ግጭት እንዲነሳ ማድረጉን ፖሊስ አስረድቷል።

የበርካታ ወጣቶች ፎቶግራፍ፣ መታወቂያ፣ የመንግሥት ተቋማት ማኅተሞችና ቲተሮች በእጁ ይዞ መገኘቱን አክሏል። ተጠርጣሪው የአነጻ መራሮችን ለመቀበል ድጋፍ ለማድረግ በወጡ የአሮሚያ ወጣቶችና የአዲስ አበባ ወጣቶች መካከል ግጭት እንዲነሳ፣ ፓስተር አካባቢ ሲደርሱ በመሀላቸው በመሆን ሽጉጥ መተኮሱንም ፖሊስ ለፍርድ ቤቱ አስረድቷል።

ተጠርጣሪዎቹ በተለይ መስከረም 5 ቀን 2011 ዓ.ም. በመንግሥት ተሽከርካሪዎች የወንጀል ድርጊት የፈጸሙትን ማመላለሻቸውንና ገንዘብ ማከፋፈላቸውን መርማሪ ፖሊስ ተናግሯል። በግጭቱ የተገደሉ ሰዎች የአስከሬን ምርመራ ውጤት ለመቀበል ሌሎች ግብረ አበሮችን ለመያዝ፣ ተጨማሪ ምርመራ ለማድረግና የምስክሮችን ቃል ለመቀበል፣ የ28 ቀናት ተጨማሪ ጊዜ እንዲፈቀድላት በድጋሚ ጠይቋል።

ተጠርጣሪዎቹ በጠበቃቸው አማካይነት እንደተናገሩት፣ መርማሪ ፖሊስ በጅምላ እንጂ እያንዳንዱ ተጠርጣሪ ምን እንደሠራ በተናጠል የገለጸው የለም። ድርጊቱ የሽብር ወንጀል መሆኑን ፖሊስ የገለጸው ተጠርጣሪዎቹን በእስር ለማቆየት በመሆኑ፣ ፍርድ ቤቱ ውድቅ በማድረግ የሰጠው እንዲፈቀድላቸው ጠይቀዋል። ተጠርጣሪዎቹ በራሳቸው ለፍርድ ቤቱ እንደተናገሩት ወንጀሉን አልፈጸሙም። የታሰሩት ከአዕምሮ ሕሙማን ጋር በመሆኑ ሲሯሯጡ እንደሚያድሩ፣ በጨለማ ውስጥ መታሰራቸውን፣ ሰብዓዊ መብታቸው እንዲከበርላቸውና የሰጡትን መብትም እንዲፈቀድላቸው ጠይቀዋል።

መርማሪ ፖሊስ ግን የሞስትና ጥያቄውን ተቃውሞ፣ የወንጀል ድርጊቱ ውስብስብና የምስክሮችን ቃል መቀበል የሚቀረው በመሆኑ የጠየቀው ተጨማሪ ቀናት እንዲፈቀድላት ጠይቋል።

ፍርድ ቤቱ የግራ ቀኙን ክርክር ከሰማ በኋላ ተጠርጣሪዎቹ በእስር ቤት ይደርሱባቸዋል ያሉትን የሰብዓዊ መብት ጥሰት እንዲከበርላቸው ገልጾ፣ የጠየቁትን የሞስትና ጥያቄ በማለፍ የተጠየቀውን 28 ቀናት ፈቅዶ ለጥቅምት 22 ቀን 2011 ዓ.ም. ቀጠሮ ሰጥቷል። ተጠርጣሪዎቹ የተጠረጠሩበት ወንጀል የፀረ ሽብርተኝነት ሕጉን የጣሰ ነው የሚል በመሆኑ፣ የአዲስ አበባ ከተማ ፖሊስ ፍርድ ቤት ያቀረባቸው ሥልጣን ሳይኖረው መሆኑን የሕግ ባለሙያዎች ተናግረዋል።

በሌላ በኩል ሰኔ 16 ቀን 2010 ዓ.ም. ለጠቅላይ ሚኒስትር ዓብይ አህመድ (ዶ/ር) በተዘጋጀው ድጋፍ ሠልፍ በመስቀል አደባባይ በተገኘው ሕዝብ ላይ ከተወረወረው ስምብና ካደረሰው ጉዳት ጋር በተገናኘ ተጠርጥረው ቢታሰሩት፣ የብሔራዊ መረጃና ደኅንነት አገልግሎት የፀረ ሽብር ግብረ ኃይል መምርያ ኃላፊ በነበሩት አቶ ተስፋዬ ኡርጌ ላይ ተጨማሪ ስምንት ቀናት የምርመራ ጊዜ ተፈቅዷል።

የፌዴራል ፖሊስ ወንጀል ምርመራ ቡድን በአቶ ተስፋዬ ቤት በብርብራ ያገኘውን ስምብ በመስቀል አደባባይ ከፈነዳው ስምብ ቅሬት አካል ጋር ያለውን ልዩነትና አንድነት ለማመሳከር፣ ቅሬተ አካሉን ለፌዴራል ፖሊስ ፈንጂ አምካኝ አፕሬሽን ዲቪዥን መላኩን ጠቁሞ ምላሹን ለመጠባበቅ አሥር ቀናት እንዲፈቀድላት ጠይቋል። አቶ ተስፋዬ ግን የመርማሪውን ጥያቄ ተቃውመዋል። ፖሊስ ጊዜውን ሆነ ብሎ እያራዘመ መሆኑን ተናግረው ፍርድ ቤቱ ለመጨረሻ ጊዜ ብሎ አጭር ቀናት እንዲሰጥ ጠይቀዋል። ፍርድ ቤቱም የግራ ቀኙን ክርክር ስምቶ ስምንት ቀናት ብቻ በመፍቀድ ለጥቅምት 2 ቀን 2011 ዓ.ም. ቀጠሮ ሰጥቷል።

News R15

Oct 7, 2011 (17 October 2018)

News 14. በቡራዩና ዙሪያው የወንጀል ድርጊት ተጠርጣሪዎች ላይ የሽብር ድርጊት ምርመራ እንዲቀጥል ውሳኔ ተሰጠ-

ማስረጃ ያልቀረበባቸው ተጠርጣሪዎች ሊፈቱ ይገባል ያሉ ዳኛ በሐሳብ ተለይተዋል- ታምሩ ጽጌ

ከአንድ ወር በፊት በቡራዩና ዙሪያው ከተፈጸመ ግድያ፣ አካል ጉዳትና ንብረት ውድመት ጋር በተያያዘ በቁጥጥር ሥር ውለው በእስር ላይ የሚገኙ ከ20 በላይ ተጠርጣሪዎች ላይ፣ ምርመራው መቀጠል ያለበት በሽብር ድርጊት ወንጀል መሆን እንዳለበት ፍርድ ቤት ውሳኔ ሰጠ።

የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ልዩታ ምድብ 19ኛ ወንጀል ችሎት ሰኞ ጥቅምት 5 ቀን 2011 ዓ.ም. በሰጠው ውሳኔ እንደገለጸው የፌዴራል ፖሊስ ወንጀል ምርመራ ቡድን ተጠርጣሪዎቹ ሕገ መንግሥቱን በመጣስ፣ በአገሪቱ እየታየ ያለውን ለውጥ ባለመቀበልና የተቀሰቀሰው ግጭት እንዲስፋፋና እንዲባባስ አድርገዋል። በድርጊቱ በመሳተፍና የገንዘብና የተለያዩ ዕርዳታዎችን በማድረግ የሰው ሕይወት እንዲጠፋ፣ አካል እንዲጎድልና ንብረት እንዲወድም አድርገዋል ብሏል።

በመሆኑም የሽብር ድርጊት መፈጸማቸውን በመግለጽ፣ ለተጨማሪ ምርመራ 28 ቀናት እንዲፈቀድለት ጥያቄ አቅርቦ ነበር። ተጠርጣሪዎቹ በራሳቸውና በጠበቆቻቸው አማካይነት ለፍርድ ቤቱ እንዳመለከቱት፣ መርማሪ ፖሊስ እየከሰሰባቸው የሚገኘው ባልፈጸሙት ድርጊት ነው። በተሳትፎም ሆነ በገንዘብ ድርጊቱን ረድተዋል መባሉ ሐሰት መሆኑን በማስረዳትና የሽብር ተግባር ፈጽመዋል የሚያስብላቸው አንድም ማስረጃ ያልቀረበባቸው መሆኑን በመግለጽ፣ በሽብር ተግባር ሊያስጠረጥራቸውም ሆነ ጊዜ ቀጠሮ ሊያስጠይቅባቸው የሚያስችል ነገር ስለሌለ የዋስትና መብታቸው ተከብሮላቸው ከእስር እንዲለቀቁ ጠይቀው ነበር። ፍርድ ቤቱ የሁለቱን ወገኖች ክርክር ከሰማ በኋላ፣ «ተጠርጣሪዎቹ የተጠረጠሩበት ድርጊት ሽብርተኝነት ነው? ወይስ አይደለም?» የሚለውን መርምሮ ውሳኔ ሰጥቷል።

ፍርድ ቤቱ በተጠርጣሪዎች አቶ አብርሃም ተረፈ፣ አቶ መንግሥቱ ዋቆ፣ አቶ ፀጋዬ ተረፈና አቶ ቢሉሱማ ደበበ በተባሉት ግለሰቦች ላይ፣ ላይ መርማሪ ፖሊስ ያቀረባቸውን ማስረጃዎች ሲመረምር ከአንደኛው ተጠርጣሪ ቤት ኮምፒዩተር ሲወጣ በአማኝነት ያየ ምስክር ከመኖሩ በስተቀር፣ ፖሊስ ያቀረበባቸው ማስረጃ የለም። ድርጊታቸው የሽብር ሊባል እንደማይችልና ተጨማሪ የቀጠሮ ጊዜ ሊጠየቅባቸው እንደማይገባ በመጥቀስ ዳኛ አበራ አማረ በውሳኔ ሐሳብ ሲለዩ፣ «ድርጊታቸው ሽብርተኝነትን ያሳያል» በማለት በዳኛ ሙሉቀን ተሻለና በዳኛ ከበደ ታደሰ አብላጫ ድምፅ ተወስኗል።

በአጠቃላይ ፍርድ ቤቱ የሁለቱን ወገኖች ክርክር ሲመረምር ፖሊስ ያስረዳው የተጠርጣሪዎቹ ድርጊት ሽብርን የሚያመለክት በመሆኑ፣ በፀረ ሽብርተኝነት አዋጅ ቁጥር 652/2011 መሠረት የ28 ቀናት ተጨማሪ የምርመራ ጊዜ እንዲፈቀድለት መጠየቁን ጠቁሟል።

በሁከትና ብጥብጥ ንብረት መውደሙና በሰዎች ላይ ጉዳት መድረሱ፣ ሽብር መፈጸሙን እንደማያመለክትና አዋጅ ቁጥር 652/2001 አንቀጽ (3)ን የማያሟላ በመሆኑና የሽብር ተግባር ሊያስብል ስለማይችል፣ መርማሪ ፖሊስ በቂ ማስረጃ ሳይኖረው ተጠርጣሪዎችን አስሮ ማቆየት ስለሌለበት የዋስ መብታቸው ተጠብቆ ከእስር እንዲፈቱ መጠየቃቸውንም ገልጿል።

ፍርድ ቤቱ ከመርማሪዎች የወሰደውን ስድስት የምርመራ መዝገብ መርምሮ የደረሰበት ድምዳሜ፣ መርማሪ ፖሊስ ከብሔራዊ መረጃና ደኅንነት አገልግሎት ያገኘው የስልክ መረጃ፣ ተጠርጣሪዎች ከማን ጋር ተደዋውለው እንደተነጋገሩና እንደተገናኙና ብጥብጥ ለማስነሳት ይነጋገሩ እንደነበር መረጃው እንደሚያሳይ መረዳቱን ጠቁሟል። በተጨማሪም በመደራጀት የተወሰኑ ሰዎችን በድንጋይና በዱላ በመደብደብ ጉዳት ማድረጋቸውንም ፍርድ ቤቱ ከምርመራ መዝገቡ መረዳቱን በመግለጽ የሽብር ድርጊትን የሚያመለክት በመሆኑ፣ ምርመራው በሽብር ድርጊት ወንጀል እንዲቀጥል በአብላጫ ድምፅ ውሳኔ ሰጥቶ ለኅዳር 3 ቀን 2011 ዓ.ም. ቀጠሮ ተሰጥቷል።

ተጠርጣሪ አቶ አብርሃም ተረፈ፣ አቶ ቢሉሱማ ደበበና አቶ መንግሥቱ ዋቆ ግን በመርማሪ ፖሊስ በአንድ ወር ውስጥ የቀረበባቸው ማስረጃ አለመኖሩን በመጠቀም፣ ሊታሰሩ የሚገባው ሕግን መሠረት ባደረገ ሁኔታ መሆኑን በመጥቀስ በሐሳብ የተለዩት ዳኛ የልዩነት ሐሳባቸውን ለችሎት በንባብ አሰምተዋል። አንድ ተጠርጣሪ ዋስትና ተከልክሎ በእስር ሊቆይ የሚችለው በሕጉ ተደንግጎ በሚገኘው መሠረት እንጂ፣ ሕገ መንግሥታዊ የሆነውን ዋስትና ተነፍጎ መሆን እንደሌለበትም አስረድተዋል። ለዚህም ምክንያታቸው ፖሊስ በተጠርጣሪዎቹ ላይ ያቀረበው ምንም ማስረጃ አለመኖሩ ነው። በቂ የሆነ ጥርጣሬ ስለሌለ በዋስትና ከእስር ሊለቀቁ እንደሚገባም በመጠቀም በሐሳብ ተለይተዋል።

Oct 7, 2011 (17 October 2018)

News 15. ጦላይ ታስረው የከረሙት የአዲስ አበባ ወጣቶች በሁለት ቀናት ውስጥ ይፈታሉ- **ታምሩ ጸጌ**

ከአንድ ወር በላይ በጦላይ ወታደራዊ ማህልጠኛ የከረሙት 1,174 የአዲስ አበባ ከተማ ወጣቶች፣ በሁለት ቀናት ውስጥ እንደሚፈቱ ተገለጸ።

ከአዲስ አበባ ፖሊስ ኮሚሽን የተገኘው መረጃ እንደሚያመለክተው፣ ወጣቶቹ ሐሙስ ወይም ዓርብ እንደሚፈቱ ነው።

ወጣቶቹ የታሰሩት ከየቤታቸው ታፍሰው ሳይሆን በጎዳና ላይ ነውጥ በማድረግ፣ ንብረት በማውደም፣ አካል በማጉደልና በፀጥታ ኃይሎች ላይ ድንጋይ በመወርወር ጉዳት በማድረጋቸው መሆኑን፣ የአዲስ አበባ ፖሊስ ኮሚሽን ወጣቶቹ ከታሰሩ ቀናት በኋላ መግለጹ ይታወሳል።

የወጣቶቹን እስራት ጉዳይ በተመለከተ ሪፖርተር ያነጋገራቸው የአዲስ አበባ ፖሊስ ኮሚሽን ሚጅር ጄኔራል ደግፌ በዲ፣ ወጣቶቹ በቁጥጥር ሥር የዋሉት በጎዳና ላይ ነውጥ ሲያካሂዱ ነው ብለዋል። በወቅቱ የተያዙት በርካታ ቢሆኑም የተወሰኑት ተመክረው እንዲለቁ መደረጋቸውን፣ ከፍተኛ ጥፋት ማድረጋቸው የታወቀው ደግሞ ተለይተው በሕግ መጠየቃቸውን አክለዋል። የተቀሩት 1,174 ወጣቶች ግን ወደ ጦላይ ተወስደው የተለያዩ ሥልጠና ተሰጥቷቸው ጥፋተኛ መሆናቸውን ስላመኑ፣ የሥልጠናው ጊዜያቸው አጥሮ በዚህ ሳምንት መጨረሻ ላይ እንደሚለቁ አስታውቀዋል።

ወጣቶቹ ቢያጠፉም በቁጥጥር ሥር ከዋሉ በኋላ ፍርድ ቤት በማቅረብና ለፍርድ ቤት በማስረዳት ተጨማሪ ምርመራ መጠየቅ እየተቻለ፣ ከሕግ ውጪ ባልተሰጠ ሥልጣን ወደ ማህልጠኛ መውሰድ ተገቢ አለመሆኑን በሚመለከት ለተነሳላቸው ጥያቄ ኮሚሽኑ ሲመልሱ፣ «ወጣቶቹን ፍርድ ቤት አቅርቦ በመክሰስ ፍርድ መሰጠት ተገቢ ቢሆንም፣ በቁጥጥር ሥር የዋሉ የጎዳና ላይ አመፅ እያካሄዱ ስለነበር፣ መጀመርያ በቁጥጥር ሥር አውሎ መለየት አስፈላጊ በመሆኑ ያንን አድርገናል፤» ብለዋል።

ወጣቶችን የመቆጣጠርና ሥርዓት ይዘው እንዲኖሩ ማድረግ የመጀመርያው ኃላፊነት የቤተሰብ፣ ሲቀጥል ደግሞ የኅብረተሰብ፣ ከእነሱ ሲያልፍ ደግሞ መንግሥት መሆኑን የጠቆሙት ሚጅር ጄኔራል ደግፌ፣ ሁለቱን አልፈው በመገኘታቸው መንግሥት የማስተካከል ኃላፊነቱን እንደተወጣ አስረድተዋል።

እያንዳንዳቸው በተደራጀ የምርመራ ፋይል በመርማሪዎች የተዘገበ የድርጊት መገለጫ እንዳላቸው የጠቆሙ ኮሚሽኑ፣ ጥፋታቸውን አምነውና የሚሰጣቸውን ትምህርት ተግባራዊ በማድረግ በቀላሉ መለወጥ የሚችሉት ከማህልጠን ባለፈ፣ ለወደፊት በሥራ ላይ ተሰማርተው አምራች ዜጎች እንዲሆኑ ከየክፍላተ ከተሞቹ ጋር ተነጋግረው የሚቋቋሙበትና ወደ ሥራ የሚገቡበት ሁኔታ መዘጋጀቱን ጠቁመዋል።

የፖሊስ ኮሚሽን ጦላይ ስለሚገኙት የአዲስ አበባ ወጣቶች ከላይ የተገለጸውን ቢናገሩም፣ በርካታ የሕግ ባለሙያዎች ግን በእሳቸው ሐሳብ አይስማሙም። ኮሚሽኑ የሕግ መንግሥቱን ድንጋይ፣ የወንጀለኛ መቅጫ ሥነ ሥርዓት ሕግና ሌሎች ዓለም አቀፍ ድንጋጌዎችን ጭምር የጣሰ ድርጊት መፈጸሙ ያስረዳሉ። በተለይ የአዲስ አበባ ነዋሪዎች በተለያዩ ማኅበራዊ ድረ ገጾች ላይ ተቃውሟቸውን በቡድንና በተናጠል በማሰማት ላይ ሰንበተዋል።

«ለዓብይ አህመድ የጠቅላይ ሚኒስትሩ ድጋፍን የሰጠው ወጣት በጅምላ ታፍሶ ሕግ ባለበት አገር እንደ ከብት መታጎር የለበትም፤»፣ «(ባለፉት አመራሮች ሲፈጸም የነበረው ድርጊት መደገም አይኖርበትም)፤»፣ «የፈጸመው ወንጀል ሳይጣራና ማስረጃ ሳይገኝ አንድም ሰው አይታሰርም የተባለው የጠቅላይ ሚኒስትሩ ቃል መጠበቅ አለበት፤» እና መሰል መልዕክቶች በተለያዩ ማኅበራዊ ድረ ገጾች ላይ ሠፍረው ታይተዋል።

አዲስ ዘመን ፣ 78 ኛ ዓመት ቁጥር 0 0 5፤ ቅዳሜ መስከረም 5 ቀን 2 0 1 1 ዓ. ም

News 1. - ለእን ግድቻችን አቀባበል በጋራ- ዜና ሐተታ- ዘላለም ግዛው

አዲስ አበባ፡ - ዛሬ የሚገቡትን የአነጻ አመራሮች ለመቀበል ሽርጉድ የሚለው አካል በዝቅባታል። የድርጅቱን አርማ በማውሰድ የከተማውን መንገድ ዳሮች፣ የሰልጠና እንጨቶችና ሌሎችንም የድርጅቱን መለያ ዓርማ ቀለም በመቀባት ለበዓሉ ድምቀት ለመስጠት ጥረት የሚያደርጉ ወጣቶች በርካቶች ናቸው። ከከተማዋ ዳር ዳር በአይሱዙ ተጭነው የሚገቡት ወጣቶችም ሽላላና ዘፈን በማሰማት ልዩ ልዩ መፈክሮችንም በማንገብ ለዛሬው አቀባበል ዝግጅት የጀመሩት ከሁለት ቀን ቀደም ብለው ነው። ይሁን እንጂ ከዚህ ጋር ተያይዞም በአንዳንድ የከተማው አካባቢዎች ከከተማው ነዋሪ ወጣቶች ጋር ግጭት ተፈጥሯል። በሰዎች ላይም ጉዳት ደርሷል። በዛሬው ዕለትም ተመሳሳይ ጉዳት እንዳይደርስ ሁሉም ነዋሪ ሰከን ባለ የትብብር መንፈስ እንግዶችን መቀበል እንዳለበት የሚናገሩት አንዳንድ የከተማው ነዋሪዎችና የመንግሥት ኃላፊዎች ናቸው። ወጣት ከበደ ሂርዳ፤ የአነጻ አመራሮች ወደ አዲስ አበባ ሲገቡ የሚደረገው አቀባበል ደማቅና ሠላማዊ ሊሆን እንደሚገባው ይመክራል። ፡ ለዚህ የሠላማዊ መንገድ ደግሞ ሁሉም ሰው ትብብርና ድጋፍ ማድረግ እንዳለበት ይናገራል።

« የሚመጡት የአነጻ አመራሮች የሁላችን ወገኖች ኢትዮጵያውያን ናቸው። የፖለቲካ ርዕዮተ ዓለም ልዩነት ቢኖረን እንኳን በኢትዮጵያዊነታቸው አክብረን ሁላችንም ልንቀባላቸው ይገባል» ይላል። እንዲህ አይነት የዴሞክራሲ ሥርዓት ግንባታ መምጣቱ እንዳስደሰተው የጠቆመው ወጣት ከበደ፤ በአገሪቱ ሠላም እንዲሰፍን መግባባት ይገባል። ፡ ሁሉም ብሔረሰቦች ተሰማምተውና ተከባብረው በዕኩልነት የሚኖሩባትን ኢትዮጵያን ለመፍጠር የአዲስ አበባ ከተማ ወጣቶች፣ ቁርባኖችም ሆኑ ሌሎች የህብረተሰብ ክፍሎች የበኩላቸውን መወጣት ይኖርባቸዋል ብሏል። አዲስ አበባ ከተማ የአፍሪካ መዲናና የተለያዩ ዲፕሎማቶች መቀመጫ በመሆኗ ሁከትና ብጥብጥ ለትዝብት የሚጥል መሆኑንም ተናግሯል። የሰንደቅ ዓላማ ጉዳይ ለግጭት የሚዳርግ መሆን የለበትም የሚለው ወጣት ከበደ፤ የአነጻ አርማ ሲውለበለብ ሌላው ህብረተሰብ የሚቀበለውን ሰንደቅ ዓላማ ሳይነካ መሆን እንዳለበት ይናገራል። ፡ ግጭትን በማስወገድ፣ በመቻቻል እና በመከባበር የአነጻ አመራሮችን መቀበል እንደሚገባም ያመለክታል። ፡ የሰድስት ኪሎ አካባቢ ነዋሪው ወጣት ዘራሁን ጋኛው፤ አነጻ መንግሥት ከሚመራው ፓርቲ ጋር መሰረታዊ ልዩነት ይዞ ትግሉን ካገር ውጭ ሲያካሂድ መቆየቱን ያስታውሳል። ፡ በአገር ውስጥ ከተከሰተው ነፃ የፖለቲካ አውድ መሰረት አመራሮቹ መምጣታቸው ተገቢ መሆኑን ይናገራል። ፡ ደጋፊዎቻቸው እንደሚገኙትም የፖለቲካ ኃይል ፍጹም ሠላማዊ በሆነ መልኩ ሊቀበላቸውና ክብር ሊሰጣቸው ይገባል ባይ ነው። < አልፎ አልፎ የሚታየው ሁከትና ረብሻ አነጻን በሚደግፉ ኃይሎች የሚፈጸም ነው የሚል እምነት የለኝም > የሚለው ወጣት ዘራሁን፤ ሌላ ተልዕኮ ባላቸው ኃይሎች ግፊት የሚደረግባቸው አካላት ሳይኖሩ አይቀርም የሚል ግምት እንዳለው ይጠቅሳል። ህዝቡ የሚደግፈውን ኃይል በደስታና በሠላማዊ መንገድ መቀበል ይገባል ሲል ያመለክታል። ፡ በአቀባበል ሰብብ ሁከት የተቀላቀለበት ድርጊትና የማይገቡ ተግባራትን መፈጸም ከደስተኛ ደጋፊ እንደሚይጠበቅም ይጠቁማል። ፡ ከፀጥታ ኃይሎች ጋር የሚደረጉ ግጭቶች፣ መንግሥታዊ ተቋማት ላይ ጥቃት መሰንዘር ከሰለጠነ የህብረተሰብ ክፍል አይጠበቅም። ፡ ይህንን መፈጸም በሕግ ያስጠይቃል፤ የሞራል ተቀባይነትም የለውም። ፡ በመሆኑም እንዲህ አይነት ድርጊት የሚፈጸሙ ወጣቶች ከዚህ አይነት ድርጊት ሊታቀቡ ይገባል ሲል ያሳስባል። ፡ የአዲስ አበባ ከተማ ወጣቶችና ህዝቡ ሳምንት ባልሞላው ጊዜ ውስጥ ሌላ የፖለቲካ ኃይል ተቀብሏል። ፡ በጊዜውም በርካታ ቁጥር ያለው ወጣት በአቀባበል ሥርዓቱ ላይ ተገኝቷል። ፡ በሂደቱ ግጭትም ተገቢ ያልሆኑ ድርጊቶችም አልተከሰቱም። ፡ ከዚህ ትምህርት መውሰድ ይገባል። ፡ ከሕግ ውጭ የሆነ ተግባር ባይፈጸም መልካም ነው ሲልም ወጣት ዘራሁን መክሯል። ፡ እንግዶችን በጋራ ለመቀበል ሁሉም ወገን ኃላፊነቱን መወጣት አለበት። ፡ ምክትል ከንቲባ ኢንጂነር ታክለ ኡማ በዛሬው ዕለት ለአነጻ አመራሮች የሚደረገው አቀባበል ያለምንም የፀጥታ ችግር እንዲከናወን የከተማ አስተዳደሩ ቅድመ ዝግጅት ማድረጉን ትናንት በሰጡት መግለጫ ተናግረዋል። ፡ የከተማዋ ነዋሪ ከአገር ውጭ የነበሩ የፖለቲካ ድርጅቶችን እና ቡድኖችን በሠላማዊ መንገድ ሲቀበል እንደነበረ አስታውሰው፤ ህዝቡ የአነጻ አመራር ወንድሞቹንም በፍጹም ጨዋነት በጋራ እንዲቀበል ጠይቀዋል። ፡ አቀባበሉን እና ሰንደቅ አላማን ምክንያት በማድረግ በህዝቦች መካከል አላስፈላጊ ግጭት እንዲፈጠር እያደረጉ ያሉ አካላት ላይ አስተዳደሩ ህጋዊ እርምጃ እንደሚውሰድ ያሳስበው ኢንጂነር ታክለ፤ የአዲስ አበባ ነዋሪዎች የአነጻ አመራሮችን ለመቀበል ከአሮሚያ ክልል የሚመጡ ወንድሞቹን በእንግዳ ተቀባይነት ስሜት እና በፍቅር ተቀብሎ ሊያስተናግዳቸው እንደሚገባም ነው ጥሪያቸውን ያስተላለፉት። ፡ አቀባበሉ የተሳካና ሠላማዊ እንዲሆን መላው የከተማዋ ህዝብ የበኩሉን ድርሻ ሊወጣ ይገባልም ብለዋል። ፡ የአሮሚያ ክልል ርዕሰ መስተዳድር አቶ ለማ መገርሳ በአዲስ አበባ በሰንደቅ አላማ ምክንያት የተፈጠረው ችግር ተገቢ ያልሆነ እና መቆም ያለበት መሆኑን ይጠቁማሉ። ፡ በጥቃትን ጉዳዮች ሊያጋጩ የሚፈልጉ አካላት በመኖራቸው ህብረተሰቡ ጥንቃቄ እንዲያደርግም ነው የሚያሳስበው። ፡ « የትኛውም አካል ሃሳቡን በነፃነት እንዲገልፅ የዴሞክራሲ ምህዳሩን ለማስፋት እየተሠራ ይገኛል» ያሉት አቶ ለማ፤ ይህንን ተከትሎ ወደ አገር ቤት እየገቡ የሚገኙ የፖለቲካ ድርጅቶች በአቀባበል ወቅት ያልተገባ ፍክክርና ግጭት ውስጥ መግባት ተገቢ አይደለም ብለዋል። ፡ ሕብረተሰቡ የፈቀደውን ደሻለኛል ብሎ የወሰነውን ሰንደቅ አላማ መጠቀም እንደሚችል ጠቅሰው፤ የትኛውም አካል በሌላው ላይ የራሱን ሐሳብም ይሁን አርማ የሚጭንበት ወቅት እንዳልሆነም ጠቁመዋል። ፡ ከስሜት በመውጣት የአገሪቱን አንድነት እና ዕድገት ለማስቀጠል በመቻቻል መረባረብ ይገባል ሲሉም አሳስበዋል። ፡

አዲስ ዘመን ፣ 7 8 ኛ ዓመት ቁጥር 0 0 7; ሰኞ መስከረም 7 ቀን 2 0 1 1 ዓ. ም

News 2. ግጭቱ የአካባቢውን ኅብረተሰብ የማይወክል የዘረፋ ቡድኖች ተግባር መሆኑ ተገለጸ- በጋዜጣው ሪፖርተር

አዲስ አበባ፡ - በአሮሚያ ልዩ ዞን ቡራዩና አሸዋሜዳ አካባቢ ትናንት የተፈጠረውና ለዜጎች አካል ጉዳት፣ ሕይወት መጥፋትና መፈናቀል ብሎም ንብረት መውደም ምክንያት የሆነው ግጭት ሕዝቡን የማይወክል የተደራጁ የዘረፋ ቡድን አባላት የፈጸሙት መሆኑን ፖሊስ ገለጸ፡ ፡ የዚህ እኩይ ተግባር ተሳታፊዎችን አድኖ የመያዝ ተግባሩም ተጠናክሮ መቀጠሉንና ሕዝቦችም ወደነበረ ኑሯቸው እንዲመለሱ እየተሰራ መሆኑም ተጠቁሟል፡ ፡ የአካባቢው ኅብረተሰብ በበኩሉ እንደዚህ ዓይነት ችግሮች እንዳይከሰቱ፣ ከተከሰቱም በአፋጣኝ መፍትሄ እንዲያገኙ ከማድረግ አኳያ መንግሥት ትኩረት ሰጥቶ ሊሰራና ሕግንም ማስከበር እንደሚገባው አሳስቦታል፡ ፡ ለተፈጠረው ችግር ዘላቂ መፍትሄ እንዲሰጠውም ጠይቀዋል፡ ፡ የፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን ኮሚሽነር ዘይኑ ጀማል ለኢ.ቢ.ሲ እንደገለጹት፤ በአሮሚያና አዲስ አበባ ድንበር አካባቢ ግጭት አጋጥሟል፡ ፡ ይህን ድርጊት የፈጸሙት የአካባቢውን ሕዝብም ሆነ ቁርን የማይወክሉ፤ ነገር ግን በቁር ስም የሚነግዱና ከቁር ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት የሌላቸው ቡድኖች ናቸው፡ ፡ እነዚህ ግለሰቦችና ቡድኖችም በአካባቢው የዝርፊያ ተግባር የመፈጸም፤ ብሎም የሰው ሕይወት የማጥፋት ተግባር ላይ ተሰማርተው የነበረ ሲሆን፤ የፌዴራል ፖሊስ፤ የአሮሚያ ፖሊስ እንዲሁም መከላከያ ቦታው ድረስ በመዝለቅ ድርጊቱን የመቆጣጠርና ግለሰቦችንም በቁጥጥር ስር የማዋል ሥራ እያከናወኑ ይገኛል፡ ፡ የአሮሚያ ፖሊስ ኮሚሽን ኮሚሽነር አለማየሁ እጅጉ በበኩላቸው እንደተናገሩት፤ በአካባቢው የተፈጸመው ድርጊት እጅጉን አሳፋሪ ሲሆን፤ ተግባሩን የፈጸሙት አካላትም ጨርሶ የአካባቢውን ኅብረተሰብ የማይወክሉና ተደራጅተው ዘረፋ የሚያከናወኑ ቡድኖች ናቸው፡ ፡ እነዚህ ቡድኖች ሲገድሉም ለይተው የማይገድሉ ሲሆን፤ ማንንም የማይወክሉ ናቸው፡ ፡ ሆኖም ብሔር ተኮር ለማድረግ ጥረት የሚያደርጉ አሉ፡ ፡ ይህን ተግባር የፈጸሙ አካላትም በተቀናጀ መልኩ አሰሳ ተጀምሮ እየተያዙ ሲሆን፤ ሥራው ተጠናክሮ ይቀጥላል፡ ፡ እንደ ኮሚሽነሩ ገለጸ፤ ችግሩን ከመከላከል አኳያ የክልሉ ፖሊስ አስፈላጊውን ሕጋዊ እርምጃ እየወሰደ ሲሆን፤ ከሌሎች የፌዴራል የጸጥታ አካላት ጋርም በቅንጅት እየተሰራ ይገኛል፡ ፡ አሁንም የተፈናቀሉ ዜጎችን ወደቦታቸው የሚመለሱበት፣ እነዚህ ዜጎችም ጊዜያዊ ድጋፍ በሚያገኙበትና የደህንነት ጥበቃ በሚደረግበት ሂደት ላይም በየደረጃው ካሉ አካላት ጋር ጥረት እየተደረገ ይገኛል፡ ፡ ዜጎችን ወደመኖሪያቸው ለመመለስም እየተሰራ ሲሆን፤ የአካባቢው ኅብረተሰብም በዚህ ዙሪያ ትብብሩን እያደረገ ይገኛል፡ ፡ በመሆኑም የተፈናቀለው ኅብረተሰብም ይህንን ተገንዝቦ ወደየአካባቢው ተመልሶ የተረጋጋ ኑሮውን እንዲጀምር መልዕክት አስተላልፏል፡ ፡ የአዲስ አበባ ምክትል ከንቲባ ወይዘሮ ዳግማዊት ሞገስ በበኩላቸው እንዳሉት፤ ከሚመለከታቸው ተቋማት የተውጣጣ ኮሚቴ ተዋቅሮ ያለውን ሁኔታ ለመመልከትና የድጋፍ አሰጣጥ ሂደቱን ወደመሬት ለማውረድ እንዲቻል ችግሩ የደረሰበትን ስፍራ የጎበኙ ሲሆን፤ እነዚህ ተፈናቃዮች የተወሰኑት በጉለሌ ክፍለ ከተማ፤ በዛ የሚሉት ደግሞ በኮልፌ ቀራኒያ ክፍለ ከተማ ይገኛሉ፡ ፡ የእነዚህን ዜጎች ነባራዊ ሁኔታ የተመለከተው በከንቲባ ጽሕፈት ቤት የሚመራው ይህ ኮሚቴም የአካባቢው የጸጥታ ሁኔታ ተስተካክሎ ዜጎቹ ወደመደበኛ ኑሯቸው እስኪመለሱ ድረስ የምግብ፣ የመድኃኒትና አልባሳት አቅርቦት የሚደርስበት ሥራዎችን እያከናወነ ይገኛል፡ ፡ ችግሩ የተፈጠረባቸው አካባቢ ያሉ ነዋሪዎችና ተጎጂዎች በበኩላቸው፣ በተፈጠረው ግጭት በሰውና በንብረት ላይ ጉዳት የደረሰ መሆኑንና ችግሩ ወደባሰ ሁኔታ ሳይሰፋፋ መንግሥት ተገቢውን ጥበቃ ሊያደርግላቸው እንደሚገባ ገልጸዋል፡ ፡ እንደ ነዋሪዎቹ ገለጸ፤ ግጭቱን የፈጠሩት አካላት የተደራጁና በአካባቢውም የሚታወቁ አይደሉም፡ ፡ የአካባቢው ነዋሪዎች ደብቀውና ከአደጋ አድራሾቹ ተከላክለው ሕይወታቸውን ማትረፍ ችለዋል፡ ፡ ይህንና ዜጎች አካላቸው ተጎድቷል፤ ሕይወታቸውም ጠፍቷል፤ ንብረታቸውም ወድሟል፡ ፡ ይህ ሂደት ደግሞ ዴሞክራሲያዊ ብቻ ሳይሆን ሰብዓዊ መብቶቻቸውን የጣሰ እንደመሆኑ መንግሥት ተገቢውን የሕግ ማስከበር እርምጃ መውሰድ ይኖርበታል፡ ፡ አስተያየታቸውን ለዝግጅት ክፍላችን ከገለጹልን የአካባቢው ነዋሪና የዓይን እማኞች መካከል ወጣት ፀጋዬ ዓለሙ በአዲስ አበባ አሸዋሜዳ አካባቢ ነዋሪ ነው፡ ፡ እርሱ እንደሚለው፤ እነዚህ የጥፋት ኃይሎች የአካባቢው ኅብረተሰብ ላይ ጉዳት አድርሰዋል፤ ንብረትም አውድመዋል፡ ፡ ይህ ችግር ደግሞ ማንነታቸው ባልታወቀ የተደራጁ ሰዎች የተፈጸመ ሲሆን፤ የጥፋት ቡድኖቹ የሚያከናውኑትን የጥፋት ተግባር መንግሥት ከመድረሱ በፊት በአካባቢው ያሉ የአሮሚያ ብሔረሰቦች ሲከላከሉ፤ ጥቃት የሚፈጸምባቸውን ዜጎች ሲደብቁና ሲታደጉ ነበር፡ ፡ በመሆኑም ችግሩ እየተካሄደና የባሰ አደጋ ከማስከተሉ በፊት መንግሥት ተገቢውን እርምጃና የሕግ ማስከበር ሥራ ማከናወን ይኖርበታል፡ ፡ የአሮሚያ ፖሊስ ኮሚሽን ኮሚሽነር ትናንት ለፋና ብሮድካስቲንግ ኮርፖሬት እንደገለጹት፤ ግጭት በተፈጠረባቸው አካባቢዎች ለሰው ሕይወት መጥፋትና ለአካል መጉደል እንዲሁም ለንብረት መውደም ተጠያቂ የተባሉ ከሰባ በላይ የተደራጁ ዘራፊዎች በቁጥጥር ስር ውለዋል፡ ፡

አዲስ ዘመን ፣ መስከረም 7 ቀን 2 0 1 1 ዓ. ም አዲስ ዘመን ገጥ. 2 የ ሀገር ውስ ጥ ዜ ና

ዜና ሀተታ- ይበል ካሳ

በፖለቲካ ፍልስፍናው ዘርፍ ለአንድ ጎብረተሰብ እጅግ አስፈላጊ ነገር ግን በከፍተኛ ደረጃ እርስ በእርሳቸው የሚጣረሱ ሁለት ፅንሰ ሃሳቦች አሉ ከተባሉ የዜጎች ነፃነትና ማህበራዊ ሕግና ሥርዓት የሚሉት ናቸው። በሁለቱ ፅንሰ ሃሳቦች መካከል የማይታረቅ የሚመስል ተቃርኖ መኖሩን የዘርፉ ምሁራን ይገልጻሉ። እስከ ዛሬ ድረስ ምሁራን በጎራ ተከፋፍለው እልህ አስጨራሽ ሙግት ያደርጉባቸዋል። እንደ ታዋቂው የአስራ ዘጠነኛው መቶ ክፍለ ዘመን እንግሊዘዊ ፊላስፋ ጆን ስቱዋርት ሚል ዓይነቶቹ የፍጹማዊ ነፃነት አቀንቃኞች « ማንም በፊልገው መንገድ የፊልገውን ለማድረግ የሚያስችል ፍጹም የሆነ ነፃነት ሊኖረው ይገባል» በማለት ነፃነት ገደብ አልባ መሆን አለበት ብለው ሽንጣቸውን ገትረው ይከራከራሉ። ወግ አጥባቂዎቹ በበኩላቸው « የለም ሕግና ሥርዓት በሌለበት ነፃነት ሊኖር አይችልም፤ ጆን ስቱዋርት ሚልና ደቀ መዝሙሮቹ የሕግና ሥርዓት ትርጉም አልገባቸውም» በማለት የፍጹማዊ ነፃነት አቀንቃኞችን ይወርጷቸዋል። « ምክንያቱም» ይላል አሜሪካዊው ፖለቲካ ዘዋሪና የሞራልና የማህበራዊ ሂስቶሪ ሊቅ ሩሰል ኪርክ፤ « ምክንያቱም ሕዝብ በሕግና በሥርዓት ካልተመራ በነፃነት ስም ወንጀል ሊፈጸም ይችላል» ። በእኛ አገር በተለይም ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በአገሪቱ የመጣውን ለውጥ ተከትሎ እያጋጠመ የሚገኘው ችግርም ይህ ነው። ለውጡን ተከትሎ ሕዝቡ ለረጅም ጊዜ ያጣውን ፖለቲካዊ ነፃነት እያገኘ መሆኑ በረጅም ዘመን አኩሪ ታሪኩ ላይ አንድ ሌላ ወርቃማ ታሪክ ለመጻፍ የሚያስችለው ጊዜ ላይ ነው። ይሁን እንጂ የፖለቲካ ሳይንስ ሊቀ ሩሰል ኪርክ እንዳለው የተገኘው ነፃነት በሕግና በሥርዓት እስካልተደገፈና ከለውጡ መሪዎች መካከል አንዱና ዋናው የሆኑት የአሮሚያ ክልል ርዕሰ መስተዳድር ክቡር አቶ ለማ መገርሳ እንዳሉትም ነፃነትን መሸከም የሚችል ትኩረት እስካልፈጠረ ድረስ በነፃነት ስም ወንጀል መፈጸሙ አይቀርም። በቅርቡ በሻሽመኔ የተከሰተው ድርጊትም ለዚህ ጥሩ ማሳያ ነው። ከሰሞኑ ደግሞ በመዲናቸን አዲስ አበባ በባንዲራ ምክንያት ግጭት ተፈጥሯል። የግጭቱ መነሻም ባንዲራ ይሁን እንጂ በነፃነት ሰብብ የአንድን ቡድን ፍላጎትና ዓላማ በሌላው ላይ አስገድዶ ለመጫን መሞከር ነው። ነፃነት ፍቅር ነው። የራሱን ወድዶ የሌላውን አይጠላም። በእርሱ ላይ ሊያደርጉበት የማይፈልገውን በሌላው ላይ አያደርግም፤ ይተባበራል እንጂ አይጮክም። ለራሱ ጥቅምና ፍላጎት ብሎ የሕዝብን ሰላምና ደህንነት አደጋ ላይ አይጥልም። ለሀገርና ለሕዝብ ሰላምና ደህንነት ሲል በሕግና በሥርዓት ይንቀሳቀሳል። በተፈጠረው ግጭትና አለመረጋጋት ምክንያት ሰላምን አጥቶ የሰነበተው የአዲስ አበባ ነዋሪም ይሁን በተለያዩ የአገሪቱ ክፍሎች የሚኖረው የኢትዮጵያ ሕዝብም « ችግሩ የመንግሥት ነው፤ በነፃነት ስም ማንም በአገሪቱ ላይ ብጥብጥና ችግር መፍጠር የለበትም፤ መንግሥት ሕግና ሥርዓትን ማስከበር አለበት» ሲል በተደጋጋሚ ተደምጧል። ከባንዲራ ጋር በተያያዘ ሰሞኑን በአዲስ አበባ የተፈጠረውን ችግር አስመልክቶ ምላሽ የሰጡት ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር አብይ አህመድም፤ « የሰው ችግር ያሰበውንና የፈለገውን እንደ ዜጋ በነፃነት መናገር ነው። ለዚህ ነው መገናኛ ብዙኃንን የከፈትነው፤ ለዚህ ነው መድረኩን ክፍት ያደረግነው» በማለት ቅድሚያ ሕዝቡ ያጣውን ነፃነት ለማጎናፀፍ እየተሰራ መሆኑን ተናግረዋል። « የሃሳብ ነፃነት ባንዲራን ይጨምራል» ያሉት ጠቅላይ ሚኒስትሩ መላው የኢትዮጵያ ሕዝብ የሚፈልገው ከሆነ ተወያይቶበትና መክሮበት ሕገ መንግሥታዊ በሆነ መንገድ ሊቀይረው ይችላል ብለዋል። ይሁን እንጂ በውይይት ሳይሆን በጉልበት መቀየር የሚፈልግ ሰው ካለ ተሸናፊ መሆኑን ጠቁመው፤ « መንግሥት መቆጣጠር ስላልቻለ፤ ፖሊስ ስላጣ፤ ወታደር ስላጣ አይደለም ዝም ያለው። በጉልበት አይደለም ጉዳዩ፤ በጠብመንጃ አይደለም ጉዳዩ፤ በፍቅር ነው የምናሸንፈው፤ በመተቃቀፍ ነው የምናሸንፈው፤ በሰላም ነው የምናሸንፈው። ማንነው የሚሸንፈው? የኢትዮጵያ ሕዝብ» ብለዋል። በግል የሚሸንፍ ቡድን የለም። የሚሸንፍ ካለ የኢትዮጵያ ሕዝብ ነው የሚሸንፈው ለምን ለልማት፤ ለምን ለሰላም። ሰላምና ልማትን ያልተረዳ፤ ሰላምና ልማት ደግሞ ለሕዝብ መሆኑ ያልገባው የትኛውም የፖለቲካ ድርጅት ወይም ኃይል ካለ መቼም አሸናፊ አይሆንም በማለት የተገኘውን ነፃነት ሕዝቡን ለመለያየት የሚፈልጉ ኃይሎች ሃሳባቸው እንደማይሳካ አውቀው ከድርጊታቸው እንዲታቀቡ አሳስበዋል። « ነፃነት የግለሰብን ሕግና ሥርዓት ደግሞ የማህበረሰብን ጉዳይ የሚመለከቱ በመሆናቸው ሁለቱ ፅንሰ ሃሳቦች እርስ በእርስ የማይሰማሙበት ጊዜ አለ» የሚሉት ደግሞ የሕግ ባለሙያው አቶ ውብሸት ሙላት ናቸው። ምክንያቱም ነፃነት ብዙውን ጊዜ ከግለሰብ ጋር የተያዙ መብቶችን፣ ፍላጎቶችንና ምርጫዎችን የሚመለከት ሲሆን ሕግና ሥርዓት በበኩላቸው የቡድንን፣ የማህበረሰብን በአጠቃላይ የሕዝብን ደህንነት የሚያቅፉ በመሆናቸው የአንደኛውን ጥቅም ለማስከበር የሌላኛው አደጋ ላይ ሊወድቅ ስለሚችል ነው። አቶ ውብሸት እንደሚሉት የተሻለው መንገድ የግለሰብ ጥቅምም ሳይነካ የማህበረሰቡ ደህንነትም ሳይታወክ ሁለቱን አጣጥሞ መሄድ ነው። በእርግጥም የዘመናችን ፖለቲካ ዋናው ፈተና እነኚህን ሁለት መሠረታዊ ጉዳዮች አጣጥሞ መሄድ አለመቻል መሆኑን ነው የሃያኛው ክፍለ ዘመን የፖለቲካ ሊቅ ሩሰል ኪርክ የሚሰማሙት። ይሁን እንጂ የሕግ ባለሙያው አቶ ውብሸት « ሁለቱን ጉዳዮች ለማስታረቅ የመጨረሻው አማራጭ የሕግ የበላይነትን ማስፈን ነው» በማለት በእኛም አገር በቅርቡ ከመጣው ነፃነት ጋር ተያይዞ እየተፈጠሩ ያሉ ችግሮችን በዚህ መንገድ መፍታት እንደሚቻል ምክረ ሃሳባቸውን ያቀርባሉ።

ዜና ሐተታ- አዲሱ ገረመው

< < የሞቱ ወገኖቻችን ደማቸው ደማችን ነው > > ፣ < < መንግሥት አስቸኳይ ርምጃ ይውሰድ > > ፣ < < አጥፊዎች ለህግ ይቅረቡ > > ፣ < < እየተቀነሰን አንደመርም > > በሚል መፈክር የታጀቡ በርካታ የአዲስ አበባ ነዋሪዎች በቡራዩና አካባቢው እንዲሁም በአሸዋ ሜዳ በተፈጠረው ግጭት እጃቸው ያለበት አካላት በህግ ሊጠየቁ ይገባል ሲሉ ትናንት ሠልፍ ወጥተዋል። ፡ ፡ ከሽሮ ሜዳ አካባቢ ተነስተው በብሄራዊ ቤተመንግሥት ወደ መስቀል አደባባይ ከሚሄዱ ሰልፈኞች መካከል አንዱ ወጣት አብርሃም አባተ የችግሩ ሰለባ መሆኑንና በርካታ ንብረቶችን እንደተዘረፈም ይናገራል። ፡ ፡ አብርሃም እንደሚለው፤ ችግሩ ከመከሰቱ በፊት ገፈርሳ ተብሎ በሚጠራው አካባቢ ሁሉም በሰላም ሥራውን እያከናወነ ነበር። ፡ ፡ ቁጥራቸው ከሃምሳ እስከ ስልሳ የሚሆኑና ማንነታቸው የማይታወቁ ቡድኖች በየቤቶቹ እየገቡ ንብረት ዘርፈዋል። ፡ ፡ ከዝርፈያው በተጨማሪ ድብደባና ግድያም አድርገዋል። ፡ ፡ ለማምለጥ ብለው ጫካ በማደር በፀጥታ ኃይሎች ድጋፍ ድነዋል። ፡ ፡ ከተፈናቀሉት ውስጥ ከፊሎች በሽሮሜዳ ወጣት ማዕከል ውስጥ የተጠለሉ ሲሆን፤ የተቀሩት ጉዳቱ በደረሰባቸው አካባቢዎች በተለያዩ ሥፍራዎች ባሉ መጠለያዎች ውስጥ ተጠልለው የወገን ያለህ እያሉ ነው። ፡ ፡ እየደረሰ ያለውን በደል መንግሥት በአስቸኳይ ሊያስቆም ይገባል። ፡ ፡ እንዲህ ዓይነት በደል ሲደርስብን ለሦስተኛ ጊዜ ነው የሚለው አብርሃም፤ ከዚህ ቀደም መስል ችግር ተፈጥሮ እንደነበርና የአካባቢው አባባዳዎች ችግሮችን በመፍታት ሰላም እንዲሰፍን ማድረጋቸውን አስታውሶ በአሁኑ ወቅት የተፈፀመው በደል የከረረ መሆኑን ጠቁሟል። ፡ ፡ በተለይ ጉዳት የደረሰባቸው በአፋጣኝ እንዲያገግሙ አምቡላንስ በአካባቢው እንዲመጣ ጥሪ ሲደረግ መንገድ ተዘግቶ ሰብዓዊ እርዳታዎች ቶሎ እንዳይደርሱ እንቅፋት እንደሆነ ገልጿል። ፡ ፡ ወጣት አብርሃም፤ < < ቤታችን ተቃጥሏል። ፡ ፡ ሱቆች ተዘግተዋል። ፡ ፡ ሊስትሮ ሰርተው የእለት ጉርሳቸውን ያገኙ የነበሩት ህጻናትና ወጣቶች ከመንገድ ተባረዋል። ፡ ፡ በእጃችን አንድም ንብረት የለም። ፡ ፡ ሦስት ቀን ሆኖናል። ፡ ፡ መንግሥት እየወሰደ ያለው እርምጃም ለዘብተኛ ነው። ፡ ፡ የአካባቢው ሰዎች ከሌላ የመስጠት አዝማሚያ ቢኖራቸውም፤ የሚፈለጉትን ሰዎች ጠቁሙ ስለሚባሉ በፍርሀት ውስጥ ሆነው ብዙ ሊረዱን አልቻሉም። ፡ ፡ ሰላም ይፈጠራል ብለን ብንጠብቅም እየባሰበት ነው የሄደው > > ሲልም ይናገራል። ፡ ፡ ከዚህ በኋላ ተመልሰን ወደ መኖሪያ አካባቢያቸው ለመሄድ እንደሚችሉና መንግሥት የራሱን አፋጣኝ እርምጃ እንዲወስድ እንዲሁም የተወሰደው ንብረት እንዲመለስላቸው ወጣት አብርሃም ጠይቋል። ፡ ፡ የመንግሥት ትዕግስት ገደብ ይኑረው ነዋሪነቱ ሽሮ ሜዳ አካባቢ የሆነው ወጣት ፍቃዱ አያሌው በበኩሉ፤ መስከረም አምስት በነበረው የአካባቢ አቀባበል ላይ የአዲስ አበባ ወጣት ከሩቅ ቦታ ለመጡት ውሃና የሚበላ ነገር ሲሰጥ እንደነበር አስታውሶ፤ አሁን እየደረሰ ያለው ድርጊት ተገቢ አለመሆኑን ይጠቅሳል። ፡ ፡ መንግሥት እርምጃ ለመውሰድ መዘግየቱን በመናገር፤ ይህ ካልሆነ ከህዝቡ ጎን የሚቆም ማነው ሲል እንባ በተናኘው አንደበት ይናገራል። ፡ ፡ < < ሌላ ዓለም ላይ ያለን እስከመስለን ድረስ በደሎች እየበረከቱ ነው። ፡ ፡ በተለይም መገናኛ ብዙኃን ሚዛናዊ የሆነ ዘገባን ማስማት አለባቸው። ፡ ፡ አጥፊው ወገን እየደረሰ ያለው በደል በትክክል በሚዲያዎች እየተዘገበ አይደለም። ፡ ፡ ነገሩ ሳይባባስ መንግሥት ሊያስቆም ይገባዋል። ፡ ፡ መግለጫ ብቻ መስጠት ሳይሆን አጥፊዎች ለህግ መቅረብ ይኖርባቸዋል። ፡ ፡ ይህ እርምጃ ተደርጎበት ሚዛናዊ የሆነ ዘገባ መኖር አለበት። ፡ ፡ የተጎዱ ወገኖች የሚያገግሙበት ሁኔታ ሊፈጠር ይገባል። ፡ ፡ ያለ ሥጋት በዘላቂነትና አስተማማኝ በሆነ ሁኔታ እንዲኖሩ መንግሥት አጥጋቢ ምላሽ መስጠት ይኖርበታል > > በማለት ተናግሯል። ፡ ፡ የአሮሚያ ፖሊስ ኮሚሽን ኮሚሽነር ጄነራል አለማየሁ እጅጉ ትናንት ለኢትዮጵያ ቴሌቪዥን እንደተናገሩት፤ አዲስ አበባ ዙሪያ ቡራዩና አካባቢው የተከሰተው ብጥብጥ የጸጥታው ሁኔታ ከትናንት በስተጀምሮ በመረጋጋት ላይ እንደሆነና የጸጥታ አካላትም ተጠርጣሪዎች ወደ ህግ እንዲቀርቡ በማድረግ ላይ ናቸው። ፡ ፡ የተፈናቀሉ ወገኖች ወደ ቦታቸው እንዲመለሱና በየአካባቢው ተጠልለው ያሉትም ድጋፍ እንዲያገኙ እየተሠራ ነው። ፡ ፡ የተጠረጠሩ ወንጀለኞች ለህግ እንዲቀርቡ ለማድረግ ችግሩን ለመፍታት በአዲስ አበባና በአሮሚያ ፖሊስ መካከል የቅንጅት ችግር የለም። ፡ ፡ የተከሰተው ችግር አስከሬ እንደነበር የሚናገሩት ኮሚሽነሩ፤ በየአካባቢው ስጋት እንዳይኖር ፖሊስ በጥብቅ እየሠራ መሆኑንም ጠቁመዋል። ፡ ፡ የክልሉ አደጋ ዝግጁነት ኮሚሽንም የተለያዩ የቀሳቀስ ድጋፍ እየደረገ እንደሚገኝ አመልክተዋል። ፡ ፡ ወደ አካባቢያቸው ተመልሰው ሰላማዊ ኑሯቸውን እንዲመሩ ምቹ ሁኔታዎች እንደሚፈጠሩና ወንጀለኞችን ለማጋለጥ ሁሉም የህብረተሰብ አካል ኃላፊነቱን እንዲወጣም ጠይቀዋል። ፡ ፡ በዚህም ወንጀለኞችን ካሉበት ሥፍራ አድኖ የመያዝ ሥራው በተጠናከረ መልኩ ቀጥሏል። ፡ ፡ የምርመራውን ሂደት የሚፈጽም ቡድንም እንዲሁ ተዋቅሮ ወደ ሥራ ገብቷል። ፡ ፡ የኢ.ፌ.ዴ.ሪ መንግሥት ጉዳዮች ኮሙኒኬሽን ጉዳዮች ፅህፈት ቤት ኃላፊ ሚኒስትር አህመድ ሸዴ በበኩላቸው፤ የህይወት እልፈትን ጨምሮ የንብረት መውደምና የመፈናቀል ክስተቶች እንደነበሩ በማስታወስ፤ መንግሥት በአደጋው የተጎዱና የአካል ጉዳት የደረሰባቸው፤ ንብረታቸው ለተዘረፈባቸውና ሕይወታቸው ላለፈው ጥልቅ ጎዘን የተሰማው መሆኑን በመግለጽ፤ ችግሩ ከተከሰተ ጊዜ ጀምሮ የክልሉ ፀጥታአካላት ከፌዴራል ጸጥታ አካላት ጋር በመቀናጀት ሁኔታውከቁጥጥር ውጭ እንዳይሆንና ተጨማሪ ጉዳት እንዳይከሰት ወደ አካባቢው በመሠማራት ጸጥታ የማስከበር ሥራ መጀመሩን ተናግረዋል። ፡ ፡ በመሆኑም በአሁኑ ወቅት አንጻራዊ መረጋጋት እንደሚታይና በዜጎች ላይ ጥቃት የፈጸሙ አካላትን የማጣራትና ለህግ የማቅረብ ሥራው መጀመሩንም ጠቅሰዋል። ፡ ፡ አቶ አህመድ ጸጥታ የማስከበር ሂደቱ ከታችኛው የአስተዳደር እርከን ጀምሮ እስከ ክልልና ፌዴራል ያለው የጸጥታና ፍትህ አካላት ተጠናክሮ መቀጠል እንዳለበትም አሳስበዋል። ፡ ፡ ህብረተሰቡም ከመንግሥትና የጸጥታ አካላት ጋር በመሆን የህግ የበላይነት እንዲሰፍንና የህብረተሰቡ ሰላም እንዲረጋገጥ በትብብር እንዲሰራ ጥሪ አቅርበዋል። ፡ ፡ እንደ አቶ አህመድ ገለጻ፤ ምንም እንኳን የመገናኛ ብዙሃን ሚና መረጃን ለህብረተሰቡ ማድረስ ቢሆንም፤ ግጭት፣ ሞትና መፈናቀል በሚገጥምበት ወቅት ችግርን መፍታት በሚቻልበትና ሰላምን ማረጋገጥ

በሚያስችል እንዲሁም የህዝቦችን አብሮነትና አንድነት በሚያሰፍን መልኩ ኃላፊነት በተሞላበት መንገድ መዘገብ እንዳለባቸው አሳስበዋል፡
:

News A05

አዲስ ዘመን ፣ 78 ኛ ዓመት ቁጥር 008 ማክሰኞ መስከረም 8 ቀን 2011 ዓ. ም

News 5. የጥፋት ቡድኖች በቁጥጥር ስር ውለዋል - 7.1

በጋዜጣው ሪፖርተር

አዲስ አበባ፡ - ሰሞኑን በቡራዩ፣ አሸዋ ሜዳና አስኮ አካባቢ ግጭት በመፍጠር በሰውና በንብረት ላይ ጉዳት ያደረሱ የጥፋት ቡድኖች በቁጥጥር ስር መዋላቸውን የአሮሚያ ክልል ገለጸ፡ ፡ የጥፋት ቡድኖች የአሮሚያ ህዝብንም ሆነ ቁርን የማይወክሉ መሆናቸውን ክልሉ አስታውቋል፡ ፡ በግጭቱ ህይወታቸው ላለፈ ዜጎች የክልሉ መንግሥት የተሰማውን ኅዘን ገልጿል፡ ፡ የአሮሚያ ክልል መንግሥት ኮሙኒኬሽን ጉዳዮች ኃላፊ ዶክተር ነገሪ ሌንጮ ትናንት በወቅታዊ ጉዳዮች ላይ በሰጡት መግለጫ ሰሞኑን በቡራዩ፣ አሸማ ሜዳ እና አስኮ አካባቢ በተፈጠረው ግጭት በደረሰው ጉዳት እጅጉን ማዘናቸውን ተናግረዋል፡ ፡ ጉዳቱን ያደረሱ አካላትም የአሮሚያ ህዝብና ቁርንም እንደማይወክሉ ኃላፊው ጠቅሰው፣ ተደራጅተው በሰውና ንብረት ላይ ጉዳት ያደረሱ የጥፋት ቡድኖችም በቁጥጥር ሥር መዋላቸውን አስታውቀዋል፡ ፡ በዚህም በ6 ቡድን የተደራጁ 99 የሚደርሱ አባላት ያሉት ቡድን በቁጥጥር ስር መዋሉን ገልጸዋል፡ ፡ እንደ ዶክተር ነገሪ ገለጻ፤ እነዚህ የተደራጁ የጥፋት ቡድኖች በአካባቢው መኖሪያ ቤት ተከራይተው ተሽከርካሪዎችንና የጦር መሳሪያዎችን ጭምር በመጠቀም አሁን ከተፈጸመው ወንጀል በላይ ጉዳት ለማድረስ የተቀነባበረ ወንጀል ለመፈጸም ተዘጋጅተው ነበር፡ ፡ ለዚህ እኩይ ተግባራቸው ይረዳቸው ዘንድም ከጦር መሣሪያና ተሽከርካሪ በተጨማሪ የተቀረጸ የቡራዩ ከተማ አስተዳደርን ማህተምና የሐሰት የብር ኖቶች በቁጥጥር ስር ከዋሉት ተጠርጣሪዎቹ እጅ ተገኝቷል፡ ፡ እነዚህን ቡድኖች ማን እንዳደራጁቸው እየተጣራ መሆኑን ጠቅሰው፣ በግጭት ተግባሩ ላይ የተሰማሩ ሰዎችን ማንነት ዝርዝር ወደ ፊት እንደሚገለጹም ዶክተር ነገሪ አስታውቀዋል፡ ፡ እንደ ቢሮ ኃላፊው ማብራሪያ፤ በቁጥጥር ስር ከዋሉት ተጠርጣሪዎች መካከልም የተለያዩ ቋንቋዎች የሚናገሩ ይገኙበታል፡ ፡ በግጭቱ የተፈናቀሉና ጉዳት የደረሰባቸው የህብረተሰብ ክፍሎችም በተለያዩ መጠለያዎች የሚገኙ ሲሆን፣ የክልሉ አደጋ መከላከልና ዝግጁነት ኮሚሽን፣ የፌዴራል ፖሊስና ህብረተሰብ የምግብና አልባሳት ድጋፍ እያደረገላቸው ይገኛሉ፡ ፡ ድጋፍ ተጠናክሮ የሚቀጠልም ይሆናል፡ ፡ < < አልተሳካላቸውም እንጂ አዲስ አበባን ጨምሮ በተፈጠሩት ችግር የብሔር ግጭት በማስመሰል አካባቢውን የብጥብጥ ማዕከል ለማድረግ ተንቀሳቅሰው ነበር > > ያሉት ዶክተር ነገሪ፣ እቅዳቸው አይሳካ እንጂ ለዚህ ተግባራቸውም የአነግ መግባትን ተከትሎ ሰፊ እቅድ አቅደው ሀገራዊ ትርምስና አልቂት ለመፈጸምም አስበው እንደነበር ተናግረዋል፡ ፡ እንደ ዶክተር ነገሪ ገለጻ፤ አሁን የተፈጠረውም የአካባቢውን ህዝብ የማይወክል ተግባር እንደመሆኑ፤ ህብረተሰብ እንደቆድሞው ሁሉ ሰላሙን ለማስጠበቅና አንድነቱን ለማጠናከር በጋራ መቆም ይኖርበታል፡ ፡ ይህን አንድነቱን ለማድፈር የሚንቀሳቀሱ የጥፋት ኃይሎችንም በማጋለጥና ለፀጥታ ኃይሎች አሳልፎ በመስጠት አጋርነቱን ማረጋገጥ ይጠበቅበታል፡ ፡ ወጣቱም በሰከነ መንፈስ ራሱን ከእንዲህ ዓይነቶቹ እኩይ ቡድኖች ሴራ ሊጠብቅና የእነሱ ሰለባ ላለመሆን በማስተዋል መንቀሳቀስ ይኖርበታል፡ ፡ ለዚህ ደግሞ ሚዲያውም በኃላፊነት መስራት ይኖርበታል፡ ፡

News A06

አዲስ ዘመን ፣ መስከረም 8 ቀን 2011 ዓ. ም አዲስ ዘመን 7. 2

News 6. የመንግሥት ትዕግስት ገደብ ይኑረው

ዜና ሀተታ- ታምራት ተስፋዬ

ሰሞኑን በአዲስ አበባ በተለያዩ ቦታዎች እንዲሁም በአሮሚያ ክልል ፈንፊኔ ልዩ ዞን ቡራዩ ከተማ የደረሰውን ግድያና ዝርፊያ በማውገዝ የከተማው ነዋሪዎች ጉዳት የደረሰባቸው ግለሰቦች ትናንት በአዲስ አበባ ከተማ የተለያዩ ኃይሎች እየተዘዋወሩ ሰላማዊ ሰልፍ አድርገዋል። ድርጊቱን በማውገዝ ፍትህን ጠይቀዋል። አዲስ ዘመን ጋዜጣ ያነጋገራቸው የአዲስ አበባ ነዋሪዎችም ጥቃቱን በማውገዝ

መንግሥት ለዜጎች ሰላምና ፍትህ መከበር አስፈላጊውን ጥበቃና እርምጃ እንዲወስድ ጠይቀዋል። የከተማዋ ነዋሪ ወይዘሪት ሰናይት ጌታቸው << በከተማዋ አጎራባች አንዳንድ አካባቢዎች በአንድ በኩል ህግን የማያውቅ በሌላ በኩል ደግሞ ህግን የሚጎቱ ተበራክተዋል። ፡ ግድያ፣ ድብደባ፣ ዝርፊያና አስገድዶ መድፈር ገሃድ ውጥቷል፤ ይህ ደግሞ በለውጥ መንገድ መራመድ በጀመርንበት በዚህ ወቅት እጅግ በጣም አሳዛኝና ልብ የሚሰብር ነው» ትላለች። በርካታ ንፁሃን በግፍ ህይወታቸውን እየተነጠቁ ፤ እናቶች ህፃናት ልጆቻቸውን ይዘው ነፍሳቸውን ለማትረፍ እግራቸው ወደመራቸው ለመሄድ ተገደዋል ስትል የምታስረዳው ሰናይት፤ ከመፈነቀሉ ባሻገር በሚሊዮኖች የሚቆጠር የህዝብ ንብረት መውደሙን ጠቁማለች። መንግሥት ግጭትን ለመቀነስ የሚሄድበት የትዕግስት መንገድ ገደብ ሊኖረው ይገባል ያለችው ሰናይት፤ በጥቃቱ በንፁሃን ሞት በአካል ጉዳትና በንብረት መውደም እጃቸው ያለበትን ዋልጌዎች፣ ነፍሰገዳዮች እና ዘራፊዎችን ሳይውል ሳያደር በህግ ሊጠይቃቸው እንደሚገባና ውጤቱንም ለህዝብ ይፋ እንዲሆን ትጠይቃለች። ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር አብይ አህመድ ኢትዮጵያን ለማደስ እያደረጉት ያለው ተግባር እጅግ የሚያስደንቅ፣ ሊበረታታ የሚገባውና ለበርካቶች አዲስ የተሰፋ ችግርን የለኮሰ ያሉት ሌላው አስተያየት ሰጪ አቶ ቀጂላ ቀበቶ ፣ ይህን የማጥፋት ፍላጎት ያላቸው አንዳንድ አካላት አገሪቱን ወደ ለየለት ግጭት ለመከተት እየተንቀሳቀሱ

መሆናቸውን ይጠቁማሉ። « በአሁኑ ወቅት ህዝቡ የሰላም ዋስትናውን አጥቷል፤ ውድ የሰው ልጅ ህይወት በአደባባይ እየጠፋ ነው፤ የሚሉት አቶ ቀጂላ፤ ማንኛውም ኢትዮጵያዊ በፈለገበት አካባቢ የመኖር ብሎም የመስራት ህገ መንግሥታዊ መብት ቢኖረውም ይህ እየተከበረ አይደለም ይላሉ። ፡ ዜጎች ጥቃትን በመሸሽ ከመኖሪያ ቀያቸው እየተፈናቀሉ ንብረታቸው እየተዘረፈ መሆኑንም ይገልጻሉ። « ይህ ሁሉ ሲሆን መንግሥት እስካሁን ያሳየው ሆደ ሰፊነትና ትዕግስት ማብቃያ ሊኖረው የግድ ነው፤ የመንግሥት ትዕግስት ከመጠን በማለፉም ግጭቶች እያደር በዓይነትም በመጠንም ጨምረዋል» ሲሉ ያስገነዝባሉ። ፡ ለቀውሱ አልባት ለመስጠት መንግሥት አፋጣኝ እርምጃ መውሰድና ለዜጎቹ ጥበቃና ከሌላ ማድረግ እንዳለበት ያስመሩበት አቶ ቀጂላ፣ ችግር ፈጣሪዎችን ለመለየትም ከህዝብ ጋር ተቀናጅቶ መስራት እንዳለበትና ህዝቡም ወንጀለኞችን አሳልፎ ለመስጠት እንዲተባበርም ጥሪ ያቀርባሉ። ፡ << በማያዋጣ መንገድ መጓዝ ተያይዘን ለመጥፋት ካልሆነ ማንንም አትራፊ እያደርግም እኩይ ተግባር የሚፈፀሙ አካላትም ከድርጊታቸው መታቀብ ይኖርባቸዋልም ነው ያሉት አቶ ቀጂላ ። የኢትዮጵያ ህዝብ የለውጥ ተስፋ ስንቆ ባለበት በዚህ ወቅት በአንዳንድ በአዲስ አበባ አጎራባች አካባቢዎች ጥቃቶችና ግጭቶች መመልከት እጅግ በጣም የሚያስደንቅና ልብ የሚሰብር መሆኑን የሚገልፁት ደግሞ አቶ ሳሙኤል ሰማኝ ናቸው። << በአሁኑ ወቅት ህግና መንግሥት መኖራቸው አልታወቅ ብሏል፤ ህዝቡ በሰላም እጦት በጭንቀት ተውጧል፤ በገዛ ቤታችን መጠለል የማንችልበት ደረጃ ላይ ደርሰናል፤ ከዚህ የከፋ ምን እስኪመጣ ነው የምንጠብቀው? » የሚሉት አቶ ሳሙኤል፤ መንግሥት አፋጣኝ እርምጃ ባለመውሰዱ የህዝቡ ተስፋ እየደበዘዘ በመምጣቱ ይህን ስሜቱን በአደባባይ ወደመግለጽ መሸጋገሩን ያስረዳሉ። ሰላም ወጥተን መግባታችንን እርግጠኛ መሆን ካልቻልን ቤት ድረስ እየተገባ በተደጋጋሚ ጥቃት ሲፈጸም በተው ብቻ የሚታለፍ ከሆነ ምን ዋጋ አለው? ምን መንግሥት አለ! ? ምን ህግ አለ?ሲሉም ይጠይቃሉ። << እነዚህን ድርጊቶች የሚፈጽም ማንኛውም አካል ወሮ በላ ወንበይ ነው! የማያዳግም እርምጃ መውሰድ አለበት» የሚሉት አቶ ሳሙኤል፤ በአዲስ አበባ ከተማ ዙሪያ የተከሰተው ጥቃት አድማሱን እንዳያሰፋ የመንግሥት ትዕግስት ገደብ ሊኖረው ይገባል ሲሉ አሳቸውም ያስገነዝባሉ። መንግሥት የኃይል እርምጃን ከመጠቀም ጀምሮ አስፈላጊ ነው የሚባለው አፋጣኝ እርምጃ መውሰድ እንዳለበት ነው ያስገነዝቡት። የኦሮሚያ ፖሊስ ኮሚሽን አቶ አለማየሁ እጅጉ በአንዳንድ የአዲስ አበባ አጎራባች አካባቢዎች በደረሱ ጥቃቶች ተሳትፈዋል የተባሉ ግለሰቦችን በቁጥጥር ስር የማዋል ትግባር እየተከናወኑ መሆኑን ይገልጻሉ። ፡ ፖሊስ በጥቃቱ እጃቸው አለበት ተብለው የተጠረጠሩ 2 00 የሚሆኑ ግለሰቦችን በቁጥጥር ስር አውሏልም ይላሉ ። ፡ « ለውጡን ለመቀልበስ ጥረት እየተደረገ ነው፤ ከጀርባቸው ከፍተኛ ብር የተሰጠው አደገኛ ቦዘኔ ኃይል አለ» ያሉት፤ የፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን ኮሚሽነር ዘይኔ ጀማል፤ በአስካሁኑ ሂደት በአዲስ አበባ ብቻ ከ3 00በላይ ተጠርጣሪዎች በቁጥጥር ስር ማዋል መቻሉን ነው ያስረዱት። ለሠልፍ የወጣው ህዝብ በንብ የያዙ አካላትን በቁጥጥር ስር አውሎ ማስረከቡን ያወሱት ኮሚሽነሩ፤ ወንጀል በተፈፀመበት አካባቢ በቸልተኝነት ወንጀሉ እንዲባባስ ያደረጉ የፀጥታ አካላት ላይ እርምጃ እንደሚወሰድ ነው ያብራሩት። << መንግሥት ጉልበተኞችን አይታገስም ፤ ትዕግስቱ አልቋል፤ ወንጀለኞችን ከቻልን በቁጥጥር ሥር እናውላለን ፤ ከፀጥታ አካላቱ ጋር ግብግብ የሚፈጥር ካለም የማያዳግም እርምጃ እንወስዳለን ፤ መውሰድም ጀምረናል» ብለዋል። ሁኔታው በተፈጠረበት ጊዜ ከሃገር ውጪ የነበሩት ጠቅላይ ሚኒስትር አብይ አህመድ በጽሕፈት ቤታቸው ኃላፊ በኩል ግድያዎቹን እና ጥቃቶቹን በማውገዝ ተገቢው ማጣራት ተደርጎ በአጥፊዎቹ ላይ እርምጃ እንደሚወሰድ ነው ያስታወቁት።

News A07

አዲስ ዘመን ፣ 7 8 ኛ ዓመት ቁጥር 0 0 8 ማክሰኞ መስከረም 8 ቀን 2 0 1 1 ዓ. ም

News 7. የሃይማኖት ተቋማትና ፓርቲዎች ግጭቱን አወገዙ ገ. 2

እፀ ገነት አክሊሉ

አዲስ አበባ፡ - በአዲስ አበባ ከተማ አቅራቢያ በቡራዩ ከተማ እና በተለያዩ የአገሪቱ አካባቢዎች የተከሰቱትን ግጭቶች የኢትዮጵያ የሃይማኖት ተቋማት ጉባዔና የተለያዩ የፖለቲካ ፓርቲዎች አወገዙ። የኢትዮጵያ የሃይማኖት ተቋማት ጉባዔ ትናንት ለዝግጅት ክፍላችን በላከው መግለጫ እንዳስታወቀው ፤ ሰሞኑን በአዲስ አበባና በዙሪያዎ በተለይም በቡራዩ ከተማ እንዲሁም አንዳንድ ክልሎች ላይ በተከሰተው ግጭት በጠፋው የሰው ህይወት በወደመው ንብረትና በደረሰው መፈናቀል አዝናል፡ ፡ ። < የዴሞክራሲያዊ ስርዓት ግንባታ የህግ የበላይነትን ሊፈጠሩ አይገባም > ያለው ጉባዔው፤ መንግሥት የህግ የበላይነትን በማስከበር በኩል ኃላፊነቱን ሊወጣ እንደሚገባ አስታውቋል፡ ፡ የዜጎችን የመኖር ፤ በነጻነት የመንቀሳቀስ ፤ ንብረታቸውን የመጠበቅና ከቀያቸው እንዳይፈናቀሉ የማድረግ ኃላፊነቱን ሊወጣ እንደሚገባም አስገንዝቧል። የተለያዩ የፖለቲካ ፓርቲዎች ፤ አክቲቪስቶች ፤ የልዩ ልዩ አደረጃጀት ተወካዮች ከህዝቡ በተለይም ከወጣቱ ጋር በሚኖሯቸው ውይይቶች ላይ ሰላምና አንድነትን የሚያሰፍኑ ጥላቻን የሚያርቁ ንግግሮችን በማድረግ ኃላፊነታቸውን መወጣት እንዳለባቸውም አስገንዝቧል። በሌላ በኩልም የሃይማኖት አባቶችና ወላጆችም ወጣቶችን ከማንኛውም ክፉ ተግባር እንዲቆጠቡ በመምከርና ኃላፊነታቸውን እንዲወጡ ጠይቆ ፤ ወጣቶችም ስህተትን በስህተት ከማረም ተግባር በመቆጠብ ጥያቄዎቻቸውን በአግባቡና በሥርዓቱ ማቅረብ እንደሚኖርባቸውም አመልክቷል፡ ፡ በተያያዘ ዜና የአሮሞ ፌዴራሊስት ኮንግረስ፤ የአሮሞ ዴሞክራቲክ ግንባር፤ የአሮሞ ነጻነት ግንባር ፤ የአሮሞ አንድነት ነጻነት ግንባር ፤ የአሮሞ ነጻነት ግንባር ለአንድነት፤ ሰማያዊ ፓርቲና አርበኞች ግንቦት 7 ለአንድነትና ዴሞክራሲ ንቅናቄ በጋራ በላኩት መግለጫ በግጭቱ በመሳተፍ በሰው ህይወት አካልና ንብረት ላይ ወንጀል የፈጸሙ ግለሰቦችን በጽኑ አውግዘዋል፡ ፡ ከበስተጀርባ የግጭቱ ተዋናይ የሆኑ በአገር ውስጥና በውጭ ያሉ ኃይሎችም ከዚህ ድርጊታቸው እንዲቆጠቡ አሳስበዋል። ወጣቱ በማወቅም ይሁን ባለማወቅ በራሱ መስዋዕትነት ያገኘውን ተስፋ ሰጪ የለውጥ ጅምር ለመቀልበስ ለሚንቀሳቀሱ ኃይሎች መሳሪያ እንዳይሆን ሊጠነቀቅ እንደሚገባም አስገንዝበዋል። መንግሥትም እንዲህ ያለ አስቸጋሪ ሁኔታ ከመከሰቱ በፊት ቅድመ ጥንቃቄ ማድረግ መቻል እንዳለበት አመልክተው አሁን አጥፊዎችን ወደ ህግ የማቅረቡና የህግ የበላይነትን የማስፈኑ ሥራ ተጠናክሮ ሊቀጥል እንደሚገባ አሳስበዋል። የፖለቲካ ፓርቲዎቹ በአደጋው ህይወታቸውን ላጡ ወገኖችም መጽናናትን ተመኝተዋል።

News A08

አዲስ ዘመን ፣ 78 ኛ ዓመት ቁጥር 009 ረቡዕ መስከረም 9 ቀን 2011 ዓ. ም

News 8. የሲቃ ድምጾች

ዜና ሐተታ- አጎናፍር ገዛ ሽኝ

“ ከሞት ጋር ፊት ለፊት ተጋፍጠናል። ቤተሰቦቻችንና ጎረቤቶቻችን በአስቃቂ ሁኔታ ሲገደሉ ተመልክተናል። እኛ የተረፍነው በፈጣሪ ቸረነት ብቻ ነው” ይላሉ። ከቡራዩ፤ አሸዋ ሜዳ፤ ከታና አንጭ ተፈናቅለው በኮልፌ ቀራንዮ ክፍለ ከተማ በብሰራት የመጀመሪያ ደረጃ ትምህርት ቤት የተጠለሉት እማውራዎች። ወደ ትምህርት ቤቱ ቅጥር ግቢ ስንዘልቅ በሀዘን ድባብ የተዋጡ የእናቶች ፊት፤ የሚጮሁ ጨቅላ ህፃናት፤ የተጎሳቆሉና ድንጋጤ የሚታይባቸው ታዳጊዎች በግቢው ውስጥ ይሯሯጣሉ። የአዲስ አበባ ወጣቶች ተደራጅተው ተጎጂዎችን ለመደገፍ ከወዲያ ወዲህ ይራወጣሉ። በጎ ፈቃደኞች ተፈናቃዮችን የመንከባከብና የመጠበቅ ስራ ያከናውናሉ፡ ፡ ከአካባቢው ህብረተሰብ እንጀራ፤ አልባሳት፤ የንጽህና መጠበቂያ ቁሳቁሶችን በማሰባሰብ ለተጎጂዎች ተገቢውን ድጋፍና እንክብካቤ ሲያደርጉ ታዝበናል። በትምህርት ቤት ውስጥ ከተጠለሉት ተፈናቃዮች አንዱ የአስር ዓመቱ እስራኤል ኪሩ ነው። የፊት ገፅታው ጥቁርቁር ብሏል። አይኑ ቀልቷል። ስለ ክስተቱ ሲገልፅም “ እረብሻና ጩኸት ከጎረቤት መስማቱን ያስታውሳል። በወቅቱም እናቱ ታናሽ እህቴን አዝላ እኔን በእጇ እየጎተተች በጨለማ ከቤት ወጣን። ከጭነት መኪና ላይ ተጭነን ወደዚህ መጣን። አባቴ እስካሁን አላየሁትም” ሲል ናፍቆቱን፤ ፍርሃቱንና ሀዘኑን በህፃን አንደቤቱ ነግሮናል። ወይዘሮ ፀሐይነሽ ማላ፤ ሀዘን ባጠቅረው ፊታቸው ላይ እምባ ይወርዳል። በአንድ እጃቸው የሶስት ወር ህፃን ታቅፈዋል። ደጋግመው < < ፈጣሪ ፍረድ > > እያሉ ያለቅሳሉ። በለቅሶ ውስጥ ሆነው ስለሁኔታው ሲገልጹ ከቤተሰቦቻቸው ሁለቱ ሲገደሉ ለአዲስ አበባ ፖሊስ ኮሚሽን “ እየገደሉን ነው” ስል ስልክ ደወልኩ ይላሉ። ኮሚሽኑም “ ለአሮሚያ ፖሊስ ኮሚሽን ደውይ አሉኝ። ” በዚህ መሀል ግን መፍትሔ ሳያገኙ ሌሎች ሶስት ቤተሰባቸው እንደተገደሉባቸው በከፍተኛ ኃዘን ይገልጻሉ፡ ፡ < < በአጠቃላይ አምስት ቤተሰቦቹን አጣሁኝ > > በማለት እያነቡና ሳግ እየተናነቃቸው ከስተቱን ይናገራሉ፡ ፡ < < እነሱን ከገደሉ በኋላ እኔን ደብድበው እንዳልናገር አስጠንቅቀውኝ ሄዱ። ከዚያም ትንሽ ቆየት ብሎ ሌሎች ሰዎች መጥተው ለሶስት ዓመት በአረብ አገር ሰርቼ ባፈራሁት ጥሪት የሰራሁትን ቤትና ንብረት አቃጠሉብኝ። በባዕድ አገር እንኳ እንደዚህ አይነት በደል አልደረሰብኝም። አረመኔዎች ቤተሰቦቹን በሉብኝ > ሲሉ በምሬት ገልፀውልናል፡ ፡ አጥፊዎች በህግ ተጠያቂ መሆን አለባቸው የሚል ሀሳብ እንዳላቸው ገልጸው፤ በዘላቂነት እንዲቋቋሙና ወደ

መኖሪያቸው እንዲመለሱ መንግስት አስፈላጊውን ድጋፍ እንዲያደርግላቸው ወይዘሮዋ ጠይቀዋል። ሌላኛዋ የጉዳቱ ሰለባ ፈቲያ ሁሴን ትባላለች፤ የዘጠኝ ወር ነፍሰ ጡር ናት። በአካባቢው ለሶስት ዓመት ቤት ተከራይታ ትኖራለች። በቁሮ ስም የሚንቀሳቀሱት አካላት ሰው መደብደብና ሱቅ ይዘርፉ እንደነበር ትናገራለች። ጥቃቱን በመፍራትም እሷና ባለቤቷ ቤት ዘገተው መዋላቸውን ታከላለች። ቀን አሁን መጡ እያሉ በጭንቀት የዋሉት ፈቲያና ባለቤቷ ማታ ላይ ግን እየባሰ መጥቶ በጣሪያ ቀደው ወደ ቤት በመግባት ባለቤቷን መደብደባቸውን ነው የምትገልፀው። ፡ እሱን ከደበደቡ በኋላ ጋዝ በማርከፍከፍ ከብሪት ሲጭሩ የአካባቢው ሰዎች አዳኑኝ ብላለች። በአካባቢው የነበሩ የአሮሚያ ፖሊሶች ጉዳቱን መከላከል ይችሉ እንደነበር በመጠቆም የሚጠበቀውን እርምጃ አልወሰዱም የሚል ቅሬታ አላት። ፡ ተፈናቃዮች በተጠለሉበት ትምህርት ቤት ውስጥ የበጎ ስራውን እያስተባበረ ያለው ወጣት ሀብታሙ ሀይለማርያም፤ ሀብረተሰቡ የሚሰጠውን ገንዘብና ብርድ ልብስ ለተጎጂዎች እየሰጠ መሆኑን ይናገራል። የተጎጂዎች ቁጥር ከዕለት ወደ ዕለት እየጨመረ መምጣቱን አውስቷል። መረጃውን እስከ ሰበሰቡበት ትናንት ድረስ በትምህርት ቤቱ 65 3 እማውራዎች፣ 3 8 4 ከአምስት ዓመት በታች ያሉ ህፃናት፣ 40 0 ከአምስት ዓመት በላይ የሆኑ ልጆች እንዲሁም 3 3 1 ጭቅላ ህፃናት በአጠቃላይ አንድ ሺህ 468 ሰዎች እንደሚገኙ ተገልጿል። በቦታው ላይ እጃቸው የተሰበረ ህፃናት፣ ባሎቻቸው የተገደለባቸው እማውራዎች መኖራቸውን ለመረዳት ተችሏል። ጉዳት የደረሰባቸውን ሰዎች እስካሁን ድረስ ድጋፍ እያደረገ የሚገኘው የአካባቢው ሀብረተሰብና ወጣቶች መሆናቸውን አስተባባሪው ተናግሯል። ፡ መንግስት በአስቸኳይ ተፈናቃዮችና ተጎጂዎችን በዘላቂነት ማቋቋም እንዳለበትም አሳስቧል። በአገሪቱ ላይ እየተስተዋሉ ያሉት ዘር ተኮር ግጭቶችን ለመከላከል መንግስት፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች፣ የሃይማኖት አባቶች በጋራ መስራት አለባቸው። ከዚህ በኋላ በብሄርና በጎሳ ከመከፋፈል ግጭት ከመፍጠር ይልቅ ኢትዮጵያዊነታችን ማዳበር ይገባል ብሏል አስተባባሪው። ተፈናቃዮቹ ተገቢው ድጋፍ እንዲደረግላቸው ጥሪ አቅርበዋል። ፡ ወደ መኖርያቸው ተመልሰው ዘላቂ ኑሮን የሚገፉበት ሁኔታም እንዲፈጠርላቸውም ነው ያሳሰቡት። ፡ ይህን መሰሉ ጥቃትና ግጭት እንዳይፈፀምም መንግስት ተገቢውን ትኩረት መስጠት አለበት። ፡ ጥቃቱን ያደረሱ አካላትን ለህግ በማቅረብ እንዲጠየቁ ማድረግም ተገቢ መሆኑን በአፅንዖት ገልፀዋል። ፡ በአሮሚያና በሱማሌ ክልሎች አዋሳኝ አካባቢዎች ከመስከረም ወር 2 0 0 9 ዓ. ም ጀምሮ በተከሰተ ግጭት በርካታ ዜጎች በአስቃቂ ሁኔታ ተገድለዋል። በሚሊዮን የሚቆጠሩ ዜጎችም ተፈናቅለዋል። በሀዋሳ ከተማ በሲዳማና በወላይታ መካከል በተፈጠረ ግጭት አስቃቂ ግድያ፣ የንብረት ውድመትና ቤትም ተቃጥሏል። በሱማሌ ክልል ከሌሎች ብሄሮች ላይ ግድያ፣ ደብደባ፣ ዘረፋና ቤተ ክርስቲያን ማቃጠል ጭምርም ተፈጽሟል። በአሮሚያ ምስራቅና ምዕራብ ጎጂ እና በደቡብ ክልል ጌዲዮ ዞን በተፈጠረ ግጭት የዜጎች ህይወት አልፏል። ፡ በመቶ ሺዎችም አፈናቅሏል። በአጠቃላይ በዘረኝነት የተነሳ የአገሪቱ ዜጎች በሞት፣ ለአካል ጉዳትና መፈናቀል እየተዳረጉ ነው። የሰሞኑን በብራዩና አካባቢው የተከሰተውን ችግርን ተከትሎ የአዲስ አበባ ነዋሪዎች ሰላማዊ ሰልፍ በማካሄድ በአገሪቱ ዜጎች ላይ እየደረሰ ያለውን ጉዳት ያወገዙ ሲሆን፤ መንግስት መፍትሄ እንዲሰጥ፣ ፍትህን እንዲያሰፍንና አጥፊዎችን ለፍትህ እንዲያቀርብ ጠይቀዋል።

News A09

አዲስ ዘመን ፣ 7 8 ኛ ዓመት ቁጥር 0 0 1 0 ፣ ሐሙስ መስከረም 1 0 ቀን 2 0 1 1 ዓ. ም

News 9. ቁጣ አብራጁ « ጋሞ ወጋ »

ዜና ሐተታ- ብሩክ በርሄ

ከቀናት በፊት ነበር፤ ከአዲስ አበባ በቅርብ ርቀት በሚገኙት ቡራዩ፣ አሸዋ ሜዳ እና ከታ አካባቢዎች በተፈፀመው ጥቃት የተከሰተው የዜጎች ሞት፣ የአካል ጉዳት እንዲሁም መፈናቀል በሁሉም ኢትዮጵያውያን ዘንድ ቁጣን ቀስቅሷል። ፡ በብዙኃኑ ልብ ውስጥ ታላቅ ሃዘን ሰርዖ ገብቷል። ፡ የጥቃቱ ሰለባ የሆኑት በአብዛኛው የጋሞ ተወላጆች እንደመሆናቸው መጠን ከተወገዘው ወንጀል በኋላ አርባ ምንጭ ከተማ ነዋሪዎች መሪር ሃዘናቸውን ለመግለጽ አደባባይ ወጥተዋል። ፡ ታዳጊዎች፣ ወጣቶችና አዛውንቶች የሰልፉ ታዳጊዎች ነበሩ። ፡ በሰልፉ መሃል የሆነው ተግባር ግን በአርባ ምንጭ አካባቢ ብቻ ሳይሆን ማህበራዊ ድረ-ገፅ በስፋት ሲስተጋባ የነበረውን ቁጣ ስሜት ወደሌላ አቅጣጫ ለመቀየር አቅም ነበረው። ፡ በሰላም ወጥተው ስሜታቸውን ለመግለጽ ያሰቡ ወጣቶች ድንገት ስሜታቸው ይቀየራል። ፡ በአካባቢያቸው የተመለከቱትን የአሮሚያ ኢንተርናሽናል ባንክ እና የአሮሚያ ሀብረት ሥራ ባንክ ለማጥቃት ይነሳሳሉ። ፡ ይሁንና ሁኔታው ለችግሮች ዘላቂ መፍትሄ ከመስጠት ይልቅ ዘመናትን በፍቅር በዘለቀው የጋሞ እና የአሮሞ ህዝብ መካከል የሚፈጥረው መቃቃር የታያቸው አገር ሽማግሌዎች (ባይራ) ከወጣቶቹ ፊት ተንበረከኩ። ፡ እርጥብ ሳር አጭደው ከፍ በማድረግ < < ከጥላቻ ፍቅር ይበጃል፤ በቀል አይበጅም > ሲሉ ተማፀኑ። ፡ ወጣቶቹም ተወልደው ያደጉበትን የሰላም ጥሪ ረግጠው ማለፍ አልቻሉም፤ ተቀበሉት። ፡ በሰልፉ ላይ ከነበሩ መካከል ወጣት በንካሾ አንጌ ይገኝበታል። ፡ ጥቃቱን ተከትሎ በአርባ ምንጭ አካባቢ ያለው ሁሉም ብሔር ሃዘኑን ለመግለፅ መውጣቱን ይናገራል። ፡ በጉዞው ወቅት የጋላ ስሜት ተፈጥሮ ወደ በቀል የመሄድ ሁኔታ ይፈጠራል። ፡ ሆኖም ከፊታቸው ሳር ነጭተው የተንበረከኩትን

ሽማግሌዎች ማለፍ አለመቻሉን ይናገራል፡፡ << በጋሞ ባህል ግጭት ሲፈጠር ሕይወት መጥፋት ቢኖርም የአገር ሽማግሌዎች እርግጠኛ ሳይሆኑ የነብር ቆዳ ይዘው በመካከል ከቆሙ በቀል የለም >> የሚለው ወጣቱ፤ በአርባ ምንጩ ሰልፍ ወቅት የተከሰተውም ከዚህ ነባር ባህል በመነጨ መሆኑን ይናገራል፡፡ ይህ ከፍተኛ ቁጣን ማብረድ የሚችል የእርቅ ባህል ወደፊትም ሊጠናከር እንደሚገባ ይገልጻል፡፡ ወጣቶቹ በስሜታዊነት ሊወሰዱ የነበረውን እርምጃ በማስቆም በኩል የአገር ሽማግሌዎች ሚና ከፍተኛ ነበር፡፡ ከሽማግሌዎቹ መካከል በአርባምንጭ ከተማ ሴቻ ክፍለ ከተማ የጫሞ ቀበሌ ነዋሪው አቶ አንጁሎ አርሾ አንዱ ናቸው፡፡ በሳምንቱ መጀመሪያ ሰኞ ዕለት በአርባ ምንጭ ከተማ የተፈጠረው ለብዙዎች ትምህርት የሚሰጥ መሆኑን ይገልጻሉ፡፡ በአዲስ አበባ አካባቢ በሽመና ሥራ የሚተዳደሩ የጋሞ ተወላጆች ላይ የተፈጸመው አሰቃቂ ጥቃት ሁሉንም አስቆጥቷል፡፡ በተለይም ይላሉ፤ ጥቃቱን ቀድሞ ለመከላከል የተሄደበት መንገድ በቂ አለመሆኑን የሚያምኑት የጋሞ ነዋሪዎች ከድርጊቱ በኋላ ይበልጥ ማዘናቸውን ይናገራሉ፡፡ ይህን ተከትሎ ሃዘኑን ለመግለጽ ሰልፍ የወጣው ነዋሪ ስሜቱን መቆጣጠር እስኪያቅተው ተቆጥቶ ነበር፡፡ ከጋሞ አደባባይ ተነስቶ ጉዞውን ወደ አርባምንጭ ስታዲየም ያደረጉት ሃዘንተኞች በመንገዱ ያገኙትን የአሮሚያ ኢንተርናሽናል ባንክ እና የአሮሚያ ህብረት ሥራ ባንክ ለመሰባሰብ ተዘጋጅተው ነበር፡፡ ነገር ግን << በጋሞ ባህል መሰረት እርግጠኛ አጭደን እኛን ተመልክቱን ባንኩ የአገር እና የሕዝብ ሀብት ነው፡፡ እንኳን የኢትዮጵያ የማንም ሀብት ቢሆን ጥቅሙ የእኛ ነው፡፡ ስለዚህ ሁላችንም ንብረት በመጠበቅ መከላከል አለብን በሚል ከፍተኛ ተማፅኖ አደረግን >> በማለት የነበረውን ሁኔታ ይገልጻሉ፡፡ ወጣቱም ይህን ተማፅኖ ተቀብሎ ባህሉን በማክበር መልካም ምላሹን ሰጥቷል፡፡ ይህ አይነት ቁጣን የማብረድ ሥርዓት በአካባቢው የተለያዩ መጠሪያዎች ሲኖሩት የአገር ሽማግሌዎች (ባይራ) ተንበርክከው ሲጠይቁ መጣስ ከባድ ኃጢያት ተደርጎ ይወሰዳል፡፡ በባህሉ መሰረትም ይህም ልመና ጥሎ ያለፈ ሰው ልጅ አይወልድም፤ ሕይወቱንም እስከማጣት ይደርሳል፡፡ ለወጣቶቹ ምላሽም ከፍተኛ ምስጋና ይገባቸዋል ይላሉ፡፡ << ባህላዊ ትሩፋቶቻችን በሚገባ ከተገበርናቸው ለአገር እጅግ በጣም ጠቃሚ ግብዓቶች ናቸው >> የሚሉት አቶ አንጁሎ፤ ከመንግሥታዊ የአገር ደህንነት መዋቅሩ ባሻገር እንደ ገዳ እና ጋሞ ወጋ ያሉ ባህሎችን አጠናክሮ መጠበቅ ያስፈልጋል፡፡ ወጣቱ እንዲህ ያሉትን ሥርዓት እየረሳ ወደሌሎች ባህሎች እየተሰበሰበ በመሆኑ መንግሥት ብዙ ሊሠራባቸው ይገባል፡፡ እንዲህ ያሉ ባህሎች አንዱ ብሔር ከሌላው ብሔር ጋር በጋራ ለመኖር የሚያበቃው ሰንሰለት ነው፡፡ ወጣቶቹ ፊት ተንበርክከው ቁጣን ካበረዱት የአገር ሽማግሌዎች መካከል ሌላኛው አቶ መስፍን ጌታሞ ናቸው፡፡ በወቅቱ በሰልፉ ላይ የነበረው ሕዝብ በአንድ በኩል ከፍተኛ ቁጣ በሌላ በኩል ደግሞ የሚያከብረው ባህል መካከል ቢፈተንም ባህሉ አሸንፎታል፡፡ << ማንኛውም በደልና ዳኝነት በባህሉ መሰረት ነው የሚፈጸመው >> የሚሉት አቶ መስፍን፤ ይህን ነባር ባህል መሰረት በማድረግ ቁጣን ማብረድ ችለዋል፡፡ ወጣት የለውጥና የልማት ኃይል ነው፤ በአገር ለመጣውም ለውጥ የአንበሳውን ድርሻ ይወስዳል፡፡ የጋሞ ወጣትም ከለውጥ ባሻገር የሰላም ፍላጎቱን ያረጋገጠበትን ባህል አሳይቷል፡፡ ለዚህም ከፍተኛ ምስጋና ይገባዋል፡፡ ወደፊትም እንዲህ አይነት አስታራቂ ባህሎችን አጠናክሮ ማስቀጠል የሁሉም የቤት ሥራ መሆን ይገባዋል፡፡ ልክ እንደ ቁጣ አብራጁ << ጋሞ ወጋ >> ሁሉ ሁሉም ብሔር የጥንት ባህሉን አጠናክሮ ወጣቱን መመለስ ይገባዋል የሚለው የአገር ሽማግሌዎቹ (ባይራ) መልዕክት ነው፡፡

News A10

አዲስ ዘመን፣ መስከረም 10 ቀን 2011 ዓ. ም. አዲስ ዘመን 2. 2- የሀገር ውስጥ ጥ ዜ ና

News 10. ድርጅቱ ለተፈናቃዮች ድጋፍ አደረገ

አስናቀ ፀ ጋዩ

አዲስ አበባ፡ - የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት ሰሞኑን በቡራዩና በአዲስ አበባ ዙሪያ ባሉ አንዳንድ አካባቢዎች ላይ በደረሱ ጥቃቶች ምክንያት ተፈናቅለው በመድኃኒ ዓለም መሰናዶ ትምህርት ቤት ለተጠለሉ ዜጎች ድጋፍ አደረገ፡፡ ድጋፉ በተደረገበት ወቅት የድርጅቱ ዋና ሥራ አስኪያጅ አቶ ጌትነት ታደሰ እንደገለጹት፤ የድርጅቱ ሥራ አመራር አባላትና ሠራተኞች ለተፈናቃዮች የታሸጉ ውሃዎች፣ የስኳርና አልባሳት ድጋፍ አድርገዋል፡፡ እንዲህ አይነቱ የዜጎች መፈናቀል እንዲፈጠር ማንም የሚፈልግ ባይሆንም ከተፈጠረ ግን ድጋፍ ማድረግ የሁሉም ህብረተሰብ ክፍል ኃላፊነት በመሆኑ ድርጅቱም ይህን እገዛ በማድረግ ማህበራዊ ኃላፊነቱን ተወጥቷል፡፡ እንደ ዋና ሥራ አስኪያጁ ገለጻ፤ ለተጠቂዎች የሚደረገው የቁሳቁስ ድጋፍ ጠንካራ ቢሆንም ተጠቂዎችን የሚንከባከቡ በጎ ፍቃደኛ ወጣቶች ጥቂት ከመሆናቸው አኳያ ጫና ያለባቸው በመሆኑ ሌሎች የህብረተሰብ ክፍሎችም በበጎ ፍቃደኝነት መጥተው ተራ በተራ አገልግሎት ቢሰጡ የተሻለ ይሆናል፡፡ ተጠቂዎችን በዘላቂነት ለማቆም መንግሥት እየመከረበት መሆኑንም ሥራ አስኪያጁ ገልጸው፤ በቀጣይ በሚደረጉ ተከታታይነት ያላቸው ውይይቶች ተፈናቃዮቹ ወደ አካባቢያቸው ይመለሳሉ ተብሎ ይታመናል፡፡ ይሁን እንጂ ተፈናቃዮቹ በመጠለያው ውስጥ እስካሉ ድረስ ወደተፈናቀሉባቸው አካባቢዎች እስኪመለሱ ድረስ በጤናቸው ላይ ጉዳት እንዳይደርስ ጥንቃቄና ዘላቂ እንክብካቤ ሊደረግላቸው ይገባል፤ ሌሎች ተቋማትም ይህን ማድረግ እንዳለባቸው ጠቁመዋል፡፡ በጎ ፈቃደኛ ወጣቶች ባለፉት ቀናት እያደረጉት ያለው ድጋፍና እንክብካቤ

ምስጋና ሊቸረው የሚገባ ሲሆን፤ በቀጣይም መንግሥት በተለየ ትኩረት እገዛውንና መልሶ ማቋቋሙን አጠናክሮ እንደሚቀጥል ይጠበቃል።

News A11

አዲስ ዘመን ፣ 7 8 ኛ ዓመት ቁጥር 0 0 1 1 ፣ ዓርብ መስከረም 1 1 ቀን 2 0 1 1 ዓ. ም

News 11. ከንዱን ያፈረ ጠመው ስውር ሴራ በህዝቦች አንድነት ሲሸነፍ

ዜና ሀተታ

አዲሱ ገረመው በቡራዩ ከተማ አስተዳደር ጸጥታ መምሪያ ግቢ ተገኝቻለሁ፡፡ የአሮሞ ተወላጅ የሆኑና ተፈናቃዮችን የሚጠይቁ ሰዎች ቁጥር ብዙ ነው፡፡ በተለይ ጎረቤታዎች በፍቅር ዓይን በመተያየት፣ አብሮነትን በማገገሥ ሰውኛ ጠረን ይዘው ለዘመናት ተራርቀው እንደ ቆዩ እናት እና ልጅ እንባን ከዓይኖቻቸው ቁልቁል እያወረዱ ፍንድቅድቅ ያለ ፊት በማሳየት እርስ በእርስ ሲተቃቀፉ ላያቸው የአብሮነት ጉዳይ የቱን ያህል ጠንካራ መሆኑን ከማሳየት አልፎ ምንም እንኳን መካከላቸው ባይገባ ያሰኛል፡፡ አጠገባቸው የነበሩትንና በተፈጠረው ሁከት ምክንያት ከተፈናቀሉት ወገኖች ጋር ምን ያህል ደማቸው እንደተሳሰረና ለመቼውም ቢሆን እንደማይበጠስ ረቂቅነቱን አብራርተው ለመግለጥ ቢቸገሩም የወገናቸው ፍቅር መላቅጥ እንዳሳጣቸውከፊታቸው አልፎ መላ አካላታቸው ይናገራል፡፡ አለኝታነታቸውን መግለጽ በሚችል መልኩ ያመጡላቸውን ምግብ አብረው በመመገብ የቀደመ ኑሯቸውን መቀጠል እንዳለባቸው ይመክራሉ፡፡ በቡራዩ ከተማ አስተዳደር መልካ ገፈርሳ ቀበሌ አስተዳደር ጽህፈት ቤት ልዩ ስሙ ፊሊ ዶሮ ተብሎ በሚጠራው አካባቢ ነዋሪ የሆነው ወጣት ወንድሙ ቶሎሳ ተከስቶ የነበረው ድርጊት ሀዘን ውስጥ ቢከትተውም፤ የአካባቢውን ማህበረሰብ የአብሮነት ገመድ እንደማይበጠስ ይናገራል፡፡ እንደ ወጣት ወንድሙ ገለጻ፤ የቁሮን ተግባር የማይወክሉ ነገር ግን በቁሮ ስም ግጭት ለመቀስቀስና አብሮ ለዘመናት የኖረውን ማኅበረሰብ ለመለያየት ሆን ብለው የተደራጁ ግለሰቦች ወደ አካባቢው መጥተው ጥፋት ማድረስ ሲጀምሩ በአካባቢው የነበሩ የአሮሞ ተወላጆች ወገኖቻቸውን ከጉዳት ለመከላከል በቤታቸው አስጠልለዋል፡፡ እንደሌሎች ጉዳት ይደርስብናል ብለው የሰጉትንም ማንም አይለያየንም በሚል ጽኑ እምነት ወደየትም እንዳይሄዱና እትብታቸው በተቀበረበት ሰፈር ውስጥ ከትመው እንዲቆዩ ተረባርበዋል፡፡ የተደራጀው ቁሮ፣ የአካባቢው ሽማግሌዎች እንዲሁም የሃይማኖት አባቶች አጠቃላይ ማህበረሰቡ የተጎዱትን በማብላትና በማጠጣት ተጠምዷል፡፡ የተዘረፈውንም ንብረት ለማስመለስ፤ ቤት የተቃጠለባቸውንና የፈረሰባቸውን ነዋሪዎች ቤታቸውን በመስራት አብሮነትን የሚያስቀጥል ተግባር በማከናወን ላይ ይገኛሉ፡፡ አጥፊዎችን በማሳደድና ለጸጥታ አካል በመጠቆም በቁጥጥር ሥር እንዲውሉ ሌት ተቀን እየሠራ ይገኛል፡፡ ቁሮ በአገሪቱ የፌዴራሊዝም ስርዓት ስለሚያምን ከሁሉም የአገሪቱ ዜጎች ጋር አብሮ በሰላም ይኖራል፡፡ ወጣት ወንድሙ የአካባቢው ነዋሪ የተፈናቀሉትን በማያቋርጥ እርዳታ አቅጫ ወደ ቤታቸው እንደሚመልስ ይናገራል፡፡ በዚህም ህብረተሰቡ በየአካባቢው በሚያደርጋቸው ውይይቶች ስምምነት ላይ ደርሷል፡፡ የተፈናቀሉት ወደ አካባቢያቸው በመመለስ የተለመደውን ማኅበራዊ ህይወታቸውን መምራት እንዳለባቸው፤ የሚያስጋ ነገር እንደሌለ፤ በንፁሐን መካከል እየገቡ ለማበጣበጥ የሚሰሩ አካላትን በጋራ ለመታገል እንደሚቆሙም ይናገራል፡፡ ቶሎራ ዲሪባ ነዋሪነቱ በቡራዩ ከተማ መልካ ገፈርሳ ወይ ብላ ጎጥ አካባቢ ነው፡፡ ሰዎች ሲጋጩ በራሱ ተነሳሽነት የማስታረቅ ልምድን አካብቷል፡፡ < < በእድሜ ትንሹ አባገዳ > > የሚል ቅጽል ስም ከአካባቢው ማህበረሰብ እንደተሰጠው ይናገራል፡፡ የአካባቢው ማህበረሰብ የአብሮነት ቆይታውን ማዘለቅ እንደሚኖርበት ውስጣዊ ፍቅርን ለመግለጽ ተዘጋጅቷል፡፡ ይህንን ፍጭቱንና ፍቅሩን ለማወራረድ አጋጣሚውን ያገኘው ደግሞ የአካባቢው ሽማግሌዎች አባ ገዳዎችና የሃይማኖት አባቶች ተሰብስበው ሰሞኑን በቡራዩና አካባቢዋ እንዲሁም አሸዋ ሜዳ በደረሰው ግጭት ዘላቂ ሰላምን ለማምጣት እየመከሩ ባሉበት መድረክ ላይ ነው፡፡ አሁን ለእርሱ ገነት የመግባት ያህል ደስታን የሚሰጠው አብሮ አደጎቹንና ጥብቅ ትስስር ያላቸው ጎረቤቶቹን ለማረጋጋትና ወደ ቀደመው ኑሯቸው እንዲመለሱ ከጎናቸው እንደሚቆም አለኝታነቱን መግለጹ ነው፡፡ በሰው ውርደትና ስቃይ ሰይጣናዊ እርካታ ለማግኘት ሲባል ፍጡሩን የሰው ልጅ አሸቀንጥሮ ቁልቁል መጣል ፍጹም ከሰብዓዊነት እና ከወንድማዊነት የራቀ መሆኑን የአሮሞ ቁሮዎች እምነት መሆኑን በመግለጽ፤ በአብሮነት ላይ የተሰበቀው እኩይ አፍራሽ ትዕይንት መቅረት እንዳለበትና ከሁሉ በላይ ሊያቃቅሩ የተነሱት ከንቱ እሳቤዎች ቀብራቸው መከናወን እንዳለበት እልህ በተሞላበት አንደበቱ ይናገራል፡፡ ትንሹ አባገዳ ቴሌራ፤ ወንድሙን ጎረቤቱ የሆነውን የአካባቢው ሰው ራሱን እንደ ሰጉን አሸዋ ውስጥ ሳይቀበር እውነታውን እያየ እንዳላየ ሳይሆን የተጎዳ ወገኑ ላይ ያረፈው ቁስል የእርሱም ቁስል መሆኑን በመቀበል ወገኑን ታጥቆ መነሳቱን አብራርቷል፡፡ የቶሎራ የፍቅር ንግግር የአሮሞንና የሌሎች ዜጎች የአብሮነታቸውን ገመድ ለመበጣጠስ የሚታችሩ የክፉዎችን ሴራ ለመበታተንና እንቅስቃሴያቸውን ለማዳከም አይነተኛ መሳሪያ ነው፡፡ በአካባቢው ምንም እንኳን በዜጎች መካከል ጸብ ባይፈጠርም ጸብ ለማስመሰል የጣሩ ግለሰቦች በፈጠሩት ግርግር ስጋት በፈጠርም የአካባቢው ማኅበረሰብ አንድነቱን ይበልጥ ለማጠናከርና ቅሬታዎች እንዳይኖሩ በሀገር ሽማግሌዎች ፊት እርቀ ሰላም እንዲወርድ አድርገዋል፡፡ የጋሞ ብሄረሰብ ተወላጅ የሆኑት ወይዘሮ አለንጌ መንግስቱ ሲቃ በተሞላበት የእናትነት አንደበታቸው ሰላም እንዲፈጠር ያወያዩትን አካላት በመመረቅ ንግራቸውን ሲቀጥሉ፡ - < < የጋሞና የአሮሞ ህዝብ እናትና ልጅ ነን፡፡ በጋብቻ የተሳሰርን፤ በአንድ እድር የምንገለገል፤ ተዋዳዳሪንና ተከባብረን ለብዙ ዓመታት አብረን የኖርን ነን፡፡ የአሮሞ ህዝብ ከራሱ ልጅ አልፎ ጉዳይቻ ያሳድጋል፤ ያለብሳል፤ ያስተምራል፤ ቤት ንብረት ይሰጣል እንጂ

አያፈናቅልም፡፡ ሁከቱን የሚፈጥሩ አካላት ሆን ብለው ለመለያየት በማሰባቸው ነው፡፡ ለዚህ መጥፎ ተግባራቸው መቼም ቢሆን በር አንከፍትላቸውም > በማለት በአካባቢው የነበሩትን ሀዘን ያጠላባቸው ፊቶች የተሰፋ ብርሃን እንዲፈነጥቅባቸው ያደረጉት፡፡ እንዲህ ዓይነት ችግር ዳግም እንዳይከሰት ሁሉም የበኩሉን መወጣት እንዳለበትም አክለዋል፡፡ አለማየሁ አዶሌ በመልካ ገፈርሳ ወይብላ ጎጥ ነዋሪ ነው፡፡ ተወልዶ ያደገው አርባ ምንጭ ቢሆንም፤ በዚህ ስፍራ ከ26 ዓመታት በላይ ኖሯል፡፡ የሰሞኑ ግጭት ተከሰተ በተባለበት አካባቢ የነበረ ሲሆን፤ ችግሩ የደረሰው በአሮሞ ተወላጆች ላይም ጭምር እንደሆነ በመግለጽ፤ ከቁጥጥር ውጪ ካልሆነ በስተቀር የአሮሞ ተወላጆች ሌሎችን ዜጎች ለማዳን ከፍተኛ ርብርብ ሲያደርጉ እንደነበር ይናገራል፡፡ በዚህም ጉዳት ሳይደርስባቸው በአካባቢው ማህበረሰብ ቤት ተጠልለው የሚገኙ ሰዎች መኖራቸውን ተናግሯል፡፡ < < ተሰደን ከመጣንበት አካባቢ በአሮሚያ ቤት ስርተን የአሮሞን ህዝብ ወተት ጠጥተን ጋብቻ መስርተን እየኖርን ነው፡፡ አንድነታችን የሚያማቸው ሰዎች ሊበታትኑን ያደረጉት እንጂ የአሮሞን ቁር የማይወክል የሰርጎ ገብ ድርጊት ስለሆነ ቦታ አንሰጠውም ሲል ከንዱን ያፈረጠመውን ሰው ሲራ መርታት እንደሚቻል አሳይቷል፡፡ አዎ በቡራዩ ይህ በመከሰቱ የአሮሞና የጋሞ ብሄረሰብ መካከል ምንም ችግር ያለመኖሩን በአንደበታቸው መስክረው አረጋገጠ፡፡ የዚህ መልካም ተግባር ምሳሌነትም በአርባ ምንጭ ሰሞኑን በተግባር ታይቷል፡፡ በስሜት የተገፋፉ የአርባ ምንጭ አንዳንድ ወጣቶች ጥቃት ሊሰነዘሩ ሲሉ የመልካም አስተሳሰብ ባለቤት የሆኑ የከተማዋ ነዋሪዎች አብሮ በኖረ ሕዝብ ላይ ጉዳት ማድረስ ባህላችን አይፈቅድም በሚል ቁጥጥር ነጭተው ተንበርክከው በአገሩ ባሕል መሰረት በመማፀናቸው ሊደርስ የነበረውን ጥቃት አስቀርተዋል፡፡ ይህ በጎ ባህላዊ ልማዳችን ከፋ ለሚያስቡ አርአያ ሊሆን ይገባል፡፡

News A12

አዲስ ዘመን ፣ 78 ኛ ዓመት ቁጥር 016፣ ረቡዕ መስከረም 16 ቀን 2011 ዓ. ም

News 12. የህግ የበላይነትን የማረጋገጡ ሥራ ተጠና ከ ሮ ይቀጥላል

ጌትነት ምህረቱ

አዲስ አበባ፡ - የህዝቡን ሰላምና ደህንነት ለመጠበቅ የጸጥታ ኃይሉ ህግን የማስከበር እርምጃውን አጠናክሮ እንደሚቀጥል የመንግሥት ኮሙኒኬሽን ጉዳዮች ፅህፈት ቤት አስታወቀ፡፡ ወጣቶች በጅምላ ታፍሰዋል የሚባለው ወሬ ከአውነት የራቀ መሆኑ ተገልጿል፡፡ የፅህፈት ቤቱ ኃላፊ ሚኒስትር አህመድ ሺዴ ትናንት በሰጡት ጋዜጣዊ መግለጫ የህብረተሰቡን ሰላምና ደህንነት ለማስጠበቅ ህግ የማስከበር ሥራው ተጠናክሮ ይቀጥላል ብለዋል፡፡ ህብረተሰቡ በተለይም ወጣቱ ግጭቶች እንዲባባሱ ለሚነዙ የሐሰት ወሬዎች ቦታ ባለመስጠት የአካባቢው ብሎም የአገሪቱን ሰላም በማረጋገጡ ጥረት ከጸጥታ ኃይሎች ጎን በመሰለፍ የበኩሉን ሚና እንዲወጣ ጥሪ አቅርበዋል፡፡ በቡራዩና በአንዳንድ የአዲስ አበባ አካባቢዎች ተፈጥረው የነበሩ ግጭቶች ተወግደው የተፈናቀሉ ዜጎች ወደ ቀዳሳቸው እየተመለሱ ሰላማዊ ህይወት እየመሩ እንደሚገኙ ሚኒስትሩ ጠቁመዋል፡፡ በአገሪቱም የጸጥታና የሰላም ሁኔታው መረጋጋቱን ነው የገለጹት፡፡ ግጭቱ ተባብሶ የከፋ ዋጋ እንዳያስከፍልም የአዲስ አበባ፣ የቡራዩ፣ የጋሞጎፋ፣ የአገር ሽማግሌዎች፣ ህዝቡና የጸጥታ አካሉ በንቃት መሳተፉን ተናግረዋል፡፡ ወደ አገር ውስጥ የሚገባ ድርጅትን ከመቀበል ጋር በተያያዘ ግጭት መቀስቀሱን ያስታወሱት ሚኒስትሩ፤ የግጭቱ ቀስቃሾች የራሳቸውን ርካሽ የፖለቲካ ትርፍ ለማግኘት የሚንቀሳቀሱ የጥፋት ኃይሎች እንጂ ሰላም ወዳዱን የአዲስ አበባንም ሆነ የአሮሚያ ወጣቶች (ቁርዎችን) የማይወክል መሆኑን ገልጸዋል፡፡ በአዲስ አበባ የተፈጠረው ግጭት እንዲባባስና እንዲቀጥል በማድረግ ተጨማሪ የሰው ህይወትና የንብረት ውድመት እንዲከሰት በቡድን ተደራጅተው ሲቀሳቀሱ የነበሩ አንድ ሺ 200 ሰዎች በቁጥጥር ስር ውለው እያለ ሰዎች በጅምላ ታፈሱ ተብሎ የሚወራው ወሬ ሐሰትና የተሳሳተ መሆኑን አመልክተው፤ ህብረተሰቡን ለማደናገርና ሞትና መፈናቀል በሚሹኃ ይሎች የተቀናበረ ነው ብለዋል፡፡ ግጭቱን የብሄር ግጭት በማስመሰል የተነዛው የሐሰት ወሬ፣ ኃላፊነት በጎደላቸው የሚዲያ ተቋማትና ማህበራዊ ሚዲያ መተላለፉ ችግሩ እንዲባባስ አድርጓል፡፡ የፍትህ አካላትና የጸጥታ ኃይሎች ባደረጉት ርብርብ በቡራዩ 394 በአዲስ አበባ ደግሞ 107 ተጠርጣሪዎች ተይዘዋል፡፡ ከመስከረም 02 ቀን 2011 ዓ. ም ጀምሮ በደረሰው ግጭትም በቡራዩ 27 ሰው በአዲስ አበባ 28 ሰው በድምሩ የ55 ዜጎች ህይወት ማለፉ ታውቋል፡፡ መንግሥት በዜጎች ላይ በደረሰው የህይወትና የአካል ጉዳት፤ መፈናቀልና ንብረት ውድመት የተሰማውን ጥልቅ ሀዘን ገልጿል፡፡

News A13

አዲስ ዘመን መስከረም

13 ቀን 2011ዓ. ም(ኢ.ቤ.ሲ)

News 13. ከቡራዩ ተፈናቃይ ከነበሩት 11 ሺህ 902 ወደ መኖሪያ ቀያቸው ተመለሱ

ከቡራዩ ተፈናቃይ ከነበሩት 11 ሺህ 902 የሚሆኑት ወደ መኖሪያ ቀያቸው መመለሳቸው ተገለፀ፡ ፡ ከቡራዩ ተፈናቅለው ከነበሩት 15 ሺህ 86 ዜጎች መካከል በተፈጠረው መረጋጋት 11 ሺህ 902 የሚሆኑት ወደ መኖሪያ ቀያቸው መመለሳቸውን የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር አስታወቀ። በአዲስ አበባ ዙሪያ የኦሮሚያ ልዩ ዞን ቡራዩ ከተማ በተፈጠረው መረጋጋት በአስተዳደሩ አማካኝነት 11 ሺህ 902 ያህል ተመልሰዋል፡ ፡ የከተማዋ አስተዳደር ላለፉት ስምንት ቀናት ተፈናቃዮች በጊዜያዊ መጠለያ ጣቢያነት የቆዩባቸውን ዘጠኝ ትምህርት ቤቶች በዛሬው አለት ጽዱ በማድረግና በነገው አለት ለሚጀምረው የመማር ማስተማር ዝግጁ ተደርጓል ተብሏል። በስድስቱ ክፍለ ከተሞች ከነበሩት 20 ጊዜያዊ የመጠለያ ጣቢያዎች መካከል 17 ቱ ተዘግተው ቀሪዎቹ ተፈናቃዮች በሦስት የመጠለያ ጣቢያዎች ይገኛሉ ተብሏል።